

MUZAFFER AYATA

SAVUNMAM

HAK VE ADALETTEN
VAZGEÇMEYECEĞİM

YAYINLARI

Muzaffer AYATA

SAVUNMAM

Hak ve Adaletten Vazgeçmeyeceğim

Muzaffer AYATA

SAVUNMAM

Hak ve Adaletten Vazgeçmeyeceğim

Mezopotamya Yayınları

Muzzafer Ayata
SAVUNMAM
Hak ve Adaletten Vazgeçmeyeceğim

Mezopotamya Yayınları

Baskı Tarihi : Ağustos 2009
ISBN: 978-3-941012-05-9

Herausberger:
Mezopotamien Verlag unt Vertriebs GmbH
Gladbacher Str. 407 B
41460 Neuss/Deutschland
Tel: +49 213 14069093
Fax; +49 213 14029562
www.pirtuk.info

İÇİNDEKİLER

-Giriş.....	7
-PKK nasıl ortaya çıktı?.....	11
-12 Eylül Faşizmi ve Kürtler.....	21
-1984 silahlı başkaldırı dönemi.....	25
-Öcalan'ın Suriye'den çıkarılışı ve uluslararası komplo süreci.....	31
-Öcalan'ın Türkiye'ye verilmesinin neden ve sonuçları.....	35
-Öcalan'ın yargılanması.....	43
-Türk ve Kürt muhalefetinin konumu.....	45
-PKK'nin değişim ve arayış süreci.....	47
-Türkiye ve AB'nin değişime karşı tavrı.....	59
-Avrupa ve Kürt sorunu.....	63
-Ortadoğu'da yaşanan kriz üzerine.....	67
-Türkiye'nin Kürtleri yok etme politikası.....	83
-Türk devletinde esas gücü ordu elinde tutmaktadır.....	89
-Almanya ve Kürtler.....	95
-Almanya Kürt politikasını gözden geçirmelidir.....	107
-Kişisel Durumum.....	117

Giriş

Kürtler; Osmanlı dönemini bir tarafa bırakırsak, yaklaşık yüzyıldır hep isyan etmiş ve eşkıya, şaki, terörist olarak suçlanmış, tüm hakları gasp edilmiştir. Bu suçlama ve nitelermeler adeta Kürtlerin kimliği olmuş, herkese de böyle kabul ettirilmeye çalışılmıştır.

Kürtler kendi haklarını geri alamamış, kendilerini örgütleyerek, kimlikleriyle gerçek anlamda kendilerini tanıtamamışlardır. İç ve dış kamuoyu Kürtleri ağırlıklı olarak Kürtlere düşmanlık eden, onların haklarını gasp eden güçlerin ağzından tanımaya alışmıştır. Kürtlerin en büyük handikapı ve en büyük talihsizliği düşmanlarının elinde kalması ve onlar tarafından dışarıya lanse edilmesidir.

Bugün durumun biraz farklı olduğu iddia edilebilir. Bir yere kadar bu görüşün doğruluğu kabul edilse de, özünde Kürtlerin durumu yukarıda ifade ettiğimiz pozisyonu geride bırakmış değildir. Kürt halkı özellikle son çeyrek yüzyıldır büyük bir direniş ve kimlik mücadelesi vermiştir. Eski isyanlarda olduğu gibi düşmanları onları dünyadan gizleme, dağlarda tecrit etme ve bitirme şansını kaybetmiştir. Ancak bu Kürtlerin mücadele ettiği devletlerin halkları ve dünya kamuoyu tarafından her yönüyle tanındığı ve hak ettiği desteği aldığı anlamına gelmiyor.

Halklar işgale uğrayabilir, savaşlarda yenilebilir. Bu felaketlerin tümü şöyle veya böyle aşılabılır de. Ancak en büyük felaket ve tahribat, işgale uğramış bir halkın düşünce gücünün ve kimliğinin dımura uğratılması ve tahrip edilmesidir. Kendisini tanıyamaz hale gelmiş ve kimlik kaybına uğramış bir halkın yeniden toparlanması, düşünce ve örgütlenme gücüne ulaşması oldukça zordur. Tarihte birçok halkın bu sebeplerden dolayı ortadan kalktığı da biliniyor.

Kürtlerin kimlik ve düşünce yitimi oldukça derindir. Çocuklarını, -kendi ulusal dili ve resmi okulları yasak olduğu için- sömürgesi altında yaşadığı devletlerin okullarına göndermek zorunda kalmıştır. Kürt çocukları bu yüzden Türkiye’de Türk, İran’da Fars, Irak ve Suriye’de Arap olarak yetişmek zorunda bırakılmıştır. Kültürel ve ulusal kimlik yok edildiği için, Kürtler, kendi okullarında okuyamıyor, kendi tarihini öğrenemiyor, kültürünü geliştiremiyordu. Benliği ve tarihi düşmanları eliyle yok ediliyordu. Kürtler geçmişinden koparılarak, geleceğinden de mahrum bırakılıyordu.

Bu acılı ve paramparça edilmiş halkımın tarihini uzun uzun anlatmayacağım. Bugün bu halk adına düşünen ve çalışan bir birey olduğum için beni suçluyor ve yargılıyorsunuz. Bu savunmayı Türkiye veya başka bir devlete karşı yapsaydım, kendimi daha rahat hissederdim. Ancak demokratik rejime sahip olduğunu söyleyen bir Avrupalı devlet tarafından suçlanmayı ve halkıma hizmetten men edilmeyi doğrusu içime sindiremiyorum. Bu durumu Kürtleri inkâr eden ve onları dünyanın her yerinde kovalayan ırkçı-despotik devletlerin başarı hanesine yazmak gerekiyor.

“Bu savunmayı sunmanın ne yararı olacak ki?” diye sorulabilir. “Ortada devletlerin çıkarları, işbirliği varken, kim seni dinler, sesin kime ulaşır ki?” denilebilir. Bu görüş de yabana atılır türden değildir. “Devletlerin vicdanı yoktur” denilir. Bu tanımlama da ne yazık ki halen doğru ve geçerlidir. Günümüz uluslararası ilişkilerinde hak, adalet ve eşitlik ilkeleri geçerli değildir. Geçerli olan çıkarlar ve güç ilişkisidir. Bunu da az çok biliyorum. Ancak ben bir ütopya adamıyım. Dünyada insanlığın bittiğine inanmam, inanmam. Bunu kabul etmem mümkün değil. Gerçekliği dikkate alsam da, insanoğlu insanlıktan, hak ve adaletten vazgeçmeyecektir. Bu anlayışla

adalete ve mahkemenizin temsil ettiği misyona inanarak, savunmamı sunacağım. Umarım ve ümit ederim ki, Kürtler aleyhindeki siyasi ve ekonomik çıkarlar, gizli pazarlıklar birer adalet kurumu olan mahkemeler eliyle onaylanmaz ve boşa çıkarılır. Kürtler de her halk gibi onuruyla, kimliğiyle bu dünyada yerlerini alır ve yaşamalarını sürdürürler.

Kuşkusuz Almanya gibi bir devletin elinde Kürtlerle ilgili epey bilgi ve belge birikmiştir. Çünkü Almanya da bir biçimde Kürt sorunuyla tanıştı. Ancak bu tanışma onları anlama ve destekleme biçiminde olmadı. Kürtler daha çok polise ve istihbarat örgütlerine havale edildi. Poliste, istihbaratta PKK vb. masalar kuruldu. Dolayısıyla Kürt sorunu tıpkı Türkiye’de olduğu gibi siyasal, kültürel, ekonomik vb. boyutlarıyla değil, sadece güvenlik boyutuyla ele alındı. Bu belirlemeler belki bir parça genellemeci olabilir, ama hâkim olan politika ve bakışın bu olduğu da açıktır.

Kürtler inanılmaz baskılar ve yok edilme politikalarıyla muhatap oldular. Özellikle Türkiye’ye karşı son gelişen Kürt isyanı da tarihsel açıdan en önemlisi ve üzerinde en fazla araştırma yapılması gereken bir isyandır. Kürtler büyük gelişme ve değişime uğradılar. Doğru ele alınması durumunda sonuçları itibariyle Orta-doğu’yu derinden etkileyecek içeriğe ve dinamiklere sahiptir. Tabii ki bu savunmamda Kürt hareketini tüm boyutları ile anlatmayı hedeflemiyorum.

Almanya’nın elindeki tüm bilgi ve belgelere rağmen uzun yıllar bu mücadelenin içinde yer alan bir kişi olarak başta PKK olmak üzere Kürt hareketinin ortaya çıkış koşullarını ve günümüze kadar geçirdiği değişimi kısmen de olsa anlatmayı gerekli görüyorum.

Bir hareketi veya düşüncüyü ortaya çıktığı koşullardan ayrı ele almak onu anlaşılır kılmaz. Olayları, içinde geliştiği koşulları ve tarihsel arka planı içinde bütünlüklü ele alıp yorumlamak gerekiyor. Bu açıdan Kürt hareketini 1970’lerden başlayarak kısa bir özet biçiminde sunacağım.

PKK nasıl ortaya çıktı?

Türkiye devleti son Kürt isyanı olan Dersim isyanını 1938'de bastırdıktan sonra bilinçli olarak Kürdistan'da yaygın biçimde okullar açmadı. Kürtlerin bilinçlenmesini, okuyup dünyayı tanımalarını istemiyorlardı. 1960'lara kadar Kürdistan'da hâkimiyetlerini pekiştirdiler. Artık halkın tamamen sindirildiğine ve boyun eğdiğine ikna olmuşlardı. Ayrıca Türkiye'de kapitalizm gelişmeye başlamış, yollar ve hammadde ihtiyacı artmıştı. Bu ihtiyaçlara paralel Kuzey Kürdistan'da yol yapımı hızlanmış, her taraftan Ankara'ya, Türkiye'ye bağlanmaya başlanmıştı.

1970'lere kadar Kürtlerden yüksekokula gidebilenler genellikle ağa ve zengin aile çocuklarıydı. Yoksul ailelerin çocuklarını okula gönderme imkânı pek yoktu. Ancak 1960'lardan sonra Kürdistan'da yaygın bir biçimde okullar açıldı ve asimilasyon hızlandırıldı. Bu tarihten sonra özellikle 1970'lerde yoksul ailelerden de gençler üniversiteye girme imkânını kısmen de olsa elde ettiler.

Bu yıllar aynı zamanda Türkiye'nin sosyal olarak değişime uğradığı hareketli yıllardır. Sosyal dokuda ciddi bir değişim yaşanıyordu. Dünya da önemli gelişmelere sahne olmuştu. Vietnam savaşı büyük yankı yapmış, Küba'da devrim olmuş, Avrupa'da 1968 gençlik hareketleri yaşanmış ve Filistin Kurtuluş Mücadelesi duyur-

lur olmuştur. İçerideki değişim ve dışarıdaki bu gelişmeler Türkiye’de örgütlenme ve hareketlenmeyi ciddi biçimde etkilemiştir.

Türkiye’de devrimci gençlik hareketi muhalefetin başını çekmiş, ezilenlerin ve yoksulların sesini yansıtır olmuştur. İşçi sınıfında da bir hareketlenme başlamış sendikal örgütlenme ve mücadele kayda değer bir gelişme sağlamıştır. Mitingler, yürüyüşler ve öğrenci boykotları özellikle Ankara ve İstanbul gibi büyük kentlerde etkili olmaya başlamış, ciddi bir halk hareketi ve muhalefet gücü ortaya çıkmaya başlamıştır.

Türkiye devletini, bilindiği gibi, askeri ve idari mekanizmada yer alan bürokratlar kurmuştur. Kuruluşunda askerlerin rolü belirleyicidir. Atatürk ve İsmet İnönü asker kökenlidir ve 1945’e kadar bunlar tarafından hem şekillendirilmiş, hem de fiilen yönetilmiştir. Halk ayaklanmaları geleneği ve sivil inisiyatif birikimi yoktur. Bu dinamiklerin gelişmesine olanak tanınmamıştır. Osmanlı’da İslami halifelik kurumu da kullanılarak halk adeta tebaa haline getirilmiştir. Türk kamuoyunda bu tebaalık kültürü günümüzde de halen aşılabilmiş değildir.

Türkiye tarihinde ilk defa aydın gençlik, işçi ve yoksullar sivil karakterli bir hareket başlatıyordu. Sivil hareket ve demokrasi geleneği olmadığı için bu toplumsal dinamikler doğru biçimde değerlendirilememiş, yine ordu devreye girmiş ve 12 Mart 1970’te bir muhtıra vererek hükümeti istifa ettirmiştir.

Dönemin Genelkurmay Başkanı Memduh Tağmaç: “Sosyal gelişmeler ekonomik gelişmeleri aşmıştır” belirlemesini yapmış ve sosyal gelişmeyi durdurmak veya kontrole almak için ordu yönetimi müdahale etmiştir. 1960 Askeri Darbesi sonucu yapılan anayasa budanmış, baskı ve anti-demokratik hükümler arttırılmıştır.

Başta Fransa olmak üzere birçok ülke reformlar yapmış ve sistemlerini daha fazla demokratikleştirmiş, kanlı olaylara meydan vermemişlerdir. Türkiye ise o dönemin gençlik liderlerini katletmiştir. Mahir Çayan bir çatışmada öldürülmüş, Deniz Gezmiş ve arkadaşları idam edilmiş, İbrahim Kaypakkaya cezaevinde katledilmiştir. Bunlar dışında da birçok devrimci öldürülmüş, binlercesi de cezaevlerine doldurulmuştur. Toplumsal gelişmeye devletin müdahalesi kanlı olmuş ve rejim daha baskıcı hale getirilmiştir.

Türkiye’deki aydın gençlik hareketinden İstanbul ve Ankara’da okuyan Kürt gençleri de etkilenmiştir. Tabii ki bu dönemde ciddi bir ideolojik ve örgütsel birikimleri yoktur. Çünkü geçmişten devralacakları güçlü bir miras yoktur. Sadece dernek kurma biçiminde siyasete bir giriş vardır. DDKO (Devrimci Doğu Kültür Ocakları) ismiyle kurulan bu derneklerin bazı şubeleri de Kürdistan’da açılmıştır. Talepleri ağırlıklı olarak sosyal ve ekonomik içeriklidir. Kürtlerin yaşadığı bölgenin geri bırakılmışlığından hareketle “Doğuya yol, su ve elektrik” en temel sloganlarıdır. “Kürdistan” kelimesi bile kullanılmamaktadır. Türkiye’nin resmi haritasında Kuzey Kürdistan, Doğu ve Güneydoğu Anadolu olarak geçer. Bu açıdan DDKO’nun talepleri ‘Doğu’nun biraz kalkınmasıdır. Ama Türkiye rejimi bu dernekleri bile kapatmış, yöneticilerini sıkıyönetim mahkemelerinde yargılamış ve cezalandırmıştır.

Bu dönemin en önemli olaylarından biri olan Türkiye İşçi Partisi’nin kapatılmasına da vurgu yapmakta yarar vardır. TİP (Türkiye İşçi Partisi) kapatıldığında henüz PKK yoktur. Kapatılmasının nedeni ise programında Kürtlerin varlığına değinmesi, dil vb. haklarına yer vermesidir. TİP’in kapatılma nedeni anayasaya aykırıydı. Ve bu partiyi bile bölücü olarak değerlendiriyorlardı. Bu olayın günümüze kadar yansıyan önemli sonuçları vardır.

Türkiye devleti yetkilileri, son yıllarda Kürtlerin ateşkes ve barış çağrılarına karşı hep “terör sürdükçe, silahlar susmadıkça herhangi bir gelişme olmaz” demektedirler. Yani Kürt sorunu çözülmiyorsa, demokratikleşme olmuyorsa bunun nedeni Kürtlerdir. Kürtler silahları bıraksa, Türkiye reformları yapacak ve Kürt sorununu çözecektir. İç ve dış kamuoyuna bu tarihsel saptırma yutturulmaya çalışılmaktadır. Halbuki daha Kürt örgütleri kurulmamış ve tek bir Kürt gerillası ortada yokken, üstelik Türk sol ve demokratik güçlerinin kurduğu TİP, programında Kürtlere bir paragraflık yer verdiği için kapatılmıştı.

Bu hem Türkiye hem Kürtler için tarihsel bir kırılma noktasıdır. Eğer TİP kapatılmazsa ve yasal, demokratik kanallar açık tutulsa Kürtlerin illegal örgütlenmeye ve silahlı mücadeleye yönelmelerine gerek kalmayacaktı. Sadece Kürtler değil Türkiye solu ve muhalif hareketi de daha sağlıklı ve farklı bir gelişme içerisi-

ne girebilecekti. Yani silahlı mücadeleden ziyade siyasal mücadele esas alınacaktı. Devlet sürekli sol-demokratik güçleri budadığı ve sağı güçlendirdiği için siyasetin dengesini bozmuştur. Yani sol ve demokratik muhalefet kendisine yönelik saldırılara (hem devletin saldırıları hem de örgütlediği faşist çevrelerin saldırıları) karşı kendisini silahla korumakta başka çare bulamamıştır.

Deniz Gezmiş ve arkadaşlarının 1972'de idam edilmesini protesto eden bildirimler dağıttığı gerekçesiyle o dönem Ankara Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde öğrenci olan Sayın Abdullah Öcalan da tutuklanır. Yeterli delil elde edilmediği için altı aylık bir tutukluluktan sonra Abdullah Öcalan serbest bırakılır. Bu dönemde, genelde Mahir Çayan grubuna sempati duyduğunu belirtir.

Liderleri tasfiye edildiği için aydın gençlik hareketi dağılık durumdadır. Bu dağılıklığa son vermek için Sayın Öcalan AYÖD (Ankara Yüksek Öğrenim Derneği) kuruluş çalışmalarına katılır ve başkanlığını yapar. Bu dernek çatısı altında devrimci gençliğin toparlanması yanında Kürt sorununu da tartışmaya başlar. Türkiye solu ile bu sorunun yeterince derinliğine ele alınıp açıklığa kavuşmayacağına ve örgütlenmeye gidilemeyeceğine inanmaya başlar. Giderek Kürt sorunu üzerinde yoğunlaşır ve belli bir arkadaş grubu içinde tartışmayı geliştirir.

12 Mart darbesinden ve gençlik hareketinin yenilgisinden dersler çıkararak çalışmalarını dikkatli sürdürür. 1976 sonlarına kadar da Türk istihbaratı ve yetkili birimleri bu çalışmanın Kürt örgütlenmesi mi yoksa bilinen sol bir grup çalışması mı konusunda net bir sonuca ulaşabilmiş değildir.

Sayın Öcalan başından beri Kürt milliyetçiliğini kabul etmemiş ve bu darlığa girmemeye çalışmıştır. Bu açıdan Kemal Pir, Haki Karer ve Duran Kalkan gibi Türk kökenli arkadaşları grubun çekirdek kadrosu olarak hazırlamıştır.

Bu dönem aydın gençlik, önderleri biçilmiş olsa da hala güçlü bir potansiyele sahiptir. Birçok gruplaşma olsa da belli bir canlanma ve gelişme ortaya çıkmıştır. Haliyle Kürt öğrenciler de bu gelişmelerden nasibini almıştır. Var olan tartışmalar Kürt öğrenci gençliği içinde de oldukça yoğun bir şekilde sürmüştür. 1975-76'lara gelindiğinde Sayın Öcalan'ın öncülük ettiği Apocular olarak adlan-

dırılan grup dışında Özgürlük Yolu, Rizgari, DDKD, daha sonra Kawa gibi örgüt ve yapılanmalar boy vermiştir. Bu Kürt gruplarının ideolojik-programasal yapılanmaları birbirine yakındır. Apocular da dahil Türkiye Devrimci Gençlik Hareketi'nin içinde şekillenmiş, sol ve sosyalist düşünceyi benimsemişlerdir. O dönem sosyalist olmak oldukça itibarlıydı, deyim yerindeyse modaydı.

PKK; 1978 yılının 27 Kasım'ında bir avuç öğrenci gencin Diyarbakır'ın Lice ilçesinin Fis köyünde 1. Kongresini yaparak kuruldu. PKK'yi kuran bu öğrenci-aydın gençlik grubu oldukça toy ve acemiydi. Ne örgütsel ne de düşünsel bir miras devralmışlardı. Herhangi bir yönetim deneyimleri de yoktu. Bir aileyi bile yönetmemiş, sorumluluğunu almamışlardı. Kürdistan adına yola çıkılmıştı, ama ortada doğru dürüst bir bilgi birikimi de yoktu. Kürt tarihini anlatan kitaplar bulunmuyordu.

Grubun oluşumunda, düşünsel ve örgütsel yapılanmasına öncülük eden, onu şekillendiren Sayın Öcalan olmuştur. Daha o dönemlerde kılı kırk yarmaya çalışmış, okumaya, araştırmaya büyük önem vermiştir. Grubun teorik-düşünsel gelişimi üzerinde titizlikle durmuştur. O dönemin temel teorik kaynakları, Türkçeye çevrilen Marx-Engels, Lenin ve Mao gibi sosyalist önderlerin eserleridir. Kürtlerle ilgili kaynak pek bulunmamaktaydı. Ancak Sayın Öcalan bunlarla birlikte Türk tarihini, Kemalizmi öğrenmeye, devleti tanımaya çalışıyordu.

1970'lerin dünyası iki kutuplu idi. Bir tarafta kapitalist, bir tarafta da Sosyalist blok vardı. Başını ABD'nin çektiği kapitalist ülkeler genelde sömürgeci ve gerici rejimleri destekler durumdaydı. Sovyetler ise başta Vietnam olmak üzere ezilen halkları ve ulusal kurtuluş hareketlerini destekliyordu. Dünya böyle bir bölünme ve şekillenme içindeydi.

PKK de o dönemin yapılanmasından ve ideolojik şekillenmesinden nasibini alacaktı. İdeolojik olarak sosyalist düşünceyi benimsemişti. Ezilenlerin örgütlenmesi ve ideolojik öncülüğüyle Kürt halkını ayağa kaldırabiliriz inancındaydı. Ayrıca Kürt egemen çevreleri giderek devletle işbirliğini artırmış, çıkarlarını devlette görür olmuşlardı. Bu sınıfa dayanılarak Kürtlük adına bir şey geliştirilemezdi. PKK, programında iç ve dış ittifaklarını, dayanaklarını belirlemiştir.

İçte Kürt yoksul ve emekçileri temel güçtü. Hedef Kürt halkının özgürlüğü ve bağımsızlığıydı. Dış ittifakları ise başta Türk işçi sınıfı, Sovyetler ve Dünya Devrimci Hareketleriydi. Örgütsel olarak ise daha çok Sovyet Devrimini yapan İşçi Partisi'ni kendisine model almıştı. Mücadele biçimi olarak Vietnam Ulusal Kurtuluş Hareketi'ne benzer, halk savaşımını benimsemişti. Uzun vadeli gerilla savaşıyla halkın örgütlülüğü sağlanacak ve Kürt sorunu çözülecekti.

Burada PKK'nin başka bir özelliğine de dikkat çekmek gerekiyor. İlk Kürt isyanları 1800'lerin başında başlamış, yaklaşık iki yüzyılı bulan isyanlar kanla bastırılmıştı. Tüm isyanlar bastırılmış, Kürtler maddi-manevi büyük kayıplara uğramışlardı. Giderek kendine güvenini yitirmiş, Kemalist rejim altında da kendisi olmaktan çıkmaya başlamıştı. Aşiretçilik, mezhepçilik, ailecilik, kan davaları ve geri sosyal yapı bir kanser gibi Kürt halkının bünyesini kemirmekteydi. Bu, tarihsel gelişmelerden dersler çıkarılarak PKK bir ilke imza atmış, ilk defa Kürt egemenlerine dayanmayan, ezilenlerin ve aydınların öncülük ettiği, örgütlediği ilk Kürt isyanını başlatmıştır.

Şunu diyebiliriz : Kürt halkı modern dünyaya PKK ile merhaba demiştir. Günümüzde hala çözüm arayan Kürt sorununu bilimsel-modern temellerine oturtabilen sadece PKK olmuştur. Türkiye; Kürt hareketlerini, özellikle PKK'yi hep kötümüş, dış güçlerin maşası olarak göstermeye çalışmıştır.

Kaderin bir cilvesi mi yoksa Türk egemenlerine tarihin bir armağanı mı diyelim, PKK'nin temelleri Ankara'da atıldı. Bu, çok önemli bir olgudur. Bunu da saptamak gerekiyor. Kürt halkını yok etmenin, inkâr etmenin merkezi Ankara'dır. Kürtleri yok sayan, inkârcı yasaları çıkararak Ankara'da PKK oluştu. PKK 1978 Kasım'ında Diyarbakır-Lice'de yapılan kuruluş kongresinde kuruldu. Ancak asıl kuruluş ve kadro oluşumunun yeri Ankara'dır. Ankara'ya üniversite okumaya gelen gençler arasında çalışmalar yürütülmüş, PKK'yi kuran kadrolar burada örgütlenmişlerdir. Lice'deki kongreyi toplayan ve PKK'yi kuranlar da asıl bu kadrolardır.

Apocular, 1976'da Ankara'da yaptıkları bir toplantıyla siyasal-örgütsel çalışmalarını Kürdistan'da sürdürme kararı aldılar. Haki Karer, Kemal Pir, Duran Kalkan, Cemil Bayık, Hayri Durmuş, Mazlum Doğan gibi öncü kadrolar okullarını bırakıp Kürdistan'a geçe-

rek, propaganda ve örgütsel çalışmalara başladılar. Daha çok da aydın ve gençlik kesimi örgütlenmeye çalışıldı.

Türk istihbaratı ve devlet yetkilileri bu kadarına bile tahammül gösteremedi. Çalışmaların gençlik içinde taraftar bulduğunu, gelişme potansiyeli olduğunu görür görmez dışlerini göstermeye başladılar. Bir komplo ile öncü kadrolardan Haki Karer'i 18 Mayıs 1978'de öldürdüler. Bununla "ateşle oynamayın, yaklaşırsanız yanarsınız" mesajı verilmek isteniyordu. Ve daha işin başında araya kan girmeye başladı. Ortada henüz ne ciddi bir örgüt, ne de bir silahlı mücadele vardı.

Bu caydırma ve dağıtma hamlesine karşılık grup, çalışmalarını durdurmadı. Kürdistan'da beklenilenin üstünde bir gelişme gösterdi. Türkiye'yi yönetenler bu mücadeleyi yasal, demokratik kanala akıtmak yerine öldürme ve tutuklamalarla takibi yoğunlaştırdılar. Buna rağmen Kars'tan Mardin'e kadar hareket tüm Kürdistan'da ilgi ve sempatiyle karşılandı ve hızlı bir gelişme gösterdi. Bir grup örgütlenmesiyle bu gelişmeler karşılanamazdı. 27 Kasım 1978'de PKK kuruldu, 30 Temmuz '79'da da kuruluşu ilan edildi.

Bu gelişmelere karşı Türk yöneticilerin tavri kanlı bir süreci yaygınlaştırmak ve derinleştirmek oldu.

Türkiye, PKK ve Kürt uyanışına karşı yaygın bir bastırma, saptırma kampanyasına girişti. Bölgelerdeki gerici-faşist güçler, feodal ve işbirlikçi çevreler de harekete geçirildi. Yaygın bir şiddet kampanyası sürdürüldü. Tüm bunlara rağmen Kürtlerin uyanışı önlenemiyordu. Buna karşı devlet, Aralık 1978'de Alevi Kürtlerin yaşadığı Maraş'ta faşist güçleri devreye sokarak günlerce süren bir katliam düzenledi. Devletin güvenlik güçleri büyük oranda seyretti, müdahale etmedi. Yüzlerce Alevi Kürt öldürüldü. Bugün Avrupa'da özellikle de Almanya'da çok sayıda Maraş'lının bulunması biraz da bu katliamla ilgilidir. Maraş katliamı oldukça planlı ve bilinçli düzenlenmişti. Bu olaylar bahane edilerek kısa bir süre sonra sıkıyönetim ilan edildi. Sıkıyönetim kapsamına alınan illerin çoğu Kürt illeriydi.

Burada bir noktaya vurgu yapmak gerekiyor. Türkiye NATO'nun güney kanat ülkesi olarak ordusu güçlendirilmiş ve desteklenmiştir. Ordu içinde de kontrgerilla örgütlenmesi oldukça etkili örgütlenmiş ve yaygın faaliyet yürütmüştür. Bu örgütlenmenin sivil,

sokak gücü de Milliyetçi Hareket Partisi (MHP) olmuştur. MHP'nin başına orduda Albay olan ırkçı-faşist Alparslan Türkeş getirilmişti. Bu parti militanlarına komando eğitim kampları düzenlenmiş, devlet resmi, kendi adına yapamadığı kirli işlerini sokaklarda MHP'ye bırakmış, ona yaptırmıştır.

Devlet; sol güçleri, demokratik muhalefeti ezmek ve mücadeleyi saptırmak için MHP'yi harekete geçirmiştir. Devletin dışında bir sağ-sol çatışma havası vermeyi başarmıştır. Resmi açıklamalarına göre Kürtler de içinde olmak üzere bu sağ-sol çatışmasında 5 bine yakın insan yaşamını yitirmiştir.

Bu gelişmeler sonrası sıkıyönetim ilan eden ordu, bununla da yetinmedi. Tüm kanlı komplo ve saldırılara rağmen toplum ve muhalif güçler teslim alınmıyordu. Onlar da kan akışını artırarak adım adım askeri darbe hazırlığı yaptılar. Ve 12 Eylül 1980'de askeri darbe yapıldı; tüm Türkiye'de sıkıyönetim ilan edildi, partiler ve sendikalar kapatıldı, meclisin kapısına kilit vuruldu, anayasa yürürlükten kaldırıldı.

12 Eylül askeri faşist darbesinin özü, ordunun kendi halkına savaş ilan etmesiydi. Savaşın asıl hedefi ise, Kürtler ve sol-demokratik muhalefet güçleriydi. Özellikle Kürdistan sokak sokak, köy köy, yeni baştan işgal edilmiş, işkenceli operasyonlarla tekrar elden geçirilmişti. Resmi kayıtlara göre 600 binden fazla insan gözaltına alınmış, on binlercesi de hapishanelere atılmıştı. Gözaltı süresi resmi olarak 3 aya çıkarılmıştı. Türkiye gerçek anlamda bir hapishaneye, işkence haneye çevrilmişti. Türkiye'ye hâkim olan karanlık ve korkuydu. Basın da tamamen askerin denetiminde, bu atmosferin oluşmasına hizmet ediyordu. Eleştirel, farklı bir sese yaşama şansı tanınmıyordu. Ordu yaptığı planlara uygun başarıya ulaşmış, sol-muhalif güçleri dağıtıp ezmış, Türkiye'nin tek hâkimi olmuştu.

Burada Türk devletinin önemli bir özelliğine daha değinmek gerekiyor. Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunun üzerinden 80 yılı aşan bir zaman geçti. Bu, 80 yıl içinde yapılan tüm anayasaları askerler yapmıştır. Bugüne kadar parlamento ve siviller bir anayasa yapabilmiş değildir. İlk anayasayı Atatürk 1924'lerde yapmıştır. İkinci anayasayı 1960'ta askeri darbeyi düzenleyen askerler yapmıştır. Üçüncü anayasayı da 12 Eylül 1980 darbesini düzenleyen

generaller yapmıştır. Bu açıdan anayasa ve yasaların özüne, ruhuna hâkim olan militarist zihniyettir. En inkârcı, ırkçı ve baskın anayasa da 1980’de generallerin yaptığıdır.

Bu anayasaların özü Kürtlerin yok edilmesi, yok sayılmasıdır. Türkiye’de devletin temel ilkelerini belirleyen bazı hükümler değiştirilemez ve değiştirilmesi teklif bile edilemez. Yani bir milletvekili mecliste bu maddelerin değiştirilmesi yönünde bir teklif sunamaz. Bu maddelerde “devletin teklifi, milletin bütünlüğü” vb. yazılmaktadır.

Türk Anayasasına göre Türkiye devletine vatandaşlık bağıyla bağlı olan herkes Türk’tür. Evet, Kürtlerin yok edilmesi, yok sayılması bir Anayasa hükmüdür. AB’ye girmek için uğraştığını söyleyen Türkiye bu ırkçı ve inkârcı hükümlere el sürebilmiş değildir.

12 Eylül Faşizmi ve Kürtler

Kürtler, örgütlenme ve mücadelede amatörlüğü aşmadan, henüz ordu ve devletin güvenlik güçleriyle savaşa girmiş değilken, devlet demir yumruğunu sallamıştır. 12 Eylül'ü böyle tarif etmek yanlış olmayacaktır. Farklı yollar kullanıp Kürt sorununu çözmek yerine yine en klasik yöntemle şiddet ve korkuyla sindirme, yok etme yoluna gidilmiştir. Hedef bu kadar açık ve nettir. Kürtlerin uyanış ve arayışını bastırmak, onları tarihin karanlığına gömmek. Bu işe bulaşanları da yaptıklarına ve doğduklarına pişman etmektir!

Bu hedefe ulaşmak için her yol ve yöntem denenmiştir. Kürdistan'da inanılmaz biçimde terör fırtınası estirilmiştir. Kimse "Kürt'üm" diyemez hale gelmiştir. Örgütsel, siyasal çalışmalara bulaşanlar ya öldürülmüş ya da tutuklanmış ve ağır işkencelerden geçirilmişlerdir. Şansı olan ve fırsatını bulanların bir kısmı da yurtdışına kaçmıştır.

Ordu darbeyi adım adım, planlı yapıyordu, öyle fazla gizlediği de yoktu. Tüm siyasi gözlemciler Türkiye'nin bir askeri darbeye gittiğini görüyordu. Ancak bunu durduracak güce sahip bir kesim de yoktu. Hatta bazı devletler bunu açıktan destekliyordu. Siyasi sezgileri ve analiz gücü yüksek olan Sayın Öcalan bu gidişatı görmüş ve önlem olarak Temmuz 1979'da yurtdışına çıkmıştır.

Ülkede kısa sürede her şeye hâkim olan askeri rejim engelsiz ve dizginsiz biçimde baskıları, uygulamaları pratikleştirdi. En küçük bir demokratik kırıntıya bile tahammül göstermiyordu. Demokratik, insani kazanımların tümü yok edilmiş, “astığım astık, kestiğim kestik” bir mantık yönetim kademelerine tam anlamıyla hâkim olmuştu.

Askeri faşist rejimin vahşi saldırılarının hedefinde cezaevleri de vardı çünkü toplumun en dinamik kesimi, solcu ve demokrat insanların büyük bir bölümü zindanlara tıkılmıştı. Bu dinamiği ezmek, değerlerini savunamaz hale getirmek onların zaferini pekiştirecekti. Kişiliksizleştirmek, pişman ettirmek ve itirafçılaştırmak için zindanlara büyük bir vahşetle yöneliyorlardı.

Zindanlar içinde de Diyarbakır zindanı pilot cezaevi olarak seçilmişti. Çünkü Diyarbakır’ın Kürtler için özel bir önemi vardı. Kürtlerin başkenti durumundaydı. Halkı, yurtseverliğe ve aydınlanmaya açık bir demokratik potansiyel taşıyordu. Bölgenin kültürel, sosyal, siyasal olarak en gelişmiş merkeziydi. Devlet için de askeri, istihbarat bölge merkeziydi. 7. Kolordunun üslendiği ve karargahını kurduğu yerdi.

Diyarbakır zindanının tüm zindanlar arasında pilot bölge olarak seçilmesinin en temel nedenlerinden biri de bölgede faaliyet yürüten ve tutuklananların toplandığı merkez durumunda olmasıydı. Tutuklular genelde Kürtlerdi. Mevcudu 450 kişilik olan Diyarbakır zindanında 12 Eylül döneminde ortalama 3 bin tutuklu bulunduruluyordu. Bunların üçte ikisinden fazlası da PKK kadroları ve taraftarıydı. PKK’nin öncü kadro ve militanlarının büyük bölümü tutuklanmıştı. Dışarıda kendisini yurtdışına atabilmiş sınırlı bir gücü kalmıştı.

Diyarbakır zindanındaki işkence vahşet uygulamaları 1984 Mayıs ayına kadar sürdü. Direnişler, ölüm oruçları, işkenceleri durdurma çabaları çok fazla geliştirildi. Ancak devlet kararlıydı, Kürt uyanışını yeniden tarihinin karanlıklarına, Diyarbakır zindanının beton duvarları arasına gömecekti. PKK’nin öncü kadroları işkenceleri durdurmak için ölüm oruçlarına yattılar, kendisini yakarak yaşamlarını kaybettiler. Kemal Pir, Mazlum Doğan, Hayri Durmuş gibi PKK’nin kurucu ve sevilen öncü kadroları yaşamlarını yitirdi. Ce-

zaevinde cenazeler peş peşe çıkmaya başladı. Devletin resmi olarak kabul ettiği ölüm sayısı 33'tü.

Silahsız savunmasız insanlara böyle vahşi işkence yapılması ve öldürülmesi PKK'de büyük bir infiale ve arayışa yol açmıştı. Elden geldiğince Ortadoğu'ya çıkabilen kadrolar eğitilmiş ve bu vahşete bir cevap vermek ve devletin bu vahşetini durdurabilmek için de Kürdistan'a dönüş kararı almıştı. Bu çerçevede 1982 yılından itibaren gerilla grupları Kürdistan'a girmeye, silahlı propagandayla Kürt halkını örgütlemeye başlamıştı.

Diyarbakır Zindanındaki vahşet ve katliam Kürt-Türk ilişkilerinde önemli bir kırılma noktasıdır. Tarihi sonuçları büyük olmuştur. Eğer devlet böyle dizginsiz ve çılgınca bir politika gütmeseydi savaş bu şekilde sertleşmezdi ve gelişmeler daha farklı olurdu.

12 Eylül'ün bitirici politika ve uygulamalarına karşı PKK, Eruh ve Şemdinli ilçelerini 15 Ağustos 1984 tarihinde basarak silahlı direnişin fitilini tutuşturdu. Kürt cephesinden 12 Eylül'e cevap ancak böyle verilebilmişti. Yani devletin pervasız çılgın saldırı, katliam ve işkencelerine karşı Kürtlerin silahlı direnişe başlaması...

1984 silahlı başkaldırı dönemi

Eruh ve Şemdinli olayıyla başlayan Kürt direnişine devletin en üst katından, cuntanın başı General Evren'den şu açıklama gelmiştir “Bu vatana ihanet edenlerin 72 saatlik ömrü vardır” Evet, kendi ‘leşine’ o kadar güveniyor ve toplumu o kadar sindirmişlerdi ki, Kürt direnişine biçtiği ömür 72 saattir. Ancak hesapları tutmadı.

Kürt direnişçileri hesaplayamadığı kadar inatçı ve ısrarlıydılar. Zorlukları, engelleri çoktu. Toplum şaşkın ve çaresiz durumdaydı. Bu 1990’a kadar böyle sürdü, öyle ki vurulan gerillaların cenazelerini aileleri dahil, kimse korkudan sahiplenemiyordu. Gerillanın ısrarı ve direnişi toplumda bir umut ve cesaret yaratmaya başlamıştı. Bu güçlerin kararlılığı ve fedakârlığı, geçici bir eylemlilik olmadığı inancını geliştirdi. Ve Kürdistan’da mücadele yeni bir aşama, sıçrama yaşadı. 1990’ların başında, başta Nusaybin ve Cizre gibi şehirler olmak üzere Kürtler yığınsal olarak gerilla cenazelerini sahiplendi, kitlesel sivil başkaldırı dönemi başladı. Bu gelişme Kürt gençliğinin PKK saflarına yoğun bir şekilde akmasına sebep olmuştu.

Kürt halkı bu sivil, siyasal başkaldırını Kürtçe ‘Serhıldan’ olarak adlandırdı. Kürtler Adana, Mersin gibi Kürt nüfusun yoğunlaştığı Çukurova dahil tüm Kürdistan’da korku duvarlarını yıkmış açık ve net ulusal, kültürel, demokratik taleplerini dile getiriyorlardı.

Devlet aygıtı tam bir şaşkınlık ve çıkmaz içindeydi. Cezaevleri dolup taşmış, tüm baskılar etkisiz kalmıştı. Bu, pek de bekle-dikleri bir gelişme değildi. Kürtlerin böyle meydanlara çıkması hem de Kürt kimliğine böyle açık sahip çıkmaları inanılır gibi değildi! Mevcut önlemler sonuç vermeye yetmiyordu. Devletin derinliklerinde yoğun bir arayış vardı. Özellikle derin devlet olarak değerlendirilen ordu, Kürtlere kültürel, demokratik haklar tanımayı, devleti reforme etmeyi düşünmüyordu. Tüm arayışları bastırma temelindeydi.

Nitekim 1993'te bastırma konsepti yaşama geçirildikten sonra dönemin Genelkurmay Başkanı Doğan Güreş, Kürt uyanışı karşısında günlerce uyuyamadığını, gelişmelerin uykusunu kaçırdığını belirtecekti. Bu korkularını yenmenin yolunu, Kürtleri daha çok korkutmakta bulacaklardı. Nitekim katliamlar da dahil serhildanları bastırma konseptlerini 1993'te yürürlüğe koydular.

1993 konseptinin önünde bazı engeller vardı, onların aşılması gerekiyordu. En başta Doğan Güreş İngiltere'yi ziyaret etmiş, ABD ve İngiltere nezdinde bu yıkım ve bastırma konseptinde gereken dış desteği de almıştı. ABD ve İngiltere'nin aktif girişimleriyle 1992'de Güney Kürdistanlı güçlerle KDP, YNK dahil, Türk ordusu PKK'nin öncülük ettiği gerilla güçlerine saldırıya geçtiler. Bu kapsamlı saldırı, çok sayıda insan kaybına yol açtı ve gerillanın Güney'deki gelişmesini, sınır boylarındaki etkinliğini sınırlandırmaya çalıştı. Tabii ki, Türk ordusu bununla yetinemezdi. PKK ise, Kürdistan'da büyük bir halk desteğine ulaşmış deyim yerinde ise Kürt sorununu Kürt halkına kabul ettirmişti. Kürtler, sorunu sahiplenmişlerdi. Sıra sorunu Kürtlere düşmanlık ettiren güçlere kabul ettirmeye ve çözmeye gelmişti. PKK girişimlerini sürdürdü ve 1993'te tek yanlı ateşkes ilan etti. Türk devleti de buna üstü kapalı olumlu cevap verdi. Operasyonlar büyük oranda durdu. Dönemin Cumhurbaşkanı Turgut Özal inisiyatif ve risk alarak, kariyerini ve kimliğini ortaya koyarak bu tarihsel sorunu çözeceğini çevresine açıklıyor ve Celal Talabani aracılığıyla Sayın Öcalan'la süreci yönlendirmeye çalışıyordu. PKK'nin ateşkesi uzatmasını talep etmişti. Bu talep üzerine Sayın Öcalan basına açıklama yapıp ateşkes süresini uzattığını ilan etti.

Bu olay üzerinden iki gün geçmeden Özal'ın kalp krizi geçirip öldüğü açıklandı. Özal şaibeli biçimde ortadan kaldırıldı. Nitekim Özal'ın ailesi ölümü ile ilgili iddiaları ve kuşkuları olduğunu açıkladı, ama Özal'a otopsi yaptırılmadı. Aynı şekilde sorunun diyalogla çözülmesini isteyen Jandarma Genel Komutanı Eşref Bitlis de bir uçak kazası süsü verilerek ortadan kaldırıldı. Böylece Genelkurmay başkanı Doğan Güreş öncülüğünde 1993 konsepti pratikleştirildi. Önündeki engeller kaldırılmıştı. Ateşkes şaibeli bir biçimde hem devlet içindeki hem de PKK içindeki çetelerin ortak provokasyonu ile sona erdi. Bunu fırsat bilen savaş yanlısı Genelkurmay, basın da desteğiyle yoğun bir saldırı dalgası başlattı.

Çözüm konusundaki arayış ve girişimler gündemden çıkarıldı. Tam anlamıyla bir ölüm kalım dönemine girilmişti. Devlet bitirici bir saldırının tüm planlamalarını yapmıştı. “Denizi kurutma, balığı susuz bırakma” yani gerillayı halksız bırakma projesini yaşama geçirdiler. Kürtlerin ulusal özgürlük bayramı olan Newroz bayramında kitlelere saldırdılar. Başta Diyarbakır, Şırnak, Cizre gibi şehirlerde kitlelerin üzerine ateş açıldı, yüzlerce sivil, kadın, çocuk öldürüldü. Kitle gösterileri böyle bastırıldı. Bu üç-dört yıl içinde 4 bine yakın Kürt köyü boşaltıldı, yakıldı, yıkıldı. Milyonlarca insan sokaklara atıldı. Binlerce insan Batman, Diyarbakır, Silvan gibi önemli Kürt merkezlerinde sokak ortalarında kafalarına kurşun sıkılarak öldürüldü. Tam bir aydın yurtsever katliamı yaşandı. Binlerce aydın, demokrat, halk önderi (Vedat Aydın, Musa Anter, Mehmet Sincar vb.) Türk kelle avcıları tarafından yok edildi.

Dönemin başbakanı Tansu Çiller bir başbakana yakışmayan pervasızlıkla basının önünde “bölücülere yardım eden iş adamlarının listesi cebimde” diyordu. Ardından Kürt iş adamları öldürülmeye başlandı. (Mehmet Nabi İnciler, Savaş Buldan, Adnan Yıldırım, Behçet Cantürk vb.) Tam bir terör ve ölüm dalgası Kürdistan'ı kasıp kavuruyordu. Türkler, Kürtleri hayvanlar gibi hep açlık ve korkuyla terbiye etmeye çalışıyorlardı. Bu konuda oldukça deneyimliydiler. Bir yandan korku ve terör bir yandan da, köylerini yakarak onları yaşam araçlarından yoksun bırakarak açlığa mahkûm ediyorlardı. Eski isyanlarda zorunlu göçle Kürtleri sürgün hale ge-

tirdiklerinde, en azından bölgelerinden sürülen Kürtleri Türk bölgelerinde bir yerlere iskan ediliyor, yerleştiriyorlardı, Bu defa onu da Kürtlere çok görmüşlerdi, evlerini, köylerini yakıyor, bir kuruş tazminat ödmeden sokağa atıyorlardı. Bu, başlı başına Kürt halkı için bir yıkımdı. İş-güç, alt yapı olmadığı için şehirlere giden Kürt köylüleri tam bir ekonomik, kültürel şok yaşıyorlardı.

Devlet, Kürtleri yaşamın her alanında kuşatmış, hiç bir biçimde nefes almalarına izin vermiyordu. Güney Kürdistan'da 50 bin, 100 bin kişilik ordu güçleriyle gerillaya saldırmış, KDP yi, peşmerge güçlerini de operasyonlara katmıştır. Kürtler arası düşmanlığı ve güvensizliği derinleştirmiştir. Resmi rakamlara göre 70 bin Kürt'ü köy korucusu olarak gerillaya karşı silahlandırmış, maaşa bağlamış ve operasyonlara dahil etmiştir. Koruculuğu kabul etmeyen birçok köy yakılmış, boşatılmıştır. Kontrgerilla birlikleri her tarafa sınırsızca örgütlenmiştir, pervasızca herkes hedef haline getirilmişti. Gerilladan yakalananlar öldürülmüş, kulakları ve organları kesilmiş, ya da ağır işkencelerden geçirilmiş, bazıları da itirafçılaştırılarak ölüm mangalarına dahil edilmiştir. Bununla da yetinilmemiş, Hizbullah adı altında sözde İslami bir örgüt kurulmuş, bu örgütün militanlarına devlet güçleri eğitim vermeye başlamıştır.

Devlete karşı kurulduğu varsayılan Hizbullahın devlete karşı hiçbir eylemi olmamıştır. Batman, Silvan, Diyarbakır ve Nusaybin gibi önemli Kürt merkezlerinde yüzlerce aydın, demokrat insan Hizbullah adına sokak ortasında öldürülmüştür. Hizbullah'a ve diğer paramiliter örgütlere devletin silahlı eğitim verdiği meclis araştırma komisyonunca da tespit edilmiş (Susurluk Raporu vb.), ama bu raporun Millet Meclisinde görüşülmesi engellenmiştir. Devlet tam anlamıyla çeteler cennetine dönmüştür. Birçok siyasal gözlemci ve yazar, Türkiye'yi çete devleti diye niteler olmuştur.

Bu, kanlı ve yıkıcı gidişata müdahale etmek ve durdurmak gerekiyordu, ancak Türkiye'de basın tamamen devletin güdümündeydi. Savaşı besleme dışında bir rol oynamıyordu. Partiler, politikada sikkileşmiş bir haldeydi, ne çözüm projeleri ne de çözüm iradeleri vardı. Kimse Türkiye'nin en temel sorunu olan Kürt sorununa bu-laşmak, orduyla ilişkilerini bozmak istemiyordu.

Sürece yine sorumlulukla yaklaşan ve girişimlerini sürdürenler Kürtler oldu. Kürt hareketinin lideri olarak Sayın Öcalan 1995'te ikinci defa tek yanlı ateşkes ilan etti. Ama Türk devleti ve ordusu bütün beklenti ve tartışmaları bastırarak ateşkesi boşa çıkardı, muhatap almayacağını belirtti ve çatışmalar yeniden şiddetlendi.

Devlet klasik anlamda bilinen devlet olmaktan çıkmıştı. O baskın yasalara rağmen, işler yasalara göre yönetilemiyor, vatan, millet edebiyatı yapılarak kimin gücü neye yetiyorsa onu yapıyordu. Korucular, itirafçılar, özel timler ve bağlantıları çeteleşmiş, halkı haraca bağlamış, artık kimsenin güvenliği kalmamıştı. Bunu Genelkurmay'ın kendisi bile kabul edecek ve bu çeteleri kontrole alacak girişimlerde bulunacaktı. Susurluk skandalı patlamış, mafya, politikacı ve devletin kirli ilişkileri orta yere serilmişti. Bu, Türkiye'yi temizleme ve demokratikleştirme için iyi bir fırsat olabilirdi ancak ordu Kürt sorununda bu güçlere ihtiyaç olacağını var sayarak, olayın üzerine gidilmesini engelledi ve zamanla örtbas edip unutturmaya çalıştı.

Ordu Kürtlere karşı devletin tüm gücünü, dışarıda ittifaklarını, ekonomik, diplomatik ilişkilerini sonuna kadar kullanıyordu. İçerde de devletin tüm gücü kullanılıyordu. Ordunun tüm savaş yeteneği olan birimleri Kürdistan'a kaydırılmıştı. Diyarbakır'da 1995 Murat Operasyonu'nda olduğu gibi 50 binden fazla askeri güçle operasyonlar yapıyordu. ABD, İngiltere ve Avrupa'dan termal kameralar, gece görüş sistemleri ve savaş helikopterleri gibi gelişmiş savaş teknolojilerini, savaş uçaklarını alarak ölçsüz kullanıyordu. Kimse orduya en ufak bir hesap sormuyordu. Ülkenin tüm kaynakları, dış politikası ipotek altına alınmış, savaşa yatırılmıştı. ABD'den sonra NATO'nun en büyük ordusu olan disiplini, ırkçılığı ve yıkıcılığıyla tanınan Türk ordusu yoksul ve sahipsiz Kürt halkına saldırmada, savaşmada serbest hareket ediyordu.

500 binden fazla asker, 70 bin köy korucusu 50 binden fazla polis, Hizbullah, itirafçı, kontrgerilla güçleri, JİTEM, özel tim vb. gibi karanlık tüm oluşumlar, sayısı 10 bini bile bulmayan gerillaya karşı savaşıyordu. Ama en büyük savaşları da yoksul, savunmasız Kürt halkına yönelikti. Gerillayı bitiremeyen devlet, halkın gerillaya desteğini bitirmek için özellikle halka saldırıyor, her gün onlar-

ca insanı ya katlediyor, ya da işkencelerden geçirerek cezaevlerine dolduruyordu. Bununla yetinmeyen Türk devleti NATO'yu ve tüm dünyayı PKK ve gerillaya karşı harekete geçirmeye çalışıyor dışarıdan saldırıya, işgale uğramış gibi kıyamet koparıyordu. PKK'yi dünyanın en tehlikeli terörist örgütü diye her tarafa lanse ederek, kabul ettirmeye çalışıyordu. Her şeye ama her şeye rağmen Kürtleri yenemiyordu. Hapishaneler, işkenceler dolup taşıyordu. Her gün caddelerden, köprü altından ve yol kenarından Kürtlerin cenazeleri toplanıyordu. Ancak Kürtler teslim alınamıyor, direniyorlardı. Türkiye devleti bunu hazmedemiyor bastırmanın, ezmenin yollarını aramayı sürdürüyordu. Özellikle ABD ile stratejik ilişki geliştirmiş İsrail ile de benzer bir ittifak içinde Kürt hareketine karşı mücadele yürütüyordu. NATO ve Avrupa ile olan ittifak ilişkilerini adeta Türkiye Cumhuriyetini pazarlayarak dünya çapında Kürtleri kuşatmanın, tecrit etmenin yollarını arıyordu.

Öcalan'ın Suriye'den çıkarılışı ve uluslararası komplo süreci

Türkiye binlerce köy yakmış ve on binlerce insanın ölümüne mal olan bu kirli savaşı yine de kazanamamıştı. Ancak Kürtlerle başka bir ilişki ve çözüm yoluna da kapalıydı. Çünkü Kürtlerin varlığını kabul etmeyi devlet için bir bölünme tehlikesi olarak görüyordu. “Bir halkın varlığını güvenliğın, var olman için tehdit olarak görüyorsan ya oturup bir anlaşma yapacak onu tehdit olmaktan çıkarırsın ya da onu yok edip kendini esenliğe kavuşturursun!” Türkiye bu ikinci tercihini, yani Kürtleri yok etmeyi önüne koyduğu için arayışlarını aralıksız sürdürdü.

1997'nin sonlarında Genelkurmay adına bulunduğumuz cezaevinde bizimle ilişkiye geçildi. Bu görüşme ve tartışmaların birey olarak içinde bulunduğum için değinme ihtiyacı duyuyorum. Bizim üzerimizden ilişkileri sürdürmelerinin gerekçeleri şuydu, biz bu aşamada Öcalan'la direkt ilişkiye geçemeyiz, koşullar uygun değil. Gelişmeler bir noktaya geldikten sonra resmi olarak Öcalan ve PKK ile de görüşülecek. Dışarıda da bazı çevreler ciddi yaklaşmabileceğini, ilişkilerin deşifre edilmesi süreci baltalayabileceğini, soruna yaklaşımlarının ciddi olduğunu bu yüzden bizim üzerimizden ilişkileri sürdürmek istediklerini belirttiler.

Süreçten hem Kürtlerin hem de devletin zarar gördüğünü, yasaların hâkimiyetini sağlamak gerektiği, ülkenin olumsuz bir sürece kaydığını belirtiyorlardı. Onlar da devletin çeteleştğini, illegal devletin karanlık çevrelerin yasal, görünen devletten de etkili hala geldiğini kabul ediyorlardı. PKK ateşkes ilan eder, savaşı durdurursa kendilerinin de rahatlayacağını ve devlete çekidüzen vereceklerini belirtiyorlardı. Ayrıca PKK, Türkiye devletinin bütünlüğünü ve bayrak gibi sembollerini, Türkçenin resmi dil oluşunu kabul ederse ötesinin kolay olduğunu Kürt sorununu çözeceklerini vurguluyorlardı.

Bu görüşmelerin sonuçlarını düzenli olarak Sayın Öcalan'a aktarıyor, gelen cevapları da Genelkurmay'a iletiyorduk. Öcalan bu değerlendirmeleri önemli bulduğunu, Türkiye'ye karşı sorumlu yaklaşacağını, aktarılanları ciddiye aldığını ve çözüm için üzerine düşenleri yerine getireceğini belirtti ve 1 Eylül 1998 Dünya Barış Günü'nde tek yanlı ateşkes ilan ettiğini televizyonda kamuoyuna duyurdu.

Türkiye bir yandan PKK ile diyaloga girip ateşkes sağlamaya, çalışırken diğer yandan da ABD ve İngiltere desteğinde savaş hazırlığını yapıyormuş. Nitekim Öcalan'ın ateşkes ilanından sonra Türk generalleri Suriye'yi tehdit eden açıklamalar yaptılar ve askeri güçlerini Suriye sınırına kaydırıldılar. Suriye toprakları da Sayın Öcalan'ın barınmasına göz yumduğu için bir savaş tehdidiyle karşı karşıyaydı, durum oldukça ciddiydi. Mısır devlet başkanı Hüsnü Mübarek, Ankara ve Şam arasında görüşmelerini sürdürüyordu.

Bu durum karşısında Kürtlerin önderi Öcalan Suriye yetkililerine ülkelerini tehlike karşısında zorda bırakmayacağını ve ayrılacağını bildirdi. Suriye'den ayrılırken ya dağa gerilla üslerine gidecek ya da Avrupa'ya çıkacaktı. Dağa gitmesi savaşın daha da şiddetlenmesine ve ölümlerin artmasına yol açacaktı. O tercihini dağdan yana değil barışı ve çözümü iletirmek için Avrupa'dan yana yaptı. 9 Ekim 1998 de Türkiye'nin bu oyun ve saldırı planlarına rağmen ateşkes kararını kaldırmadı. Avrupa'nın demokratik ve gelişmiş hukuk ölçüleri içinde barış girişimlerini sürdüreceğine inanıyordu. Bilindiği gibi sonuç öyle olmadı ve Kürtler mücadele tarihlerinin en dramatik, en kabul edilemez, en ağır darbesini yedi.

Başta İtalya ve öteki Avrupa ülkelerinin tutumu pek de olumsuz değildi. Nihayet bir Kürt lideri ülkelere gelmiş ve iltica talebinde bulunmuştu. Yapılacak şey yasalara ve hukuka göre davranmaktı. Ancak Türkiye'nin İtalya'ya karşı olan saldırganlığı ve seferber olması ABD'nin devreye girmesi hukuku, demokrasiyi ve insan haklarını rezil etti. Dönemin ABD dışişleri bakanı Madelein Albright, başta İtalya olmak üzere bazı ülkeleri NATO toplantısında tehdit etti. Öcalan, İtalya'yı terke zorlandı. Almanya, kendisi hakkında var olan tutuklama kararını telaşla kaldırarak, iade yoluyla ülkesine gelme olasılığını ortadan kaldırdı. Rusya'ya gitti, aynı görüşme ve pazarlıklar Rusya ile de sürdü. Öcalan oradan da çıkarıldı. Tüm Avrupa ülkeleri hava sahasını, ülkelerini Kürt liderine kapattı.

Tarihte pek de görülen bir durum değildi. Adı bile yasaklanan bir halk adına çalışan bir kişiye dünyada barınacak bir yer bırakmamak! Dünyanın efendileri çağın egemen güçleri böyle buyurmuştu. Halbuki egemen oldukları dünyada katiller, diktatörler, darbeciler, baskıcı güçler cirrit atıyordu. Hem de bu egemenlerle kol kolaydılar.

Demokratik oluşuyla övünen Avrupa, ABD'nin baskısına boyun eğmiş, insani ve hukuki, demokratik tüm birikimine ters düşmüştür. Kürtler için tam bir trajedi ve yıkımın, yenilginin kapısını aralamış oluyorlardı. Yunanistan'ın komplo ve oyunuyla Öcalan Kenya'ya, oradan da 15 Şubat 1999'da Türkiye'ye teslim edilecekti.

Öcalan'ın Türkiye'ye verilmesinin neden ve sonuçları

Avrupa, savunduğu tüm hümanist ve insani değerlerine ters düşmüş, Öcalan'ı aslanın ağzına atmıştı. Ancak olacakların hesabını kim ne kadar yapmıştı? Kürtlerin yenilgisini on binlerce insanın daha ölümü, acaba bu karar mekanizmasında yer alanları ne kadar ilgilendirmişti? Kim buna ne kadar kafa yormuş, insani ve vicdani açıdan kendisine dert edinmişti? Sonuçta olacakların onları pek ilgilendirmedığı bir ateş topu gibi Öcalan'ı ellerini yakmasın diye atmışlardı. Türkiye mi yanar Kürtler mi, ne önemi vardı?

Öcalan'ın Kürtler ve PKK için oynadığı tarihi rolü ve önemini anlatmak başlı başına bilimsel bir çalışma ve kitapların konusudur. Bu konu hak ettiği oranda irdelenmiş ve açığa çıkmış değildir. Gelişmeleri özetlerken yer yer değinmem konunun bütünlüğünü vermekten uzak kalsa da vurgulamam gerekiyor. Yoksa ne Türk devletinin politikaları ne de ABD'nin tutumu anlaşılmaz.

Bilindiği gibi Kürtler günümüz dünyasında devleti olmayan en büyük halk topluluğudur. Avrupalıların deyimiyle dünyada savunmasız ve sahipsiz bir halk durumundadır da. "Avukatsız halk Kürtler" söylemi de Avrupalılara aittir. Bu çarpıcı belirleme bile Kürtlerin durumunu ifade etmekte zayıf kalıyor. Bugüne kadar hiçbir devlet Kürtlerin durumunu Birleşmiş Milletlere götürmüş değildir. Ne

Sosyalist Blok, ne İslam Birliği ne AB, kısaca yeryüzünde ne bölgesel, ne uluslararası hiçbir güç Kürtlerle ilgili olumlu bir karar almış, uluslararası bir belgeye geçirmiş değildir.

Filistin'den Cezayir'e Vietnam'a ve çok yakın zamanda küçücük Kosova'ya kadar tüm sorunlar ulusların platformu durumunda olan BM'ye gitmiş ama Kürtlere bu platformların kapısı bir türlü açılmamıştır. Ayrıca bir halk için en yıkıcı ve en tahripkar olan bölünüp parçalanması ve farklı devletler tarafından paylaşılmasıdır. Bu, Kürt ulusal bünyesini o kadar tahrip etmiş ve kan kaybına yol açmıştır ki, anlatılması ve tanımlanması mümkün değildir. Bölgenin en güçlü üç ulusu olan Arap, Fars ve Türkler dört devlet biçiminde Kürtleri kendi aralarında paylaşmış ve kendi ihtiyaçlarına göre yönetmiş ve şekillendirmişlerdir.

Paylaşım bununla bitmiyor. Irak, Arap Biriliği'ne dayanıyor. Bu birlik de Kürtlerin statüsünün pekişmesinde rol alıyor ve taraf oluyor. İran keza öyle o da İslam Birliği kozunu Türkler ve Araplarla birlikte kullanıyor. Böylece İslam Birliği'nin de bu statüye itirazı yok, taraf oluyor ve pekişmesine katkı sunuyor. Türkiye NATO üyesidir. O da NATO'ya dayanarak sınırların korunmasını, bütünlüğünü güvenceye alıyor. Daha doğrusu Lozan'da elde ettiği statüyü pekiştiriyor. Görüldüğü gibi Kürt inkârı veya yok sayılması politikası dünya tarafından da benimsenmiş ve bu statü kabul görmüştür. İnkâr ve yok saymada sadece Türk egemenlerini suçlamak doğru değildir. Belirttiğimiz dünyanın ve bölgenin tüm etkin güçleri oluşum ve kurumlar da bu statünün kemikleşmesine ve suç ortaklarıdır.

İşte Öcalan'ın zamanın tanrıları tarafından lanetlenmesi kabul edilmemesi ve cezalandırılması bu statüye itirazından gelmektedir. Yoksa ezilen, adı bile inkâr edilen bir halk adına birkaç doğruyu söyleyen ve "biz de varız" diyen bir insana bu dünyayı böyle dar etmenin başka bir anlamı var mı? Dünyayı Öcalan'a kapatıp İmralı adasında çarmlıha germenin, ölümün koynuna atmanın açıklaması nasıl yapılabilir?

Kürtlerin devleti yoktu. Uluslararası alanda askeri ve ekonomik yardım edeni de yoktu. Ancak Öcalan önderliğinde mücadeleye atılmış, kıt kanat imkânlarıyla yağında kavrularak yüksek bir fedakârlık sergileyerek kendine güven kazanmaya başlamıştı. Öcalan,

bir devlet gibi Kürtlerin sırtını dayadığı bir güven kaynağına dönmüştü. Kürtlerin onlarca yıldır söyleyemediğini söylüyor, yol gösteriyor, tutum belirliyordu. Halkın dili, sesi ve yüreği olmuştu. İşte en başta bu sesin susturulması Kürtlerin kendine olan güveninin kırılması gerekiyordu. ABD öncülüğünde Öcalan'ın Türkiye'ye verilmesinin en temel nedenlerinden biri buydu. Bu dünyanın egemenleri, sahipleri var. "Öcalan'a bu kadar güveniyorsunuz, bu köy sahipsiz değil alır, onu öldürür veya tutuklarız" diyerek Kürtlerin kendilerine ve önderliğine olan güvenini yıkmak istediler.

Diğer yandan Öcalan, hareketin başında kaldıkça Kürt isyanının bastırılması ve yenilmesi mümkün görülüyordu. Türk ve ABD istihbaratı yetkilileri yıllarca Kürt hareketini ve mücadelesini incelemiş ve bu sonuca varmışlardır. Öcalan, yabancı bir ülkede barınmış olmasına rağmen kendisi bizzat binlerce kadronun eğitimine katılıyor, hareketi ideolojik, politik ve stratejik olarak yönlendiriyordu. Ayrıca Ortadoğu'nun kaygan zeminine, Kürt toplumunun tüm geri özelliklerine rağmen Kürt hareketinin herhangi bir devletin güdümüne girmesine izin vermiyor bağımsız kimliğini koruyordu. CIA, Öcalan ile ilgili bu adam "ele avuca sığmaz biri" belirlemesi yapıyordu. "Hangi taktiği izlerse izlesin mutlaka Kürtlerin hizmetine sokar" diyorlardı. Kontrole alınamayan bağımlı kılınamayan Kürt hareketi onlar için gerekli değildi. Kürtlerin acıları, hayalleri, hak ve hukuku ne olursa olsun gücü ellerinde bulunduran dönemin ilahlarının kudreti gösterilmeliydi ve Öcalan öncelikli hedef olarak ortadan kaldırılmalıydı. Düşünce, politika üreten beyin bertaraf edilmeliydi.

ABD'nin, Öcalan'ı Ortadoğu'da bertaraf etmesinin bölge hesaplarıyla doğrudan ilişkisi vardı. Daha sonra Irak müdahalesiyle bölgeye hâkim olması için önündeki engelleri temizlenmesi gerekiyordu. Bölgede en büyük engel olarak da Öcalan önderlikli Kürt hareketini görüyordu. Çünkü Öcalan'ın yaratıcı politik kapasitesi ve inisiyatif yeteneği bölgede olası boşluklardan yararlanmasını getirecekti. Bu, 1990'daki Körfez Savaşı sırasında görülmüştü. ABD'nin çağrısıyla Irak Kürtleri ayaklanmış, Saddam'ın saldırısıyla iki milyona yakın insan İran ve Türkiye'ye kaçıp göçmen durumuna düşmüştü. KDP ve YNK gibi hareketler etkisizleşmiş dağılma noktasına gelmişti. Öcalan ise hareketini bölgede etkili kılmış, bölge-

nin en karlı çıkan gücü olmuştu. PKK'nin gücü ve etkinliği Kürdistan'ın dört parçasında belirgin biçimde artmıştı.

KDP ve YNK ise ancak ABD ve İngiltere öncülüğünde çekiç gücün oluşturulması ve Saddam'ın güçlerinin 36. paralelin güneyine çekilmesiyle geri dönebilmişti. Göçmen Kürtlerin dönebilmesi Saddam'ın Güney Kürdistan'dan çıkarılabilmesiyle mümkün olmuştu. Bu otorite boşluğu ve ABD, Türkiye gibi güçlerin desteğiyle ancak KDP-YNK tekrar var olabilişti. Belirttiğimiz gibi bu olgu, ABD'nin bölgede kontrolüne girmeyen PKK'nin etkisizleşmesi için Öcalan'ı devre dışı bırakmayı gerektiriyordu. Kürtlerin devletinin olmayışı ve uluslararası destekten yoksunluğu Öcalan'ı kolay ve ucuz ulaşılabilir hedef durumuna getiriyordu. Öcalan'ın Türkiye'ye verilmesinin diğer bir nedeni de Kürt dünyasında en etkili lider olmasındandı. ABD'nin bölge güçlerinden dayanaklara ihtiyacı vardı. Bu güçlerden biri de Kürtlerdi. Ama PKK öncülüğündeki Kürtleri kullanma şansı olmadığını görüyordu. Öyleyse PKK etkisizleştirilmeli ve KDP-YNK öne çıkarılmalıydı. ABD bu temelde hareket ederek Kürtlerin bir bölümünü etkisizleştirmeyi bir bölümünü de güçlendirerek yanına alma politikasını uyguladı.

Bu değerlendirme sadece bize ait değildir. Türk yetkilileri bu konuları açık konuşuyorlardı. Öcalan, Türkiye'ye verildiğinde Bülent Ecevit başbakanı. Daha sonraki yıllarda da Ecevit bu konuları tartıştı. "ABD Öcalan'ı bize niye teslim etti. Hala anlamış değilim" diyordu. Cevabı emekli bir Türk generalden geldi: "ABD, Talabani ve Barzani'nin önünü açmak için Öcalan'ı bize verdi."

Öcalan, belirttiğimiz bu nedenler yüzünden Türkiye'ye verildi. Bu olayların açığa çıkarılacak araştırılıp tartışılacak daha çok boyutu var. Ancak ABD ve ona alet olan Avrupa, Kürtleri öyle bir ateşe, öyle bir felakete atmış oluyordu ki sonuçlarını hesaplamak mümkün değildi.

Konunun bu boyutu çok önemli olsa da şu noktalara da değinmek gerekiyor. ABD 'iyi Kürtler' ve 'kötü Kürtler' diye Kürtleri ayırmış oluyordu. Bölge ülkelerinin Kürdistan'ı paylaşması ve Kürtleri mezhepler, aşiretler, sınırlar içinde bölmesi yetmemiş olacak ki, başka bir egemen 10 bin kilometre öteden gelip Kürtleri, siyasi tercihlerine göre ayrıca bölmeye, sınıflandırmaya tabi tutuyordu.

ABD, Öcalan'ın İmralı adasına kapatılmasıyla da yetinmeyecekti. Öcalan'ın avukatlarıyla yaptığı görüşmelerinde, görüşmelerini sınırlı da olsa kamuoyuna yansıtmasından rahatsızdı. Öcalan'ın, örgütün ve Kürt halkı üzerindeki etkisini hesapladıkları gibi yok edememişlerdi. Bu açıdan Öcalan, İmralı'da da susturulmalıydı. Kürtlerin en geniş kitlelerine mal olan en etkili Kürt lideri Öcalan, İmralı'ya gömülüp sesi kesilmeye çalışılırken, Mesud Barzani ise Beyaz Saray'da, Londra'da ağırlandı. Batı dünyasının öncüleri Kürt lideri ve siyasal oluşumları konusunda tercihlerini bu denli açık ortaya koyuyorlardı. Bu mesaj hem bölge devletlerine hem de Kürt halkınaydı. Barzani Kürtlerin ulusal lideri olarak hazırlanıyor ve lanse ediliyor, Kürtleri hangi lideri tercih etmeleri gerektiğini gösteriyorlardı. Öcalan'ın Türkiye'ye teslim edilmesi 1970'lerden beri başlayan Kürt direnişinin en önemli olayıydı. Binlerce Kürt, kadro savaşta yaşamını yitirmiş, devletin topyekûn saldırıları ciddi tehlikeler yaratmıştı. Ancak Öcalan hareketin başındayken bütün bu kayıp ve saldırılar göğüslenmişti. Öcalan direnişin beyni ve halkın güven, moral kaynağıydı. Kürtler her şeyi Öcalan ile öğrenmiş ve onunla yapmışlardı. Ne örgütü ne halkı Öcalan'sız bir mücadeleye, Öcalan'sız var olmaya alışık değildi. Buna hiç hazır değillerdi. Başlarına böyle bir felaketin geleceğini de beklemiyorlardı. Bu açıdan Öcalan'ın tasfiyesi, Türkiye'ye verilmesi 30 yıllık mücadelenin telafi edilemez en büyük en tehlikeli kaybıydı.

Beyin giderse gövde dağılır hesabı yapılmıştı. Öcalan'ın verilmesi öyle sıradan görülecek bir olay değildi. Açık ve kesin olarak Kürtlerin tarihsel gelişimine müdahale edildi. Kürtlerin yenilmesi ve örgütlülüklerinin dağıtılması hedeflenmişti. Bu Kürtlerin onurlu ve özgürce yaşam özelemlerine umutlarına en büyük saldırıydı. Bir halkın varlığı ve geleceğiyle oynanıyordu. Dünyada yalnız, avukatsız, yoksul Kürt halkı yine uluslararası çıkarlara ve oyunlara kurban ediliyordu.

Adaletin, hukukun yerine ABD, Türkiye gibi devletler acımasızca hiçbir ahlaki, hukuki kaygıyı göz önüne almadan Kürtleri ateşin, yenilginin kucağına atıyorlardı. Binlerce yakılmış köy, on binlerce insan kaybı, onlarca yılın çabası yine boşa gitmiş olacaktı.

Öcalan'ın devreden çıkarılmasını başka biçimde ele almak sorunu anlamamak veya art niyetli bir değerlendirme olur. Nitekim Türk medyası ve devletin yetkili çevreleri Kürt direnişinin artık yenildiğini ve hareketin birkaç ay içerisinde dağılacağını propaganda ediyor ve analizlerini bu temelde yapıyorlardı. Ortadoğu'yu en iyi izleyen ve ABD'ye de akıl hocalığı yapan İngilizlerin bir stratejik araştırma kurumu da PKK'nin köylü bir topluma ağırlıklı olarak dayandığını Önderlik etrafında birleştiğini ancak bundan sonra bunu sürdüremeyeceğini belirtiyor ve PKK'ye 6 ay ömür biçiyordu.

Türk Genelkurmay yetkilileri ise basına yansıyan kısmıyla şöyle bir değerlendirme yapmıştı, "Bir ülkenin başkenti işgal edilmeden o ülkeyi yenmek zordur. Başkent işgal edildi mi merkez çöktü mü o ülkeyi işgal etmek kolaylaşır. Ancak PKK gibi örgütlerin başkenti olmadığından o işleri önderlikleri görür. Bu açıdan Öcalan'ın tasfiye edilmesi başkentin ele geçirilmesi kadar önemlidir ve o etkiyi yapacak" diyordu.

Bu değerlendirmelerde Kürtler için nasıl bir felaketin hazırlandığını göstermeye yetiyor. Bunlar boşuna yapılmış değerlendirmeler değildi. Türk egemenleri Kürtleri iyi tanıyordu. Bütün Kürt isyanlarında ortak noktalardan biri, isyan lideri öldürüldüğünde veya asıldığında isyan bastırılıyor, yenilgi hızlanıyordu.

Öcalan'ın teslim edilmesinin sonuçlarını tüm boyutlarıyla burada anlatılabilmek mümkün değildir. Bu değerlendirmeler konunun yaşamsallığına dikkat çekme boyutundadır. Öcalan dışarıda olsaydı büyük oranda Kürt sorunu çözülmüş veya çözüm yoluna girmiş olacaktı. Onun yokluğu Türk yöneticilerine büyük bir moral ve cesaret vermiştir. Dünyanın Kürtleri çıkarları için satabileceğini, hukuksuzluğa göz yumabileceğini görmüş ve çözüm yönünde tüm girişimlere kendisini kapatmıştır. Bu da barış çabalarının yoğunlaştığı yılların heba edilmesi, yine can ve mal kaybının ortaya çıkmasına yol açmıştır. Halen Kürtlerin merkezinde olduğu sorunun ne zaman ve nasıl çözüleceği belirsizdir, bağırında ciddi tehlikeleri ve kayıpları barındırmaktadır.

ABD veya Türkiye'nin beklediği sonuç ortaya çıkmadıysa bu yine Öcalan'ın müthiş sezgileri ve yaratıcılığı sayesinde olmuştur. Öcalan, bu kanlı boğazlaşma oyununu bozmuş PKK'yi yenmelerine ve dağıtmalarına izin vermemiştir.

Öcalan teslim edildikten sonra herkesin beklediğinin dışında çok farklı bir strateji çizdi. Yoksa özellikle Kürtlerin duygusal olarak patladığı karşılıklı kin ve öfkenin zirvede olduğu günlerde müdahale etmeseydi on binlerce insan yaşamını yitirecek, Kürt ve Türk ilişkilerinde onarımı zor tahribatlar açacaktı.

Basına da yansıdı, binlerce gerilla intihar eylemi için kendisini hazırlamış ve komutanlarını baskı altına almıştı. Halk, gerilladan daha büyük bir infial içindeydi. Bu öfke patlamasını PKK'de hiçbir yönetici durdurma gücünde değildi. Türk devleti de Kürtlerin olası eylemlilikleri ve protestoları için ayaklanmaları kanla bastırma kararı almış, ordu ve tüm güvenlik güçlerini alarma geçirmişti. Bu, kanlı patlama ve boğazlaşma ortamını durdurmak için Türk yöneticileri kılını kıpırdatmıyordu. Hatta devlet içinde bir kesim bunun olmasını istiyor ve kılıçlarını biliyordu.

Kürt cephesinde ancak bir kişi, evet, ancak Sayın Öcalan Kürtleri ve gerillayı bu sonu olmayan eylemliliklerden geri tutabilir ve durdurabilirdi. Halkın ve örgütün dinlediği güvendiği önder oydu. O bu tarihsel ve oldukça kritik noktada büyük insanlara yakışır bir sorumlulukla halka ve gerillaya, eylemelere son verme çağrısı yaptı. Bir insanın yaşamını sürdürme koşullarının olmadığı İmralı'da varlığını ve yaşamını barışa adayacağını, bu amaçla İmralı koşullarını göğüsleyeceğini söyledi.

Öcalan, kişi olarak büyük adaletsizliğe ve haksızlığa uğradığını adil bir yargılanmanın olmayacağını bildiğini ama buna rağmen Türk ve Kürt halklarına karşı sorumlu hareket edeceğini, kanlı bir boğazlaşmayı önleyeceğini ısrarla vurguluyordu. Ayrıca sorun bir şahıs veya Öcalan değildir. Sorun tarihseldir, Kürt sorunudur. İmralı'ya kapatılan Öcalan değil Kürt halkıdır diyordu.

Öcalan'ın yargılanması

Türkiye'nin tüm hükümetleri ve yetkilileri PKK öncülüğündeki Kürt hareketini, Cumhuriyet tarihinin en kapsamlı ve en uzun Kürt isyanı olarak değerlendiriyordu. “Kuruluşundan beri devletimiz en büyük tehlikeyle karşı karşıyadır” diyorlardı. Bu açıdan olan biten her şeyden öncelikle Sayın Öcalan'ı sorumlu tutuyorlardı. 20 yılı aşkın bir süredir tüm askeri eğitimlerde toplantılarda, gazete ve televizyonlarda sistemli olarak ve aralıksız Öcalan aleyhinde propaganda kampanyası sürdürülüyordu. İnanılmaz bir karalama, kötüleme kampanyası insanların ruhunu karartmış adeta beyinlerini yıka-mış, teslim almıştı. Türkiye’de ırkçı milliyetçi propaganda ve yapı-lanma sokaktaki sıradan bireylerde oldukça etkili olmuştu.

“Vatan ve millete ihanet etmiş, on binlerce asker ve vatandaşın ka-nına girmiş, katil ve terörist” gibi ne kadar kötü sıfat varsa Öcalan onunla birleştiriliyordu. Devletin en büyük düşmanı ilan edilmişti. Suriye’de de defalarca kendisine suikast girişiminde bulunulmuştu.

Bütün bunların yanında Türk anayasası ve yasalarında Kürt yok-tu. Tanımlanmış hiçbir hak söz konusu değildi. Dolayısıyla daha baştan anayasa ve yasalar Öcalan'ın ve Kürtlerin aleyhineydi. Tüm bunlara Öcalan'ın Türkiye'ye teslim edildiği olağanüstü koşullara, basın ve kamuoyundaki linç ve lanetleme kampanyasını ekleyin.

İşte Öcalan, Türkiye’de bu koşullarda yargılandı. Bu nasıl bir adalet, nasıl bir dünya, nasıl bir hak ve hukuk anlayışı idi?

Kaldı ki Türkiye, Öcalan’ı resmi bir belge olmadan Kenya’da teslim almıştı. Herhangi ulusal veya uluslararası bir sözleşme ve resmi belge yoktu. Her şey tamamen korsanca ve hukuk dışıydı. Ayrıca Türkiye, Öcalan’ı öldürüp bir tarafa atabilirdi. Bu otomatikman yukarıda kısaca belirtmeye çalıştığımız, belki de yüz binlerce insanın hayatına mal olacak bir felakete yol açacaktı. Her şey o kadar kural dışı, kanunsuz ve gayrimeşruyd ki, ortalık toz duman olmuş göz gözü görmüyordu.

Bütün bu süreçte ilginç olan Avrupa’nın yargılamaya yaklaşımıydı. Hiç sesini çıkarmasaydı anlaşılırdı. Ama belirttiğimiz şekilde, gerçekler gün gibi ortadayken, Avrupa herhalde “demokrasilerin, namusunu kurtarmak için “Öcalan adil yargılanmalıdır” diyordu. Türkiye 30 yıldır peşinde. En büyük düşmanı olarak ilan ettiğini bilmeyen yok. Avını canavarın ağzına atmışsın, sonra da “adil ol, adil yargıla” diyorsun!

Bırakalım Öcalan’ı, hangi Kürt adil yargılanmış ki bugüne kadar? 1991 seçimlerinde DEP’ten seçilmiş milletvekilleri parlamentoda yaka-paça tutuklanıp PKK üyeliğinden 12,5 yıla mahkûm olmuşlardı. Binlerce Kürt idam, müebbet ve ağır cezalar almışlardı. Türkiye’deki işkenceler hapisane ve mahkemelerin durumunu Avrupa iyi biliyordu. Türkiye bu kötü şöhretiyle hep gündemlerindeydi. Evet, Avrupa’nın tutumu insani, moral değerler açısından kabul edilemez tipik bir ikiyüzlülüğü sergiliyordu.

Öcalan’ın duruşma günü 1925’teki Kürt isyanına önderlik etmiş Şeyh Sait’in idam edildiği güne denk getirilmişti. Tam da Türk ırkçılığına ve inkârcılığına yaraşır biçimde dava bir ayda beklendiği gibi idam kararıyla sonuçlandırılmıştı. Sadece isyan edenler suçlanmış, tüm kötülükler ve suçlardan onlar sorumlu tutulmuştu. İsyanı neden olanların ise, hiç suçları ve sorumlulukları yoktu!

Türk ve Kürt muhalefetinin konumu

Yakın tarihteki gelişmeleri özetlemeye çalışırken, Türkiye'nin bir yönüne daha değinmemiz gerekir. 1970'lerde sol ve sosyalist düşünceler oldukça etkiliydi ve rağbet görüyordu. Gerek Türk solu, gerekse Kürt solu ağırlıklı olarak sosyalizmi kılavuz edinmişti. 1980 darbesine kadar da bu örgütler belli bir etkinlik gösterebiliyordu.

O dönemlerde Dev-Yol grubu kadro niteliği ve kitle gücü olarak PKK'den daha ileriydi. Eylemliliklerinde on binlerce insanı harekete geçirebiliyordu. Ancak 1980'e gelindiğinde sol kendi içinde parçalıydı ve çok sayıda örgüt vardı. Darbe özellikle Kürtleri ve sol hareketleri hedefledi, solu biçti.

Solun en temel sorunu toparlayıcı ve kapsayıcı bir önderliğe sahip olmamasıydı. Olağanüstü dönemlerde önderlerin niteliği sol hareketler için önem kazanıyordu. Hele Ortadoğu gibi bir bölgede önderlerin niteliği örgüt ve yapıların gelişmelerini daha fazla etkiler. Türkiye'deki sol kendi içinde dönemi karşılayacak, gelişmelere yön verecek bir önderlik çıkaramadı. Binlerce kadro vardı. Büyük direndiler, vuruldular, zindanlara dolduruldu, işkence gördüler. Ancak ne içeride ne dışarıda dönemin ihtiyaçlarını karşılayacak bir önderlik ve örgütlülük çıkmadı. Bu sorun bugüne kadar da aşılabilmiş, çözülebilmiş değildir.

Aynı durum PKK hariç diğer tüm Kürt grupları ve örgütleri için de geçerliydi. Grupların bir kısmı bazı kadrolarını Irak'a, Suriye'ye çıkarabildi. Arayışları oldu, ancak tutunamadılar ve çoğu Avrupa'ya çekildi. Türk solu da öyle. Avrupa'ya gelen bu yönetici ve kadrolar mültecileştiler ve Türkiye'den giderek koptular, etkilerini yitirdiler. PSK ve lideri Kemal Burkay buna en iyi örnektir. Avrupa'da oturup cuntaya karşı Kürtleri örgütlemek ve harekete geçirmek mümkün değildi. Bırakalım Kürtleri örgütlemeyi, Kemal Burkay bunca yıl içinde eski arkadaşlarını da kaybetti, eridi gitti.

Türkiye'de solun böyle tasfiye olması, Kürt direnişini büyük bir zorlukla karşı karşıya bıraktı. Direnişin Türkiye ayağı eksik kaldı. Kürtlerin tek başına Türkiye'yi değiştirmeye, sorunu çözmeye günümüze kadar da gücü yetmedi. Eğer Türkiye'de demokratik, barışçıl bir muhalefet olsaydı, Kürtlerin yükü bu kadar ağır olmaz ve sorun daha kolay çözüldü.

Cuntaya ve daha sonraki yıllarda devlete karşı muhalefet gücü olarak yalnız PKK kaldı. Öcalan diğer örgütler gibi Avrupa'ya çıkmadı. Kürt hareketi kadrolarının mültecileşmemesi için olağanüstü çalıştı. Hiçbir koşul altında kongreleri, konferansları tartışma ve eğitimleri aksatmadı. Kadrolarının yönünü ve ilgilerini hep ülkeye çevirdi. İnsan gücüne ve iradesine müthiş yüklendi. İdeoloji, insani moral değerleri hep öne çıkardı. Hareketin ve kadroların özgücünü esas aldı ve bundan hiçbir zaman vazgeçmedi. Bu yaklaşım Kadroların olağanüstü bir dönemde büyük fedakârlıklar ve direnişler sergilemesini sağladı. İnsanı esas aldı.

PKK yapılanması, kadro şekillenmesi başından beri arkadaşlık bağları, sevgi, saygı ve güven ilişkilerini esas aldı, önemsendi. Yaşamda atılgan ve fedakâr oldu. Cesaretin yanında yaşamın yokluklarına ve zorluklarına dayandı. Bu yönüyle Öcalan bir ekol, stil yarattı. O karanlık, amansız terör yıllarına, baskı ortamına hiç de öyle kolay göğüs gerilmedi. Ayakta kalmak, için büyük bedeller öndü. PKK'nin ayakta kalması ve devlet karşısında direnebilmesi dönemin ihtiyaçlarına cevap olabilen Sayın Öcalan gibi bir lider sayesinde mümkün olmuştur.

PKK'nin değişim ve arayış süreci

PKK'nin kuruluş yıllarında Marksizm'i esas aldığı, örgütsel ve düşünce yapılanmasının bu temelde olduğunu belirtmiştik. Başından beri hareketin ideolojik ve örgütsel şekillenmesine damgasını vuran ve önderlik eden Sayın Öcalan'dı. Ancak Öcalan'ın ayırt edici bir özelliği vardı. Dönemin Türkiye solunda ve Kürtler içinde önderlikler genelde dogmatik kalmış ve kitleselleşmemiştir. Öcalan ise sürekli sorgulayan ve düşüncelerini pratikleştirmeye çalışan biri oldu. Hem bir ilke adamı hem de bir pratik politikacı ve örgütçü olmayı bildi.

Bu açıdan PKK çok kısa bir sürede, 1980'e kadar yüz binleri bulan bir kitleye ulaştı. Çok amatör bir kadro ve örgüt yapılanmasıyla bu kitlenin örgütsel ihtiyaçlarına cevap olamıyordu. 1980 askeri cunta sonrası ise Ortadoğu'da inanılmaz bir ideolojik-politik örgütsel çalışma yürüttü. Devletin deyişiyile arta kalan 'kılıç artıklarını' toplamak, o karanlık baskı ortamında onları Kürdistan'a aktarmak ve direnebileceğine inandırmak olağanüstü bir çabayı ve yeteneği gerektiriyordu. Suriye ve Filistin kamplarına çekilen bir kısım PKK kadrosu bu koşullarda Türkiye'ye dönüşün intihar olacağını ve örgütlenmenin mümkün olmadığını söylüyor, inançsızlık yayıyorlardı. İç ve dış tüm zorluklara rağmen 1982'de sonra Kürdistan'a gruplar göndermeye başlandı.

Yapılan işi, iğne ile kuyu kazma olarak adlandırmak gerekir. Korkunç bir güç dengesizliği vardı. Türk faşist cuntası büyük bir psikolojik üstünlük de sağlamıştı. Bu koşullarda eldeki bir avuç insanla mücadeleyi sürdürmek insanüstü bir çaba ve fedakârlık gerektiriyordu. Tüm bu çalışmaların merkezinde Öcalan vardı. Gelişmeler onun etrafında oluyordu.

PKK önderliği tüm yaşamını, duygu ve düşünce yapılanmasını, yeteneklerini Kürt sorununun çözümüne odaklamıştı. Her zaman Türkiye'deki gelişmeleri büyük bir titizlik ve duyarlılıkla izliyordu. Sürekli gelişmeleri tartışma ve analiz etme yeteneği üstündü. Teorik- ideolojik çalışmanın yanında pratikten, örgütlenmekten de kopmuyordu. Örgütlenmeden, mücadele etmeden hiçbir gelişme olmayacağına inanıyordu.

Dönemin sosyalist ülkelerine, Sovyetler Birliği önderlik ediyordu. Ancak Öcalan, Sovyetlere de eleştirel yaklaşıyor, kadro ve örgüt yapısını sürekli eğitiyor ve ideolojik olarak besliyordu. Bu, en zor ve çetin koşullarda, sürgünde kongresini ve konferansları aksatmamış, bulunduğu her ortamı politik bir merkeze dönüştürmüştür.

1999'a gelindiğinde, PKK, Türkiye'de kitleselleşmiş, Kürtler bir güç olarak politik arenaya inmeye başlamıştı. Bu inanılmaz bir gelişmeydi. Olağanüstü fedakârlık ve kan pahasına da olsa, Kürtler serhıldana geçmiş adeta bir mucize gerçekleşmişti. Kürtler 1940'lardan beri, Türkiye'de ilk olarak etkin bir varlık gösteriyorlardı. Üstelik ideolojik-politik, örgütsel bir güç olarak ve çağdaş modern bir yapılanmayla. Herhangi bir aşirete ve bölgeye dayanmadan. Bu başlı başına Kürtler için tarihsel bir olaydı.

Tam da bu dönemde, Kürtlerin moral bulup güç haline geldiği günlerde, dünyada olağanüstü gelişmeler yaşanmış, dünyadaki dengeler bir anda değişir olmuştu. Sosyalist ülkeler beklenmeyen bir hızla çözülüp rejimleri tasfiye olmuştu. Yerleşik dengeler bozulmuş, ittifaklar, duygu-düşünce dünyası altüst olmuştu.

Bilindiği gibi sosyalist blokun dağılması dünyayı derinden sarsmıştı. Başta ABD, kapitalist sistem zaferini ilan etmiş ve büyük bir moral üstünlüğü elde etmişti. Sosyalist dünyada ise tersi bir durum söz konusuydu. Sosyalizm dünyada itibar kaybetmiş, sosyalist örgüt ve hareketlerin çoğu tasfiye olmuş, moral çöküntüsüne uğramıştı.

Dünya, adeta bir dünya savaşı sonrasına denk bir boşluk yaşıyor ve yeniden yapılıyor. Günümüzde bu yapılanma daha çok dünyanın egemen gücü ABD öncülüğünde sürüyor. Küreselleşme, yeni dünya düzeni gibi kavramlar ile bu paylaşım ve dünyaya nizam verme mücadelesi savaşlar eşliğinde sürüp gidiyor.

Bilimsel sosyalizmi kendisine ideolojik kılavuz edinmiş, dış ittifaklarını sosyalist blok-ulusal kurtuluş hareketleri olarak belirlemiş PKK'de doğal olarak bu gelişmelerden şu ya da bu şekilde etkilenenecekti. PKK sosyalist blokun yıkılmasıyla büyük bir moral çöküntüsüne de uğrayabilirdi. Ancak PKK'de ki gelişme böyle olmadı. Direniş ve pratiği o kadar yoğun yaşamıştı ki, tabanı olan biteni fazla da hissetmedi. Öcalan yoğun analizler yaptı, kadro yapısını eğitti. Öncelikle Sovyetlerin sınıf diktatörlüğünü, devlet ve iktidar olgularını eleştirel bir değerlendirmeden geçirdi. Devletin güçlendirdiği iktidar olgusunun yeni bir sınıf yapılanmasına ve egemenliğine yol açtığını, bu yönüyle de kapitalist sistemin bir versiyonu olmaktan öteye gidemediğini belirtti. En temel sorunun demokrasinin geliştirilmesi olduğunu vurguladı.

Devlet, demokrasi ve iktidar olguları üzerinde araştırma ve tartışmaları sürdürdü. En dikkat çeken ve çarpıcı olan bir çalışması da kadın sorununa yaklaşımıydı. Gerilla alanı dahil kadını mücadelenin her alanına çekmiş ve kadının özgürleşmesine büyük bir önem verilmişti. Tutuklandığında da “en büyük projem olan kadının özgürleşmesi çalışmam yarım kaldı, bunun sürdürülmesi gerekir” diyordu.

Kadının toplumsal yaşama bu denli aktif katılması ve cinsler arası eşitliğin savunulması Ortadoğu gibi bir bölgede zihinsel olarak bir devrim anlamına geliyordu. İslam'ın egemen olduğu, aşiretçi, feodal, geleneksel bir toplumda, binlerce genç kıızı evden çıkarmak, gerillaya ve toplumsal yaşama almak inanılmaz bir gelişmeydi. Normal koşullarda bir kız bir gece eve gelmezse, adı kötüye çıkar, namus sorunu yapılır ve öldürülür. Ama PKK yerleşik tüm değer yargılarına meydan okuyarak, değişimi sadece üstte, teoride savunmamış, pratiğe de geçirmişti.

Devlet ve gerici kesimler bilerek PKK'yi bu konuda karalamış, gözden düşürmeye ve tabanını daraltmaya çalışmıştır. Ancak Öcalan “bizim sorunumuz sadece Kürt devleti kurmak veya iktidarı almak

değildir. Kadınları asker ihtiyacı için almıyoruz. Sorun devrimseldir, toplumun değişimidir. Kadın özgürleşmeden eşitlik ve demokrasi gelişmez” diyerek, tüm gerici, faşist saldırıları göğüslüyordu.

1993’e gelindiğinde Öcalan çözüm arayışlarını da artırdı. Öcalan’a göre silahlı mücadele rolünü oynamış, artık siyasal ve demokratik yollarla sorunu çözme zamanı gelmişti. Çünkü Kürtler belli bir kitle gücüyle bir realiteyi, sorunu açığa çıkarmış ve güncelleştirmişti. Diğer önemli bir neden de askeri olarak savaş pata durumuna gelmişti. Taraflar birbirilerini yenemiyordu. Ne Türk ordusu gerillayı Kürdistan dağlarından çıkarıp yenebiliyor ne de gerilla elindeki güçle Türk ordusunu Kürdistan’dan çıkarabiliyordu. 20 Mart-15 Nisan 1993 tarihleri arasında tek taraflı ateşkes ilen ettiklerini açıklayan Sayın Öcalan, gazetecilerin soruları üzerine şiddet üzerine görüşlerini burada şöyle ifade ediyor. “*Şiddet kendi başına çözümleyici bir araç değildir. Belirttiğim bu sorular dahilinde çok önemli siyasi sorunlara çözüm istenildiğini söylüyorum. Bu siyasi yönetime biz her zamankinden daha çok hazırız.*” (Bir muhatap arıyorum, syf.11)

Bu belirleme bugün için de geçerlidir. Doğruluğu kanıtlanmıştır. 1993’ten sonra yıkım konsepti uygulanmış, 40 bini aşkın insan ölmüş, 4 bini aşkın köy yakılmıştır. Ancak Türk ordusu gerillayı ve Kürt halkını yenememiştir. Şiddet ve inkâr yöntemiyle daha fazla çatışma ve can-mal kaybından öte bir yere gidilememektedir. Öcalan 1993’te bu tespiti yaptı ve savaşı sonlandırmak çağdaş, siyasal çözüm kanallarını açmak için çalıştı. Ancak onun deyişi ile Türk devletinden bir muhatap bulunamıyordu.

Öcalan “*Kürtlerle savaşmak ve ezmek için ABD, İsrail, Rusya, Avrupa ülkeleri, bölge ülkeleri, kısaca bütün dünya devletleriyle görüşüyor, devleti pazarlıyor, her türlü tavizi veriyorsunuz. Bana bir memurunuzu gönderin, Kürt halkının varlığı için güvence verin, demokratik kanalları açın, biz silahlı mücadeleyi bitirelim. Gelip Türkiye’nin kalkınması için çalışalım*” deyip duruyordu.

Bu söyledikleri bir taktik ve savaş hilesi değil, 15 yıla yakın bir süredir sürekli, istikrarlı ve samimi bir şekilde devam eden stratejik bir yaklaşımdır. Bu yaklaşıma; 13 Mart 1994 tarihinde Belçika’nın başkenti Brüksel’de yapılan, 35 ülkeden yaklaşık 200 dola-

yında politikacı, bilim adamı ve sanatçının katıldığı Uluslararası Kuzey Kürdistan Konferansı'na PKK Genel Başkanı olarak Sayın Abdullah Öcalan'ın sunduğu tebliği gösterebiliriz:

a) Biz tüm çözüm önerilerine, bu konuda devletlerin veya uluslararası kuruluşların yapacağı girişimlere açık olacağız.

b) Mutlak anlamda Türkiye'yi bölme gibi bir anlayışımızın olmadığını, bu yönlü propagandaların bizim gerçekliğimizi yansıtmadığını tüm açıklığı ile ifade etmek istiyorum.

c) Türk Devletiyle görüşmeler temelinde ve diyalog yoluyla, demokrasi içinde halkımızın meşru taleplerini dile getirme ve bu konuda bir sonuca varma temelinde bir süreç başlatılacak olursa, buna taraf olacağımızı belirtmek istiyorum.

d) Uluslararası gözlem çerçevesinde, karşılıklı bir ateşkes ve ardından çözüm görüşmeleri başlatılacaksa, bundan kaçınmayacak ve zorlaştırıcı bir tutumun sahibi olmayacağız.

e) Konferansta, çözüme ilişkin alacağınız kararları kabul edeceğimi şimdiden taahhüt ediyorum. Siyasi çözüm ve serbest siyasi faaliyetler için zemin oluşturulursa, silahlı savaşımın tamamen sona erdirilmesinin önünü açacağımızı da açıklıyorum.

Sayın Öcalan yine 1993 yılındaki ateşkestten sonra 1995 ve 1998'de de tek yanlı ateşkes ilan etti. Sınırları değiştirmeden, devleti demokratikleştirerek, Türkiye'nin bütünlüğü içinde sorunu çözelim, diyordu. Öcalan'ın varlığı savaşı bitirme açısından şu yönüyle de bir şanstı; çünkü tüm örgütü, halk ve silahlı güçleri onu dinliyor, ateşkesi veya barışı Kürt cephesinden sabote edecek başka bir güç bulunmuyordu. Türkiye bu çağrılarını, barış ve çözüm seçeneğini hep ret etti. Kaskatı kesildi, "asla teröristlerle görüşmeyiz, onlara taviz vermeyiz" deyip askeri yöntemi tercih etti.

Kürtler savaşı sonlandırmak istemelerine rağmen bu mümkün olmadı. Türk yöneticilerinin dayattıkları da kabullenilemezdi. Çünkü herhangi bir taviz vermiyorlar ve çözüm istemiyorlardı. "Öldüğünüzle kalın, çektiğiniz acı ve yıkımlarınızla kalın. Siz yoksunuz. Türkleşmeyi, asimilasyonu kabul edin, gelin devlete teslim olun" diyorlardı.

Kürtler büyük kayıp ve acılara rağmen, hep çözümü ve savaşın bitirilmesini savundular. Hiçbir dönemde milliyetçilik tuzağına düşmediler. Türklerle Kürtlerin birlikte yaşayabileceğine inançlarını yitirmediler. Esas olarak da Kürtlerle Türkler arasında bir sorun yoktu. Sorun rejimin, siyasal yapının ırkçı-inkarcı yapılanmasından kaynaklanıyordu. Rejim değişir, demokratikleşirse, bir arada yaşamak için herhangi bir engel kalmıyordu.

PKK hem Türkiye’de hem kendi içinde, Kürt halkı arasında değişim ve demokrasinin geliştirilmesi arayışını sürdürdü. Kimse bunu inkâr edemez. PKK bölgede hiç bir devlete dayanmadı. Herhangi bir devlete dayanıp ne Türkiye’ye saldırdı ne de bir Kürt hareketine. Bu, PKK’nin en çarpıcı yanlarından biridir. Ortadoğu’da bağımsız bir kimliğe sahip olmak herkesin harcı değildir. Bilindiği gibi Filistin Kurtuluş Örgütü, sosyalist bloktan, tüm Arap devletlerinden ekonomik ve siyasi destek alıyordu. Dünyada kabul görüyordu. BM’de gözlemci statüsü vardı. Ancak neredeyse her Arap devletinin bir Filistin örgütü, grubu vardı. Arap devletleri, Filistin örgütlerini kendisine bağlamak istiyordu ve bunu başarıyorlardı da. Bugün HAMAS veya Hizbullah gibi örgütlerin İran’la ilişkileri biliniyor.

Kürt örgütleri de benzer bir pozisyondaydı. Irak KDP’si İran’ın yardımları karşısında İran KDP’sine saldırmış ve büyük bir zarar vermişti. 1995’te KDP, Saddam’dan yardım almış, Irak’ın tankları eşliğinde Hewler ve Süleymaniye’ye girmiş ve Talabani’nin YNK’sini İran’a sürmüştür. YNK, İran Pastarlarının desteğinde gelmiş Süleymaniye’yi geri almıştır.

KDP ve YNK, 1992’de Türk ordusuyla birlikte PKK’ye saldırmış, süreci çok olumsuz etkilemişlerdi. Ondan sonra da Türk ordusuyla işbirliğini sürdürdüler. Yine 1995’te KDP, Türk ordu birlikleriyle PKK’nin gerilla güçlerine saldırdı.

PKK’nin Ortadoğu’da ve Kürt dünyasında politik ve mücadele-ye getirdiği en büyük yeniliklerden biri de Kürt egemenlerine ve dış güçlere dayanma yerine, halka ve özgüce dayanmayı esas almasıydı. Bölge devletlerine veya başka bir güce dayanmanın getirdiği yıkıcı sonuçları, politik kimlik yitimini Öcalan iyi görmüştür.

PKK’nin değişim arayışları ve çözüm girişimleri 1999’da Sayın Öcalan’ın Türkiye’ye verilmesine kadar sürdü. Öcalan’ın Türki-

ye'ye verilmesi Kürt cephesi için kritik, tarihi bir yol ayrımı anlamına da geliyordu. Hareket önderliksiz kaldığı için dağılabilir, savaş şiddetlenip boğazlaşmaya ve sonu belirsiz maceraya dönebilirdi. Ancak Öcalan sürece farklı bir müdahalede bulundu. PKK'de köklü, radikal ve kapsamlı bir değişimi, yeniden yapılanmayı başlattı.

Öcalan, ilk etapta savaşın durdurulmasına öncelik verdi. Kötü bir boğazlaşma olmaması için 1998'de ilan ettiği ateşkese sürdürdü. Ateşkese güvenceye almak için Türk ordusunu bir anlamda düşmansız bırakmaya çalıştı. Bunun için 2 Ağustos 1999'da gerilla güçlerinin tümüyle Türkiye'yi terk edip sınırın dışına çıkışını sağladı. Bu geri çekiliş sırasında, gerillalar çatışmaya girmedikleri halde Türk ordu birlikleri yollarda, pusular kurdu, operasyonlar yaptı. Yüzlerce gerillayı bir nevi cinayet işleyerek öldürdüğü halde, gerilla güçleri Öcalan'ın çağrısına uydu ve Türkiye'yi tamamen terk etti.

Ancak PKK'deki asıl değişim daha kapsamlı ve tarihiydi. Öcalan, Türkiye'de yargılandığı mahkemeye sunduğu savunmada, PKK için yeni bir program ve strateji çiziyordu. *"Daha önce zoraki birliği sonlandırıp Türkiye'den ayrılmayı ve bağımsızlığı savunuyorduk. Bağımsızlıktan sonra gönüllü birleşmeyi programımıza almıştık. Artık bu görüşü gerekli görmüyoruz. Ulusların kaderini tayin hakkını ayrılmaya veya ulus-devlet kurma biçiminde ele almak doğru değildir. Dünyadaki değişim hızlandı, bilim-teknik gelişti. İki dünya savaşı yapan Avrupa bu yıkıntılar üzerinde Avrupa Birliğini kurdu. Bizde ayrılmadan birliği savunacağız. Türkiye'nin demokratikleşmesi, Kürt kimliği ve kültürel varlığının güvenceye alınması bizim için yeterlidir. Sınırları değiştirmeye gerek yok. Anayasal vatandaşlık, çok kültürlülük, özgür düşünceli bir demokratik sistem bizim temel ilkelerimizdir"* diyordu.

Öcalan, ayrıca Türk-Kürt ilişkilerini gönüllü birlik ve barış temelinde kurarak yeniden isyan ve bastırma geleneğine artık son vermeliyiz, diyordu. Pratikte de güven arttırıcı adımlar atmak için tek yanlı girişimlerini sürdürdü. Çağrı yaparak biri Avrupa'dan biri de gerilladan olmak üzere iki grubun Türkiye'ye gelmesini sağladı. Türkiye'nin bu güven arttırıcı adımlara cevabı; gelen grupları yargılamak ve ağır cezalarla cezalandırmak oldu.

Avrupa'dan giden silahsız grup üyeleri halen Türkiye'de cezaevinde bulunmaktadır.

Öcalan bu strateji değişikliğiyle hiçbir liderin göze alamadığı riskleri alıyordu. Örgüt ve kadro gücü savaş içinde şekillenmiş, 25 yıldır bu ideoloji ve stratejiye göre eğitilmişti. Binlerce insan silahlı ve dağda bulunuyordu. Üstelik Türkiye barış ve çözüm için umut verici hiçbir girişimde bulunmuyordu. Bu koşullarda strateji değiştirmek örgütün bölünmesini veya değişimin reddedilmesini getirebilirdi. Nitekim silahlı örgütlerin çoğu böyle ciddi karar süreçlerinde genellikle birliklerini koruyamıyorlardı. Ancak Öcalan kariyerini, önderlik pozisyonunu riske ederek böyle keskin bir değişimi örgütün önüne koydu. Örgüt ve kadrolar duygusal olarak çok zorlanırsa da, anlamakta güçlük çekse de, Önderlerine olan güven ve bağlılık nedeniyle strateji değişikliğini kabullendi, yapılan kongreyle strateji değişikliği resmi olarak kararlaştırıldı.

Hareketin lideri dışarıda, çalışmaların başında olsa değişimi izah etmek, düşüncelerini açmak, kadrolarını eğitmek imkânı olurdu. Ancak Öcalan'ın böyle bir şansı da yoktu. Ne kadar doğru anlaşılır, kim nasıl yorumlardı, bunlara cevap verme şansı yoktu. Kitlelerini ve örgütünü günlük harekete geçirme, değişim doğrultusunda çalıştırma mümkün değildi. Buna rağmen tarihsel bir karar verildiğini, dönüşü olmayan bir yola girdiğini ısrarla söylüyordu.

Türk solunun büyük çoğunluğundan, milliyetçi-işbirlikçi Kürt çevrelerine kadar birçok kesim, Öcalan ve PKK'ye saldırdı. Bir kısmı onun teslim olduğunu, Türk Genelkurmayı'nın emrine girdiğini, Kürdistan'ı sattığını söyleyip, ağır ithamlarda bulunuyordu. Halen bu suçlamaları sürdürenler var. Ancak Öcalan, Kürt milliyetçiliğine taviz vermeyeceğini, süreci provoke etmelerine prim vermeyeceğini belirtip, yeni stratejiyi geliştirmeyi sürdürdü.

Yunanistan'da süren davası için yazdığı savunmada bu düşüncelerini daha da derinleştirdi ve PKK yerine daha demokratik ve yeni bir örgütlenmeye gidilmesi gerektiğini belirtti. PKK yönetim ve kadro yapısı bu görüşleri tartışarak kabul etti ve 2002'de yaptıkları Kongre ile PKK'yi feshedip KADEK'in kuruluşunu ilan etti. KADEK, PKK gibi klasik bir parti örgütlenmesi değil, kongreler sistemi biçiminde örgütlenecekti. Ancak KADEK örgütlenmesi ba-

şarılı olmadı. Partinin program ve stratejisi değişmiş, ancak örgütsel ve yönetsel yapılanma ve alışkanlıklar sürmüştü.

Öcalan, değişimin istenen hızla gelişmediğini ve alışkanlıkların devam ettiğini fark etmiş ve bu yapılanmaya da müdahale ederek, yeni stratejiye göre tamamıyla demokratik bir temelde, Halk Kongreleri sistemini KADEK'in önüne koydu. 2003 yılında yapılan kongreyle KADEK de feshedildi ve KONGRA GEL örgütlendi.

Şunu da belirtelim; Sayın Öcalan normal yollardan düşüncelerini kaleme alıp kamuoyuna ulaştırma imkânına sahip değildi. Dışarıda pratik yoğunluğun boğucu temposunda okumaya yazmaya fazla zamanı olmuyordu. Onlarca cilt değerlendirme ve analizleri olsa da, cezaevi daha fazla okuma ve düşünme ortamı yaratıyordu. Yalnız da olsa, düşüncelerini kimseyle tartışma şansı olmasa da, birikimini arttırma, araştırma ve düşüncelerini sistemleştirme çalışmasını sürdürdü. Belirttiğimiz ideolojik, felsefik, politik ve örgütsel görüşlerini ancak mahkemelere "Savunmalar" biçiminde sunabiliyordu. Değişim yönündeki düşüncelerini derinlikli olarak Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne sunduğu 2 ciltlik bir savunmada yazdı. Daha sonra, aynı mahkemeye, itiraz vesilesiyle "Bir Halkı Savunmak" ismiyle bir ciltlik savunma daha sunmuş, düşüncelerinin değişimi burada daha da sistemleştirilmişti.

Öcalan, Sümerlerden başlayarak sınıflaşma, devletleşme ve ideolojinin ortaya çıkışını, tek tanrılı dinler biçiminde evrimleşerek günümüze kadar gelişini bilimsel bakışla, hem bir sosyologun hem de bir tarihçinin derinliğiyle incelemiştir. Ortadoğu'da Avrupa gibi bir reform ve Rönenans hareketinin gelişmediğini, mevcut durumda Ortadoğu'da rejim ve yönetimlerin değişmesiyle fazla bir şeyin değişmeyeceğini vurgulamıştır. Bu tarihi evrim içinde kadın ilk baskı altına alınan cins olmuş, devletleşmeyle birlikte hiyerarşik bir toplum ortaya çıkmış, tanrı krallarla bu hâkimiyet pekişmiş ve günümüzde otoriter rejimlerle varlığını sürdürmüştür. Bu açıdan öncelikle bir zihinsel değişime gidilmelidir. Rejimlerin, otoriter yönetimlerin değişmesi yetmez, Ortadoğu'nun kültürel bir değişime, toplumun demokratikleşmesine ihtiyaç var demıştır.

Bu belirlemenin ne kadar isabetli olduğu bugün Irak savaşıyla daha iyi anlaşılıyor. ABD gibi dünyanın en büyük gücü Sad-

dam'ı devirdiği, Irak'ı işgal ettiği halde, “demokratik” bir yapılanmayı ve istikrarı sağlayamıyor. Zihinsel ve kültürel alanda bir değişim, demokratikleşme olmadı mı Ortadoğu'da ciddi bir gelişme beklemek gerçekçi olmayacaktır.

Felsefik, düşünsel gelişimi incelemenin yanında özellikle devlet ve demokrasi konusunda çarpıcı tezler ortaya koymuştur. Öcalan devletin; hiyerarşik toplumun yani sınıflara bölünmüş bir toplumun ürünü olduğu, devlet örgütlenmesi var oldukça baskı ve sömürünün de olacağını belirtmektedir. Ancak günümüz dünyasında devletin ortadan kaldırılmasının gerçekçi olmadığını ama toplumun yaşamında rolünü giderek daraltmak gerektiğini, devlet dışı, sivil toplum örgütlenmelerini yaygınlaştırmayı, önermektedir. Öz olarak da “*az devlet çok demokrasi*” biçiminde bir formülasyona gitmektedir.

Örgütlenme konusunda ise konfederal bir yapılanma ve sistemi savunmaktadır. Hedef halkın kendisini doğrudan yönetmesi ve sorunların yerinde çözülmesidir. Hiyerarşik bir örgütlenme yerine, piramit tarzı bir örgütlenme olmalıdır. Toplumun değişik kesimleri köyünde, mahallesinde, şehrinde örgütlenmeli, karar alıp uygulamalıdır. Üste doğru da birbiriyle ilişkilenmeli, kordine sağlanmalıdır.

Bu örgütlenme modelini Kürt sorununun çözümü için de önermektedir. Önce Kürtler aşağıdan başlayarak demokratik bir biçimde kendi içinde örgütlenmelidir. Kürdistan'ın diğer parçalarıyla örgüt ve kurumlarıyla konfederal bir sistem içinde kordine sağlanmalıdır. Aynı biçimde sınırları bölmeden komşu halklar olan Araplar, Türkler ve Farslarla da bu biçimde ortak yaşam ve sorunları çözme yoluna gidilmelidir. Bu düşüncenin diğer bir ifadesi de, Ortadoğu'da AB tarzı bir “*Ortadoğu birliği*” veya konfederalizmidir. Hedef yalnız Kürtlerin demokratikleşmesi değil, komşu halklarda da demokrasiyi geliştirmek, ulus-devlet ve milliyetçiliği, dini fanatizmi aşmaktır.

Öcalan'ın düşüncelerini bütünleyen başka bir olgu da, cinsiyetler arasındaki eşitsizliği aşmayı en temel bir ilke olarak ortaya koymasıdır. Kadın özgür olmadıkça, cinsler arası ayırım ve eşitsizlik aşılmadıkça gerçek bir demokrasiye ve kurtuluşa ulaşmak imkân-

sızdır diyor. Bu açıdan kadının toplumun tüm alanlarında örgütlenmesi, özgürlüğünü önemsemesi gerektiğini belirtir. Tarih boyunca zihinsel, düşünsel ve ekonomik, dinsel tüm yapılanmalar kadının aleyhine gelişmiştir. Erkek egemenlikli bir düşünce, devlet ve iktidar anlayışı topluma hâkim olmuştur. Bununla mücadeleyi devrimci mücadelenin en başına koymaktadır.

Bazı örgütsel ön tedbirler de KONGRA GEL sistemi içinde alınmıştır. PKK başından beri kadını mücadeleye kattı. Ortadoğu'da her alanda devrimsel bir çalışmaya öncülük etti. Ancak kendi içinde ve toplumda erkek egemen bakışı aşamadı. Bundan sonra da en temel bir sorun olarak önemini koruyor. Ancak, Ortadoğu'da Kürt halkı, KONGRA GEL bu konuda gerçek bir toplumsal değişime, devrime öncelik ediyor. KONGRA GEL sistemi içinde yer alan tüm örgüt ve kurumlarda yüzde 40 cins kotası getirilmiştir. Her örgüt ve kurumda erkek veya kadın yüzde 40'ın altında olmayacaktır. Ayrıca dünyada ilk sayılan deneyimlerden biri olan kadın partileşmesinin sağlandığını da belirtelim.

Diğer bir tez de, çevre sorununa ağırlık verilmesidir. Ekolojik bir toplum üzerinde durulmaktadır. Dünyanın giderek yaşanmaz kılındığı, doğa tahribatının arttığı, yaşam koşullarının bozulduğu belirtilmekte ve insan-doğa uyumunun sağlanması, tüm canlıların varlıklarını sürdüreceği temiz bir dünya yaratma mücadelesini önermektedir.

En çok tartışılan ve Kürt hareketini 'terörist' gösterme gerekçesi yapılan savaş ve silahlı mücadele olgusunu da önemle değinmektedir. Meşru müdafaa sınırını da "*Savaş bir çılgınlık ve cinayettir. Toplumların yaşamından kesinlikle çıkarılması gereken bir olgudur*" şeklinde değerlendirmektedir. Varlığına saldırlmadıkça savaş meşru görmemekte ve reddetmektedir. Bu açıdan "*dünyayı yenecek gücümüz olsa da kimseye saldırmayız, ama tüm dünya da üstümüze gelse teslim olmayız*" biçiminde savaş karşısındaki pozisyonunu belirtmektedir. "Artık Türk-Kürt ilişkilerinde savaş ve şiddetin dili devreden çıkarılmalı diyalog, siyasal ve demokratik yöntemler devreye girmelidir" demektedir.

Öcalan "*Türk devleti, Kürt kimliğini ve kültürünü anayasal-yasal güvencesine kavuşturursa, silahları tümüyle bırakacağız*

ve gerilla güçlerimiz gelip siyasal-sivil yaşama dahil olacak, Türkiye'nin kalkınmasının hizmetine girecektir. Savaş bitmese bile gerilla savaşı stratejik bir rol oynamayacaktır. Meşru müdafaa, bir savunma gücü olarak varlığını sürdürecektir. Stratejik rol ve öncülük sivil- demokratik halk örgütlülüğü ve eylemliliğinde olacaktır” vurgusunu yapıyordu.

Şu anda bu düşünceler ve strateji her yönüyle kavranmamış ve pratiğe geçmese de, önemli bir pratikleşme sağlanmıştır. Kürt cephesindeki değişim ve yeniden yapılanma dönüşü olmayan bir yola girmiştir. Hareketin önderliği her yönüyle belirlemeleri yapmış, en üst karar platformları olan kongrelerde karar altına alınmış, yıllardır pratik uygulama deneyimleri ortaya çıkmıştır. Sorun yukarıda ortaya çıkan bu değişim irade ve bilincinin, aşağıya, tüm örgüt ve bireylere yansıtılması ve kavratılmasıdır.

Şunu da önemle belirtelim. KONGRA GEL sisteminde yasama, yürütme ve yargı ayrıştırılmış, kuvvetler ayrılığı hukuki bir çerçeveye oturtulmuştur. Türkiye, Suriye, İran, Irak ve Avrupa'daki tüm Kürdistanlı birey, örgüt ve kurumlar bu hukuksal çerçeveye bağlı çalışmaktadır. Her kademedeki görevliler seçimle işbaşına gelmektedir. Kürt hareketi bu yönüyle büyük bir gelişme sağlamıştır.

Türkiye ve AB'nin değişime karşı tavrı

PKK her şeyden önce dünyadaki gelişme ve değişimleri dikkate alarak kendisini günün ihtiyaçlarına göre yeniden yapılandırmaya gitmiştir. 1970 veya '90'ların görüşleri ve örgütlenme modeliyle daha fazla ilerleyemeyeceğini görmüştür. Tüm zorluklarına ve sarsıntılarına rağmen iradesini değişim yönünde kullanmıştır. Sayın Öcalan bu değişim sürecini felsefi ve ideolojik derinliğiyle ele almış aynı zamanda örgütsel stratejiyi de öz eleştirel bir yaklaşımla ele alarak yeni bir vizyonu ortaya çıkarabilmiştir.

Bu radikal değişime doğal ki hem Türkiye'nin hem de Avrupa'nın anlam vermesi, değişimi teşvik etmesi gerekiyordu. Her şeyden önce Kürtler 30 yıllık mücadele deneyimleriyle Ortadoğu'nun en bilinçli, en politik, örgütlü ve eylemci halkı konumuna gelmişti. Geri toplum yapısı ve üzerindeki nefes aldırılmaz baskılar dikkate alındığında adeta küllerinden yeniden dirilmiş, bir mucize gerçekleştirmişlerdi. Hiçbir dış güce ve yardıma bağımlı olmadan, imha hamleleri altında örgütlenmiş ve mücadele etmişlerdi. Tamamen tabana, halka dayanarak direnmişlerdi. Ortadoğu'nun en dinamik, hareketli halkı olarak tarih sahnesine çıkmışlardı. Savundukları, değerler ve sistem açısından da, Avrupa'nın değerlerine en yakın olan halkıydı. Silahlar susturulmuş, kayıtsız-

şartsız tüm gerilla birimleri alınan karara uymuş, bir tek askeri eylem yapılmamıştı. Kürt-Türk ilişkilerinde silahların tümüyle devreden çıkarılması ısrarla savunuluyor, Türk tarafının da reformlar konusunda adım atması isteniyordu.

Böylesine milyonlarca Kürt'e mal olmuş, halkın var olma, sonuna kadar meşru, kimlik ve kültürel haklarının desteklemesi dışında ne yapılabilirdi? Ortadoğu gibi bir bölgede, kadını bu denli toplumsal yaşama katmış, cins eşitliğini ilkesel bir sorun olarak ele almış, laik, demokratik bir toplumun ve hareketin Avrupa tarafından desteklemesi gerekmiyor muydu? Kürt hareketi açık ve net olarak barış istiyordu. 1998'den beri silahları susturmuştu. Silahların tümünden bırakılması için koşulların hazırlanmasını bekliyordu.

Doğal ki, herkesin beklentisi Avrupa'nın bu yüzyıllık çatışmalı, kanlı soruna son verilmesi için katkı sunmasıydı. Ve her şeyden önce ateşkesin sürmesi, PKK ve Kürt hareketindeki değişimi desteklemesi, cesaret vermesi gerekiyordu. Ancak AB'nin tutumu tüm beklentilerin tersine oldu. Özellikle Kürtler için tam bir şaşkınlık kaynağı oldu, soğuk duş etkisi yaptı. Büyük bir öfke dalgasına yol açtı. Demokratik değerleriyle övünen AB, yine ABD'ye boyun eğmişti. Yıkım ve çatışmaların en yoğun olduğu 1990'lı yıllarda PKK'yi terörist ilan etmeyen AB, ateşkesin yürürlükte olduğu, barış arayışlarının sürdüğü, Kürtlerin stratejik bir değişimi yaşadığı dönemde, 2 Mayıs 2002'de PKK'yi 'terör örgütleri' listesine aldı.

Bu karar Kürler için beklenmeyen, deyim yerindeyse, hayal kırıklığı yaratan bir karardı. Pratik ifadesi oldukça ağırdı. Bu açıdan bu kararı son derece zalimane bir karar olarak nitelemek gerekiyor. Çünkü yüzyıldır asimile edilen, sistemli, örgütlü bir devlet gücü eliyle teröre maruz kalan, en büyük yıkımı, tahribatı yaşayan Kürt halkıydı. Şimdi dünyanın etkili güçlerinden, terörden en fazla zarar gören Kürt halkı ve hareketi terörist damgası yiyordu!

Bu karar ulusal ve uluslararası alanda Kürleri dışlama, taraf ve muhatap olmaktan çıkarılma anlamına geliyordu. Terörist oldu mu, meşruiyeti kalmaz, hak-hukuk talep edemezdi. Suçlu sayılırsın, ya öldürülür ya hapse atılırsın. Pratikte başka hiçbir anlama gelmiyor. Bu, bir Türk ırkçı-milliyetçi rejimine dışarıdan verilen en büyük desteklerden biriydi. AB bu kararıyla barışı teşvik etmiyor, bu yön-

lü arayışları cesaretlendirmiyordu. Tam tersine savaşı destekler durumda kalmışlardı. Bu, basit bir değerlendirme, eleştiri ya da suçlama değildir. Türkiye'deki gelişmeleri izleyen herkes Türk yönetimlerinin AB'nin bu kararıyla daha fazla rahatladığını ve savaş politikalarını sürdürdüğünü görmektedir.

Böyle bir değişim ve barış arayışının olduğu dönemde AB'nin PKK'yi terör örgütleri listesine alması hangi ihtiyaçtan kaynaklanmıştır? AB'nin böyle bir ihtiyacı olmadığı aşikârdır. ABD, terör örgütlerinin listesini vermiş ve Öcalan'ın Avrupa'dan çıkarılmasında olduğu gibi, PKK'yi AB terör örgütleri listesine sokturmuştur. Nitekim AB'nin bu kararının hukuki bir dayanağı da yoktur. Bu karar Avrupa Parlamentosu'nda tartışılmış ve karara bağlanmış değildir. Tamamen siyasi ve Bakanlar Komitesince alınmış, Kürtler için ağır ve yıkıcı etkisi olan bir karardır. Kürt sorununun çözümüne değil çıkmaza girmesine ve çatışmaların sürmesine hizmet emiştir.

Türkiye'yi yönetenler ise bu altın değerindeki yılları doğru kullanmamış ve barış şansını heba etmişlerdir. 1999'dan 2005'e kadar oldukça olumlu bir ortam vardı. Gerilim düşmüş, çatışmalar durmuş, tartışma ortamı olgunlaşmıştı. Hepsinden önemlisi de PKK, köklü bir değişimle uğraşüyor, Türklerin rahatlıkla kabul edebileceği, Türkiye'nin bütünlüğü içinde Kürt sorunu, demokrasiyi geliştirme temelinde çözelim diyordu. Ne yazık ki Türkiye bu fırsatı doğru değerlendirmede. Asla "teröristlerle görüşmeyiz, taviz vermeyiz" deyip yılarca tekrarladıkları sloganları yinelediler. Aksine Kürtlerin barış istemlerini zafiyet olarak algıladılar ve Kürtlere bakışlarındaki geleneksel önyargıları, zihni şekillenmelerini aşamadılar.

Kapalı kapılar arkasında, bireysel diyaloglarda, "Öcalan'ın dedikleri önemli, kabul edilebilir" diyorlardı. Ancak kuşku ve güvensizliklerini hep diri tutuyorlardı. "Ya Kürtler ilerde farklı, taleplerde bulunursa, ya Ortadoğu'da güçlenip devlet kurmaya kalkıştırlarsa!" Korku ve önyargılar, adım atmalarını önliyordu. Ayrıca siyaset sahnesinde köklü bir çözüm ve demokrasi programı olan bir lider ve parti de bulunmuyordu. Öcalan devletin resmi yetkililerine mektuplar yazıyor, çözüm için bu tarihi fırsatın değerlendirilmesi için ısrar ediyordu.

Ancak olmadı. Türk ordusu demokratik bir çözüme zihinsel ve güncel olarak hazır değildi. Kamuoyu ve kurumları yönlendirdi, özellikle basını kullandı. Basın PKK'nin askeri olarak yenildiğini artık toparlanamayacağını ve önü alınamaz bir erime sürecine girdiğini işlemeyi sürdürdü. Adeta Kürt sorunu bitmiş, gündemden çıkmış gibi bir atmosfer yaratılar.

Devletin tavrı "PKK hangi ismi alırsa alsın, ne kadar değişirse değişsin, silah bırakıp teslim olmadıktan sonra, bizim için bölücüdür, teröristtir" biçiminde sürdü. Pratik tutumu da "PKK ve güçleriyle ne savaşırım, ne barışırım" biçimindeydi.

Böylece ne savaş, ne barış taktiğiyle Kürt tarafını çürümeye, bölünüp dağılmaya terk etmiş oluyorlardı. Öyle ya, onların dağda ve hapishanelerde adamları yoktu. Dağdaki gerilla da yıllarca savaşmazsa, amaç dışı kalır, yozlaşır, dağılır giderdi. Ama gerillaya saldırı, savaş onları güçlendirebilirdi. Ayrıca Kürtler orduları yenememiş, ama düşmanlık yapan bu devletlere zarar verme gücüne de ulaşabilmişti. Bu açıdan Türk devleti için en uygunu, "gerillanın sınır dışında zarar vermez halde kalması ve çözümlü dağılmasıydı"

Türk devleti yasalara göre kurulmuş, Kürtlerin etkili olduğu HA-DEP gibi partileri kapatmayı sürdürüyor, Kürtlerin parlamentoya girmemesi için yüzde 10 gibi yüksek seçim barajını koruyordu. Bu süreçte Kürtlere yasal alandan yararlanma imkânı da tanınmıyordu.

AB, PKK'yi terör örgütleri listesine almakla Türkiye'nin bu çözümsüz ve klasik politikasını güçlendirmiş ve cesaretlendirmişti. Ancak bütün bunlara rağmen, Öcalan ve KONGRA GEL değişim stratejisinden vazgeçmedi. Özellikle 2005'ten beri yeniden bir çatışmalı ortama girilmesine rağmen, Kürt hareketi 21. yüzyıl projesi olarak değişim stratejisinde ısrarlı ve karardır.

Avrupa ve Kürt sorunu

Avrupa'nın genelde Kürt halkına ve Kürt sorununa yaklaşımını değerlendirmek gerekiyor. Ancak uzun bir konu olduğu için sadece önemli gördüğüm bazı noktalara değineceğim.

Kürt sorununun bu hale gelmesinde, Kürdistan'ın bölünmesinde en büyük sorumluluğu olan güçlerden biri de Avrupa'dır. Osmanlı'nın 1. Dünya Savaşı'na girmesi, yenilmesi ve paylaşılmasında Avrupa birincil derecede rol oynadı.

Osmanlı'nın son yıllarında Ortadoğu'da ve dünyada en etkili emperyal güçler İngiltere ve Fransa'ydı. Bu devletlerin Osmanlı'yla sıkı ilişkileri vardı. Osmanlı İmparatorluğu ekonomik ve siyasi olarak bu güçlere bağlanmış, yarı sömürge durumuna gelmişti. Dönemin ekonomik ve askeri olarak yükselen gücü Almanya da bu akına göz koymuş, Doğu'ya ilgisini arttırmıştı. Nitekim 1912'lerde İngiltere ve Fransa'nın engellemelerine rağmen İstanbul-Bağdat demiryolunun inşa imtiyazını almıştı.

Avrupa hızla bölünüp savaşa giderken, Almanya, Osmanlı üzerindeki etkisini daha çok İttihat ve Terakki üzerinden geliştirmek istedi. Sonunda Enver ve Talat paşaları etkileyerek, ekonomik vb. destek sunarak onları Rusya donanmasına saldırttı. Bu

saldırıyla Osmanlı İmparatorluğu Almanya'nın yanında resmen 1. Dünya Savaşı'na katılmış oluyordu.

Fransa ve İngiltere, Mısır, Suriye ve çoğunlukla Arap ve Müslüman olan bölgeleri ele geçirmiş, bu kesimleri Osmanlı'ya karşı harekete geçirmiştir. Almanya ise Türkçülüğü desteklemiş, Orta Asya'ya kadar Türk kavimlerinin birleşmesini savunan İrkçı-Turancı Enver ve Talat Paşa klığının yanında yer almıştır. Bugüne kadar Türkiye halklarının başına bela olan Türk ırkçılığının, Turancılığın mimarı ve babası Almanya'dır diyebiliriz.

Almanya savaşta yenilince, meydan İngiltere, Fransa ve müttefiklerine kaldı. Onlar da yenilen Osmanlı topraklarını paylaştılar, kendi ihtiyaçlarına göre Ortadoğu'nun haritasını çizdiler. Bugün Ortadoğu'da suların durulmamasının bir nedeni de budur. Çünkü çizilen sınırlar doğal sınırlar değildir.

Türkiye, Mustafa Kemal önderliğinde Anadolu'nun işgaline karşı kurtuluş savaşı örgütlemiş, Yunan güçlerini ve diğerlerini bugünkü Türkiye sınırlarından çıkarmıştı. Avrupa ülkeleriyle Lozan'da yürütülen uzun pazarlıklar sonucu Misak-ı Milli dedikleri bugünkü Türkiye'nin statüsü Avrupalı galip devletlerce kabul edilmiş ve kayıta altına alınmıştı.

Bugün Kürtlerin tüm direniş ve isyanlarına rağmen bu kapandan çıkamayışların en temel nedenlerinden biri bu Lozan Antlaşması'dır. Çünkü Lozan'la Kürdistan resmen dört parçaya bölünmüş, dört devletin egemenliğine verilmişti. Kürdistan 1639'da Osmanlı ve İran arasında bugün geçerli olan sınırlar içinde iki devlet arasında bölüşülmüştü. Ancak Lozan'la Irak ve Suriye devletleri de kurulmuş, Kürdistan'ın birer parçası da bu devletlere bırakılmıştı.

Kürdistan'ı Lozan'da bu biçimde parçalayan Avrupa, Kürtlere karşı hiçbir sorumluluk yüklenmemiş, Kürtlerin arayışına ilgisiz kalmış ve her devlet ekonomik çıkarlarını esas almıştır. Örgütlü olan Kürtlerin topraklarındaki zenginlikleri kullanan ve Avrupalı devletlerle muhatap olan İran, Irak, Suriye ve Türkiye rejimleriydi. Kürt halkı hiçbir platformda temsil edilmiyor, ülkesinin zenginliklerinin kaderi üzerinde söz sahibi olamıyordu.

Kürdistan Ortadoğu'nun en stratejik noktasında bulunuyordu. Kerkük gibi zengin petrol kaynaklarına da sahipti. Ancak örgüt-

lü bölge devletleri Kürtler aleyhinde birleşiyor, tüm Kürt arayışlarını, isyanlarını kanla bastırıyorlardı. Ortadoğu'nun en kadim halklarından, binlerce yıllık kültür mirasını temsil eden Kürt halkı dünyanın gözü önünde yok ediliyor, yoksulluk ve zulmün pençesinde kıvranıyordu.

Avrupa'nın Kürt sorununa yaklaşımını Avrupalı tüm kesimler ciddi biçimde sorgulamalı ve tutumlarını gözden geçirmelidir. Avrupa 'sorunu bilmiyordum, dışındaydım' da diyemez. Her dönemde bizzat sorunun içindeydi. Türkiye gibi ülkeleri NATO'ya almış, ekonomik olarak destek sunmuştur; ve hala silahlandırmakta ve güçlendirmektedir.

Ne zaman bir katliam veya trajedi ortaya çıksa, işkenceler gizlenemez hale gelse ancak Avrupa o zaman "vicdanını" rahatlatmak için bir açıklama yapacaktı. Evet, Avrupa'nın Kürdistan ve Kürt sorununa yaklaşımını bu biçimde tanımlayabiliriz. Soruna genelde bir insan hakları sorunu olarak baktı. Oysa Kürt sorunu bölgenin en temel sorunlarından. Bir halkın siyasi, kültürel, ekonomik haklarını kapsıyordu. Sadece insan haklarına indirgenemezdi.

Türkiye 1993'le 1998 arası 4 bine yakın Kürt köyünü yaktı, boşalttı. Dilini, kültürünü yasakladı. Yasalarda onlara ve haklarına yer vermedi. Bunu salt insan hakları ihlalleriyle açıklamak yeterli mi? Ya da Saddam'ın yaptıklarını kim insan hakları ihlali olarak adlandıracak? Irak-İran savaşında KDP ve YNK Saddam'ı desteklemediği, İran'ın yanında yer aldığı gerekçesiyle, sadece Kürt olduğu için 1988'de Enfal adında bir operasyon yapmış, Enfal operasyonunda 3 binden fazla Kürt köyü yok edilmiş 180 bin insan kaybedilmiştir.

Sadece Halepçe ilçesinde, Saddam güçlerinin attıkları kimyasal silahlarla 5 binden fazla insan böcek gibi öldürülmüştür. Bu kimyasal silahları Saddam'a veren de başta Almanya olmak üzere Fransa ve diğer Avrupa ülkeleridir. ABD dahil olmak üzere Avrupalı devletler Halepçe ve Enfal jenositine kayda değer bir tepki vermemiş, olan bitene seyirci kalmışlardır. Bugün Suriye'de yaşamakta olan Kürtlerin çoğunluğu kimliksizdir. Devlet onlara nüfus kağıdı vermiyor, vatandaş olarak kabul etmiyor. İran, KDP lideri Kasımlı'yu Viyana'da bir suikastla öldürdü. Aynı biçimde yerine seçilen Şeref-

kendi ise Almanya'da öldürüldü. Bölge devletleri Kürtleri ezmek, yok etmek için saldırılarını Avrupa içlerine kadar yaydılar.

Burada bir noktaya özellikle dikkat çekmek gerekiyor. Kemalist, Şia ve Baas milliyetçilerini asıl silahlandıran, destek veren ABD ve Avrupalı ülkelerdir. Daha sonra bölgede hâkimiyeti ele geçiren ABD özellikle Türkiye'yi yedeklemek ve stratejik bir ortak haline getirmek için her türlü desteği vermiştir. 12 Eylül'de Türk general-leri darbe yaptığında dönemin ABD Başkanı Türk siyasi literatürüne giren o meşhur “our boys” bizim çocuklar kavramını kullanmıştır. Darbeler dahil her türlü gerici, otoriter, anti-demokratik yönetimler desteklenmiştir. Ortadoğu'daki otoriter rejimlerin palazlanması Avrupa ve ABD'nin onlara verdiği destek sayesinde olmuştur.

Bugün Ortadoğu kaynamaktadır. Sadece Türkiye'de Kürtlerle Türk devlet güçleri arasında çıkan çatışmada 40 binden fazla insan yaşamını yitirmiştir. Irak'ta Kürtler federal bir örgütlenmeye gitmektedir. Sadece bu örnekler bile Kürt sorununun salt bir insan hakları sorununa indirgenemeyeceğini, önemli bir siyasi sorun olarak ele alınmayı hakkettiğini göstermektedir. Bu kapsamda ele almadıkça Avrupa'nın Ortadoğu ve Kürt sorununun çözümünde kayda değer bir rolü olmayacaktır. Avrupa'nın soruna bakış ve yaklaşımını köklü olarak değiştirmesi gerekmektedir.

Ortadoğu'da yaşanan kriz üzerine

Kürt sorununun daha iyi anlaşılması ve çözümünün önemi açısından Ortadoğu'da olan bitenleri de değerlendirmek ve bilimsel bir perspektife sahip olmak gerekir. Çünkü Kürdistan sorunu bölgedeki temel ulusları ilgilendirmektedir. Kürtler de belli bir güç oluşturabildikleri için bölgede etkinlik kurmak isteyen uluslararası güçler Kürtleri de hesaba katmak zorunda kalmaktadır. Bu yönüyle Kürt sorunu bölgesel olduğu kadar uluslararası bir sorun haline de gelmiştir. Ayrıca Türkiye AB'ye girmek istediği için bu yönüyle Kürt sorunu artık AB'nin de sorunu olmaktadır.

Dünyada olan bitenleri uzunca değerlendirmeyeceğim. Ancak bazı önemli noktalara değinmek gerekiyor. Çünkü genel gelişmeler bizim dışımızda değil, bizi de etkiliyor.

Bugün dünyanın bir kriz yaşadığını ve ciddi belirsizlik içinde olduğunu birçok çevre kabul ediyor. Bazı Batılı araştırmacılar “tarihin sonu”, “medeniyetler çatışması” biçiminde belirlemeler yaptılar. Sovyetlerin yıkılmasıyla birlikte dünya hâkimiyetini ilan eden kapitalist ülkeler, pek de sakin bir dünyayla karşılaşmadılar. ‘Yeni Dünya’ya düzen verme öncülüğünü ABD üstlendi. Ancak dünya lideri olarak dünyanın sorunlarıyla da daha çok yüz yüze geldi. Sorunları üzerine yıkacağı başka bir kamp yoktu.

Saddam, İran rejimine karşı Batı'nın desteği ve hoşgörüsüyle 10 yıla yakın savaşmış ve bu anlamsız savaşta iki ülkenin kaynakları tüketilmiş, milyonlarca insan yaşamını yitirmiştir. Savaşın bitmesiyle Saddam, Kürtlere saldırmış Enfal hareketiyle kısa sürede 200 bin insanı ortadan kaldırmıştır. Güçlü bir savaş aygıtına ve deneyimine sahip olan Saddam, bu defa zengin petrol yataklarına sahip olan Kuveyt'i işgal etti. Muazzam petrol kaynakları sayesinde Irak kısa sürede, toparlanma ve güç odağı olma potansiyeline sahipti. Buna Kuveyt'in eklenmesiyle birlikte Ortadoğu'da artık Arap ülkeleri Saddam karşısında tutunamazlardı. Bu yönüyle başta Suudi Arabistan olmak üzere diğer ülkeler kendilerini tehdit altında gördüler.

Bu, Arap ülkelerinin yanında, Arap milliyetçiliğinin merkezi olarak yükselen Irak, İsrail için de bir tehditti. Saddam, Arap halklarını yanına çekmek için Filistin sorununu giderek daha fazla sahiplenmiş ve anti-İsrail tutumunu arttırmıştır. İsrail'i ve mevcut Arap rejimlerini korumakla birlikte Ortadoğu petrol kaynaklarını da güvence altına almak gerekiyordu. Bunu kim yapacaktı? Doğal ki dünyaya egemen, dünyaya yeni bir düzen verecek olan ABD yapacaktı. İsrail'in hep yanında olmuş, tereddütsüz desteklemiş ve despotik Arap rejimleriyle de en sıkı ilişkili olan ABD'ydi. Ayrıca Yeni Dünya Düzenine bir yerden başlamak gerekiyordu. En uygun yer böylesine stratejik ve karmaşık sorunlar içinde debelenen Ortadoğu'ydü.

ABD, Arap rejimlerinin bir biçimde desteğini de alarak Irak'a saldırdı ve Irak ordusunu Kuveyt'ten çıkarmakla kalmadı. Bağdat yakınlarına kadar geldi. Ancak Saddam'ı devirmeyi göze alamadı. Saddam sonrası Şiiiler, İslami çevreler, iktidara gelebilir, İran'la birlikte yeni bir İslami güç yükselebilirdi. Saddam acımasız diktatörlük yıllarında muhalefet adına bir şey bırakmamıştı. Bu açıdan ABD Saddam'ı devirmedi. Irak'ı zayıf düşürme, denetim altında tutma yoluna gitti. Irak'ı ambargo altına aldı ve 2003'te tekrar Irak'a saldırana kadar Saddam'ı dünyadan izole etti.

ABD başta hesaplamadığı bir durumla karşılaştı. Bu da "İslami radikalizm" "siyasal İslam" gibi kavramlarla ifade edilen bir olguydu. İroniktir, buna zemin sunan ve İslamı siyasallaştırmaya çalışan ABD'nin kendisiydi. Değişen tarihsel koşullarla beraber bu silah ters tepmiş, ABD'ye yönelmişti.

ABD “Komünizm ve Sovyet tehdidine” karşı Yeşil Kuşak diye bir proje oluşturmuştu. Bu Afganistan’dan Pakistan’dan Türkiye’ye kadar sosyalist bloku güneyden İslamla barajlamak projesiydi. Yeşil Kuşak’tan kastedilen bu bölgelerde sosyalist bloku İslamla kuşatmak, bu ülkelerde sol ve sosyalist güçleri de İslamı kullanarak etkisizleştirmek ve bitirmektir. Sosyalizm karşıtlığı nedeniyle ABD uzun yıllar Ortadoğu’daki diktatörleri, otoriter rejimleri desteklemiş, demokratik devrimci muhalif güçlerin baskılanmasını, tasfiyesini aktif olarak desteklemiştir. Bu yönüyle bugünkü Ortadoğu bir yönüyle ABD’nin bir yaratımıdır.

ABD, Sovyetlerin Afganistan’ı işgali nedeniyle Sovyetlere karşı Afganistan’daki başta İslami hareketler olmak üzere Sovyet karşıtı güçleri desteklemiş, silahlandırmış, eğitmiş ve örgütlemiştir. Bugün başına bela olan ve başına ödül konulan Bin Ladin, ABD’nin örgütlediği ve Afganistan’a gönderdiği biridir.

Sovyetlerin çökmesiyle ABD’nin Yeşil Kuşak projesi de işlevsizliğinden ötürü objektif olarak çöktü. Ancak bu güçler demokratik bir toplum veya sistem içine çekilemedi. Kendi haline bıraktı. ABD’nin bu güçlerle işi bitmişti. ABD, uzun yıllardan beri Filistin sorunu nedeniyle İslam ve Arap dünyasında biriken bir tepki alıyordu. Müslümanlar dışlanıyor, duyguları ve tepkileri dikkate alınmıyordu. Sürekli İsrail destekleniyordu. Arap dünyası gözünde Filistin mazlumdu. Filistinliler öldürülüyor, sürülüyor, BM kararlarına rağmen sorun çözülmüyordu. ABD’nin bu yanlı tutumu Arap milliyetçiliğine ve İslami kimliğe sarılmayı güçlendiriyordu. Bu çelişki giderek keskinleşti ve işlevsiz kalan örgütler ve çevreler Amerikan karşıtı oldular.

ABD sadece İsrail’i desteklemiyordu. Bölgede çürüten, yozlaşmış, rejimleri de destekliyordu. İran İslami devrimin yarattığı moral etkiler Afganistan’da İslami güçler daha sonra Taliban’ın iktidara gelmesiyle İslami radikal akımları daha da cesaretlendirmiş, gelişmeleri için uygun bir iklim yaratmıştı. Tüm bunların yanında İslam bölgede bir kültüre dayanıyordu. Batı kapitalizminin Ortadoğu’ya giriş biçimine, emperyalist yayılmaya doğal kültürel bir direnme gücü vardı. ABD ve Avrupa ülkeleri bu olguyu fazla dikkate almıyorlardı. Sadece askeri-siyasi güçleri değerlendirmek, güç-

leri kıyaslamak yanlış bir ele alıştır. Nitekim bu yaklaşımın ne kadar hatalı olduğu bugün daha iyi görülüyor.

ABD başkanı Bush bir açıklamasında “biz bölgede 60 yıl boyunca güvenlik ve istikrar için otoriter rejimleri destekledik. Bunun istikrarı sağlamadığı görüldü.” deyip önemli ve öz eleştirel bir açıklama yapmıştı. Ancak bu çok geç gelen bir itiraftı. Çünkü uzun yıllar bölgenin muhalifi demokratik halk muhalefeti damarı kurutulmuştu. ABD bu politikalarıyla Ortadoğu’yu anti demokratik rejimlere ve siyasal İslama bırakmıştı. ABD bugün ektiğini biçmektedir.

11 Eylül’de Dünya Ticarete Merkezi’ne saldırıyla ABD gerçek anlamıyla sarsıldı. Görülmemiş, vahşi bir saldırıydı. Binlerce sivil bir anda yok olmuştu. Bush yönetiminin buna tepkisi sert oldu. 3. Dünya Savaşı’nın başladığını ilan etti. Dünya çapında terörizmle ve onları destekleyen güçlerle mücadele edeceğini belirtti. Olaydan Bin Ladin ve El Kaide sorumlu tutuldu. Bu güçlerin barındığı ve üstlendiği Afganistan hedef alındı.

ABD, Vietnam yenilgisi ve sendromu nedeniyle başka ülkelerde savaşa girmekte çekingen ve ürkek davranıyordu. Buna rağmen Afganistan’a saldırdı ve kısa sürede Taliban rejimini devirdi. Bu ABD’nin kendisine güven kazanmasını getirdi. Buradan aldığı güçle asıl önemli hedefe Ortadoğu’ya yöneldi. Saddam da fazla direnemedi. Saddam’ın devrilmesi ABD’yi önünde durulmaz bir güç konumuna getiriyordu. Ancak ABD yanıldı ve ciddi hatalar yaptı. Saddam’dan kurtuldu diye Irak halkının bir kurtarıcı gibi kendisini karşılayacağını sandı. Bu nedenle Irak ordu ve polis gücünü dağıttı. Böylece tanımadığı yabancı bir toplum içinde kalakaldı.

Kürtler başından beri ABD ile ittifak yapmıştı. Şiiiler, Sünni azınlığın, Saddam’ın diktatörlüğünden kurtuldukları için ABD ile çatışmıyordu. Sadece Sünni bölgesindeki direniş ve saldırılar ABD’yi beklemediği bir durumla karşı karşıya getirmişti. Ciddi bir biçimde sarsmaya başlamıştı. ABD, Suriye ve İran gibi önünde engel gördüğü rejimleri hedeflemiş, Irak’tan sonra bunların işini de halledeceğini planlamıştı. Bir iki küçük hamle ve uyarıyla Suriye’yi yoklamış, Lübnan’dan çıkarılmasını sağlamıştı. Ancak Irak’taki direniş ABD’nin hızını kesmiş birçok çevreyi bekle gör tutumuna itmiş, İran ve Suriye’ye nefes aldirmişti.

ABD, Ortadoğu’da kuracağı yeni düzenin planlanması önündeki en büyük engel olarak İran’ı görüyordu. Ancak yaptıklarıyla İran’ın güçlenmesini sağlamış, bölgede önünü açmıştı. Doğuda İran’ın Taliban yönetimiyle ciddi çelişkileri vardı. ABD bu gücü devirmişti. Ortadoğu’da ise İran’ın önündeki en büyük engel Arap milliyetçiliği ve Saddam yönetimidir. ABD bu engeli de kaldırmıştı. Üstelik Irak’ta nüfusun çoğunluğu Şii’lerden oluşuyordu ve Şii’ler Irak’ta birinci güçtü ve iktidar oluyordu.

Bölge ülkeleri de ABD’nin Irak’a hâkim olmasını ve istikrarı sağlamasını istemiyorlardı. Bu rejimlerin en başında da İran, Suriye ve Türkiye geliyordu. ABD başarılı olursa sıra bize gelir diye özellikle Suriye ve İran kaygılıydı. Türkiye ise Irak’ta Kürt federasyonu veya devleti kurulursa bölgede Kürt sorunu ağırlıklı olarak boynuma kalır ve Irak’ta üstlenen ABD’nin bana fazla ihtiyacı kalmaz diyordu. Dolayısıyla bu ülkeler kendi savunmalarını Irak üzerinden yapmaya başladılar. Irak’ta terör ve şiddet dalgası daha da tırmandı. Bugün özellikle Sünni bölgesi tam bir cehennem dönmüş durumda. Her gün onlarca insan acımasızca öldürülüyor.

Bu durum İran gibi bir gücü daha da cesaretlendirmiştir. İran seçimlerinde İslam’i rejimi korumak için mollalar ağırlığını koyarak, daha muhafazakar olan M. Ahmedinejad’ı cumhurbaşkanlığına getirdiler. Ahmedinejad, ABD ve İsrail karşıtı açıklamalarıyla hem İran’da hem de İslam dünyasında destek bulmaya çalışmıştır. Bugün gelinen noktada İran, ABD’ye meydan okuyan kafa tutan bir merkez durumuna gelmiştir.

Özellikle Filistin’deki seçimlerde HAMAS’ın seçimi kazanması ve ardından İran’ın teşvikiyle Hizbullah’ın Lübnan’da hareketlenmesi İran’ın durumunu daha da güçlendirmiştir. İsrail Hizbullah’ı sınırlama ve cezalandırma amacıyla güney Beyrut’u ve Şii kesiminin olduğu bölgeleri bir ay aşkın süre acımasızca bombaladı. Milyarlarca dolarlık maddi hasar ve binin üzerinde çoğu çocuk ve kadın sivil yaşamını yitirdi. ABD bu savaşta da İsrail’in yanındaydı. Ancak İsrail daha önceki saldırılarda beklediği başarıyı elde edememiş Hizbullah direnen bir güç olarak öne çıkmıştır.

HAMAS ve Hizbullah’ın İslami kimliği önde olduğu için tüm İslam ülkelerinde destek ve sempati kazanmıştır. Bu hareketleri

açıkça desteklediği ve Şiilerin başarısı nedeniyle İran belirlediği gibi öne çıkan bir güç olmuştur. ABD, binden fazla sivili öldüren İsrail'i desteklediği için de İslami örgütler ve çevrelerde ABD karşıtlığı daha da artmıştır.

Şu anda Ortadoğu ikiye bölünmüş bir görünüm sunuyor. Bir yanda İran, HAMAS, Hizbullah ve diğer radikal İslami örgütler, bir yanda da ABD ve İsrail. ABD ve kapitalist dünyanın alternatifi olarak İslama dönüş sunuluyor.

Peki, İran ve Suriye gibi rejimlerin geleceği var mı? Bu görüntü gerçekçi mi? Doğal ki hayır. Bu, geçici bir durumdur. İran ve Suriye gibi rejimlerin bir geleceği yoktur. Köhnemiş, değişime ve demokratikleşmeye kendisini kapatmış rejimlerdir. Bu, suni ve geçici dengelerle ancak ömürlerini bir süre daha uzatabilirler. Toplumların çıkarı ve geleceği demokrasidedir. İran ve Suriye, Kürtlerin ulusal-kültürel haklarını tanımamıştır. Hukukun üstünlüğü temelinde insan haklarını, özgürlükleri ve demokrasiyi esas almamıştır. Kadının özgürlüğü gündemlerinde yoktur. Ekonomik imkânlar halkın hizmetine sunulmamaktadır. İletişim ve teknolojinin böyle geliştiği 21. yüzyılda açık ki bu rejimlerin bir geleceği yoktur.

Belirttiğimiz bu olgulara rağmen ABD'nin de Ortadoğu için kapsamlı tutarlı bir demokratikleşme planı var mı? Hayır. ABD'nin Ortadoğu'daki köhnemiş rejimlerden kurtulmak istediği tezi kabul edilebilir. Geçmiş bırakalım ama 2. Dünya Savaşı'ndan bu tarafa bu rejimler adeta taşlaşmış, toplumlarının başına bela olmuş, kurulan bölgesel ve uluslararası dengelerle sonsuza dek varlıklarını sürdüreceklermiş gibi herhangi bir değişime gerek duymamışlardır. Bir yanda dağ gibi yığılan petrol gelirleri, bir yandan da aşiretçi-federal yapı İslami geleneğe dayalı geri bir toplum ve yoksulluk. Bu ağır ve kökleri derinde olan çelişkilerin çözümü açık ki kolay değildir. ABD ise yıllarca bu despotik rejimleri desteklemiş ve palazlanmasını sağlamıştır. İç dinamiklerin gelişmesine demokratik muhalefetlerin örgütlenmesine izin vermemiştir. Ve şu olgu bugün daha açık biçimde görülür olmuştur. Dünyanın en büyük gücü ve ege-
meni de olsan, salt güce, savaşa dayanarak toplumların sorunlarını çözemezsin. Ordu-savaş ve şiddet toplumsal sorunların çözüm aracı değildir. ABD, dünyanın en büyük askeri-ekonomik gücü be-

nim deyip önünde engel gördüğüne silah çekerse, görüldüğü gibi sorunu çözmüş olmuyor. ABD, bu despotik, milliyetçi ve gerici rejimleri böyle katı biçimde desteklemeseydi, bu ülkelerdeki devrimci-demokratik hareketlere düşmanlık yerine biraz toleranslı olsaydı, Ortadoğu böyle radikal İslami çevrelerin tehdidi altında ve baskıcı rejimlerin boyunduruğunda olmazdı.

ABD için belirttiklerimiz Avrupa ülkeleri için de geçerlidir. Hepsini çıkarları için en kolay ve garantili yol olarak yerleşik yönetimlerle işbirliğini esas almışlardır. Devrimci-demokratik muhalefete, halk güçlerine kimse yatırım yapmamıştır. Bırakalım yatırım yapmayı ve destek vermeyi tarafsız bile kalmamışlardır. Aşırı pragmatist bir politika gütmüşlerdir.

Ortadoğu'da daha çok ABD etkili ve hâkim olduğu için değerlendirmelerimizde Avrupa'ya fazla yer vermedik. Ancak Avrupa kendi içinde bir irade oluşturup tutarlı bir politikayı günümüzde de oluşturabilmiş değildir. Her devlet ağırlıklı olarak çıkarlarını önde tutmaktadır. İngiltere ise daha belirgin olarak ABD ile birleşmiş, özdeşleşmiş bir görünüm sunmaktadır.

ABD'nin Ortadoğu'daki varlığı ve bazı rejimleri hedeflemesi, değiştirme girişimi diğer bölge devletlerini de tedirgin etmiştir. Bölgede dengelerin sarsılması ve bir biçimde değişimin başlamasının kendi iktidarlarını da etkileyeceğini hesaplamaktadırlar. ABD ise Suriye ve İran'a yöneldiği gibi Suudi Arabistan veya Mısır'a yönelmemektedir. Suudi rejimi Suriye'den daha mı çağdaş veya demokratiktir? Tabii ki hayır. ABD çok belirgin ve açık bir biçimde pragmatik davranmaktadır ve demokratik rejimlerin oluşması veya desteklenmesi için bütünlüklü, tutarlı bir planlamadan, politikadan yoksundur.

Bütün bunlara rağmen Ortadoğu, içinden çıkılmaz, karmaşık ve derin sorunlarına rağmen bir hareketlenme sürecine girmiştir. Artık 1990'lara geri dönülemez. Sorun bu hareketlenme ve değişimde hangi güçlerin nasıl etkileneceği, hangi gücün değişime uğrayacağı ve nasıl mevzileneceğidir.

Şunu da belirtmemiz gerek: Burada ABD'nin konumu ve politikaları daha çok değerlendirildi, eleştirildi. Bu, ABD karşıtı veya düşmanlığı biçiminde görülmemelidir. ABD 10 bin km öteden de

gelse dünyanın en büyük güçlerinden biridir. Dünyadaki gelişmelerden etkilenenecektir ve etkileyecektir. Çıkarlarını koruması ve savunması anlaşılırdır. Egemen güç olarak bakışında ve yaklaşımlarında farklılıklar da olacaktır. Bunlara anlam vermek mümkündür. Ancak 10 bin km'den gelip Ortadoğu'da çıkarlarını koruyup güvenceye almaya çalışırken bölge halklarının da çıkarlarını gözetmesi, halkların iradesine ve tercihlerine saygılı olmayı bilmesi gerekir. 'İstediğim gibi bölgeye ve dünyaya şekil veririm, halkların çıkarı ve iradesi benim çıkarım yanında bir şey ifade etmez' tutumu takınıldığında da çelişki, çatışma ve karmaşaya yol verilmekte dolayısıyla kendi çıkarı risk ve tehdit altına girmektedir. Bu egemen tutum dünyayı daha güvenli kılmıyor. Her halde aklı başında hiç kimse bugün Ortadoğu'nun daha güvenli olduğunu söyleyemez. ABD, bugün ancak Kürtlerin ve Şiiilerin tutumu sayesinde Irak'ta kalabilmektedir. Eğer Şiiiler ve Kürtler de Sünniler gibi çatışırsa, ABD Irak'ta kalamaz. Irak'tan çıkarılmış ABD Ortadoğu'da tutunamaz. Ortadoğu'da gücünü ve etkisini yitirdiğinde dünyada da etkinliği büyük darbe alır.

Sadece ekonomik ve askeri gücün kullanılması veya üstünlüğü yetmiyor. Ahlaki ve etki değerlerin de önemsenmesi, göz ardı edilmemesi gerekiyor. ABD'nin Ortadoğu'da en çok zorlandığı noktalardan biri de budur. İnanılır ve güvenilir olmak da önemlidir.

Ne yazık ki bugün Sudan ve Fas'tan, Pakistan'a kadar bölge daha güvenli değildir. İslami hareketler daha fazla taban ve militan bulacak bir zemine kavuştular. Terörün ne olduğunu da en vahşi biçimiyle Batı'ya gösterdiler. 11 Eylül saldırısından sonra İspanya ve İngiltere'de binlerce sivil insanın olduğu halka açık yerlere bombalar koydular, yüzlerce can aldılar. İsrail'de kendilerine bomba bağlayıp otobüsleri, kafeleri vurdular.

Dıştalama, savaş ve şiddet, şiddeti beslemiş ve tüm insani değerleri hiçe sayacak boyuta vardırırmıştır. Bu, vahşi terör ve sivil halkı hedefleyen saldırılar onaylanamaz, hoş görülemez. Ancak burada çifte standart ve ABD'nin egemen, buyurgan tutumuna tekrar değinmekte ve bir örnek daha vermekte yarar var. ABD, Türkiye'nin inkârcı ve ırkçı politikalarına karşı mücadele eden Kuzey Kürdistanlı Kürt hareketini, PKK'yi başından beri terörist ilan etmiş ve dışlamıştır.

12 Eylül faşist cuntası dahil hep Türkiye'nin yanında yer almıştır. Kürtlerin ulusal, demokratik taleplerine kulaklarını tıkamıştır. Çünkü Türkiye onun için büyük bir pazar. Türkiye gibi büyük bir orduya sahip bir devleti yanında tutmak hak ve hukuktan daha önemli!

Kürtlerin ne silah alacak milyarlarca doları var, ne de ekonomik bir pazarı. Demokrasi istemelerinin veya haklı olmalarının ne önemi var? Üstelik Kürt hareketinin kendine özgü bir demokrasi ve çözüm projesi de var. Bu, ABD'nin onu dışlaması için ayrı bir gerekçe.

Dikkat çekici bir nokta, Kürt hareketi bugüne kadar hiçbir ABD'liye saldırmamış, tek bir Amerikalı vurmamıştır. ABD, Türk ordusunu silahlandığı her türlü ekonomik ve siyasi desteği verdiği halde. ABD'nin bu sınırsız desteği olmasaydı, Türk ordusu 1990'larda savaşamaz hale gelmişti. Ayrıca Kürt hareketi savaş olabildiğince kontrollü yürütmüştü. İslami hareketler gibi yapsa, İstanbul, Ankara gibi merkezlerde binlerce insan kaybına yol açabilirdi. Ancak başta PKK ve önderliği Kürt milliyetçiliğine, kontrolsüz kine ve eyleme engel olmuşlardır. Bugüne kadar ABD'nin Türk devletini desteklemesi Kürt sorununun çözümüne en büyük engeli oluşturmuş, savaşın uzamasına ve on binlerce insanın ölümüne yol açmıştır.

Türkiye, Ortadoğu'da Kürt sorununu bloke etmeye çalışmaktadır. Buna gücü yeten, bu konuda etkili olabilen tek bölge devleti Türkiye'dir. Çünkü İran ve Suriye'nin bu gücü ve uluslararası ilişkileri yetmemektedir. Kendi rejimlerini savunma kaygısı öndedir. Türkiye hem büyük ordu gücünü, hem de ABD ve İsraille, NATO ve Avrupa ile ilişki ve ittifaklarını kullanarak bunu yapmaya çalışmaktadır. Türkiye'de Kürt sorunu çözüldüğünde Ortadoğu'nun temel sorunlarında biri çözülmüş çelişki ve çatışmaların önemli bir kısmı gündemden çıkmış olacaktır.

Kürtler bugün Ortadoğu'nun en büyük demokratik dinamiklelerinden biridir. Irak'ın demokratik bir anayasaya kavuşması ve federal bir sistemin kurulmasında Kürtlerin payı küçümsenemez. Türkiye'deki bir çözüm, demokratik bir Türkiye anlamına gelecektir. İran ve Suriye'de de çok açık ki Kürtler demokrasi güçleridir. Bu, Kürtlerin parçalanmış, çelişki ve düşmanlık batağı ha-

line gelmiş Ortadoğu'da birlik, demokrasi köprüsü rolünü oynayacağı anlamına da gelmektedir. Kürtlerin devleti, milyarlarca dolar parası yok diye kimse onları küçümsememelidir. Bu açıdan Ortadoğu'da var olan toplumların hepsinden daha fazla değişime açıktır. Direnişleri ve mücadeleleriyle de önemli değişim güçüdürler. Ortadoğu'da Farslar, Araplar ve Türkler en temel uluslar, uzun bir zamandan beri devletleşmişlerdir. Bu, ulus-devletler egemen sınıflar elinde halkı istediği gibi şekillendirmiştir. Din ve milliyetçilik en önemli ideolojik silahlarıdır. En başta Türkiye olmak üzere halk cami ve kışla arasına sıkıştırılmıştır. Başka seçeneklere olanak verilmemiştir.

Bu açıdan milliyetçi-despotik rejimlerin alternatifi demokratik muhalif güçler olamamaktadır. Bu rejimlerin alternatifi onları aratmayacak olan siyasal İslamdır. Türkiye gibi batılı geçinen ABD ile içli dışlı stratejik ittifak olan bir ülkede kamuoyu yoklamalarında ABD karşıtlığı yüzde 80'leri geçmektedir. Nedeni ABD'nin İsrail'i desteklemesi ve İslami kesimlerin, mazlumların dayanışması değildir. Bu işin bir boyutudur. Türkiye'deki İslami kesimler devletçidir ve AKP'nin Anadolu'daki tabanının yarısından fazlası aşırı milliyetçidir. Yani milliyetçilik bir devlet politikası ve halkı şekillendirme, terbiye etmek aracı olarak ilkokuldan başlatılarak herkesin benliğine, bilincine yerleştirilir.

Bugün ABD'ye dayanan ve en iyi ilişkilere sahip olan kurum, Türk ordusudur. Türkiye'de Kemalizm ve Türk milliyetçiliğinin temsilini ordu yapar. ABD'ye bu kadar dayanan orduya yakın tüm basın-yayın kurumları ve siyasi gruplar ABD karşıtı bir politika gütmektedirler. Türkiye'deki tüm İslami çevreler basın ve camilerinde ABD ve Hıristiyanlık karşıtlığı yapılmaktadır. Bununla hem iç muhalefet bastırılmakta, halkın İslami-milliyetçi bir cephede yer alması sağlanmakta hem de ABD ve Avrupa karşısında bir pazarlık gücü elde tutulmaktadır. Aynı şey İran'da daha açık ve ilan edilerek yapılmakta. Arap ülkelerinde de farklı değildir.

Görüleceği gibi milliyetçiliğin ve siyasi İslam'ın nüfuz etmediği bu temelde örgütlenmemiş tek bölge gücü Kürtlerdir. Bugüne kadar devletleşmemeleri de değişim ve demokratikleşme için bir avantajı oluşturmaktadır. Kürtler -belki iddialı bir belirleme olur ama-

bölgede demokrasinin öncü gücü durumundadır. Demokratikleşme sürecinde katalizör rolünü oynayacaklardır.

Bu rolün oynanması tarihsel önemdedir. Bu açıdan Batılı ülkele-
rin Kürt halkının ulusal demokratik mücadelelerine doğru yaklaş-
maları önemlidir. Halkların iradesine, bölgedeki demokratik seçe-
nelere saygılı olmak ve desteklemek gerekiyor. Toplum mühen-
disliğiyle, ABD'nin yaptığı gibi dünyanın trafik polisi veya kovbo-
yu olma rolüyle dışarıdan sadece çıkarlarına dayalı seçenekleri da-
yatmak sorunları köklü ve uzun vadeli çözmüyor.

Türkiye, Ortadoğu'da da her şeyini Kürt hareketinin bastırıl-
masına, kontrole alınmasına adanmış durumdadır. Bu nedenle
dünyayı turlayıp durmaktadırlar. Irak sınırına 200 bin asker yığ-
mışken Türkiye, ABD'nin kapısını aşındırmayı sürdürmektedir.
Başbakan T. Erdoğan Ekim'in başında sadece Kürt sorunu için
Washington'a gitti, Londra'ya uğradı. Daha fazla destek isteye-
rek, iman tazeleyerek geri döndü.

Aynı Türkiye, Kürt düşmanlığı nedeniyle ABD'nin Saddam'dan
sonra en çok hedeflediği İran ve Suriye ile ittifak yapmaktadır. Bu
ittifak açık bir ispata dönüşmüş durumdadır. Türk ordusu, İran or-
dusuyla birlikte Kürt gerillalarına karşı ortak operasyonlar yürüt-
mektedir. ABD, İran ve Suriye'yi izole etmeye çalışırken, Türkiye
onlarla ittifak yapmaktadır. ABD'ye de "ben senin büyük Ortadoğu
projene dahil olabilirim, seninle hareket ederim, karşısında Kürtle-
rin kellesini isterim" demektedir.

ABD, bugüne kadar Türkiye'nin beklentisini karşılamıştır. Kürt
hareketine en büyük darbeyi ABD vurmuştur. Halkın lideri olan
Öcalan'ı Türkiye'ye vermiştir. Uzun yıllar Türk ordusunun silahlan-
dırma, eğitme, siyasi destek vermenin yanında direk kendisi Kürtle-
ri beyninden vurmuştur. Bu, komplocu, gizli-kapaklı pazarlıklar Or-
tadoğu'yu ve dünyayı böyle içinden çıkılmaz hale getirmiştir.

Herhalde dünyadaki en zalim ve acımasız tutum bir halkın, bir
hareketin varlığını iradesini dışalayarak onunla ilgili başka güçler-
le pazarlık yapmaktır. Bu, seni yok sayma tutumudur. Seni yok et-
meyi, satmayı vb. içerebilmektedir. Geleceği, varlığı hayatı söz ko-
nusu olan sensin. Ama seninle ilgili karar mekanizmalarında sen
yoksun. Bundan daha vahşi, daha adaletsiz bir şey olur mu? İşte

ABD ve birçok çevrenin yaptığı budur. Bu, uğursuz pratiklerden halen yeterli derslerin çıkarılmadığı görülmektedir.

ABD, Avrupa ve Rusya'yı da yedekleyerek Sayın Öcalan'ı Türkiye'ye verdiğinde Kürtlerin hangi felaketle karşılaşacağını hesapladı mı? Kürtlerin çıkarlarını halkın duygu ve düşüncelerini ne hissedeceğini dikkate aldı mı? Tabii ki hayır. Sadece kendi çıkarlarını pazarlık konusu yaptılar. Bu, Kürtlerde büyük bir kırılma, şok ve öfke yarattı. Kürt hareketi, dini bir temelde halkı kazanmadığı bu yönlü bir fanatizmden uzak durduğu halde onlarca Kürt Sayın Öcalan'ın bu duruma getirilmesi karşısında kendisini yakmış ve yaşamını yitirmiştir. Kürtleri bir insan için en zor ölüm biçimine iten neydi? Ki Sayın Öcalan ve hepimiz bu eylemleri durdurmak için çağrı yapıp uğraştığımız halde yine de onlarca insan komployu protesto etmek için kendini yaktı.

Kürtlerin liderleri Öcalan'ın etrafında kenetlendiklerini, kendi öz güçleriyle mücadelelerini sürdürdüklerini vurguladık. Bu belirleme Kürt hareketinde temel bir noktadır. Hep göz önünde bulundurulmalıdır. Çünkü hiçbir devlet Kürtleri desteklememiş, sahiplenmemiştir. Halk ayrıca geçmiş isyanların yenilgilerinin deneyimine de sahiptir. Liderleri ortadan kaldırıldığında genelde isyanlar yenilgiyle sonuçlanmış, tüm acıları emekleri ve yıkımları boşa gitmiş yaptıkları düşmanın yanına kar kalmıştır. İşte Öcalan'ın başına getirilenler Kürtlerin bu sezgi ve bilinçleriyle ele alınmalıdır. Halk direnişimiz tasfiye olur, yenilgiye uğrarsak tüm umut ve hayallerimiz yıkılır, çektiğimiz acılar boşa gider düşüncesiyle bu denli şiddetli bir tepki göstermiştir.

Bu noktalara değinmemiz konuyu aşılıyor, ama Ortadoğu'da halkların umutlarını, beklentilerini ve iradelerini hiçe saymanın nasıl kırılmalara yol açtığını görmemiz gerekir.

KONGRA GEL, Ortadoğu'da en temel demokratik güçtür. Bu noktayı ısrarla vurguluyoruz. Bu belirttiklerimiz bu hareketin propagandasını yaptığımız biçiminde ele alınmamalıdır. Bu, bölgeyi yakından tanıyanların bilimsel bir değerlendirmesidir. ABD, bugün rejimleri devirerek yerine ne koyuyor? Hangi demokrasi gücü halkı kazanmış, aydınlatmış, bilinçlendirmiştir? İktidarı birinden alıp benzer birinin eline vermekle demokrasi gelişmiyor. Bugün Irak'ta

Şiiler çoğunluk ve iktidarda. ABD'nin varlığı ve dengelemesi olmasa şariat yönetimine geçmeyecekler mi? Bu soruya verilecek cevap çok önemlidir. Ki Şiiler yıllarca Irak'ta yönetimden dışlanmış ve ezilen bir kesim oldukları halde demokratik bir kültür ve örgütlenmelerden yoksundurlar. Liderleri dini liderlerdir.

Cezayir'de neler oldu? Güya laik bir yönetimi vardı. İslami güçler seçimi kazandı ve ordu Batı'nın desteğiyle korkunç bir iç savaş sonucu ancak kontrolü sağlayabildi. 5 yıl gibi bir zamanda yüz binden fazla insan boğazlandı. Bugün serbest koşullarda bir seçim olsa yine İslami kesimler kazanacak.

ABD veya Avrupa'nın beklentisi bazı rejimlerin devrilmesiyle Ortadoğu'da sınırlı da olsa demokratik rejimler kurulacak biçimindeyse bu bir yanılgı demektir. Mevcut konjonktürde Ortadoğu'da rejimler zorla değiştirilse de Batı tipi demokratik rejimler başa gelemmez. Ortadoğu'nun kültürü ve yapılıması farklıdır. Arapların en gelişmiş dışı en açık toplumlari Filistin ve Lübnanlılardır. Oralarda bile İslami partiler iktidara geldi. Fas, Sudan, Pakistan zaten bu konuma gelmiş. Bugün Mısır dahil tüm İslam ve Arap ülkelerinde serbest seçimler yapılsa hepsinde İslami partiler kazanıp iktidara gelecektir.

İşte bu aynı zamanda ABD ve Avrupa'nın da bir çıkamazıdır. Böyle olunca tutarlı bir demokrasi programı oluşturulamıyor. Pragmatizm ve durumu idare etmek öne çıkıyor.

Ortaya çıkan bu sonucu, bu çıkmazı sadece Ortadoğu halklarının geriliği ile açıklamak gerçekçi değildir. Halkın geriliği de bir olgu ama bu rejimleri kendi çıkarlarına daha uygun bulan Batılı ülkeler kendi paylarını görmelidirler. Bu rejimler desteklenmiş, silahlandırılmış ve palazlandırılmıştır. Halkların demokrasi güçleri ve farklı seçenekleri bastırılmış ve dışlanmışdır. İslami radikalizm eğer yükselmiş ve Batı'nın da başına bela olacak hale gelmiş ise bunun en büyük yaratıcıları Batılı ülkelerin kendileridir. Pragmatik ege-men yaklaşımları sonucu Ortadoğu'yu despotik rejimlerin ve terörizmin, İslami radikalizmin kucağına itmişlerdir.

Bu karanlık tablodan çıkış yok mu? Elbette var! Halklar ve tarihsel gelişim için umutsuzluk ve çıkışsızlık kabul edilemez. Bugünkü manzara bizi umutsuzluğa ve karamsarlığa itmemelidir. Ortadoğu aynı zamanda değişime de gebedir. Yeter ki Batılı güçler ay-

nı tutarsızlık ve dar egemen çıkarlarında ısrar etmesin. Bu topraklar tek tanrılı dinlerin ve uygarlığın beşiğidir. Tanrıları, uygarlıkları yaratan bir coğrafya çıkışsız, seçeneksiz olamaz. Köklü, güçlü bir tarihi geçmişi vardır. Bu anlamda halklara inanmak gerekir.

İsrail-Filistin çelişmesini ele alalım. Bu toplumlar dini ve milliyetçi görüşler nedeniyle karşılıklı derin bir güvensizlik ve ön yargı içindedirler. Onlarca yıldır enerjilerini ve kaynaklarını birbirlerine zarar vermek için kullanıyorlar. İsrail gibi güçlü bir ordu, Batı desteği ve yüksek teknoloji sorunu çözmeye yetti mi? Hayır, insani, moral değerleri, hak ve hukuku mutlaka gözetmek gerekiyor. Güç üstünlüğüne dayalı bir politikayla tarihsel toplumsal sorunlar çözülemiyor.

Savaşlar, toplumları parçalamayı derin bir travmayı ve insani değerleri aşındırmayı getiriyor. Yanlış hatırlamıyorsam İsrail başbakanlarından Golda Meir “en kötüsü çocuklarımızı katil olarak yetiştiriyoruz” demiş ve büyük bir keder içinde olduğunu ifade etmişti. Bu milliyetçi, dini ayrılıkları ve ön yargıları öne çıkarma yerine birlik seçeneği öne çıkarılsaydı Arap-İsrail ilişkileri ve Ortadoğu bambaşka bir durumda olurdu. Bu çelişki ve çatışmadan çıkaracağımız en büyük sonuç, milliyetçi-dini önyargıları, ideolojik yaklaşımları mutlaka aşmamız gerektiğidir. Bu, başarılı olduğu oranda Ortadoğu halklarının önü açılır, barış ve demokrasi seçeneği zafer kazanır.

İsrailliler ve Filistinliler birbirlerini yok edebilecek mi? Hayır! Bu çağda bu mümkün değildir. Bu, uzun çatışma yılları boyunca kanıtlanmıştır ve barış süreci sancılı da olsa başlamıştır. Bu halklar birlikte yaşamak zorundadır. İşte bu ilke başta kabul edilseydi Kudüs iki halkın ortak başkenti olsaydı, ortak ya da federatif demokratik devlette birlikte yaşamayı kabul etselerdi iki halk da kalkınmış ve refah içinde olurdu. Ortadoğu’da dini milliyetçi akımlar da bu kadar güçlenmezdi. Aynı şey Kürt-Türk ilişkileri için de geçerlidir. Yüz milyarlarca dolar öldürmeye, yıkıma harcandı. Bu enerji ve kaynaklar kalkınmaya ayrılıysaydı Türk-Kürt ilişkileri bambaşka olurdu. Türkiye bugün Ortadoğu’nun ekonomik ve demokrasi açısından lider ülkesi olurdu. En doğru seçenek de budur ve enerjiyi barışa, bir arada yaşamaya, demokrasiyi geliştirmeye harcamak en doğrusudur.

Afrika'da salgın hastalıklar, kıtlık ve açlık milyonlarca insanın yaşamına mal oluyor. Dünyanın kaynakları olanakları bunlara çözüm bulmak için fazlasıyla yetmektedir. Bu, yapılmayınca eşitsizlik, yoksulluk ve adaletsizlik, toplumlar arası dayanışmayı yıkıyor, tepki ve düşmanlıkları besliyor.

ABD her yıl trilyonlarca Doları silahlı güçleri için harcıyor. Bu inanılmaz harcamanın bir kaç milyarı bile tüm Afrika'nın yoksul çehresini, yazgısını değiştirmeye yeter. ABD bugün Irak'ta 150 bin civarında asker bulunduruyor. Bu gücünün günlük gideri 200-250 milyon dolardır. Buraya harcanan paranın bir aylık karşılığı bile Afrika ve Ortadoğu'da eğitim, sağlık, beslenme gibi temel sorunları çözmeye yetecektir.

Şunu tekrar vurgulayalım. Yoksulluk adaletsizlik, milliyetçi ve dini önyargılar, politikalar halkların geleceğini tehdit ediyor. Bunu aşmak mümkündür. Teknoloji ve ekonomik kaynakların daha fazla kalkınma için kullanılmasını esas almak daha dengeli bir dünya için bir zorunluluktur. Ayrıca insanlığa, halkların iradesine güvenmek ve saygılı olmak gerekiyor. Sadece güçlü devletlerin ve ege-men çevrenin çıkarlarını ve seçeneklerini dayatmaları sorunları çözmiyor. Halkların iradelerine ve demokratik seçeneklerine açık olmak onlarla diyalog ve işbirliği içinde sorunları birlikte aşmayı bilmek gerekiyor.

Türkiye'nin Kürtleri yok etme politikası

Anlatımlarımızda Kürtlerin imha ve inkârına dönük vurguları sık sık yaptık. Bu kavramlar üzerinde iyi durmak ve içeriğini daha anlaşılır kılmak gerekiyor. İçeriği tam anlaşılmazsa bu kavramların ifade gücü zayıf kalır. Evet, neden Kürtlerin inkâr ve imhası? Ayrıca bu kavramlar da Kürt gerçeğini anlatmaya yetmiyor mu?

Özünde Türk devletinin Kürtlere uyguladığı politikayı en gerçek anlamıyla jenosit ifade eder. Jenosit gibi bir tanımlama ilk görünüşte ağır gelebilir. Ancak yapılan jenosit tanımlaması Kürtlerin durumuna denk düşüyor. Çünkü Türkiye devleti herhangi bir hükümet, geçici veya olağanüstü bir dönem veya çatışma ortamında Kürtlere saldırmıyor. Tepki olarak Kürtler yoktur demiyor. Tam tersine 1924'ten başlayarak bir devlet projesi ve ulusal politika olarak, bilinçli ve sistemli bir biçimde, Kürtleri tarihten silmeye, Türkleştirmeye çalışıyor. Bir halkı bilinçli bir biçimde yok etmeye kalkmak jenosit dışında neyle ifade edilebilir?

1924'ten beri tüm hükümetler, devletin tüm kurum ve kuruluşları, Kürtleri; kültürleri, kimliği ve tarihi ile yok etmeyi kesintisiz sürdürmüşlerdir. Hiç bir Türk okulunda, ders kitaplarında Kürtlerin varlığına ilişkin bir tek cümle bulunamaz. Okula alınan Kürt çocuklarına Türk tarihi ve kültürü öğretilir, Türklük aşıla-

nır. Kürtler katı biçimde inkâr edilmekte ve devletin “tek ulus, tek devlet, tek dil” yaratma stratejisi içinde yok edilerek Türkleş-tirilmeye çalışılmaktadır.

Bu inkâr ve tarihten silme planlarına ters düşen, Kürtlük adına herhangi bir talepte bulunanlar da kesinlikle yok edilmiş, imha dışında bir seçenek bırakılmamıştır. Kürtler beyaz jenosit dediğimiz asimilasyona tabi tutulup yok edilmeye çalışılırken, fiziki imha, şiddet yöntemi de en etkili bir araç olarak kullanılmıştır. Jenositin başarıya ulaşması için ihtiyaç duydukları kadar katliam yapmış, sürgüne göndermiş, yerleşim birimlerini yok etmişlerdir.

Politika yok etme üzerine kurulu olduğundan bu bir gerçeklik olarak yüzyıla yakındır işlenmiş ve Türk halkına kabul ettirilmiş-tir. Yani inkâr ve imha bir hak, bir gerçeklik olarak halk tarafın-dan da olağan görülmüş, Türklerin bir hakkı olarak algılanmıştır. Kuşaklar boyu okullarda böyle öğretilmiş, basın, üniversiteler, tüm bürokrasi bunu topluma empoze etmiştir. Bu açıdan Türki-ye’de halk bir yerde devlet tarafından beyinsel olarak rehin alın-mıştır. Kürtlerin tüm hak arayışlarına kolaylıkla “bölücülük, iha-net” damgası vurulmuştur.

Osmanlı padişahları aynı zamanda İslam halifesi sıfatı da taşı-yorlardı. Despotik feodal imparatorluk olan Osmanlı’da tebaa kültürü hâkimdi. Yani halk, devlete ve padişaha tabidir. Bu kültür, cumhuriyet döneminde de Türk milliyetçiliğiyle yoğrulmuştur. Bu açıdan Türk yöneticileri ne tür katliamlar yaparsa yapsın, han-gi insanlık suçunu işlerse işlesin Türk halkı sonunda “benim dev-letimdir” deyip devletten yana durur. Halkın bilincinin egemen kesimler tarafından bu denli çarpıtılması ve ırkçılığın etkisine alınması, Kürtleri inkâr ve imha politikasını bunca yıldır rahatlıkla sürdürmesini sağlamıştır. Devlet, halkın muhalefeti ve ciddi bir itirazıyla karşılaşmamıştır.

Bu, yok etme ve inkâr politikasına en başta sahiplik eden ve devletin tüm güçlerini bu temelde koordineli çalıştıran güç de Türk ordusudur. Ordunun kendisini devletin sahibi olarak gördü-ğünü belirtmiştik. Devleti, ordu kurmuş ve örgütlemişti. Dolayı-sıyla her zaman devletin temel strateji ve politikalarını da belirle-yen ordu olmuştur. Sivil güçlere derin bir güvensizlik duymakta

ve onları küçümsemektedirler. Bu açıdan her zaman iç ve dış tehdit tanımlaması yapan ve devletin temel politikalarını belirleyen ordu olmuştur. Bu politikalar “milli güvenlik siyaset belgesi” veya “kırmızı kitap” olarak, kurulan her hükümetin önüne konulmuştur. Şimdiye kadar Türkiye’de hiçbir hükümet Kürt sorununda bu gizli anayasanın dışına çıkamamıştır. Özal, Kürt sorununda inisiyatif almaya yeltenmiş onu da hayatıyla ödemiştir. Bu belirlememiz oldukça somut bir gerçeği dile getiriyor. Militarizm veya Türk ordusu karşıtlığıyla ilgisi yoktur. Açıklayacağımız bazı olaylar bunu daha iyi gözler önüne serecektir.

1991 sonunda yapılan genel seçimler 12 Eylül darbesinden sonra demokratikleşme konusunda en iyi ortamı sağlamış, bu yönlü güçlü bir iyimserlik ülkeye yayılmıştı. DEP SHP ile ittifak yapmış bir grup Kürt milletvekili parlamentoya girmişti. Merkez sağ ve sol Erdal İnönü ve Süleyman Demirel öncülüğünde ortak bir hükümet kurmuştu. Bu koalisyon Kürt sorunu gibi, partileri aşan ulusal bir sorunu çözmek için en uygun hükümetti. Siyasal atmosfer de belirttiğimiz gibi oldukça olumluydu. Çatışmalar henüz büyümemiş, köyler yakılıp yıkılmamıştı. Ve ilk defa Türk devletinin bir başbakanı Süleyman Demirel, Diyarbakır gezisinde resmi olarak halka hitap ederken “Kürt realitesini tanıyoruz” demişti. Bu, başlı başına önemli bir gelişmeydi. Çünkü o tarihe kadar Kürtlerle sürekli mücadele edilse de varlıkları kabul edilmiyordu.

Sayın Demirel’in bu açıklaması söylediğiyle kaldı. İnönü’nün partisi de sorunun çözümü için görüşlerini ifade eden “Güneydoğu raporu” hazırlamıştı. Demirel’e göre daha ileri bir yaklaşımı içeriyordu. Ancak Türk Genelkurmayı on binlerce insanın yaşamına, binlerce köyün yakılmasına yol açan konsepti hükümetin önüne koymuştu. Bu planın nasıl yıkıma yol açacağını anlayan Erdal İnönü kamuoyuna açıkça söylemese de sorumluluk almak istemedi ve hükümetten istifa etti. Daha sonraki yıllarda Demirel yaptığı bir açıklamada, kendi politikalarını uygulayamadıklarını ve Genelkurmayın imha ve yıkım planını kastederek “Dosyayı kucağımızda bulduk” şeklinde itirafta bulunacaktı.

DYP, Tansu Çiller başkanlığında hükümet kurduğunda Çiller başta oldukça umut verici bir yaklaşım sergilemişti. Benzer ulusal

sorunlar nasıl çözülmüşse biz de öyle yapalım ve o meşhur “Bask modelini tartışalım” açıklamasını yapmıştı. Ancak bu sözler bir daha ona söylenirmedi. 1993 imha ve yıkım konsepti bir kadın olan Tansu Çiller eliyle uygulandı. Dönemin Genelkurmay Başkanı Doğan Güreş çok katı biçimde planı pratikleştirdi. Tansu Çiller de kamuoyu önünde sadece yapılanları savundu. Seçimle gelen DEP’li milletvekillerinin bir kısmı tutuklanıp ağır cezalara çarptırıldı. Bir kısmı da yurtdışına kaçmayı başardı.

Daha sonra Özal’ın partisinin başına gelen ve başbakan olan Mesut Yılmaz önemli bir açıklama yaptı. Kürt sorunu çözülmeyen siyasi partilerin ve hükümetlerin güç ve iktidar sahibi olamayacağını görmüştü. Türkiye’nin AB’ye girmesini savunuyordu. Bu açıdan Diyarbakır’daki konuşmasında “AB’nin yolu Diyarbakır’dan geçer” demişti. Daha sonra başbakan olan Necmettin Erbakan Sayın Öcalan’a mektuplar gönderip çözüm için gizli biçimde bazı girişimlerde bulundu. Erbakan da daha başbakanken partisi hakkında kapatma davası açıldı ve hükümeti düşürüldü.

En son 2005 Ağustos ayında başbakan Tayyip Erdoğan yine Diyarbakır’da önemli bir açıklama yaptı: “Soruna ad koymak gerekirse koyalım. Evet, Kürt sorunu vardır. Bu, bizim sorunumuzdur. Devletin yaptığı yanlışları da kabul edelim” diyordu. Ülkenin aydınları da bu girişime epey destek vermiş ve sahiplenmişlerdi. KONGRA GEL, olumlu atmosferi daha da güçlendirmek amacıyla süreli ateşkes ilan etti.

Başbakan Erdoğan, Ankara’ya geldiğinde MGK toplantısında askerler tarafından sert bir şekilde uyarılıp tehdit edildi ve Erdoğan Diyarbakır’da söylediklerini sahiplenemedi. Geri adım attı. Genelkurmay adına Orgeneral İlker Başbuğ, Erdoğan’ın tersine basın önünde Kürt hareketine karşı topyekûn savaşın içeriğini açıkladı ve tüm basın bunu genişçe yayınladı. Hükümet herhangi bir itirazda bulunamadı.

İlker Başbuğ, “bölücü terörist” harekete karşı basın ve tüm ulusal güçler olarak topyekûn bir mücadele içerisinde olmalıyız onların yurtdışı tüm desteklerini yok etmeliyiz. Ekonomik propaganda kaynaklarını kurutmalıyız. Halk üzerindeki etkilerini kırmalıyız vb. söylemler yanında, en önemli ve can alıcı belirleme

olarak da şunu söylemişti: “Basın özellikle dikkatli davranmalıdır. Kazanacaklarına veya çözüme dair başka bir yol görünürse onları bitirmede zorlanırız. Kazanacaklarına dair hiçbir umut bırakılmamalı. Umutlarını kırmalıyız.”

Bu sözler 1930 yılında Ağrı dağı civarındaki Kürt isyanını kanla bastıran Türk ırkçı anlayışının hiç değişmeden sürdüğünü gösteriyordu. Ağrı isyanı bastırıldığında dönemin önemli bir Türk gazetesi bastırma haberleri yanında mezar resmi çizmişti. Mezar taşına da “Kürdistan hayali burada gömülüdür” sözlerini yazmıştı. Bir Kürdistan düşüncesi veya partisini bırakalım, bu yönlü bir hayalin kurulmasına bile tahammülleri olmadığını göstermiş ve Kürtlerin hayallerini bile toprağa gömmek istemişlerdi. Bu mezar taşındaki sözlerle, 21. yüzyılda, çatışmalarda 40 binden fazla insanın öldüğü dönemde bile Türk ordusu Kürtlerin umutlarını yok etmek için topyekûn saldırı ve savaş planı yapıyor, hiç sakinmadan bunu basının önünde ilan ediyordu.

Yüz milyarlarca dolar ekonomik gidere, ağır bir can kaybı ve Kürt-Türk toplumlarında derin travmalara yol açan bu savaş neden durdurulamıyor, neden siyasal demokratik yöntemler devreye girmiyordu? Türkiye’de tüm partiler ve hükümetler nasıl oluyor da bu tahribatları görmüyor ve farklı bir yol önermiyordu. Bu, sorulması gereken can alıcı sorulardan biridir. Türkiye’de tüm partiler aynı biçimde mi düşünüyor?

Yukarıda bazı hükümetlerin ve başbakanların zaman zaman farklı görüşleri dile getirdikleri ancak ordu ve onların denetiminde olan bürokrasi ve basının bir bölümü tarafından hedeflendiklerini ve susturulduklarını belirttik. İlginçtir, 1980 darbesinden sonra Özal’ın ANAP’ından tutalım, Demirel, Ecevit, Erbakan ve Erdoğan bu 20 yılı aşkın süre içinde başbakan oldular yani Türkiye’nin siyasal yaşamında etkisi ve kitle tabanı olan tüm partiler ve hükümetlerde görev aldılar. İslami partilerden milliyetçi MHP’ye kadar sistemin sağ-sol, Kemalist tüm partileri hükümetlerde yer aldı ancak Kürt sorunu çözülmedi. Devletin temel politikalarına kimse dokunamadı. Nedeni de başta belirttiğimiz gibi ordunun temel politikaları en başta da Kürt sorununu tamamen bloke etmesi ve siyasi sivil güçlere herhangi bir inisiyatif tanınamasıdır.

Partiler de Kürtler yüzünden devletle, orduyla arasını açmayı, başını belaya sokmayı göze alamamaktadır. Köklü radikal bir demokrasi projesiyle kimse şimdiye kadar bu temel sorunların sorumluluğunu üstlenmeyi göze almadı. Devletin rantı ve sistemden beslenme bir biçimde bu güçleri geriye çekmektedir.

Partilerin durumu böyleyken devletin diğer güçleri hepsi aynı biçimde mi düşünüyor? Gelinek noktada buna hayır diyebiliriz. Başlarda hiç kimsenin itirazı yoktu. Devlete, gücüne güveniyorlardı. Kürtleri küçümsüyor, basit görüyorlardı. Ne olacaktı? Kürtler onların elinin altında büyümüşü. Halk ve toplum olmaktan çıkarılmış sayıyorlardı. Öyle birlik kurup ordulara karşı direnemezlerdi. Hem öldürmek, sürmek, korkutmak kutsal devletin hakkıydı. Evet, hâkim bakış ve tutum buydu. Ancak bu defa Kürtler çetin cevaz çıkmışlardı. 20 yıl boyunca öldürdüler. İşkencelerden geçirdiler, köylerini yaktılar, hapislere doldurdular. Ortalık kan revandı. Ama Kürtler teslim olmuyor, bitmiyor, direnişleri kırılmıyordu. Artık bu kanlı uygulamalardan birçok kesim bıktı, doyuma ulaştı ve bu yöntemlerin sorunu çözeceğine dair eski inançları da kalmadı. Türkiye’de orduda istihbaratta, bürokraside ve siyaset dünyasında böyle düşünenler az değil. Ancak böyle düşünenler genelde korkmakta, birbirine güvenmemekte ve açık tutum almamaktadırlar.

Türkiye cumhuriyeti tarihinde ilk kez bir savcı, Genelkurmay Başkanı Yaşar Büyükanıt hakkında bir iddianame hazırladı. Hakkarî bölgesinde kontr-gerilla elemanı subayların bombalama ve sabotaj eylemleri artmıştı. Bir işyerini bombalarken bu subaylar halk tarafından suçüstü yakalanmış ve resmi yetkililere teslim edilmişti. Bu olaylarla ilgili Van savcısı Ferhat Sarıkaya soruşturma yürütmüş ve Yaşar Büyükanıt hakkında ciddi suçlamalarda bulunmuştu. Bu, Türk adalet sistemi için iyi bir fırsattı. Kirli ve karanlık olayların üzerine gidebilir, askerlerin de yasaların üzerinde olmadığını, hesap sorulabilir vatandaşlar olduğunu kanıtlayabilirdi. Ancak tersi oldu. Bu tarihi girişime cesaret eden savcı hazırladığı iddianame nedeniyle askerinin hışmına uğramış hükümet ve adalet mekanizması savcılığı sahiplenememiş ve Ferhat Sarıkaya savcılıktan el çektilmiş, meslekten atılmıştır.

Türk devletinde esas gücü ordu elinde tutmaktadır

KONGRA GEL, 1 Ekim 2006 tarihinde iç ve dış kamuoyundaki önemli çevrelerin çağrısına uyarak tek taraflı ateşkes ilan etti. Ateşkes önemli bir yankı yarattı ve Türkiye basınında, kamuoyunda da tartışıldı. Başbakan Erdoğan “olaylar olmasa durup dururken operasyon yapılmaz” biçiminde kısmen olumlu bir açıklama yaptı ve operasyonların duracağı imasında bulundu. Aynı günlerde Kürdistan’daki askeri birlikleri teftişe giden Kara Kuvvetleri Komutanı ise bu açıklama ve tartışmalara ilişkin, “pozisyonumuzda bir değişiklik yoktur. Bir tek militan kaldıkça mücadele sürecektir” deyip ordunun negatif ve katı tutumunu ortaya koymuştur.

Aynı günlerde Erdoğan, ABD’ye gitti ve KONGRA GEL ve gerilla güçlerine karşı daha fazla destek arayışını sürdürdü. Ara bir soru üzerine Türkiye’de “irtica tehlikesi yoktur” dedi. Kuvvet komutanları buna karşı sert açıklamalar yaptılar. Genelkurmay Başkanı ise bu tutumu zirveye çıkardı. Erdoğan, Washington’dayken “irtica ve bölücülük en büyük tehdittir” deyip güreledi. Genelkurmay Başkanı’nın bu konuşmasını Türk televizyonları 11 kanaldan canlı olarak yayınladılar. Tüm gazeteler manşetten verdi.

Acaba hangi demokratik ülkede bir Generalin iç politikaya ilişkin açıklamaları 11 TV kanalında canlı yayınlanır? Bir devlet me-

murdu olan ve hiyerarşik olarak Başbakanına bağlı bir General nasıl böyle davranabilir? Hukuk devletinde, demokratik rejimlerde bunlar olmaz, ancak militarist-oligarşik Türk devletinde esas gücü ordu elinde tuttuğundan kimse onlara dokunmaz.

Rejimin Kürtleri inkâr siyaseti savaşa da olduğu gibi yansımıştır. Kirli savaş yöntemleri uygulama, iç hukukuna ve uluslararası savaş hukukuna kendisini bağlı görmeme ve Kürtlerin varlığının meşrulaşmaması için savaş olgusunu da kabul etmemiştir. Bu da cumhuriyetin kuruluşundan beri Kürtlere karşı yürütülen ezme ve inkâr politikasının hiç mi hiç değişmediğini bir kez daha gösteriyor. Önceki isyankarlarda Kürtleri hep Şaki, eşkıya olarak tanımlamışlardır. 1980'lerden beri süren Kürt direnişini ise sadece terörizmle tanımlamış ve yaşananların savaş olmadığını ısrarla savunmuşlardır. Bunun için genelgeler oluşturmuş, başta basın organları olmak üzere tüm devlet birimlerini göndermiş ve Kürtlerin direnişi için hangi kavramları kullanacaklarını belirlemiştir.

Bu temelde otuz yıla varan bir çatışma ve savaş ortamı terörle mücadele adı altında topluma sunulmuştur. Kürtlerin hakları müca-deleleri, kimlik ve kültürel talepleri=bölücülük ve terörizm olmuştur. İç ve dış kamuoyunu saptırmada ve bilinçleri çarpıtmada epey de başarılı olmuşlardır. ABD'yi de arkalarına aldıkları için muazzam bir yıkıcı güç olan Türk ordusu ve devlet aygıtı elinde nefes alamayan Kürtler birçok yerde suçlanmış ve terörist ilan edilmiştir.

Ancak savaşın sonuçları ortaya konduğunda bu suçlama ve gizleme çabalarının bir değeri olmadığı görülür. 1984'ten beri devletin resmi rakamlarına göre çoğunluğu gerilla ve sivil Kürtler olmak üzere 50 bine yakın insan yaşamını yitirmiştir. 4 bine yakın köy yakılmıştır. Milyonlarca insan yaşam araçlarından yoksun bırakılmış tüm unsurları Kürdistan'a kaydırılmıştır. Özel tim adı altında özel güvenlik birimleri oluşturulmuş, 70 binden fazla Kürt, korucu adı altında silahlandırılmıştır. Irak dahil Kürdistan'ın tüm bölgelerine, dağlarına 50 bin, 100 bin kişilik ordu birlikleriyle tankları, savaş uçakları ve helikopterleriyle saldırılar düzenlemiştir.

Korucu ve polis gücünü saymazsak, 600 bin kişilik Türk ordusu 20 yıldan fazla bu kadar geniş bir coğrafyada yıkıcı bir savaş yürüttü. Ancak Kürtleri taraf olarak göstermemek ve meşrulaştır-

mamak için tüm kavramları kirleterek terörizmle mücadele adı altında her şeyi açıklamaya çalıştı.

General Doğan Güreş, “Düşük Yoğunluklu Çatışma” tanımlamasını kullanmıştı. Ancak savaşın Kürtlerin topraklarında geçtiği, elindeki sınırlı güç dikkate alındığında yüz binlerce askerin her gün köy ve kasabalarında cirit atması, Kürtler için düşük değil, yıkıcı ve yüksek yoğunluklu bir çatışmayı dile getiriyordu.

Türk devleti yurtdışındaki tüm faaliyetlerinde de Kürt karşıtı katı tutumunu tavizsiz sürdürmüştür. Kürtlerle hiçbir diyalog ve çözümlenmeye girişmezken, Kürtlerin aleyhinde dünyadaki bütün güçlerle görüşmüş ve gerekli olduğu yerde her türlü tavizi vermiş, gücü yettiğine de tehdit dahil her yol ve yöntemi denemiştir.

Türkiye önemli bir proje olarak gördüğü AB’ye girmek istemektedir. AB’nin birlik kurallarına ve anayasasına uymak yerine kendi anayasasındaki Kürtleri yok sayma ilkesini AB anayasasına taşıma çabası içindedir. Nasıl olsa Kürtlerin dostları ve gücü yoktur! AB, birlik görüşmelerine Kürt tarafını katmamaktadır. Türk hükümetleri resmi muhataptır ve görüşmeleri onlar yürütüyor. Türkler AB’ye “Türk usulü” girme mücadelesi içindedirler. Nitekim bu konuda bu güne kadar başarılı da olmuşlardır. Birlik görüşmelerinde AB’nin temel belgelerinde Kürtler ve hakları açık ve net yer almamıştır. Türkiye’deki 20 milyona varan Kürtler, Avrupa Birliği’nin temel belgelerinde de yok sayılmıştır. Türklerin Lozan’da üstesinden geldiği gibi azınlıklar, kültürel haklar gibi genel ve muğlak ifadeler biçiminde yer verilmiştir.

Kürt tarafı ise Türkiye’ye düşmanlık ve karşıtlık yerine Türk halkının da yararına gördüğü için AB giriş projesini desteklemiştir. Başta Sayın Öcalan olmak üzere, Kürtlerin gerek Türkiye’deki gerekse yurtdışındaki tüm güçleri açıkça bu projenin yanında yer almıştır. Çünkü Kürtler, Batı’nın hukuk ve demokrasi normlarını benimsemiş, kendilerini de Türkiye ile birlikte bu birlik içinde iradesini ortaya koymuşlardır. Demokratik normların gelişmesi, Türkiye’nin reforme edilmesi hem Kürtlerin hem de Türklerin lehine olan bir durumdur.

Başta Türk ordusu olmak üzere Türk egemen kesimleri demokratik reformlar konusunda direniyorlar. Demokrasi gelişirse

aynı zamanda militarizm güç kaybedecek, sivil siyasi irade öne çıkacaktır. Ordu egemenliğini siyasi ekonomik gücünü ve avantajını kaybedecektir.

Türk ordusu ve egemen çevreleri Kürtlere siyasal-demokratik çıkış ve çözüm konusunda hiçbir yol bırakmamaktadırlar. Sorunu tamamen Türkiye'nin iç güvenlik ve terörizm boyutuna indirgemektedirler. Kürtlere dağ ve imha, teslim yolu gösterilmektedir. Savaştan ve terörden de en fazla zararı eskiden olduğu gibi bugün de Kürtler görmektedir.

Türk ordusunun Kürtlere böyle katı biçimde dağı ve savaşı dayatmasının tarihsel nedenleri yanında güncel nedenleri de var. Savaş sürdükçe inisiyatifleri ellerinde tutuyorlar. Sivil siyasal çevreler üzerinde hâkimiyet sağlamak ve rejim içindeki konumlarını korumak daha kolay olmaktadır. Milliyetçilik ve ırkçılığın güçlenmesi de bu anlamda onların işini kolaylaştırmaktadır. Ayrıca bundan beslenen MHP gibi siyasi ve ekonomik çevreler de vardır. Diğer önemli bir faktör de, devlet en güçlü olan yanı sıra Kürtlerin üstüne gitmiş oluyor. Çünkü Türkiye devletinin en güçlü yanı militarizmi ve askeri gücüdür. Demokrasi, ekonomi, sosyal politikaları güçlü olmadığı için en güçlü yanı sıra sürekli Kürtlerin karşısına çıkmakta ve Kürtleri her yönüyle askeri güçle terbiye edip tahribata uğratmaktadır.

Görüldüğü gibi askeri yöntemler ve savaş her yönüyle Kürtlerin aleyhine olmakta ve Kürtlere zarar vermektedir. Ayrıca bu durum, ordunun ve militarizmin güçlü olması tüm Türkiye'de ortamı zehirlemekte, kaynakların heba olmasına ve demokrasinin gelişmemesine neden olmaktadır.

Türk egemenleri ve başta ordu olmak üzere, laiklik konusunda sözde çok hassas davranmakta ve sivil siyasete müdahale etmektedir. Ancak iş Kürtlere gelince durum değişmektedir. Bugün demokratik-laik Kürt hareketi etkisizleştirilir ve dağıtılabilsen alternatifleri kesinlikle demokrasi güçleri olmayacaktır. Kürdistan'da devletin desteğiyle dini akımlar ve tarikatlar cirit atmaktadır. Kesinlikle PKK ve KONGRA GEL'e alternatif, Kürtlük adı kullanılsa da -ki bu çok zor- İslami kesimlerdir. Bu tehlike basite alınmaz. Kürt toplumunu bozmak, birliğini dağıtmak için her

yol denenmektedir. Gerici, yobaz tarikatlar ve çevreler yoğun bir çalışma sürdürmektedirler.

Bu anlattıklarımız bile Kürtlerin gerçek anlamda bir jenositin hedefi olduğunu göstermeye yeter de artar. Yüzyıl boyunca bir halkı inkâr et, yok say, asimilasyona tabi tut ve ordu gücüyle tüm hak arama girişimlerini bastır. Bu neyle açıklanabilir?

Bu noktada Avrupa'nın kendisine sorması gereken sorular da var. Kürtleri ve örgütlerini terörist ilan etmek kimi güçlendiriyor. Hangi uygulama ve politikaları cesaretlendiriyor? Kuşkusuz ki Kürtleri devre dışı bırakıp terörist ilan etmek bu kahredici imha ve inkâr politikalarını besliyor, desteklemiş oluyor. Halbuki AB kendi demokratik değerlerine bağlı kalıp bunu Türk tarafına dayatsaydı sorunun çözümünü kolaylaştırmış, bu ırkçı inkârcı çevrelerin cesaretini kırmış olurdu. Kürt örgütlerini terörist ilan etmek hangi sonuca yol açtı? Türkiye'de demokrasinin gelişmesine veya Kürt sorununun çözümüne bir katkısı oldu mu? Hayır. Bu anlamda pratik açıdan hiçbir katkısı olmadı. Çözümü zorlaştırdı Türk tarafının cesaret kazanıp savaşı uzatmasına hizmet etti.

Savaş ve şiddet bu kadar açık ve net biçimde Kürtlerin aleyhindeyken nasıl olur da Kürtler şiddet ve savaş yanlısı görülebilir ya da terörist ilan edilebilir. Avrupa devletleri bu açık ve Kürtlerin aleyhine olan haksızlığı düzeltmek, bu kararları değiştirmek durumundadırlar. Unutulmasın ki, Kürtler de AB'ye girmek istemektedir. Türkiye'nin girmesi durumunda AB'nin 20 milyon Kürt vatandaş olacaktır. Kaldı ki bugün de Türkiye'de en aktif demokratik gücü Kürtler oluşturmaktadır. Burada bir belirleme daha yapmak gerekiyor. Anlatımlardan da anlaşılacağı gibi Türk oligarşisi Kürtlere yasal demokratik hiçbir mücadele kanalı açmamaktadır. Kürtlerin boğazı sıkılmış nefes alamaz durumda ya yaşam kavgasından vazgeçip boğulmayı kabul edecek ya da direnecektir. Burada pratikleşen de Kürtlerin boğulma noktasında yaşamda direnmeyi tercih etmesidir. Yaşam savaşı vermek meşru müdafaa içinde olmak kesinlikle terör kategorisine sokulamaz.

Bu yönlü BM'nin aldığı açık kararlar da vardır. Halkların işgal, sömürgeleştirme ve saldırıya uğrama durumunda silahlı mücadele dahil her yolla direnme ve haklarını koruma hakkı tanınmıştır.

Kürtlerin yaptığı da budur. Son derece meşru demokratik kültürel haklarını geri almak için direnmektedirler. Kürtler hiçbir ülkenin topraklarını işgal etmemiştir, hiçbir halkın demokratik ekonomik haklarını gasp etmemiştir. Tam tersine imhaya karşı yaşama, var olma mücadelesini sürdürüyorlar.

Bilindiği gibi ulusal demokratik mücadele sürdüren hareket ve liderlerin çoğu terörist ilan edilmiştir. Güney Afrika ırkçı rejimi ANC'yi yasaklamış, Mandela'yı 27 yıl hapis yatırıp terörist ilan etmiştir. İsrail ve ABD, FKÖ'yü ve Arafat'ı terörist ilan etmiştir. Avrupa'da IRA ve ETA gibi örgütler terörist olarak sıfatlandırılmıştır. Saddam, Talabani ve Barzanileri terörist ilan etmiştir. Bu liste daha da uzatılabilir.

Görüldü ki sadece bu örgütleri ve liderlerini suçlu ve terörist ilan etmekle ulusal toplumsal sorunlar çözülüyor. Sonuçta Güney Afrika'da dış kamuoyunun baskı ve desteğiyle uzlaşma sağlandı. Apartheid rejimine son verildi. Hapisten çıkarılan "terörist" Mandela cumhurbaşkanı oldu.

Bir dönem Arafat "terörist" olduğu için ABD, BM toplantısı için ABD'ye giriş vizesi vermedi. Arafat'ın katılması için BM toplantısını Avrupa'ya kaydirdi.

Bugün de AB'nin desteğiyle Bask ve İrlanda sorunları diyalog ve demokratik normların geliştirilmesiyle çözüm yoluna girmiş bulunmaktadır. Kuşkusuz doğru olan da budur. Barışın dilini geliştirmek, diyalog ve demokratik yollarla sorunları çözmek en uygar yoldur. Bunun için de Avrupa'nın çifte standarttan kendisini kurtararak Kürt sorununun barışçıl çözümü için daha aktif biçimde harekete geçmesi ve sorumluluktan kaçmaması gerekir.

Almanya ve Kürtler

Kürtlerin Avrupa ve Almanya macerasını yazmak iyi olurdu. Ancak bir mahkeme için yapılan bir savunmaya bunu sığdırmak zor. Bu açıdan kısaca değineceğim. Son yıllara ve politik gelişmelere değinmek bu mahkeme için daha açıklayıcı olur.

İlginç bir gelişim çizgisi; Kürtler kim, Avrupa kim, Allah'ın bile unuttuğu, Avrupalıların en fazla tarihi bir kalıntı olarak ilgi duydukları dağlı kavmin Avrupa'da ne işi var? Dağlı bir kavim olarak adlandırılmayı hak etmişlerdi. Geniş ve yüksek, dağlık bir ülkede oturuyorlardı. Bu güne kadar yok olmamış, tarihten silinmemiş işeler bu dağların sayesindeydi. Zorlandıklarında uygarlıktan mahrum kalma pahasına da olsa dağlarına sığınıyorlardı. Toprağa bağlı köylü bir toplumdur. Neolitik dönemden beri Mezopotamya topraklarında yaşayan, evrilerek günümüze gelmeyi başaran eski kültürlerden birini temsil eden bir halktı. En eski, kadim halklardan biriydi.

Kürdistan'ı paylaşmış bölüşen devletler de bilinçli olarak onları dünyadan izole etmeye, dağlara ve köylere mahrum etmeye çalışıyordu. Buna rağmen nasıl oldu da Kürtlerin yüz binlercesi Avrupa'ya geldi. Buna da tarihin garip bir şakası mı cilvesi mi diyelim? Nasıl ki tarih Türk egemenlerine güzel bir oyun oynamış, PKK'nin temelleri inkârın ve imhanın başkenti olan Ankara'da atılmışsa

dünyanın unuttuğu ve Türk Devleti'nin yok saydığı dağlı, köylü Kürtler, Avrupa'nın göbeğine gelip Venedik'ten İskandinavya'ya kadar her yere dağıldılar.

1980 öncesi yıllarda Almanya, Türkiye'den işçi alımına başlamıştı. Bu dönemde Kürtlerin de bir kısmı Almanya'ya işçi olarak geldi. Ancak ikinci göç dalgası ise 1980 askeri darbesi sonrası oldu. Türkiye'de faşizm kol geziyordu. Muhafif devrimci kesimlerden -buna Kürtler de dahil- fırsatını bulan Avrupa'ya kaçtı. Ancak Kürtlerin asıl göç dalgası 1990'lardan sonra gerçekleşti. Özellikle 1992 imha konseptinin yürürlüğe girmesi, binlerce insanın sokaklarda öldürülmesi, köylerin yakılmasıyla beraber fırsatı bulan, kendisini tehlikede görenler Avrupa'ya kaçtı. Bu göçü önemli oranda Türk devleti de destekledi, göz yumdu. Maraş katliamından beri böyle bir politika uyguluyordu. Türkiye'de kalıp muhalif olacaklarına, gerillaya katılacaklarına çekip gitsinler diyorlardı.

Başta giderek artan ekonomik daha sonra da ağır siyasi baskılar nedeniyle yüzbinlerce Kürt Avrupa ülkelerinin yolunu tutmuş oldu. Türkiye'de olduğu gibi bugün Avrupa'da da Kürtlerin sayısı tam olarak bilinmemektedir. Çünkü bizler resmi olarak "Türküz", nüfus kayıtlarımızda Türk yazar. Ancak yapılan tahminlere göre 1 milyona yakın Kürt Avrupa'da, bunun yarıdan fazlası da Almanya sınırları içinde yaşamaktadır.

Almanya'ya Kürtlerin gelmeye başlaması 30 yılı buluyor. 1990'larda gelenlerin çoğu da oturma almış. On binlercesi de Alman vatandaşlığına geçmişlerdir. Artık buraya yerleşmiş, Kürdistan diye bir devlet kurulsun da geri dönmeyeceklerdir. Az değil onlarca yıl geçti. Ailelerini getirdiler, çocukları burada büyüdü. Okudular, iş bulup çalıştılar. Burada uyum sorunu yaşadıkları gibi şimdi geri dönseler de orada da benzer bir sorunla karşılaşacaklardır.

Dediğimiz gibi Kürtlerin Avrupa maceralarını, yaşadıkları sorunları kültürel, sosyal dönüşümü yazmak oldukça zengin ve zevkli bir konudur. Bu konuyu araştırmacılara bırakalım. Avrupa'ya gelen Kürtler burada da Türkiye'nin başını ağrıtmaya başladı. Türklerin başına ne gelse aslında Türklerin eliyle oluyor. Bunu adam gibi itiraf etseler herkes için daha kolay ve iyi olurdu. Ancak onlar hep yabancıları, dış güçleri suçluyorlar. Halbuki

Kürtleri Avrupa'ya Avrupalılar getirmemişti. Nasıl ki Türk devleti ölümü kadar korktuğu ve istemediği bir Kürt devletinin kuruluşuna kendileri yol açmışsa Kürtleri dağıtmak ve dünyadan izole etmek politikası da Kürtlerin dışa açılmasına, kendilerini dünyaya tanıtmaya yol açmış. Güney Kürdistanlı güçleri PKK'ye karşı kullanma amaçlı kullanmış ve desteklemişti. Bugün ABD'nin bölgede olması nedeniyle Kürtler federal temelde de olsa bir biçimde devletleşiyor, bu katı Kürt düşmanlığı Türk devletinin başına hiç mi hiç istemediği işleri açıyordu.

PKK, kuruluşu ve tüm gelişimi boyunca karakteri gereği hep halka dayandı. Çünkü Kürtlerin pek de dostları ve taraftarları yoktu. Bu açıdan her yönüyle özgücüne dayanmak şuradan buradan bir beklentiye girmemek gerekiyordu. Avrupa'nın Kürtleri destekleyeceği de pek beklenmiyordu. Avrupa Kürtlerin içinde bulunduğu durumu bilmez değildi. Uzun yıllar boyu umursamamış, oralı bile olmamıştı. Türkiye NATO üyesi olarak onlarla ittifak içindeydi. Ayrıca başta Almanya olmak üzere birçok Avrupalı ülkeyle yoğun ticari ve ekonomik ilişki içindeydi. Kim Kürtler yüzünden çıkarlarının şöyle veya böyle zarar görmesini kabullenirdi?

PKK ve lideri Öcalan'ın belirgin bir özelliği bu olguları görüp dikkate almasıdır. Bu açıdan bugüne kadar hiçbir Avrupalı devletin kapısını çalıp, para ve silah yardımı talebinde bulunmadılar. Kimseye avuç açmadılar. Ulaşabildikleri çevrelere Kürtlerin içinde bulunduğu durumu anlatmaya çalıştılar ve Kürt sorununun çözümüne katkı sunmalarını istediler. Bu hareketin diğer bir özelliği de sadece bir parça ile sınırlı kalmaması, bütün dünyadaki Kürtleri etkileme ve kucaklama özelliğini taşımasıydı. İdeolojik- politik donanımı, halkçı ve pratikçi kadro şekillenmesi, her yerde halkı esas alması her taraftaki Kürtleri örgütleme ve etkileme yeteneğini geliştirmişti. Avrupa'ya Kürt hareketinin yansımaları da bu temelde olmuştur.

Özellikle 1990'lı yıllar Kürt ulusal uyanış ve bilincinin yükseldiği deyim yerindeyse patlama yaptığı yıllardır. Beklenenler olmuş, alttan alta akan özgürlük özlemi patlamış, kendisini açığa vurmuştu. Ancak kimse buna biçim vermeye ve kabul lenmeye hazır değildi. Kürtlerin yeterli deneyim ve organizasyo-

nu yoktu. Türk devleti ise hiç hazır değildi. Paniğe kapılmış ve geleneksel katliam ve yıkım yoluna başvurmuştu.

Avrupa'ya gelen Kürtler de bu altüst oluştan ve uyanıştan oldukça etkilenmişti. Özellikle 1990'dan sonra gelenlerin önemli bir kısmı ülkedeki uyanış yanında dehşeti de yaşamıştı. Bir çoğunun köyü yakılmış, işkenceler görmüş, hapis hayatını tatmıştı. Önemli bir kısmının ailesinden gerilla ve tutuklu olanlar vardı. Bunların bir kısmı vurulmuştu. Neredeyse her köyden ve aileden herkes bir bedel ödemişti. Sorun da çözülmemiş, her gün ölüm haberleri gelmeye devam ediyordu.

Savaşın en şiddetli sürdüğü yıllarda, Avrupalı Kürtler de arayışa girdiler. Avrupa'daki suskunluğu bozmak, Kürdistan'da olan biteni kamuoyunun bilgisine sunmak istediler. Kendi aralarında örgütlendiler, yasal imkânlardan yararlanıp dernekler kurdular. Yoğun aktivite ve protesto eylemleri içinde oldular. Geniş bir kitle ve potansiyelin olması, örgütlenme ve dayanışma olanağı Kürt özgürlük hareketini de Avrupa'ya ilgi göstermeye itmiş ve birçok gücün kısacacağı bir örgütlülük ve etkinlik ortaya çıkarmıştı.

Kürtler, tarihlerinde ilk kez kendilerini dünyaya tanıtmaya imkânına kavuşmuştu. Örgütlenerek sokaklara dökülerek, bağırıp çağırarak, yorgun argın koşturarak çöp yiyerek bunu yapmıştı. Kürt halkı Avrupa'da da emeği ve çabasıyla kendisini var etmiş, kamuoyunun Kürtler konusundaki duyarlılığını sağlamış, bu yönüyle Kürt diplomasisini bizzat kendisi eylemiyle yürütmüştü.

Günümüzde diplomasi de parayla yürütülen bir çalışma haline gelmişti. Kürtlerin petro-Dolarları yoktu. Kürt zenginleri, egemenleri de bu tehlikeli mücadeleye girmiyor, devleti karşısına almıyordu. Kürt yoksullarının da öyle ciddi maddi imkânları yoktu. Bu açıdan inancını, enerjisini ve insan gücünü harekete geçirdi. Elindeki üç-beş kuruştan da halkı ve mücadelesi için ayırdı. Ondand esirgeledi. Bu açıdan Avrupa'daki tüm faaliyetleri halkın kendisi finanse etmiş, önemli oranda kurumlaşmış bir Kürt televizyonunu kurarak çok uzak görünen bir hayallerini de gerçekleştirmişlerdi.

Kürt nüfusun çoğunluğu Almanya'da olduğu için eylemlerin çoğu da Almanya'da gerçekleşti. Başta kimse durumdan pek de rahatsız değildi ve baskıya yönelmiyorlardı. Türkiye de Alman-

ya ve diğer çevreler nezdinde sorunu sürekli gündeme getiriyor, pazarlık konusu yapıyor ve baskıyı artırıyor. Almanya yönetim çevreleri Kürtlerin eylemlerinde amacını aşan aşırılık ve bazı taşkınlıkları kullanarak Kürtlere yöneldi. Giderek Türkiye ile uyumlu bir pozisyon aldı. Kürt kurumları ve temsilcileriyle diyalog içinde sorunları çözmek yerine devlet gücünü kullanarak, tek yanlı bir kararla PKK'yi ve çalışmalarını yasaklamış, kriminal örgüt listesine almıştı.

Kuşkusuz Kürtler dahil, kim olursa olsun yasaları çiğneme hakları yoktur. Bugün de birçok grevde, boykotta ve ya partilerin etkinliklerinde bazı taşkınlıklar, istenmeyen olaylar meydana geliyor. Ama bunlardan yola çıkarak sendikalar ve partiler yasaklanmıyor. Yasaklamak doğru da olmaz. Kürtlerin gösterilerde taşkınlık yaptığı yıllar da önemlidir. Bunu mutlaka dikkate almak gerekiyordu. Özellikle 1993 ve 1996 yılları Kürdistan'da 4 bine yakın köy yakılmış, on binlerce insan yaşamını yitirmişti. Teknoloji geliştiği için Avrupa'daki Kürtler her gün akrabalarından, bölgelerinden ölüm ve yıkım haberleri alıyordu. Önemli bir kısmı ülkeden yeni gelmişti. Olayların sıcaklığını yaşıyordu. Duygusal kabarma ve patlama içindeydi. Buna karşı Avrupa'da ve dünyadaki suskunluğu da görünce politikada deneyimi olmayan bir kesim daha çok duygusal hareket etmiş, yer yer öfke patlamaları sergilemiş ve istenmeyen olaylara aşırılıklara yol açmışlardı.

Buna karşı Almanya gibi güçlü bir devletin cevabı yasaklama olmamalıydı. Kürt hareketi Almanya'ya karşı kurulmamış ve rejimine karşı mücadele içinde değildi. Tüm eylem ve aktiviteler Türkiye'deki işkence ve yıkımlara karşıydı. Yapılması gereken suç işleyen bireyleri yargı karşısına çıkarmaktı. Olayları veya olumsuzlukları da önlemek ve kontrole almak için de Kürtlerle diyalog ve işbirliğini geliştirmek gerekiyordu. Herhalde Kürtler laftan anlamaz insanlar değildi. Ya da hepsi şiddet tapıcısı olarak yaratılmamıştı.

Belirttiğimiz gibi bu sorun diyalogla ve demokratik yol ve yöntemlerle biraz anlayış ve toleransla rahatlıkla çözülebilirdi. Ancak Almanya bu yolu seçmek yerine sonuçları Kürtler için ağır ve açık bir haksızlık olan yasaklama yoluna gitti. Kürtlere zulmeden, onların evlerini ve köylerini yakan bir güç suçlanmamış, buna karşı çı-

kanlar yasaklanmış ve suç örgütü olarak görülmüştü. Bu, Kürtlerde en hafif değerlendirmeye adalet duygusunun kırılmasına yol açmıştır. Başta Almanya olmak üzere Avrupa ve NATO'nun silahlarıyla Kürtler kırımdan geçirilirken, üstüne bir de suçlanıp yasaklanıyorlardı. Bu, açık bir adaletsizlik ve haksızlıktı.

Kürtlerin bir devleti veya önemli bir ekonomik gücü olsaydı Almanya, Kürtlerin aktivitelerini veya örgütlerini yasaklayabilecek miydi? Bu soru basite alınmamalıdır. Bununla Almanya'da Kürtler de suç işleme hakkına sahip olsun demiyoruz. Kesinlikle onunla ilgisi yoktur. Politikada ve kararlarda neyin etkili olduğunu çifte standarda dikkat çekmek için soruyu gündeme getiriyoruz.

O günün koşullarında alınan kararların yanlışlığı da bir tarafa, koşullar ve tutumlar değiştiğinde doğal olarak kararların da değişmesi, haksızlık ve mağduriyetin sürdürülmemesi gerekir. Almanya hükümetinin aldığı karar, bölgede ve dünyada bu kadar önemli gelişme ve değişim olduğu halde halen kaldırılmamış ve Kürtlerin mağduriyetine yol açmıştır. Kararın önemli etkileri vardır.

Bir defa PKK, Kürt kurumları ve dernekleri hakkında peşin bir hüküm ve önyargı oluşuyor. Polis teşkilatı, politikacılar ve bürokrasi potansiyel bir suç gücü olarak görüyor. Dıştalamaya veya takibe alma geliyor. Kürtlerin faaliyetlerine engeller çıkarılıyor. Onlarla diyalog ve işbirliğinden kaçınılıyor. Yasal, hukuki hakları ve işlerinde zorluk çıkarılıyor. Kamuoyunda, basında olumsuz bir imajın ortaya çıkmasına yol açıyor.

Öyle ki bugün birçok bölgede polis yasal olarak kurulmuş Kürt derneklerini baskı ve kısıka almış durumdadır. Birçok Kürt memleketlerinde PKK'ye yardım ettiği veya PKK'yle ilişkide olduğu ve bunun için Almanya'ya geldiği gerekçesiyle iltica başvurusu yapmış ve ilticası kabul edilmiştir. Bugün ise tam tersine aynı Kürtlere PKK veya ona yakın olan çevrelerle ilişkisini keseceksin, Kürtlerin derneklerine gitmeyeceksin, denilmektedir. Derneklere üye olmak aktivitelerde bulunmak Almanya vatandaşı olma hakkı önünde engel olarak kullanılmaktadır.

Almanya'nın birçok bölgesini gezdim, birçok dernekte toplantı ve seminer verdim. Birçok insanla görüştim ve tartıştım. Eyaletlerin uygulamalarda nüans farkları olsa da ortak tutum Kürtlerin dış-

talanması, derneklerinin baskı altına alınması ve pek çok Kürt'ün açıkça mağdur edilmesiydi. Bunu net olarak gözlemledim.

Bilindiği gibi Alman hükümet yetkilileri, Türkiye'den gelenlerin kurdukları örgüt ve kurum temsilcileriyle uyum vb. konularda bir toplantı yaptı. Temsil düzeyi çok sınırlı olan bazı kurumlar, dini ve milliyetçi Türk çevreleri bu toplantıya çağırıldı. Ancak altmış aşkın derneği olan, nüfusu yarım milyonu aşan Kürt temsilcilerinden kimse çağırılmadı. Bu, nereden kaynaklanıyor? Açık, Almanya'nın Kürt politikasından ve Kürtleri kriminal bir güç olarak görmelerindedir. Ağır bir önyargı ve dışlama ortaya çıkmıştır.

Bu yaklaşıma en iyi örnek benim kişisel durumumdur. Ben siyasal faaliyetlerim ve Kürt kimliğimden dolayı Türkiye'de 20 yıl 6 ay kesintisiz hapis yatmış bir insanım. Yıllarca ağır işkenceler gördüm. Sağlığım ciddi oranda etkilendi. Çıktıktan sonra hiçbir suç işlemediğim halde takibe alındım ve Avrupa'ya çıkmak zorunda kaldım. Almanya'ya geldim başta oturma vizesi için başvururdum. İltica etmek istemiyordum. Sonuçta iltica etmek zorunda kaldım. Siyasi kimliğim ve durumum açıktı. Birleşmiş Milletler iltica yasaları ve Alman yasalarına göre bana kimliğimden dolayı siyasi iltica verilmesi gerekiyordu. Ancak iltica talebim reddedildi ve bu hakkım daha önce alınan bir kararla PKK'nin kriminal örgüt olarak kabul edilmesi kararı nedeniyle elimden alındı. İltica davasına bakan hâkim bunu açıkça belirtti.

Hâkim, kamuoyunda tanınan biri olduğum, infazımın yanıp 20 yıl daha ek hapis yatma durumu olduğu vb. nedenlerle Türkiye'nin benim için tehlikeli olacağını, beni Almanya'da tutmak konusunda karar vereceğini ama iltica vermeyeceğini açıkladı. Halbuki ben daha yeni gelmiş, ortada suç olabilecek ya da mahkeme konusu olan bir aktivitem de yoktu. Neden, benim dışımda. Ben hapisanedeyken, Alman hükümetinin daha önce aldığını sözünü ettiğimiz kararıydı. Görüldüğü gibi bu karar nedeniyle daha başta mağdur edilmiş ve haksızlığa uğramış oluyordum.

Bugün de tutuklanmam ve yargılanmam bu kararla ilgilidir. Bu karar olmasaydı, bugün hapisanede ve bu mahkemede olmazdım. Çünkü yasaları ihlal eden veya suç sayılan herhangi bir çalışmam olmamıştır. Şunu da belirtelim ki bugün Almanya dışında hiçbir

Avrupa ülkesinde belirtilen nedenlerden hiçbir Kürt politikacısı ve aktivisti hapisanede yoktur ve yargılanmamaktadır. Bu karar ve uygulama yalnızca Almanya'ya özgüdür.

Bilimsel ve doğru olan, alınan kararların toplumsal ihtiyaçlara uygun olup olmadığıdır. O günün koşullarında gerilimin ve etkinliklerin yüksel olduğu dönemde, yanlış da olsa alınan bu karar artık kaldırılmalıydı. Çünkü o kadar şey değişmişti ki, bu kararın hiçbir gerekçesi ve toplumsal temeli kalmamıştı.

Kürtler bu yıllar içinde olgunlaştılar, deneyim kazandılar. Binleşlerinde ve eylemliliklerinde büyük bir değişim oldu. Kendilerini eğittiler. Ayrıca PKK'nin yönetim organları dahil, Avrupa ve Almanya'daki Kürt politikacıları ve çalışanları bu süreçlerin tümünü tartıştılar. Kürtler sabit durağan bir kitle değildi ki, iç ve dış gelişmelerin etkisiyle sürekli bir tartışma ve gelişmeler yaşadılar. Otoban işgalleri gibi Alman toplumunu da rahatsız eden protesto eylemlerinin yanlış olduğunu ortaya koyup öz eleştirel değerlendirmeler yaptılar.

Şunu da belirtelim, günümüz dünyasında Kürtler kadar kendi içinde tartışan eleştiri-öz eleştiri mekanizmasını kullanan başka bir kesime rastlamak çok zor. Belirttiğimiz gibi Kürtler Avrupa'daki durumlarını, yaptıklarını sürekli değerlendirmiş ve birçok konuda da öz eleştiri yapıp, karar ve tutumlarını değiştirmişlerdir.

Bunun dışında siyasi gelişmeler farklı bir seyir izlemiş, koşullar da oldukça değişmiştir. Her şeyden önce özellikle 1999'dan başlayarak 2005'e kadar silahlar susmuş, çatışma ortamına son verilmiştir. Bu, çatışmasız ortam hem Türkiye'deki hem de Avrupa'daki Kürtleri önemli oranda rahatlatmıştır. Bu, hem eylemliliklerine hem de örgütlülüklerine ciddi biçimde yansımıştır. Duygusal tepkiler yerine daha soğukkanlı ve bilinçli hareket etme yoluna gidilmiştir.

Bu yıllarda en önemli ve tarihsel önemde bir gelişme de bizzat Kürt hareketinin geçirdiği stratejik değişimdir. Hareket ideolojik, felsefik ve örgütsel olarak tümüyle değişime gitmiş, çoğulcu, demokratik cins eşitliğine dayalı, laik, ekolojik bir toplum projesini önüne koymuştur. Hem koşullar hem de düşünsel ve örgütsel alandaki değişimler tüm Kürt toplumunu etkilemiştir. Bu, Avrupa Kürtlerine de her taraftan daha fazla yansımıştır.

Savaş koşulları değişmiş, Kürtler kendi içinde radikal bir değişime gitmiş ve Almanya’da rahatsız edici pozisyonundan çoktan çıkmış olmalarına rağmen, Alman hükümetinin aldığı karar değişmemiştir. Bu, değişim ve gelişmeleri dikkate almamak ve geçmişte, eskide ısrar etmek tutuculuktan da öte bir kasıtlı tercihi, politikayı açıklar. Evet, Almanya’nın Kürt politikası bugün yaşadığımız haksızlığın nedenidir. Bunu kısmen açmazsak konunun yeterince anlaşılmayacağı ortadadır. Ortadoğu’da içinde buldukları zulüm, davalarının haklılığını bir tarafa atılacak, Almanya’daki yüz binlerce nüfusu olan Kürtlerin özlem ve hassasiyetleri görmezden gelinecek ve Kürtler istihbarat memurlarına, polise havalan edilecekler. Akli başında olan her insan bilir ki Kürtlerin sorunu polisiye ve istihbari yaklaşımlarla çözülemez. Böyle olsaydı, Türk hükümetleri ve ordusu şimdiye kadar çoktan çözmüş olurdu. Sorun büyümüş, Türkiye’nin sınırları dışına taşmış bir biçimde Avrupa ve Almanya’ya da yansımışsa, Türkiye’nin bu çıkmaza sokan politikaları nedeniyledir. Çünkü onlar Kürt sorununu “eşkiya, terör” sorunu olarak ele aldılar ve hep güvenlik sorunu boyutuna indirgemeye çalıştılar. Toplumsal-ulusal bir sorunun böyle çözülemeyeceğini hala anlamayan, anlamak istemeyenler var. Bu kesimlerin başında da Alman yöneticilerini gösterebiliriz.

Almanya’nın Kürt sorununa bakışını sorgulamak gerekiyor. Kürt halkının meşru, demokratik-kültürel haklarını almasını, istiyor mu? Kürtlerin yürüttüğü mücadeleye destek ve ilgi var mı? Yoksa tamamen Türk devletine endeksli, uyumlu bir tutum içinde midir?

Cumhuriyetin kuruluş yıllarına kısmen de olsa değindik. Daha sonraki Kürt ayaklanmalarını ve katliamlarla bastırılmasını da bir tarafa bırakalım. Kürtlerin bu son isyanını ele alalım. Bu, Kürt tarihinin en kapsamlı en uzun süreli ve en çağdaş olan isyanıydı. Almanya sorunun çözümü için ne yaptı? Kürt hareketinin direnişini ve yenilmeyişini olumlu karşılaması ve açık, büyük bir tarihi haksızlığın giderilmesi için devreye girmesi gerekirdi.

Almanya devletinin bu gücü ve ağırlığı var mı? Evet, var. Avrupa’nın en güçlü ekonomisine sahiptir. AB’nin temel güçlerinden biridir. Ayrıca Türkiye’yle ekonomik ticari ve askeri ilişkileri en güç-

lü olan ülkedir. Bu gücünü demokrasiden ve Kürt sorununun çözümünden yana kullanabilirdi. Türkiye, Kürtlere dönük yıkım ve in-kâr politikasında en basitinden bir askeri ve ekonomik ambargoyu hak etmemiş miydi? Ancak kimse buna yanaşmadı. Bunu da bırakalım, demokrasiden yana açık tavır alınması bile birçok şeyi de-ğiştirmeye yeterdi. Almanya, Türkiye'yle çok yönlü ilişkilerini kul-lanarak Kürt sorununun demokratik-siyasal yollarla çözümü için etkili rol oynayabilirdi.

Almanya bunu yapmadı. Ne yazık ki tersini yaptı. Kürt sorunun Türkiye'de kangrenleşmesinde yıkımın ve can kaybının artmasında Almanya'nın da Türkiye'ye verdiği desteğin büyük payı vardır. Türkiye'ye verdiği panzerlerin sivil halkın katliamında kullanıldığı bizzat Alman gazeteciler tarafından belgelendi. ABD başından beri Türkiye'yi desteklemiş ve Kürt hareketini terörist ilan etmişti. Bu, Türkiye'de generalleri ve oligarşik sistemin savaşı tırmandırması için en büyük destekti. Ancak bu destek de tek başına Türki-ye'ye yetmiyordu. Çünkü Kürt hareketi milyonları örgütlemiş ve direniş Ortadoğu'ya yayılmıştı. Avrupa'daki Kürtleri kapsamıştı. Avrupa'da da Türkiye'nin güçlü desteğe ihtiyacı vardı. Bu desteği de en başta Almanya'dan buldu. Yıllardır Almanya açıktan Türk devletini destelemektedir. Direnişi örgütleyen PKK'yi Avrupa'da yasaklayan ve kriminal örgüt kararını alan Almanya'dır. Bu, Kürt-lerin mücadelesinin meşruluğunun tanımazken, ırkçı-imhacı Türk devletinin yasak ve baskılarını ise meşrulaştırıyordu.

Belirttiklerimiz bir tepki veya haksız bir eleştiri değildir. Var olan bir durumu dile getirmektir. 1999'dan beri Kürtlerin beş yıl bo-yunca tek yanlı savaşı durdurması ve siyasal yöntemlerle çözüm arayışını Almanya nasıl karşıladı? Nasıl bir girişimde bulundu? Beş yıldır Almanya'dayım. Bugüne kadar Alman yöneticilerinin Kürt sorunun çözümüne ilişkin bir açıklamalarını duymadım. Almanya olumlu anlamda kılımı bile kıpırdatmadı. Yöneticiler üç maymunla-rı oynadılar. "Görmedim, duymadım, bilmiyorum" Evet, Türki-ye'de hangi temelde olursa olsun Kürt sorunu şu veya bu şekilde hep tartışıldı. Ancak Avrupa'nın en büyük devleti, Türklerle en yo-ğun ilişkiye sahip olan Almanya'da tam bir sessizlik hüküm sürdü! Çözümü kolaylaştırıcı hiçbir adım atılmadı, bu yönlü bir açıklama

yapılmadı. Daha çok Türk hükümetlerinin yanında yer aldıklarını “teröre karşı mücadeleyi desteklediklerini” belirttiler.

Almanya, Kürt sorununda açıkça Türk devletini destekledi. Tersi iddia edilirse o zaman sormak gerekir: Almanya’nın Kürt sorununu çözme konusunda bir politikası veya projesi var mı? Varsa da biz bilmiyoruz. Çünkü hiç duymadık. Bize göre yok. Şimdiye kadar izlenen politikaya ve uygulamaya bakıldığında Almanya’nın tutumu Türkiye’den yanadır. Türklerle ticaretini ve çıkarlarını esas aldığından Kürtler konusunu ne gündeme getiriyor ne de Türklerle başı ağrısın istiyor.

Almanya’nın bu politika ve yaklaşımı, diğer Avrupa ülkelerini de Ortadoğu’da son derece etkisiz ve silik hale getirmiştir. Ortadoğu’ya ABD hâkim durumdadır. İzin verdiği oranda Almanya veya diğer ülkeler Ortadoğu’da iş yapabilmektedirler. Almanya’nın Ortadoğu’da özgün sonuç alıcı bir duruşu yoktur. ABD’nin gölgesinde kalmaktadır.

Almanya Kürt politikasını gözden geçirmelidir

Almanya, Kürt sorununda Türkiye ile o kadar uyumlu hale geldi ki, arada bir fark bulup ortaya koymak imkânsız hale gelmiştir. Öyle ki Kürt aydınları ve halk arasında oluşan kanı “Türk devleti sorunu çözecek, Kürtleri tanıyacak, Almanya ondan sonra Kürtlere dönük olumsuz tutumundan vazgeçecek” biçimindedir. Bu kanı ve değerlendirme yılların birikmiş tepkisini de barındırmaktadır. Ancak tepkiden çok Almanya'nın bu konudaki duyarsızlığı ve Türk resmi politikasına uygun davranmasıdır.

Bu değerlendirme Alman makamlarınca dikkate alınmalıdır. Kürt sorunundaki tutumu Almanya mutlaka gözden geçirmelidir. Yoksa, Kürt halkının inkâr ve imha politikasına onay vermiş destek sunmuş oluyor.

Bunları boşuna söylemiyoruz. Bakın Türk devletinin gelecekteki Genelkurmay Başkanı olacak İlker Başbuğ Kürtlere ordunun ve devletin nasıl yaklaştığını onlara neyi uygun gördüğünü nasıl açıklıyor? Açıklama 16 Eylül 2006 tarihli ve Van'da Kürdistan'da yapılıyor. “Cumhuriyetin kuruluşundan beri milletin bütünlüğünü hedef alan 19 saldırı olmuş, bugün yaşanan 20. deneme de başarısızlıkla sonuçlanacaktır... Güvenlik güçlerinin 1984'ten beri yaptığı silahlı mücadeledir ve bu kanlı terör örgütü yok edilinceye, kırlar-

da ve şehirlerde terörist kalmayınca kadar devam edecektir. Bunun dışında düşünülebilecek diğer bütün hareket tarzları, sadece bu terörist örgütüne taviz vermek demektir.”

Burada sadece yüzyıllık cumhuriyet tarihinde Kürtlerin 20 defa isyan ettikleri belirtilmektedir. Eğer şiddet, inkâr ve imha çözüm olsaydı, bu kadar isyan ortaya çıkmazdı. Ayrıca 1984’ün üzerinden 22 yıl geçti. NATO’nun ABD’den sonra en büyük, Ortadoğu’nun da en büyük ordusu olan Türk ordusu 50 bine yakın insan öldüğü halde neden halen sorun çözülmüş değil? Milyonlarca Kürt’ün içinde bulunduğu bir direniş ve harekete biçilen ise bitirmek ve imha etmektir. Bunun dışındaki tüm yollar Kürtlere taviz anlamına gelir, denilip tüm siyasal demokratik çözüm yolları engellenmektedir.

Asıl olan Türk militarizminin bu savaşa ve imhaya programlanmış plan ve politikalarına tutum almaktır. Almanya, eğer bir hukuk devleti ve demokratik rejimi temsil ediyorsa bu niteliklerine uygun ve tutarlı davranmalıdır. Kürtleri yok sayan, yok etmeyi esas alan politikaları desteklememesi, savaş tapınıncılarına tutum alması gerekiyor.

Almanya hem adalet ve hukuk hem de Kürt halkının beklentileri doğrultusunda bir tutum almalıdır. Kürtlerinde özlemleri ve hassasiyetleri vardır. Almanya ne zamana kadar kulağını ve yüreğini buna kapatacaktır?

PKK yasağı ve peşinen suçlu kabul edilmesi son derece haksız ve ağır bir karardır. Ayrıca bu geçen yıllar süresince de bu kararın herhangi bir gereği ve temeli kalmamıştır. Çünkü bu karara gerekçe yapılan olaylar ve tutumlar artık söz konusu değildir. Kürtlerin Almanya’daki tüm faaliyetleri yasaldir. İlgili birimlerden izinli ve onaylıdır. Dernekleri, kurumları yasalar çerçevesinde kurulmuş, faaliyet yürütmektedir.

Beş yıldır Almanya’da herhangi bir çatışma veya yasadışılığa tanık olmadım. Her yıl kutlanan Newroz bayramı ve geleneğe dönüşmüş Kürt festivaline 50-100 bin arası Kürt katılmaktadır. Bu büyük kitlesel etkinliklerin tümü yasal izinler alınarak yapılıyor. Bugüne kadar herhangi bir olay veya taşkınlık meydana gelmiş değil. Kimsenin burnu kanamamıştır. Kürtler büyük bir olgunluk ve disiplin içinde aktivitelerini sürdürmektedirler.

Belirttiğimiz gibi, Kürt politikacıları, aydınları ve yazarları, dernek ve kurumlar da halkı bu yönlü eğitmekte, yasal, demokratik yolları esas almayı teşvik etmekte ve öne çıkarmaktadır. Kürtlerde de belli bir olgunlaşma, bilinç ve demokrasi kültürü gelişmiş durumdadır. Bu nedenlerden dolayı, yani hem sübjektif hem de objektif alandaki gelişme ve değişimler 1993'te alınan kararı anlamsız kılmaktadır. Dünya değişmiş, Kürtler değişmiş, ama alınan karar değişmemiştir. Bu açıdan karar geridir, günün ihtiyaçlarına ve gerekçelere uymamaktadır. Değiştirilmelidir.

Kürtler aleyhinde gelişen ön yargıları beslemekte ve yöneticilerin elinde de iyi bir politika malzemesi olmaktadır. Bu da Kürtler üzerinde mağduriyetlere ve keyfi uygulamalara yol açmakta, ayrıca demokrasinin gelişimini de olumsuz etkilemektedir. Örneğin geçen yıl içişleri bakanlığının kararıyla Kürtlerin çıkardığı Özgür Politika gazetesi kapatılmıştır. Bu gazetenin kapatılması düpedüz siyasi bir tutumdur, tümüyle anti-demokratik ve hukuk dışıydı. Almanya seçimleri arifesinde giderayak Türklere yapılan bir jestti.

Avrupa'nın göbeğinde Almanya gibi özgürlükçü bir anayasaya sahip bir ülkede 21. yüzyılda bir bakan talimatla gazete kapatıyordu. Halbuki bu gazete yıllardır Almanya'da yayın yapıyordu. Yasalar çerçevesinde çıkıyordu. Pozisyonunda herhangi bir değişiklik olmamıştı. Ne oluyordu da Bakan böyle hukuk dışı bir tutuma giriyordu. Sorun tamamen pazarlıklar ve siyasi hesaplardan kaynaklanıyordu.

Şunu da belirtelim Türkiye'de de Kürtler 1990'dan beri günlük gazeteler çıkarıyorlar. Birçok gazete ekonomik-siyasi baskılar nedeniyle kapatıldı. Ancak Kürtler sürekli bir yenisini çıkardılar. Türkiye gibi militarist-oligarşik bir devlette bile bir bakanın talimatıyla gazete kapatılmaz. Bakanların böyle bir yetkisi yoktur. En azından işler kitabına uydurulur, bir mahkeme kararıyla kapatılır. Gel gör ki Almanya gibi bir ülkede bir bakan o kadar rahat ve keyfi hareket ediyor ki günlük bir gazeteyi hem yasalar hem de basın özgürlüğünü bir tarafa iterek kapatabiliyor. Konu gazete sahipleri tarafından mahkemeye yansıtılmış ancak mahkeme bakanlığın kararını hukuki bulmayarak iptal etmiştir.

Ortaya çıkan bu keyfiyet, anti-demokratik tutum ve gazete sahiplerinin maddi manevi mağduriyeti, Almanya'nın Kürtlere ve

soruna yaklaşımı ile ilgilidir. Sadece bir bakanın keyfi tutumu ile açıklamak yanlış olur. Ancak bu keyfiyeti ve hareket serbestliliğini sağlayan bir neden de PKK yasağı ve Kürtleri kriminalize etme çabalarıdır. Bunu da görmek gerekiyor. Çünkü Kürt kurumları PKK ile bağlantı içinde görülüyor, hedefleniyor ve yapılan keyfi uygulama ve baskılar da kamuoyu nezdinde bu gerekçe ile sunuluyor ve savunuluyor.

Bu mağduriyetin en son örneklerinden biri de benim durumumdur. Bu mahkeme niye açıldı? Ne diye sanık sandalyesine oturtuldum, herhangi bir Alman vatandaşına bir zararım mı oldu? Herhangi bir insanı rahatsız mı ettim? Benden şikayetçi olan, kendisine haksızlık ettiğimi iddia eden biri var mı? Hayır! Benden insanların mal ve can güvenliğine zarar verecek bir davranış gelmez. İnsan sevgimin ve anlayışımın gelişkin olduğunu iddia edebilirim. Peki, ortada hiçbir mağdur yokken ve ben açık politik faaliyet yürütüyorken niye hapse atılıyor, bir suçlu muamelesi görüyor ve cezalandırılmak isteniyorum?

Çok ilginç ve garip bir durum var ortada. Devletin bazı görevlileri adeta kendisine iş çıkarmak için peşimize düşmüş, aylarca gizlice bizi izlemiş, ortada suç ve davalı olmayınca devlet görevlileri aleyhimizde delil bulmaya ve bizi suçlamaya çalışıyor. İnanılması ve açıklaması zor bir durum.

Görüldüğü gibi, açıklamak ve isimlendirmekte zorluk çekiyoruz. Daha özgür ve demokratik bir ülke olarak gördüğümüz için buraya geliyoruz. Can güvenliğimizi, özgürce kendimizi ifade etme hakkımızı yasaların güvencesinde görüyoruz. Devlet yetkilileri bizi korruma ve sahiplenme yerine suçlayıp aleyhimizde suç unsuru bulma arayışı ve telaşına giriyor. İnanılmaz bir durum.

Bütün bu olan bitenler de günümüzde artık bir işlevi ve geçerliliği kalmamış 1993'te alınan bir karara dayandırılmaya ve onunla açıklanmaya çalışılıyor.

Politik analistlerin ve hukukçuların birçok boyutuyla incelemesi gereken bir durumla karşı karşıyayız. Bir defa konu tamamen hukuk dışıdır. Bir hukukçu olmadığım halde bunu biliyor ve görüyorum. Hukuk temel ilkelerinden biri suç olmadan cezanın olmayacağı ilkesidir. Şu anda belirttiğim gibi ortada işlenmiş bir suç yok,

herhangi bir mağdur ve davacı yok. Tamamen zorlama yorumlarla ve mantık yürütmeye PKK'li olduğumuz ve onun adına faaliyet yürüttüğümüz için cezalandırılmak istenmektedir.

PKK kurulduğunda Almanya'da herhangi bir faaliyeti yoktu. Program ve tüzüğünde Almanya ile ilgili hiçbir değinme yoktur. Yani Almanya'ya karşı kurulmamış ve Alman kamu düzenine, çıkarlarına zarar verme diye bir niyeti ve kararı yoktur. Ve binlerce Kürt PKK'li olduğu veya PKK'ye yardım ettiği için kovalanmış, bazıları Avrupa'ya ve Almanya'ya gelmeyi başarmış, iltica etmiştir. Almanya makamları bu gerekçeleri iltica nedeni saymış insanlara iltica vermiştir. Durum bu kadar açık yani hukuk, insan hakları ve demokrasiyle örtüşüyor. Ama 1993'te meydana gelen bazı gösteri ve yasa ihlallerini gerekçe gösterip PKK veya Kürtlerle bir zıtlasma, işi kan davasına çevirme görüldüğü gibi toplumsal sorunları çözmiyor. Hukuk ve demokrasiyle bağdaşmıyor. Almanya'nın PKK ve Kürtlerle bu inatlaşması veya işi düşmanlığa vardırması nasıl açıklanabilir? Kaldı ki savaşlarda birbirlerinden milyonlarca insan öldürenler bile barışıyor. İran ve Irak'ı ele alalım. Geçenlerde Irak başbakanı İran'ı ziyaret etti. Gel gör ki ortada bir savaş vb. olmadığı halde Almanya Kürtlerin yakasını bırakmıyor.

Ortada suç işlenmemişken suçlu yaratılıyor ve Alman kamuoyuna hukuk sistemine hiçbir yararı olmayan sadece mağduriyete yol açan davalar açılıyor, insanlara ceza veriliyor.

Bizi takip, tercümanlara ücret ve mahkeme masrafları dikkate alındığında çok yüksek bir rakam tutacağı görülüyor. Alman toplumunun parası bu kadar çok mudur? Paraya ihtiyaç olan işler, paraya ihtiyacı olan yoksul kesimler var. Bu paralar daha ziyade toplumsal projelere harcanmalı. Üzülerek belirtmeliyim ki siyasi hesaplar ve önyargılarla Alman halkının vergilerinden toplanan bu imkânlar heba ediliyor ve görevlilerin bir kısmı ellerinde ki yetkiyi yanlış kullanıyor hatta kötüye kullanıyor.

Almanya'da yarım milyondan fazla Kürt'ün yaşadığını belirttik. Bunların bir kısmı Alman vatandaşlığına geçmiştir. Bugün Almanya'da on binlerce Kürt'ün oy kullanma hakları vardır. Almanya'daki partilere üye olanlar, partilerden seçilenler vardır. Alman toplumuyla uyum ve yaşam sorunları var. Unutmayalım, her

şeyi bugün Kürdistan'daki savaş ve çatışmayla açıklamayalım ve tutumlarımızı bu geçici durum üzerinde odaklaştırmayalım. Yarın çatışmalar bittiğinde Kürt sorunu bir biçimde çözüldüğünde, bugün kaygı konusu yapılan durumlarda ortadan kalkacaktır. Ve bu Kürtleri PKK veya KONGRA GEL yönetmeyecektir. Bugün de biz yönetmiyoruz. Kürtler tamamen Alman yasaları çerçevesinde, Almanya'da oturuyor ve yaşamlarını sürdürüyorlar. Yarın savaş bittiğinde de Almanya'da yaşayacaklardır. İşte Alman politikacı ve yöneticilerinin buna kafa yorması gerekir. Bu Kürt vatandaşlarının veya sorumlulukları altında yaşayanların özlemlerini dikkate almaları gerekiyor. Alman toplumuyla uyumlu yaşam koşullarını iyileştirici önlemlere ağırlık verip kaynakları bu yönlü projelere harcamaya bakmalıdırlar.

Bizim Kürtleri üretimden koparma, suça teşvik etme gibi bir pozisyonumuz niyetimiz ve çabamız yoktur. Tam tersine tüm toplandı ve tartışmalarımızda buldukları toplumlarla uyumlu olmalarını, yasalarına saygılı davranmalarını ve sistemlerinin sunduğu olanaklardan yararlanmalarını söylüyoruz. Yasa dışı işlere bulaşmalarını konusunda her zaman ciddi uyarılarımız oluyor. Bu yapılacak anketlerle kanıtlanabilecek bir durumdur.

Kürtlerin kurduğu dernekler çevresinde sosyal-siyasal aktiviteler içinde olan veya bu çevrelerden etkilenenler de suça bulaşanların sayısı düşüktür. Gençler arasında alkol ve uyuşturucu kullananlar yok denilebilir. Ailelerin parçalanma, dağılma oranı düşüktür. Çünkü sosyal-kültürel çalışmalar ve moral değerlere önem verilmekte bu yönlü insanlar eğitilmekte ve teşvik edilmektedirler.

Almanya'da da alkol ve uyuşturucu kullanımı yüksektir. Bir kanser gibi toplumu kemirmektedir. Gençlik adeta kaybedilmektedir. Kürtler de bundan payını almaktadır. İşte bu toplumsal tahribatlara karşı ortak çalışmalı, ortak projeler üretip birlikte çalışmalıyız. Bu, bir PKK veya Alman hükümetinin veya bazı politikacıların sorunu değildir. Toplumsal bir sorundur. Hepimizin bu yozlaşma ve bozulmaya karşı mücadele etme, deney ve olanakları ortak kullanma sorumluluğu vardır. Bu konu çok önemlidir. Israrlıyız. Alman makamlarında sorumlu mevkilerde bulunanlar Kürt kurumlarıyla diyalog içinde olmalı ve kültürel sosyal sorunlarda ortak çalışmalıdır.

Biz belirtilen konularda engel değiliz. Tersine demokrasi kültürünün gelişmesi için çalışıyoruz. Özellikle kadınların dini, ailevi bas-kılardan kurtulması için yoğun bir çabanın sahibiyiz. Kürtlerin bu-lundukları ülkelerdeki toplumlarla uyumlu bir yaşam içinde olmalarını kültürel zenginliklerinden yararlanmalarını teşvik ediyoruz.

Bunun yanında elimizden geldikçe Kürtlerin, Türk-İslami çevre-lerin ve tarikatlarının etkisine girmemesi için de uğraşyoruz. Türk camilerinin çoğu tarikatların elindedir. Çoğu da Türk istihbaratı ile bağlantılıdır. Ve Türk milliyetçiliği egemendir. En İslami söylemi tutturanda da böyledir. Türk milliyetçiliği ve gerici bir İslam aşla-masıyla insanları eli altında tutuyor, sömürüyorlar. Ayrıca gettolaş-tırıcı, dışa kapalı bir sosyal yapı içinde tutuyorlar. Bu kesimler bu-lundukları ülke halkıyla pek kaynaşmıyor, din farkı sürekli besleni-yor. Bu çevrelerin etkisinden kurtaramadığımız Kürtler ne yazık ki sayıca hiç de az değildir. Dini kullanıp insanları bağıyorlar. Türki-ye’de ve Kürdistan’da bu faaliyetler esas olarak devlet eliyle sürdü-rülüyor. Burada da farklı değildir.

Sanırım Alman düşünürleri ve politikacıları da ülkelerindeki aşırı bencilliği, egoizmi görüyor ve tartışıyorlar. Gençlik toplumsal ideallerden kopmuş. Bireysellik ve eğlence kültürü hâkim, egemen aile kurumu dağılıyor. Bu açıdan aileler çocuk yapmak istemiyor. Böyle temel, insani ve toplumsal sorunlar varken hepimizin bu so-runların giderilmesi için bir şeyler yapmamız gerekiyorken kay-nakları amaç dışı kullanmak ve bizim gibileri hapislerde çürütmek insana hoyratça bir yaklaşım ve israf olmuyor mu?

Tekrar bir vurgu yapacağım. Alman hükümeti Kürt sorununa ilişkin politikasını değiştirmelidir. Aşırı çıkarıcılık, insani boyutu geri plana itiyor. Kürtler ağır bir sorunla karşı karşıyadırlar. Büyük bir travma ve trajedi yaşadılar. Eksiklikleri, hataları ve suçları ola-bilir. Ancak tarihsel haklı bir davanın yükünü sırtlamışlar. Bu yük çok ağırdır. Kürt sorununu Kürtlerin tek başına çözmeleri zordur. Almanya gibi etkileme gücü olan bir devlet Türkiye ile olan ilişki-lerini, çözüm, barış ve demokratikleşme yönünde kullanmalıdır. Kürt sorununda isyanın ve çatışmanın sayfasını kapatalım.

Almanya, Kürtleri veya örgütlerini yasaklayarak afaroz ederek bu olumlu rolünü oynayamaz. Almanya’nın soruna tarihsel ve da-

ha geniş bir pencereden bakması şarttır.

Bilindiği gibi İslam'da lanetleme geleneği vardır. 'Şeytan' kötü işlerden sorumlu tutulur ve sürekli lanetlenir. Bu, günlük yaşama kendi aralarındaki ilişki ve düşmanlıklara da yansımıştır. Türkiye bu geleneği en çok Sayın Abdullah Öcalan ve PKK için kullandı geliştirdi, genelleştirdi. Tüm kötülüklerin kaynağı olarak Sayın Öcalan ve örgütü gösterildi, lanetlendi. Bugün İmralı'da adım adım ölüme götürülüyor. Türk generalleri hesap sorulmayacağını bilerek daha açık konuşuyorlar. Sayın Öcalan'ı yasal olarak idam edemeyecekleri anlaşılınca yani idam cezası kaldırılınca bir General basına şöyle bir açıklama yapmıştı. "Bir defa asıp öldürmek onun için kurtuluş olur. Biz ona çektire çektire onu yapacağız." Ve bu söylediklerini pratikte gerçekleştiriyorlar. Sayın Öcalan İmralı adasında tek başına tutuluyor ve adım adım ölüme götürülüyor.

Bir insanın ölümü o kadar önemli midir denilebilir. Ama Öcalan, Kürtler için her hangi bir insan değildir. Ciddi liderler de kolay yitişmiyor. Hele Ortadoğu gibi bir yerde pek de yaşatmazlar. Öcalan bugüne kadar sağ kalabildi. Kürt sorununda da en etkili aktördür. Bu açıdan Almanya'nın da soruna duyarlı yaklaşması önem kazanıyor. Öncelikle Öcalan'ın koşullarının düzeltilmesi ve can güvenliğinin garantiye alınması gerekiyor. Eğer sorun çözülecekse daha fazla zamana yayılmadan ve Öcalan imha edilmeden harekete geçilmelidir. Öcalan sonrası neyin geleceği bilinmez ve çözüm zorlaşır.

Ancak Avrupa özellikle de Almanya, Türkiye ve ABD'nin ısrarlı çalışmalarıyla Öcalan ve PKK'ye giderek kendisini kapattı. Sayın Öcalan ve hareketine Alman devletinin sempati ile bakmadığını biliyoruz. Ancak sorun sadece bu düzeyde kalmıyor. Almanya'da Kürt sorunu karşısında Türkiye'ninkine benzer bir kemikleşme ve tutum alma var. İslamda lanetleme Hıristiyanlıkta da aforoz geleneği var. Bu gün Öcalan ve Kürt hareketine uygulanan aforozdur. Son derece haksız bir tutumdur bu sorunu çözmeye yardım etmiyor ve Türk devletine destek sunuyor.

Ulus devletler genelde ulusların örgütlenmeleri üzerinde örgütlendi, kuruldu. Ancak Türk uluslaşması daha farklı gelişti. Örgütlenmiş bir Türk ulusu, Türk devletini kurmadı. Tersine kurulan devlet bir ulus örgütledi, ulus yarattı. Osmanlı yıkıldığında sınırları içinde

kalan halklar üzerinde Türkiye cumhuriyeti kuruldu. Türkler de bu topraklarda bir kesim olarak yaşıyordu. Anadolu çok kültürlü, çok dinli bir bölgeydi. Devleti ele geçiren Türk milliyetçileri bu halkları ve kültürleri yok ettiler. “Tek devlet, tek millet, tek dil” projesi çerçevesinde Ermeniler, Nasturiler, Pontus Rumları açıkça katliamdan geçirildiler. Geriye kalanlar bastırıldı. Lazlar, Çerkezler Kürtler vb. Türkleştirme planı içinde devleti sınırları içinde tutuldu. Kürtler dışında diğer halklar ve kültürler yok edildi. Yüzyıl boyunca da Kürtleri halk ve toplum olmaktan çıkarmaya çalıştılar. Kürtlerin midelerinde erimemesi de coğrafyalarının büyüklüğü ve nüfuslarının çokluğundandı. Ayrıca tam da artık mideye indirdim, asimile sorunsuz gidiyor dedikleri bir dönemde Öcalan diye biri çıktı ve yüzyıllık yok etme planlarını bozdu. Bu açıdan onlar Öcalan’ı affetmeyeceklerdir! Onlar kadar ırkçı ve intikamcı bir kesim bulmak zordur. Öcalan’ı bu kadar lanetlemelerinin temelinde Kürtleri mideye indirmişken Öcalan’ın bunu kursaklarında bırakması ve bu jenosit oyununu bozmasından, suçlarının deşifre olmasındandır.

Tarihsel olgu böyleyken Almanya’nın da Türklerin deşirmesine su taşıyan tutumunu gözden geçirip pozisyonu deşirmesi gerekiyor. Ayrıca Kürt sorununu çözmüş istikrarlı ve barışa kavuşmuş bir Türkiye daha çok Almanya’nın çıkarına olacaktır.

Kişisel Durumum

Bir istihbaratçının, bir savcının bizi anlaması, ne acılar çektiğimizi hissetmesi, tüm insani değerlerimizin ne kadar topa tutulduğunu, içimizin nasıl paramparça olduğunu anlaması zordur. Kürt halkına sempatiyle baksa bile, Avrupa’da doğup büyümüş birinin bunu tam anlaması son derece zordur. Hele bu iddianameyi hazırlayan, PKK ve Kürt hareketine karşı tarafgir, negatif bir bakış açısına sahip birilerin bizi anlaması daha da zordur. Çünkü daha başında önyargılarını oluşturmuş, bizi karşı tarafa, duvarın öte yanına koymuştur.

Ayrıca Batı dünyasında sadece bizimle ilgili değil genelde de, analitik zekanın çok öne çıktığı, duygusal zekanın çok geri plana atıldığı bir dönemi yaşıyoruz. Katı çıkarlar, rakamlar ve istatistikler her şeyin yerini almış durumda. Çıkarlara uygun olmayan her şey bir tarafa atılabilir. Bürokrasinin karşısında insanların yüzü giderek siliniyor, standart, belirlenmiş kurallar ve kıstaslara göre bir varlık olarak ele alınıyor. İnsanların iç dünyası, yaşam mücadelesi, geleceği artık tuşların, bilgisayarların, kayıt fişlerinin, kaç paraya mal olduğunun rakamsal verilerine indirgeniyor.

Hele bizim gibi devleti olmayan, dünyanın her yerinde “terörist, bölücü” vb. diye kovalanan, büyük devletlerin dışılamaya çalıştı-

ğı bir halkın çocuğu olmanın zorluğu ve y¼k¼ öylesine ağırdır ki! İnsanın omuzlarında bu y¼k¼ taşıması o kadar dayanılmaz ve fedakârlık gerektiriyor ki! Bu iddianameyi hazırlayanların, omuzlarımızda ki bu dayanılmaz y¼k¼, ağırlığı hafifletme gibi bir derdi olmadığı gibi bu y¼k¼ ağırlaştırmayı, içimizde bir yara daha açmayı kendisine dert edinmişlerdir. Bu derdin belasıyla aleyhimizde deliller toplamaya, unutulmuş, gündemden çoktan çıkmış belgeleri, tozlu raflarda çıkarıp, binlerce sayfayı dünyanın parasını dökerek delil diye mahkemenin önüne getiriyor.

Hapisten çıktıktan sonra Avrupa'ya gelmek ve iltica etmek zorunda kalmamın hikâyesini bile çarpıtmış, eldeki belgelere rağmen aleyhte bir senaryo uydurmaya çalışmıştır. Daha işin başlangıcında, kişisel bilgilerimi aktarmada bile hukuk dışı bakışını, önyargılarını, niyetini açığa vurmuştur.

Kısaca hayat hikâyemi özetlemekle başlayayım. Ben 01.01.1956 tarihinde Urfa ili Siverek ilçesine bağlı Tezharap köyünde doğdum. Tüm Kürtlerin köy ve coğrafya isimleri değiştirildiği gibi, bizim köyün de ismi Üstüntaş olarak Türkleştirilmiştir. Asıl doğum tarihim yaz mevsimidir. Ancak babam 7 Yaşında beni okula kaydederken , nüfusa kaydetmiş, memur da 01.01.1956 diye doğum tarihi düşmüştür. Geçen yıl Siverek nüfus dairesinin bir açıklaması oldu. 20 bin Sivereklinin doğum tarihi 01.01.1956 imiş.

Kürtler genelde devlete ısınmamışlar. Devlet onlar için bilmedikleri bir dil, askerlik, angarya, kurallar, yasalar ve dünyalarına yabancı bir kültür, yaşam olmuştur. Binlerce yıldır süren aşiretci, Komünal, doğayla iç içe bu yanıyla özgürce bir yaşam sürmüşlerdir. Yaşadığım ve büyüdüğüm köy, aile ve aşiret ilişkileri de bu kültürün derin izlerini taşıyordu.

Ancak devlet baskısı, jandarma zulm¼, ağaların ve şeyhlerin yerel egemen, gerici güçlerin halkı nefes alamaz hale getirdiği, şiddet ve kan davalarının sürdür¼ldüęü, halkın doğal yaşam ve kültürünün giderek yozlaştığı bir ortam yaratılmıştır.

Oldukça şanslı ve avantajlı bir çocuk sayılırdım. Babam mahkeme, köy, arazi davarıyla çok uğraştığı ve bir dönem de hapis hanede yattığı için dil ve okumanın önemini anlamıştı. Ayrıca ilçede büyükannem yaşıyordu. Bu sayede okul okuyabildim. Çün-

kü bizim köylerde okul yoktu. Şehirde büyükannem olmasaydı yine okuma şansım olmayacaktı.

Henüz 7 yaşında bir çocuk iken beni doğal çevremden kopararak Siverek'e götürdüler. Orada okula başladım. Hiç Türkçe bilmiyordum. Şaşkındım. Ama çocukluğumdan beri uyumlu ve sakin birisiydim. Kısa sürede Türkçeyi öğrendim. Arkadaşlarımın bir kısmı Zazaca konuşuyordu. Zazacayı da çocukken öğrenmiş oldum.

Hep köy özlemiyle yaşadım. Okullar kapanır kapanmaz köye koşardım. Köy yaşamından, köylülerden hiç kopmadım. Giderek yaşamı sorgulamam, köyün geriliğini keşfetmeme rağmen, ruhsal, düşünsel ve yaşamsal olarak onlardan kopmadım. Hep sevdim, kendimi onlara ait hissettim.

5 yıllık ilkokulu bitirdikten sonra yol ayrımına gelmiştim. Ya okulu bırakacak ya da devam edecektim. Ben köyü özleyen birisi olarak okumayı bitirmeyi istiyordum. Babam ise gayet netti, beni okutmak istiyordu. Babama saygım büyüktü. Aile büyüğü olarak da karşı çıkmak terbiyemize uymuyordu. Ortaokula başladım ama içim ısınmadı. 1. sınıfta kendimi bilerek sınıfta bıraktım. Tabi ailem bunu bilmiyordu. Sınıfta kalırsam babam artık ikna olur beni okula göndermez diye düşünüyordum.

Babam bunu hiç sorun yapmadı. "Dert değil, devam edersin" dedi. Ben de, vicdanen artık yol ayrımındaydım. Ailem, kardeşlerim çalışıyor, emeklerinden arttırıp beni okutuyorlar diye kendimle hesaplaştım. Köylülerin yoksulluğunu, yaşam zorluklarını biliyordum ve bu bende hep bir vicdan yarası, vicdani bir borç olarak yer etti.

Kimse ders çalışmama yardım etmedi, kimse çalış veya çalışma diye baskı da yapmadı. Bu yönüyle oldukça rahattım. Vicdanım beni harekete geçirdi. Oldukça düzenli okula gitmeye, dersleri, öğretmenlerimi dikkatle izlemeye başladım. Kendimi çok zorlamadığım halde okulda sevilen ve başarılı bir öğrenci olmuşum. Liseyi de birincilikle bitirdim ve birincilere tanınan kontenjan sayesinde Türkiye'nin en iyi üniversitelerinden biri olan Hacettepe Üniversitesi Biyoloji bölümüne kayıt yaptırđım.

Köyden kopmayışım ve şehirde okuyuşum biraz da şehri tanımam benim için büyük bir yaşam okulu, deneyim olmuştu. Bulduğum bölgedeki köylerden üniversiteye gitme şansı olan tek kişi

bendim. Kimse doğru dürüst okula gönderilmezdi. İmkanları da yoktu. Ayrıca Kürdistan'daki okulların eğitim kalitesi de çok düştü. Örneğin ortaokul ve lisede birçok dersimiz boş geçti. Çünkü yeterli öğretmen atanmıyordu. Böyle olunca üniversiteye giriş sınavlarında batıdaki okullarla Kürt bölgeleri arasında açık bir eşitsizlik ortaya çıkıyordu. Eşit şartlarda yaşama, okula ve sınavlara başlanmıyordu.

Okul, bize bilim kapılarını, yeni bir yaşam olanağı açma aracı olarak gelmedi. Bu çelişkiyi veya olguyu anlatabilmek o kadar karmaşık ve zor ki. Romanlar ve kitaplar konusudur. Ama burada biraz değinmek zorundayım.

Kürt aşiret yapısı, köy yaşamı ve kültürüyle büyümüş bir çocuk olarak okula başlamıştım. Ama okulda her şey Türkçeydi. Biz çocuklar bahçede Kürtçe konuştuğumuzda yakalanmamaya çalışırdık. Çünkü Kürtçe konuştuğumuz görüldüğünde veya ihbar edildiğinde dayak yerdik. Kürtçe kesinlikle yasaktı. Evlerimizde de Kürtçe konuşmamamız isteniyor ve sürekli bu beynimize sokulmaya çalışılıyordu.

Bazı öğretmenlerimiz de aslen Kürt'tü. O dönemler Kürt ulusal, kültürel bilinci, mücadele pek yoktu. Devletten maaş almak, çalışmak için öyle davranmak da zorunluydu. Devlet yetkilileri karşısında "ben Kürt'üm" dedin mi işin biterdi. Kendini kapı dışında bulurdun.

Sürekli Türklüğümüz ve Orta Asya'dan gelen bir kavim olduğumuz anlatılırdı. Tabi Türklerin tarihi de hep kahramanlık ve üç kıtada at koşurma tarihiydi.

Kürt kelimesi kullanılmazdı. Ama ilkel, vahşi bir şey olarak ima edilir o kimlikten sıyrılmak gerektiği belirtilirdi. Türklük demek yiğitlik kahramanlık demektir. Türklük demek Atatürk demektir. Atatürk demek, bizi Avrupalı işgalcilerinden, yedi düvelden kurtaran demektir. Türklük, modernlik, medeniyet demektir. Kürtlük ise dağlı, mağara adamı, kıro demektir. Devlet bizi eğitiyor, terbiye ediyor, ilkellikten, vahşilikten kurtarıp medenileştirmek istiyordu.

Bizler her sabah "Türküm, doğruyum, çalışkanım, varlığım Türk varlığına armağan olsun" biçimindeki Türklük andıyla derslere başlıyorduk. Tabi ki medeni olmak, ceket, pantolon giymek, kravat takmaktı. Kürtlerin milli kıyafetleri aşağılanıyordu. Bu dayanılmaz "modernleştirme" eğitimi ve cazibeye karşı nasıl durabilirdik ki?

Kürtlerin okulları, tarih ve edebiyatına ilişkin kitapları yoktu. Büyüklerimiz de okul okumadıkları için bize anlatacakları fazla bir şeyleri yoktu. Doğal, yaşamdan gelen, arta kalan bir Kürtlük vardı. Bilinç, örgüt vb. hiç yoktu. Köylerde, evlerde, düğünlerde Kürtçe müzik, yaslarda da ağıtlar, destanlar, klamlar dinlerdik. Bunlara da fazla anlam veremezdik.

Büyüklerimiz, ailelerimiz geleceğin devlette olduğunu görüyorlardı. Bizleri okutmadaki asıl amaç “okuyun, kendinizi kurtarın”dı, bireysel ve ailesel kurtuluşumuz buydu.

Beynimize işlene işlene artık Türk olmaya başlamıştık. Türk olmak yeni çelişki ve çıkmazı getiriyordu. Bu, aileden, kültüründen, toplumundan ruhsal ve beyinsel bir kopuşu getiriyordu. Kürtlük artık geri ve ilkel bir şey olarak görülüyordu. Bu yüzden okuyan, devletten bir diploma ve iş koparan Kürt çocukları ailesinden, toplumundan utanıyor, onları küçük görüyordu. Bir halkın aydınlatma gücü olması gereken beyin gücü, aydınları tam tersi bir konuma getiriliyor, toplumundan, kültüründen koparılıp bir karartma aracına dönüştürülüyordu.

Sizin ülkenizde böyle bir şey yaşanmış mı örneği var mı? Bilemiyorum. Ama biz okuyan Kürt çocukları anne ve babamızın kıyafetlerinden, Türkçe bilmeyişlerinden yani “medeni” olmamalarından utanıyorduk. Bu duyguyu nasıl tanımlamak gerekir, bilemiyorum. Anlatma ve tanımlamaya gücüm yetmiyor

Ailede, okulda zorluk yaşamayan bir çocuktum. Ama çevreme ve yaşama karşı ilgisiz değildim. Sorumluluk duygum iyiydi. Yaşamı, insanları anlamaya çalışırdım.

Çok küçük yaşta, şiddete karşı güçlü bir duygu oluştu bende. Köy kavgaları, anlamsız kan davaları, jandarma, polis baskıları, insanların yoksulluğu ve çaresizlikleri, kadınların ezilmişliği beni hep etkiledi. Ruhsal, düşünsel olarak şiddetten, zorbalıktan giderek uzaklaştım. Biraz daha büyüdüğümde, lise yıllarında, “bu toplum içinde nasıl yaşarım” diye kendimle hep hesaplaştım. Çünkü şiddet yaşamın bütününe hükmeden, tüm gözeneklerine sızmış durumdaydı. Kavradan, şiddetten hep kaçtım. Yaşadığımız toplum gerçeği dikkate alındığında, benim durumum çok ilginç ve inanılmaz olarak belirtilebilir. Yaşamımda bu güne kadar

ne köyde ne şehirde ne de siyaset ortamında kimseye küfür etmemiş, el kaldırmamış birisiyim. Bu, ruhsal, kişilik şekillenmesi çocukluğumdan beri yaşama bakışımla ilgilidir. Kendi kendimi eğittim, terbiye ettim diyebilirim.

Bir rastlantı olarak ortaokula başladıktan bir yıl sonra yani 13 yaşlarında, kitap ve günlük gazete okumaya başladım. Dayımın oğlu memurdu, her gün bir gazete alırdı. Bazen eve kitap ta getirirdi. Onlar, akşamları kahvehaneye arkadaşlarıyla buluşmaya giderlerdi. Kimsenin teşvik etmemesine rağmen, gazete ve gelen kitapları düzenli okurdum. Lise yıllarında da bu alışkanlığımı sürdürdüm. Elime para geçtiğinde biriktirir, kendime kitap alırdım. Öyle ki liseyi bitirdiğimde ortalama bir kütüphanem oluşmuştu.

Kendime yakın bulduğum ve anlaştığım, iyi özellikleri olan bir arkadaş çevresi edindim. Bu grupla tartışır, birbirimize kitap verir, okumaya birbirimizi teşvik ederdik. Epey roman okudum, Lenin, Mao ve Engels'in bazı kitaplarını lise yıllarında okudum.

Kürtlerle ilgili kitaplar yoktu, bulundurması ve satılması da yaksaktı. 1970'lerin başında devrimci gençlik önderlerinden Mahir Çayan, Deniz Gezmiş, İbrahim Kaypakaya'yla ilgili gelişmeler de basına yansımıştı. Anarşist, terörist vb. olarak veriliyordu. Bu önderler idam edildi, öldürüldü. O zaman fazla bilgimiz olmasa da, kafalarımızda izler ve soru işaretleri bırakmıştı.

Lise yıllarında sezgilerimle birlikte, bilincim arttıkça Türk olmadığımızı, Kürtlerin rejim tarafından bilerek hedef alındığını öğrenmeye başladım. 1975'te Mustafa Barzani'nin İran- Irak'ın Cezayir anlaşmasıyla mücadeleyi bıraktığını, peşmerge güçlerini tasfiye ettiğini duyduk. Bu haberi kısa da olsa bazı Türk gazeteleri yazmıştı. Bu, çok ilgimizi çekti. Bilgisi bizden fazla olanlardan soruyor, tartışıyorduk. Sadece Türkiye'de de değil, İran, Irak ve Suriye'de de Kürtlerin önemli bir nüfusa sahip olduğunu öğrendik.

Bu defa da Türklükten Kürtlüğe dönüş yapmamız gerekiyordu. Bu, öyle yaman bir çelişkiydi ki, hem anlatması zor hem de belası büyük. Bu çelişkileri, bilinç kırılmalarını veya dönüşümü nü ancak yaşayan bilir.

Bu defa çocuk değildik. Gençliğimizin en güzel çağındaydık. Yalansız, dolansız, eşit ve özgür bir dünya hayalimiz vardı. Kürtle-

rin yoksulluğu ve inkârı, asimilasyonu bizi müthiş rahatsız ediyor, sarstıkça sarsıyordu.

Bütünüyle şiddetten uzak olan, şiddetten kaçan biriydim ama bu şiddetin artık doğal olmadığını, sistemsel bir sorun olduğunu görmeye başladım. Kendimi şiddet aygıtının tekelleşmiş en örgütlü gücü olan devlet karşısında buluvermiştim.

Muhafız olmak üstelik Kürt kimliğine sahiplenerek muhafız olmak şiddetin ve belanın en büyüğüne maruz kalmak anlamına geliyordu. Çok fazlasına aklımız ermiyordu, ama olan biteni doğal görmüyorduk. Bu gidişata karşı durulması gerektiğine inanıyorduk.

Türklükten Kürtlüğe dönüşün derin hesaplaşması ve çatışmasından sonra kafam da artık netleşmiş, Kürt kimliğini sahiplenmiştim. İşte bu oluşum halindeki kimlik ve bilincimle 1976 yılında Ankara'ya üniversiteye gittim.

Öğrenci gençlik oldukça hareketliydi. Örgütler, gruplar aktifti. Irkçı-milliyetçi MHP faşist gençlik örgütleri oluşturmuş, polis de desteği ve korumasıyla sol-devrimci çevrelere saldırıyordu. Üniversiteler kaynıyordu.

Siverek'te bir iki kişi Apo'yu (Abdullah Öcalan) tanıyordu. Tartışmalarımızda ondan söz etmişlerdi. Kürt halkının özgürlük ve kurtuluş davasını savunuyor, bir Kürt grubu oluşturmuş diyorlardı. Bu bilgilerden yola çıkarak Ankara'ya gittiğimde Kürt öğrencilerle buluştum. Öcalan'ı sordum. O dönem üniversite kantinine, öğrenci yurtlarına geliyordu. Henüz aranmıyordu. Kısa sürede bulup tanıştım.

O dönem gurubun henüz kendine taktığı bir isim yoktu. Ortada bir örgüt de yoktu. Grubun önderliğini yaptığı için devrimci çevreler gruba Abdullah isminden ötürü Apocular ismini takmışlardı. Apocular, o dönem için oldukça nitelikli bir gruptu. Genelde zeki, okul ve aile, arkadaş çevrelerinde sevilen, başarılı gençlerden oluşuyordu. Sayın Öcalan yoğunlaşması ve zekasıyla, çarpıcı bir kişiliğe sahipti. Başından beri çok ciddi yaklaşıyordu. Grup içinde birikimi, yeteneği ve zekasıyla öne çıkmış, doğal bir önder olarak kabul görmüştü.

Grup 1976 sonbaharında yaptığı bir toplantıyla faaliyetlerini Ankara'dan Kürdistan'a taşıma kararı almıştı. Önder kadrolar bu ta-

rihten sonra Kürdistan'a dönerek, siyasi, örgütsel çalışmalar yürütmeye başladı. Ben de 1978 yazına doğru üçüncü sınıfta üniversiteyi bırakarak Kürdistan'a döndüm.

Kürdistan'dan gidip üniversiteye girmek de kolay değildi. Üniversite diploması iş ve gelecek vaat ediyordu. Yaşamını, geleceğini bir tarafa atıp Kürtler için ne getireceği belli olmayan bir maceraya atılmak öyle kolay verilecek bir karar değildi. Nitekim okuyan Kürt çocuklarının çoğunluğu sistemden kopmadı, Türk devletinin değişik işlerinde çalıştı. Bireysel yaşamlarını ve ailesel çıkarlarını esas aldı.

Kürtlerin okumuş kesimi, beyin gücü önemli oranda inkârcı sistemin hizmetinde olmayı sürdürdü. Devlet bu politikasında hiç bir şekilde esnemedi..Yaşamın her boyutu bizim için engellerle doluydu. Deyim yerindeyse mayınlı arazide yürüyorduk. Çok deneyimsiz ve oldukça amatördük. Karşımızda şiddet, hile ve komploda pişmiş bin yıllık devlet geleneği olan bir güç vardı. Başta ailelerimiz olmak üzere tüm kesimler engel durumdaydı.

Babalarımız, yaşlılarımız, devletin zulmünü, yıkımını yaşayıp görenler, bu işe girmemize karşıydılar. "Siz gençsiniz, toysunuz, bu devleti tanımıyorsunuz. Size yazık olacak, sizi yok edecekler. Kürtler için ölmenize değmez, Kürtler birlik olmaz" diyorlardı. Okumamışlardı ama Şeyh Sait ve Dersim isyanlarını görmüş, duymuşlardı. Ayrıca Jandarmanın ıslah operasyonlarına tanık olmuşlardı. Devlet Kürtler için "vergi toplamak, asker olmak, şiddet ve zulüm" demekti.

"Devletin tankı, topu, uçakları var. Sizleri yaşatmazlar" diyorlardı. Bize kurbanlık koyun gözüyle bakıyor acıyor, üzülüyorlardı. Henüz ortada savaş, çatışma, örgüt ve gerilla yoktu. Sadece propaganda yapıyor, sınırlı sayıda kadroyla çevremizi aydınlatmaya çalışıyorduk. Ama belirttiğim tepkileri alıyorduk. Onların yaşam tecrübesi ve söylemleri hiç de boşa değilmiş. Bunu sonraları anlayabildik.

Savcılık iddianamede, bazı Kürt gençlerinin eğitime alınmasına ailesinin karşı olduğunu, sorunlar çıktığını, şikayetler olduğunu yazmış. Bunu da bizi suçlamak için delil olarak göstermeye çalışmış!

Sayın Savcı bilsin ki, bu sorunlar 30 yıldır şu veya bu şekilde yaşanıyor. Bizler mücadeleye girince de ailelerimiz karşıydı. Çünkü Kürtlük para ve maaş getirmiyordu. Hem çocukları tehlikeye atılmış oluyordu hem de onlar devletin hedefi haline geliyordu. Eğer

PKK veya bir başka Kürt örgütüne katılmak maaş, çıkar ve mevki getirseydi, insanlar çocuklarını getirip katmak için sıraya girer, torpil yapar, rüşvet bile verirlerdi. Nitekim, Türkiye’de çocuklarını bir işe yerleştirmek için her yola başvuruyorlar.

Bilinçlenmiş bazı çevrelerde de bazı aileler çocuklarının Kürt özgürlük mücadelesine katılmasını istemez. Bu, davayı yanlış, kötü ve haksız görmeye ilgili değildir. Bu, en değerli varlıkları olan çocuklarını kaybetme korkusudur. Sayın savcı hiç Kürdistan’da yaşamadığı için bunu anlayamaz. Ayrıca anlama isteğinin ve niyetinin olmadığı hazırladığı iddianamede yeterince görülüyor.

Devlete karşı Kürt halkını ve özgürlüğünü savunmak, dağlarda, köylerde, herhangi bir sokakta veya işkence hanede ölmek demektir. Ağır işkenceler, hapisler, sürgün ve talan demektir. Bu belaya, her yönden ayaklanmış ölüm ve zulme dayanmak kolay mı? Kürtler, Türk devletini az çok tanıyor. Kürtlerin dünyada dostaları ve destekçilerinin olmadığını da biliyorlar. Bu açıdan ölümden, beladan kaçmaları, çocuklarını koruma endişeleri ve korkularını biraz da böyle düşünerek anlamak gerekiyor.

Belirttiğim gibi daha silahların patlamadığı, ortada ciddi bir oluşumun olmadığı zamanda bile, harekete önderlik edenlerin de aileleri onların mücadeleye katılmasını istemiyorlardı. Ölüm ve korku yanında toplum paramparça edilmiş, kayda değer ulusal bir kimlik, bilinç bırakılmamıştır.

Yüksek bir fedakârlık, vicdani bir sorumluluk ve moral gücüyle yürüyorduk. Hiç bir yerden destek almıyorduk. Engel ise fazlasıyla vardı. Arkadaş çevremizden, ailemizden aldığımız üç-beş kuruşla yol parasını denkleştiriyor, orada burada yatıyor, yemek bulamadığımız zamanlar oluyordu. Ama özgürlüğün ve zamanın ruhuna yolculuğumuzu sürdürüyorduk. Diğer halklar özgürlük mücadelesi vermiş, Vietman’dan Küba’ya kadar başarıya ulaşmış, sömürgelelerin çoğu kurtulmuş, biz neden kurulmayalım, diyorduk.

Özgürlüğe ve Kürt halkının kurtuluşuna kilitlenmiştik. Bu, dürist, sade ve kararlı yaşam ve çalışmamız meyvesini vermeye başlamıştı. Gençlik kesimleri ve halkın ezilen kesimleri bizi sevdi. Hızla taban bulmaya, gelişmeye başladık.

Türk devleti en hassas olduğu Kürt konusunda sinir uçlarına do-

kunulmasının duyarlılığıyla hızla tepki verdi ve harekete geçti. Ajan sızdırmaya, işkencelere, tutuklamalara, komplolara, grubu bölme ve insanları öldürmeye hız verdi. 1978 Maraş katliamından sonra, dolu dizgin bir hazırlık ve tedbirle birlikte 12 Eylül 1980'e geldik.

Ben 17 Mart 1980'de yakalandım. Gözaltında 1 ay boyunca işkence ve sorgulardan geçtikten sonra tutuklandım. Diyarbakır'da sıkıyönetim ilan edildiği için Askeri Cezaevine konuldum. Cezaevi hayatımız kısmen normal geçiyordu. Ancak 12 Eylül faşist askeri darbesiyle birlikte her şey değişti.

Baskılar ve işkenceler periyodik olarak artmaya başladı. 1981 Şubat ayında ise bambaşka bir sürece girdik. Türk ordusunun kontrgerilla birimlerinin en azgın kesimleri devreye girdi. Bu ekibin başında 7. Kolordu Komutanı olarak atanan Kemal Yamak vardı. O da Kıbrıs'taki ekibini seçip eğiterek beraberinde Diyarbakır'a getirdi. Meşhur işkenceci, Diyarbakır cehenneminin zebani başı Yüzbaşı Esat Oktay Yıldırım sorumlu olarak cezaevi iç komutanlığına atandı.

Cezaevinin kapasitesi 450 kişilikti. Ama yoğun tutuklamalarla beraber mevcut 3 bini bulmuştu. Nazi kamplarını aratmayan bir ırkçılık ve zulümle karşılaştık. 1984 Mayıs ayına kadar aralıksız kahredici bir vahşilik, işkence programı uygulandı.

1986'da mahkemede yaptığım bir suç duyurusunda askeri savcılık nasıl olduysa, iddiayı ciddiye aldı ve resmi olarak, isimleri sıralayarak Diyarbakır askeri cezaevinde 33 kişinin öldüğünü kabul etti.

Dört kişi kol kola girip bir koğuştta, Diyarbakır cezaevindeki işkenceleri protesto etmek için sloganlar atarak kendilerini ateşe vermiş ve yaşamlarını yitirmişlerdi. Altı kişi bu zulüm çarkının durması için ölüm orucuna girmiş ve yaşamlarını yitirmişlerdi. Üç kişi yine bu vahşete dur demek için kendilerini asarak yaşamlarına son vermişlerdi. Diğerleri de darp edilerek işkencecilerin elinde can vermişlerdi. Bu ölümlerden ötürü hiç kimse tutuklanmadı, hiç kimse ceza almadı.

Kağıt kalem bulundurmak yasaktı. Mahkemeye yazılı bir savunma sunmak asla olamazdı. Mahkememiz 1981 Nisan'ında başladı, 1982 Mayıs'ına kadar böyle sürdü. 500'ü aşkın sanıklı davamız 1983 Mayıs ayında karara bağlandı.

Benim de içinde olduğum onlarca insan idam cezasına çarptırıldı. Dosya Ankara'ya, Askeri Yargıtay'a gönderildi. 1986'da

idamım onaylandı. 1990'a kadarki süreyi idam tehdidi altında geçirdim. İdam dosyalarımız Türk parlamentosuna gönderilmişti. Onaylanması halinde bizi asacaklardı. 1990'ların başında Başbakan Turgut Özal'ın çıkardığı özel bir yasayla cezalarımız hapis cezasına çevrildi. Bu ceza 40 yıldır.

Türkiye'de savcıların hazırladığı tüm iddianamelerin siyasi ideolojik değerlendirme ve referansları aynıydı. Hepsi Kürt diye bir milletin olmadığını, aslen Türk olan bazı boyların zamanla farklı bir dil konuştuklarını ispatlamaya çalışıyordu. Boğucu, kahredici bir güç ve mantık karşısındaydık. Kendimizi nasıl savunacaktık? Olmayan bir halkı yaratmaya çalıştığımız, hayali bir davayı savunduğumuz için vatan haini olarak suçlanıyorduk. Biz vatan hainleri Türk milletini ve devletini bölme işine girişmiştik!

İnsan tanrıya isyan eder mi? Biz kutsal, tanrısal Türk devletine isyan etmiştik. Dolayısıyla biz her türlü zulme müstahaktık! Tanrılar gazaba gelmiş, dizginlerinden boşanmış vahşeti ve belayı üzerimize boşaltmaya başlamışlardı.

Nazi uygulamalarını ve amaçlarını iyi bildiğiniz için benzetmeyi yaptım. Diyarbakır zindanı kesinlikle Nazi kamplarını aratmıyordu. Toplu öldürmeler olmadı. Buna bakıp hüküm vermemek gerek. Fiziki imhaya kitlesel girişmediler ama ideolojik, onursal ve kültürel bir imha ve katliam uygulandı. Kürtlerin uyanışını, tarihin karanlıklarına gömmek istiyorlardı. Yani biz tutukluların, Kürt çocuklarının şahsında Kürt halkı yok edilmek isteniyordu.

Bize Türk olmayı kabul etmemiz dayatılıyordu. Bu, yetmiyordu. Mahkemelerde pişmanlık gösterecek, Kürt diye bir milletin olmadığını söyleyecek, her yönüyle yanlış yolda olduğumuzu dile getirecektik. Ayrıca bildiğimiz herkesin aleyhinde ifade verecektik.

Siyasal, ulusal ve insansal tüm değerlerimiz hedeflemiş, tam bir bitirme politikası ile karşı karşıya idik.

Her duruşmamız ölümcül bir risk altında geçiyordu. Darbecilerin her şeye hâkim olduğu bir ülkede, zebanilerin tanrı olduğu bir zindanda, mahkemeye çıkıp "ben Kürt'üm, PKK'liyim, devletin inkârı kabul edilemez" demek düpedüz ölümlü dans etmekte. Ve bu dansı yaptık. Her şeye ama her şeye rağmen bizi mahkemelerde susturamadılar. Kürt halkının varlığını ve davasını savunduk.

Cezaevinde de ölümler pahasına direnişler örgütledik. Kürt Halkının en değerli evlatları Mazlum Doğan, Hayri Durmuş ve Türk asıllı Kemal Pir gibi önder kadrolar yaşamlarını yitirdiler. Ölümler, sakatlamalarla örülü direnişler sonucu rejimin işkenceci yüzünü büyük oranda teşhir ettik. Ve 1984 Mayıs'ından sonra sistematik işkenceleri önemli oranda durdurduk.

1990'a kadar tutukluların insani hakları ve cezaevi koşullarının düzeltilmesi için bulunduğumuz cezaevlerinde hep direndik. Bu, on yıl içinde, tam bir yıldan fazla zamanım ölüm orucu ve açlık grevinde geçti. Tahliye olana kadar da insani, siyasi, kültürel kimliğimizi korumak için hep tutum aldık, direndik.

1990 yılında Antep cezaevinde, Diyarbakır zindanındaki işkenceleri, devletin politikalarını, nasıl bir yargılama yaptıklarını anlatan bin sayfayı aşkın iki cilt kitap yazdım. Yazar olmaya niyetim yoktu. Ölenler ve acı çekenlerin anısına yazdım. Bu tarihin unutulmaması, devletin işlediği suçların gizli kalmamasını amaçladım. Daha önceki isyanlarda Kürtlerin çektiği acılar, hapis ve yargılamalar hep gizli kalmıştı. Devlet Kürtlere ilişkin olan Osmanlı dönemi dahil, tüm arşivleri hala gizli tutuyor. Kimsenin okumasına izin vermiyor. Hafızası silinmiş, tarihsiz bir toplum doğal ki toplum olmaktan çıkar. Türk egemenlerinin asıl amacı da budur. Ben geleneği yıkmak, yaşananları, açığa çıkartmak için **'Diyarbakır Zindanı'** isimli iki ciltlik kitabımı bitirip dışarı çıkarmayı başardım. Bu kitap 1999'da Avrupa'da basıldı. Türkiye'de de bir yıl sonra başkasının ismiyle yayınlandı.

Yıllarca her gün ölümü aradığımız, ölümden beter acılar çektiğimiz, Kürdistan'da ve dünyada büyük değişikliklerin olduğu yirmi yıllık ömrümü cezaevlerinde geçirdim. Altı ay fazladan, ek cezayı yattım. 24 yaşında hapis haneye girdim 45 yaşında çıktım. Bunca badireyi atlatıp sağ çıkacağımı hiç tahmin etmiyordum. Türkçe bir deyimle "feleğin çemberinden geçmiş, inanılmaz ama gerçek" cezayı bitirmiştim. En değerli arkadaşlarımdan bazıları ölmüştü. Ben de gençliğimi bırakarak çıkmıştım.

Hapisten çıktıktan sonra nasıl bir çalışma yürütebileceğimi araştırmaya başladım. Koşulları ve devletin yaklaşımlarını anlamaya çalıştım. Birçok insanla görüşüp tartıştım. Tercihim Türkiye'de

kalmak ve yasal demokratik zeminde siyasal çalışmalara katılmaktı. Ancak sıkıyönetim mahkemesi bize ömür boyu kamu hizmetlerinden men cezası da vermişti. Ayrıca siyasal yasaklıydık. Yani bir partiye üye ve yönetici olamıyorduk.

Sonunda Kürt sorununun siyasal, barışçıl yollardan çözümünü programına alan ve Türkiye'nin demokratikleşmesini savunan HA-DEP isimli partide çalışmaya karar verdim. Legal alanda Kürtlerin önemli gücünün içinde yer aldığı bir partiydi.

Parti genel başkanı dahil birçok yöneticisiyle tartıştım. Partilerine katılmamı onlar da istedi, benim birikimimden yararlanmak istediklerini belirttiler. HADEP'te karar kılmamı bu da etkiledi. Ancak yasalık sorunu aşamıyordu. Onlar da siyasal danışman statüsünde beni çalıştıracaklarını söylediler. Verilen görev ve statüye itirazım olmadı. Çalışma koşularının olması yeterliydi. Kişisel bir beklenti peşinde değildim. Çünkü siyaseti halka bir hizmet alanı olarak görüyordum.

Ancak olumsuz sinyaller almaya başladık. Takipler, farklı kanallardan gelen uyarılar, benim için ortamın riskli hale geldiğini gösteriyordu. Birkaç ay siyasal çalışma yürütebildim.

Parti yöneticileri ve avukatlarımla yaptığım değerlendirmeler Türkiye'de kalmamın benim için tehlikeli olacağı sonucunu çıkardım. Danışmanlık resmi-yasal bir statü değil dediler. Bu durumda üstüme gelmeleri daha kolay oluyordu. Çekinmem sadece yasal durumla da ilgili değildi. Kontr-gerilla timleri birçok faili meçhul cinayete imza atmıştı. Birçok Kürt aydını, hukukçu ve politikacı öldürülmüştü. Bu karanlık güçler tarafından yapılabilecek bir saldırı karşısında kendimizi koruma şansımız yoktu.

Ayrıca kamuoyunda bilinen, tanınan biriydim. Hapisteyken de birçok yazı ve makalem yayınlanmıştı. Basın yasasından çok sayıda ceza almıştım. Bu cezalar çıkan bir yasayla ertelenmiş, bir kısmı da düşmüştü. Ama en önemlisi şartlı salıverildiğim için alacağım herhangi bir cezanın yanında eski cezamnın 20 yılını da otomatik olarak yatmam gerekecekti. Bu, ağır riskler altında Türkiye'de kalmam zordu. Avukatlarımla ve parti yöneticilerinin görüşleri de Türkiye dışına çıkmam yönündeydi. Hiç istemediğim halde Türkiye dışına çıkma kararını vermek zorunda kaldım.

HADEP Genel Başkanı ve merkez yönetimi, Avrupa'da bir büro

oluşturmak istediklerini ve bu çalışmayı dışarıda yürütmemi istedi. Ben görevlendirmeyi kabul ettim.

Pasaport almam çok zordu. Bazı dostlar bana pasaport ayarlayabileceklerini söylediler. Ama kabul etmedim. Aranmadığımı, her hangi bir suçumun olmadığını, cezayı bitirip çıktığımı ayrıca gideceğim ülkeye göstermem gereken saygı gereği her şeyin yasalara uygun olmasında ısrar ettim.

Pasaport almaya yasal hakkım vardı. Ancak siyasal kimliğim nedeniyle verme ihtimali pek yoktu. Uzun bir uğraş sonucu, bürokraside çevreleri olan bazı dostların yardımıyla pasaportumu çıkarttım. Ve Türkiye'den ayrıldım. HADEP yönetiminin girişimiyle İtalyan bir Senatörden gelen bir davetiye ile vize aldım

Almanya'ya geldiğimde kesinlikle iltica etmeyi düşünmüyordum. İlticaya karşıydım. Halkımın ve ülkemin özgürlük sorunu için akla gelebilecek her acıyı çekmiş, işkenceyi görmüştüm. Buna rağmen gidip başka bir ülkeye sığınmak, iltica istemek bana ağır geliyordu. İçime sindiremiyordum, ruhsal olarak rahatsız oluyordum.

HADEP, dış büroyu Almanya'da açmayı kararlaştırmıştı. Türkiye'de yapılan bir yasa değişikliğiyle partilerin yurtdışında büro açma imkânı doğmuştu. HADEP de bu olanağı değerlendirmek istiyordu.

Almanya'ya geldim ve Dışişleri Bakanlığı ile ilişki kurmaya çalıştım. Belli bir zaman kaybı olsa da ilişki kurabildik. HADEP'in Almanya'da bir dış ilişkiler bürosu kurmak istediği bakanlık yetkililerine iletildi. Bu girişime pozitif baktılar, memnun olacaklarını söylediler.

Ancak prosedür ve formaliteleri fazla bilmediğim için zaman kaybı çok oldu. Vize sürem az olduğu için bitti. Amacım ve Genel Merkezin talebi kendi pasaportumla Almanya'da kalma yönündeydi. Bunu istememin bir nedeni de Türkiye'den tam kopmamaktı. Fırsat doğduğunda tekrar dönmek, mümkünse bazen partinin faaliyetleri için gidebilmektir. Prensip olarak da ilticadan yana değildim. Uzun süreli veya süresiz oturma vizesi başvurusunda bulunduk. Bir süre sonra bakanlık yetkilileri 'prosedür gereği Genel Merkeziniz Türkiye'deki temsilciliğimize başvuru yapın' dedi.

Yazışmalar zaman alınca, bu arada vize sürem doldu. Türkiye'ye gitmem de riskli olacağından Almanya'da kalıp yazışmanın sonuç-

lanmasını bekledim. Ve bu süre içinde Mannheim’de yapılan bir kimlik yoklamasında vize sürem bittiği için gözaltına alındım. Avukatımla tartıştım, fazla seçeneğimin olmadığını belirtti. İstemeye istemeye iltica başvurusu yapmak zorunda kaldım.

Bir defa iki üç saat ifadem alındı. Ondan 6-7 ay sonra avukatım iltica talebimin reddedildiğini bildirdi ve buna itiraz etti. Birkaç ay sonra da mahkeme davayı görüşüp karara bağladı..

Hâkim ilticamı ret etme gerekçesini bana söyle açıkladı. “Sen PKK’den hapse girmiş ve ceza almışsın. Ayrıca cezaevinde de faal bir durumdaymışsın. Basılmış yazıların vb. var. Almanya, PKK hakkında kriminal örgüt kararı almış. Buna aykırı karar alamayız. Bu nedenle siyasi iltica talebini kabul etmiyoruz. Ama siyaset yasağın var, infazının yanma olasılığı var, kamuoyunda tanınan birisin. Türkiye senin için güvenli değildir. Bu nedenle insani temelde seni burada tutma yoluna gideceğiz” dedi.

Kısacası Türkiye’den ayrılma ve iltica yapma zorunda kalma hikâyem böyledir. İddianamenin uydurduğu hiç bir senaryo ve anlatım belirttiklerim dışında doğru değildir.

Almanya’da bulunduğumu devletin yetkilileri biliyordu. Kalma amacımı ve yapacağım çalışmayı da açıkça söylemiştim. Ayrıca partinin genel başkanı kendi imzasıyla resmi başvuruları da yapmıştı.

İlticamın reddedilmesi tamamen siyasi ve önyargılı bir karardı. Benim Almanya’da yaptığım uygunsuz ve yanlış bir şeyle ilgili değildi. Hiç bir çalışmam, suçum vb. yoktu. Mahkeme böyle bir iddia ve gerekçeden de söz etmedi. Benim gibi siyasi-ulusal kimliği açık ve tartışma götürmez birisinin iltica talebini reddetmek uluslararası iltica hukukuna ve insan haklarına aykırıydı. Mahkeme, Kürt kimliğim ve siyasi çalışmam nedeniyle Türkiye’de hedef olduğumu da biliyor ve kabul ediyor. Ancak benimle hiç ilgisi olmayan 10 yıl önce PKK için alınan bir yasaklama kararı beni, hakkım olan siyasi iltica statüsünden mahrum bırakıyordu.

Böylesi bir kararın neresi adalete, hakka ve hukuka uygundur? Asıl sorgulanması ve tartışılması gereken bu karar değil midir? İşlenmemiş, olmamış suça ceza vermek, hukuka uygun mudur? Ayrıca düşüncemize, geleceğimize ipotek koymak ne kadar insanidir?

Benim veya bir başkasının değişme şansı yok mu? Görüldüğü gibi bazı karar vericiler, bizi değişimin dışında tutarak, hep geçmiş bir hafta, suç gibi göğsümüze asmaya çalışıyor.

Kararı yanlış görmekle birlikte sorun yapmadım. İtiraz yoluna gitmedim. Çünkü Almanya’da kalıcı değildim. Kendime hiç öyle bakmadım. Gelişmeler olumlu yönde gelişir, Kürt sorunu çözüm yoluna girerse ülkeme dönerim düşüncesindeydim. Bu açıdan statümün ne olduğunu pek de dert ve sorun etmedim.

Burada iddianameyi hazırlayan savcıların ideolojik ve siyasi karşıtlıklarının Türkiye’yi bir çırpıda nasıl temize çıkardıklarını ibret ve dehşetle görüyoruz. İnsan okuyunca şoke oluyor. Yasaları, Kürtleri yok saydığı ve siyasi mekanizmanın emrinde olan Türk mahkemeleri bile Türk devletini bir satırda bu kadar temize çıkarma, anti demokratik ve hukuk dışı tutumlarını örtbas etme becerisini gösteremiyorlar. Savcılık makamı, PKK yasağını sürdürmek ve Kürt politikacılarını, aktivistlerini mahkûm ettirmek için Türklere daha Türkcü bir role soyunmada sakınca görmemiştir.

Alman halkı ve basınının bu değerlendirmeyi okumasını ve haberdar olmasını çok isterdim. İbretlik bir durum ve Türklerin inkarcılığını Kürtlere dönük yasağını nasıl temize çıkarıldığını gördüklerinde onlar da çok şaşıracaklardır.

Savcılık “HADEP 13 Mart 2002 tarihinde PKK ile olan ilişkilerinden dolayı yasak edilmiş bulunan bir Kürt partisi, suç zanlısına Almanya için bir yabancı statü kazandırmaya çalışmıştır” diyor.

Burada HADEP bana görev verdiği ve vize için Almanya Dışişleri Bakanına başvuru yaptığı için suçlanmaktadır. Ama asıl çarpıcı olan HADEP’in PKK ile ilişkisi olduğu için kapatıldığı iddiasıdır. Bu iddia tamamıyla yalandan ibaret olup tarihsel bir çarpıtmadır ve Kürtlere yüzde yüz kapalı olan Türk hukuku ve düşünce sisteminin örtbas edilmesi çabasıdır.

PKK nasıl olsa suç örgütüdür, yasaklanması çok doğaldır. Zaten illegaldir. Dolayısıyla yasak ve illegal bir örgüt ile ilişkisi olan Kürt partilerinin kapatılması da normaldir. Yani Türk ırkçı sisteminin mahkemelerinin Kürtlerin partisini kapatmada yanlış bir şey yok. Türkler doğru olanı yapmıştır. Savcılık makamının ya tarihten haberi yok ya da Türk ırkçılığını normal görüyor.

Savcılık bu partilerin kapatılmasını Türkiye'nin anti-demokratik, inkârcı, ırkçı ve yasakçı bir zihniyetin ürünü olduğuna hiç bir vurgu yapmamaktadır. Büyük bir maharetle Türk devletini ve onun Kürt politikasını iddianameden kaçırarak, mahkeme heyetine göstermeden HADEP'le diğer Kürt partilerinin kapatılmasını PKK ile ilişkiye indirgemeye çalışıyor.

Peki, 1960'larda kapatılan Türkiye İşçi Partisinin de mi PKK ile ilişkisi vardı? Üstelik bu partiyi Kürtler kurmamıştı Türkiyeli demokratlar ve aydınlar kurmuştu. Kapatılma gerekçesi ise programında Kürtlerin varlığından söz etmesiydi. Türkiye'nin tekil yapısına aykırı, milleti bölücü içerikli ve Türk anayasasına, siyasi partiler yasasına aykırı görüp kapatmışlardı.

O zaman daha ne PKK vardı ne de başka Kürt örgütü. Kürtler legal platformda ancak 1990 sonrası parti kurma gücüne ulaşabildiler. Ayrıca bu partilerin hiç biri Kürt partisi olarak kurulduklarını resmi makamlara bildirmemişlerdir. Böyle olsa parti kurma şansı hiç olmaz, açılmalarına izin verilmezdi. Bu partiler Türk yasalarına göre kurulmuş. Türkiye'nin demokratikleşmesi programına sahiptirler. Sadece demokratikleşmenin bir ögesi olarak, Kürt sorunun çözümüne dair bazı belirlemeleri vardır.

Kürtlerin ağırlık oluşturdukları ve kurdukları ilk parti HEP'tir (Halkın Demokrasi Partisi). Bu partinin kuruluşu da yine Türklerin dışlayıcılığı üzerine olmuştur. O dönem Paris'te bir Kürt konferansı vardı. Yılarca CHP'de milletvekilliği yapan ve bugünde DTP'de (Demokratik Toplum Partisi) genel Başkanı olan Ahmet Türk ve bazı Kürt politikacıları bu konferansa davet edilmişti. O dönem partileri olan SHP (CHP, Cunta tarafından kapatılmıştı) Ahmet Türk ve arkadaşlarının konferansa gitmelerine karşı çıktı. Ancak Ahmet Türk ve arkadaşları Paris'e gittiler. Paris dönüşü, Konferansa katılma gerekçesiyle SHP'den atıldılar.

Bu dönem Kürt uyanışının güçlendiği, yüzbinlerce insanın sokaklara dökülüp siyasi gösteriler yaptığı bir dönemdi. Kürt tarihinde ilk defa böyle kitlesel bir aktivite, ulusal, siyasal uyanış yaşanıyordu. Bu gelişmelerin de etkisiyle Ahmet Türk ve bir grup Kürt-Türk aydını, sendikacı SHP'ye de tepki olarak HEP'i kurdu. HEP'in kuruluşuyla PKK nin hiçbir ilgisi yoktu. Ancak diğer par-

tilere göre daha demokratik bir bileşimi olduğu, Kürtlere de açık yapısı nedeniyle daha sonra PKK, HEP'e siyasal destek verdi.

Kürtlere dönük baskıların artığı katliam ve köy yakmaların tırmandığı 1993 sonrası bu partiler peş peşe kapatıldı. HEP'ten sonra DEP kuruldu. Ahmet Türk, Hatip Dicle, Leyla Zana, Zübeyir Aydar, Remzi Kartal ve arkadaşları aynı zamanda DEP'in milletvekilleri idi. DEP'de kapatıldı. Hatip Dicle, Leyla Zana, Orhan Doğan, Selim Sadak tutuklandı ve tam 10 yıl hapis yattılar. Zübeyir Aydar ve diğerleri Avrupa'ya kaçtı. Ahmet Türk ve birkaç kişi bir süre hapis yattıktan sonra salıverildiler.

Sonra ÖZDEP kuruldu. O da kapatıldı. Sonra HADEP kuruldu. Sanırım Kürtlerin aktif olduğu ve en uzun ömürlü parti HADEP'ti. Siyasi koşullar biraz değişmişti. Kapatılma davası uzatıldı, 2002'de HADEP te kapatıldı. Ondan sonra kurulan DEHAP ta kapatıldı. Şimdi kurulan DTP de ağır baskılar altında. DTP'nin altmışa yakın belediyesi var. Bu belediye başkanlarının çoğu hakkında açılmış birçok dava var. Başta, Genel Başkan Ahmet Türk olmak üzere bir çoğuna değişik cezalar verilmiş, davaları sürüyor. Onlarca il ve ilçe binası basılmış, yüzlerce partili göz altına alınmış, işkence görmüştür. Şu anda il ve ilçe başkanları içinde olmak üzere birçok partili tutuklanmış ve ağır cezalarla yargılanmaktadırlar.

Bu siyasi geleneğin dışında yani PKK ile "yakınlığı" olmayan hatta PKK'ye karşı olan Melik Fırat'ın kurduğu parti de kapatılmıştır. 1980 öncesi bayındırlık bakanı olan, kendisini liberal olarak tanımlayan Şerafetin Elçi'nin kurduğu parti de kapatılmıştır. Elçi yıllar sonra şimdi KADEP'i (Katılımcı demokrasi partisini) kurmuştur.

Görüldüğü gibi sorun PKK ile ilişki sorunu değildir. 30 yıldır tüm Türk kurumları, basını ve devleti PKK karşıtı propaganda yapmaktadır. Tüm baskıları meşrulaştırmaya çalışmıştır. PKK bağlantısı kurarak eleştirileri ve anti-demokratik yüzünü gizlemeye çalışmaktadır.

HADEP ve diğer partiler silahlı bir çatışmanın, illegal bir faaliyete içinde olmamasına rağmen "bölücü faaliyetleri» nedeniyle kapatılmıştır. Melik Fırat'ın, Şerafetin Elçi'nin ve diğer kapatılan Kürt partilerinin kapatılma gerekçeleri de öz itibarıyla aynıdır. Türkiye bir tek Türk milletinden oluşmaktadır. Bu parti de ise ayrı bir millettten bahsetmekte. Dolayısıyla Anayasa ve siyasi partiler yasasının "Dev-

leti, Milleti ve ülkesi ile bölünmez bütünlüğüne” aykırı hareket ettikleri, “bölücü faaliyet” gösterdikleri gerekçesiyle kapatılmışlardır.

Kürt sorunu çözülmedikçe bu ırkçı anayasa ve yasalar değişmedikçe, Türkiye demokratikleşmedikçe Kürtlerin kurduğu partiler kapatılmaya devam eder, gazete ve diğer örgütlenmeleri yasaklanır, Kürtleri tutuklama ve öldürme devam eder. Bu, tarihsel-toplumsal olgular, gerçekler ortadayken Türk devletini temize çıkarmaya girişmenin bir anlamı ve değeri yoktur.

Savcılık benim PKK’ye ve onun Avrupa örgütüne maaşlı, kadro elamanı ve elebaşı olarak katıldığımı iddia etmektedir.

Benim PKK üyesi olduğuma dair hiç bir belge ve delil sunmuş değildir. Kendi yanında, arşivlerden derlenmiş, eski eklettik alıntı ve belgelerle Avrupa’da ki Kürtlerin tüm çalışmalarını PKK faaliyeti adı altında kategorize etmektedir. Anlaşılan bu işine ve kolayına gelmektedir. 13 yıl önceki PKK yasağına dayanarak Kürtlerin faaliyetlerini tehlikeli göstermeye, meşruluğuna gölge düşürmeye, aktif çalışan insanları da kriminalize etmeye çalışmaktadır.

Bu açıdan PKK ve Kürt örgütsel yapısındaki büyük değişimleri sıradanlaştırmakta, önemsiz gösterip bir kaç satırla geçiştirmeye çalışmaktadır.

Halbuki Bölgede ve Kürtler içinde o kadar büyük değişim ve gelişmeler oldu ki, bunları dile getirmek için ciltler dolusu kitap yazmak gerekmektedir. Bugünkü Ortadoğu on yıl önceki Ortadoğu mu? Bugünkü Kürtler, Kürt hareketi on yıl önceki Kürtler değildir.

En başta şunu belirtiyim. Ben hapisten çıktıktan sonra illegal bir alanda faaliyet yürütmeyi tercih etmedim. Bu, benim kişisel tercihimdi. Kimse de bana başka bir talepte ve dayatmada bulunmadı. Avrupa’ya da tamamen siyasi-diplomatik düzeyde çalışma yürütmek için geldim. Ayrıca benim siyaset anlayışım, görevin büyüğü küçüğü şeklinde ayırım yapmadan, Kürt halkına hizmet amaçlı çalışmaktır.

Kürtlerin devletler düzeyinde destekçilerinin ve dostlarının olmadığını belirttim. Dünyada yalnız bırakılmış, ezilen yoksul bir halktır. Üstelik ulusal, kültürel, toplumsal yapısı dağıtılmak, bitirilmek istenmektedir. Bu bitirici politika ve uygulamalara karşı durmaktan başka çaresi de yok. Çünkü hiç bir uluslararası kurum ve devlet bir çözüm yolu göstermemekte, herhangi bir girişimde bulunmamaktadır.

Başta ABD olmak üzere İsrail ve bölgenin birçok devleti Türk devletiyle sıkı bir ittifak ve işbirliği içindedir. Türkiye, NATO'dan ve başta Almanya olmak üzere birçok devletten destek almaktadır. Kürt'ün yoksulluğu ve yalnızlığı karşısında Türk devletinin dev ordu ve ekonomik gücü, arkasında dünyanın en büyük güçleri, en yıkıcı modern savaş araç ve gereçleri....

Bu, kıyaslanamaz güç dengesizliği ve dünyanın en büyük haksızlık ve adaletsizliği karşısında hala Kürtler suçlanmakta, örgütlere suç örgütü denmektedir.

Ne yazık ki, güçlülerin bakışı ve adalet anlayışı böyle işlemektedir. Biz Kürt halkının çocuklarından da, bu sisteme ve adaletsizliğe tabi olmamız, boyun eğmemiz istenmektedir. Kürtler tarihin karanlıklarına gömülmüş, tüm hakları yok edilmiş, yeryüzünden silinmiş, ne gam! Yeter ki çağımızın, dünyamızın tanrılarının dediği olsun!

Savcılık makamı da ABD ve Türkiye'nin belirlediği yolda yürümede ısrarlı. Çünkü ABD ve Türkiye, PKK ve Kürt hareketindeki değişim konusunda ilgili tutumunu açıkladı. Değişim ne olursa olsun, biz onları "terörist" olarak kabul etmeye devam edeceğiz! "Ya gelip teslim olur, örgütlerini dağıtırlar ya da terörist olarak muamele görür, saldırıların hedefi olurlar" dediler. Bu mantık ve anlayış benimle ilgili hazırlanan iddianamenin ana temasıdır.

Böyle olmasa, en azından bu harekete ideolojik-teorik olarak öncülük eden Sayın Öcalan'ın değişimle ilgili yazılmış yazılarını, görüşlerini mahkeme heyetine sunması gerekirdi. Üstelik Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi için hazırlanan görüşlerini anlatan iki ciltlik kitabın Almanca baskısı da yapıldı. Hem bu iki cilt hem de daha sonra yazdığı "Bir Halkı Savunmak" kitabı, kapsamlı biçimde değişim sorunlarını işlemektedir. Bu görüşler, KONGRA GEL Kongresinde kabul edilmiştir. Yani yasama organı durumunda olan KONGRA GEL bu görüşlerden, değişim projesinden esinlenerek kurulmuş ve bu görüşleri ideolojik-teorik perspektifi, programı olarak resmen onaylamıştır.

Bu değişim projesiyle birlikte Kürdistan'ın dört parçasında, Kürt halkının ana gövdesi ve örgütleri bu temelde yeniden örgütlenmekte, aydınlanmakta ve eğitilmektedir.

Eskiden gerilladan tutalım, Kürdistan'ın dört parçasındaki faaliyetlere kadar PKK yönetiyor ve yönlendiriyordu. Örgütlerin ve kadroların çoğu parti tüzüğüne ve hiyerarşisine tabiydi. Hareketin çok fazla büyümüş olması nedeniyle, dört parçada birçok örgütün ve milyonlarca insanın bir parti tarafından yönetilmesini artık imkânsız kılıyordu. Ayrıca Bölge ve dünyadaki değişimler de, işlerin eskisi gibi yürütülemeyeceğini gösteriyordu. İşte bu iç ve dış gelişmeler, köklü değişim ihtiyacını ortaya çıkarmış ve Sayın Öcalan da bu ihtiyaçlar temelinde, hareketin düşünsel, ideolojik ve örgütsel yapısını köklü bir değişim projesiyle Kürtlerin önüne koymuştur. Kürt örgüt ve kurumları, aydınları da bu değişim projesini ve stratejiyi kabullenmiş, ona göre örgütlenmeye ve kendini değiştirmeye koyulmuştur.

Öncelikle şunu belirteyim, PKK'nin Avrupa'da herhangi bir komitesi ve örgütlenmesi yoktur. KONGRA GEL Kongresinde kabul edilen ve Kürt örgütlerinin anayasası niteliğinde olan "Toplumsal Sözleşme"de Avrupa çalışmaları da Türkiye, İran, Irak ve Suriye gibi özerk bir alan olarak belirlenmiştir. Yani Kürdistan'ın herhangi bir parçası gibi kendi kendisini örgütleyecek ve yönetecek, özerk bir yapılanmaya kavuşacaktır.

Bu nedenle PKK ne Kürdistan'ın diğer parçalarında ne de Avrupa'da örgütleri ve çalışmaları yönetmemektedir. Böyle bir fonksiyonu, görev ve yetkisi yoktur. Avrupa çalışmaları parti tüzüğü ve hiyerarşisine göre yürütülmemektedir.

Ayrıca bugün kurulan PKK eski PKK değildir. Tüzüğü, programı ve işlevi son derece farklıdır. Eskiden PKK sıfırdan başlayarak Kürt halkını örgütledi, savaşı ve direnişi yönetti. Tüm çalışmaları yönlendirdi. Şimdi böyle bir işlevi ve rolü yoktur. Tüm Ortadoğu'da üye sayısı 200-300 kadroyla sınırlandırılmıştır. Partinin esas görevi ideolojik-teorik çalışma yürütmek ve bu alanda öncülük etmektir.

PKK'nin program ve tüzüğü sadece PKK üyelerini bağlamaktadır. Diğer örgütler ve aktivistler bu hiyerarşiye ve tüzüğe bağlı değildir.

Bu yapılanma nedeniyle PKK Avrupa'da herhangi bir örgütlenmeye gitmemiştir. Sadece yazıları, bildirimleri, görüşleri yayınlanıyor. Basından, internetten isteyen okuyup tartışıyor.

Ben Avrupa’da PKK üyesi ve kadrosu olarak faaliyet yürütmüyorum. Onun için tüzüğüne ve hiyerarşisine tabi değilim. Ne PKK’den herhangi bir talimat almış ne de PKK’ye rapor yazmışım. PKK ile üyelik ve organik bir ilişkimin olduğunu gösterir herhangi bir belgeyi veya bilgiyi savcılık da iddia edebilmiş değildir. Bir insan bir örgüte üye değilse, nasıl o örgüt adına suçlanmakta ve cezalandırılması istenebilmektedir?

PKK’nin maaşlı kadrosu olduğum da belirtilmektedir. Bu iddia savcılığın bizi tanımaktan ne kadar uzak olduğunu gösteriyor. Anlaşılan bizi de bir devlete veya örgüte maaşlı çalışan memurlar gibi görüyor.

Bu mücadeleye katıldığımdan beri Kürt halkından bir şey almayı veya talep etmeyi hiç düşünmedim. Hep bulmaya, bir araya getirip halkın ve mücadelenin hizmetine koymaya çalıştım. Bu hareketin kurumları ve kadroları böyle yaşadılar, böyle çalıştılar. Kürt halkının bize maaş verecek parası yok. Hala tüm örgütsel varlığı ve kazanımları tehdit altındadır. Hiç bir şeyi güvenceye alınmış değildir. Çocukları dağlarda, hapislerde, sürgünlerdedir. Türk ordusu savaşı ve operasyonları durdurmuyor, çocuklarının ölüm haberini almaya devam ediyor. Çoğunun mezarı yok, cenazelerini alamıyorlar. Halk bu kadar yoksul, kapı kapı dolaşıp kuruş kuruş topluyoruz. Topladıklarımız mücadelenin günlük ihtiyaçlarını karşılamaya yetmiyor. Varlık yokluk noktasındaki bu halktan maaş ve çıkar talep etmemiz ne kadar ahlaki olur?

Sayın savcılar şunu iyi bilsin ki, bizim ne sosyal güvencelerimiz, ne herhangi bir sigortamız ne de maaşımız var. Sürekli yokluk, takip ve tehlike altında yaşadık. Çoğumuzu öldürdüler. Hangimizi nerede tutuklayacakları veya bir suikastla götürecekleri belli değildir. Ne yaşam güvencemiz ne de can güvenliğimiz var.

Bu zorlukları bilerek Kürt halkı adına konuştuk, yola çıktık. Tamamen gönüllü katıldık. Bu işe beynimizi, ruhumuzu ve benliğimizi yatırdık. Bu anlayışla katılan insanlar ne maaş ister ne de kabul eder. Bunu ahlaki-etik bir sorun olarak görüyorum. Halk kurtulmadıkça hiç bir beklenti ve talebim olmaz. Üstümdeki elbiseleri bile dostlarım ve arkadaşlarım alıyor. Hala zindanlarda çürüyen ve dağlarda her gün gençleri ölen yoksul bir halktan çıkar, mevki ve gelecek beklemek vicdanımıza, hizmet anlayışımıza uymaz.

Kürtlerin Avrupa’da ki örgütlenmesi hakkında iddianame mahkeme heyetine doğru yeterli ve aydınlatıcı bilgi sunmamaktadır. Bu önemli bir konudur ve açıklığa kavuşturulması gerekmektedir. Avrupa’da ki Kürtler CDK çatısı altında örgütlenmişlerdir. CDK’nin programı, amaçları ve örgütlenme sistemi yazılı hale getirilmiş ve CDK kongresinde onaylanmıştır. Bu, CDK bünyesinde çalışma yürüten tüm kişi, dernek ve kurumlar için bağlayıcıdır.

Kürtler arasında CDK, PKK’nin bir yan örgütü olarak algılanmıyor. PKK hiyerarşisine, tüzüğüne bağlı olmadığı ve PKK’nin çalışma ve örgütlenmesi üzerinde hiç bir söz hakkı ve bağlayıcılığı olmadığı biliniyor. CDK tamamen özerk, Avrupa’da ki Kürtlerin ihtiyaçlarına göre örgütlenmiştir. Nitekim CDK’nin asıl açılımı da Avrupa’daki Kürt toplumunun Demokratik Birliği’dir.

Daha önceki örgütlenme ve tartışmalarına girmeyeceğim. Avrupa’ya geldiğim tarihten itibaren ortaya çıkan tartışma ve örgütlemeyi kısaca özetleyeceğim.

Avrupa Kürt kurumlarının Kongresine 2003 yılında katıldım. Avrupa çalışmalarını tanımak, bilgilenmek amacıyla daha çok gözlemci düzeyinde kaldım. Çünkü yapıyı, örgütlenme sistemini tanıımıyordum. Ben hapishaneye girdiğimde sadece PKK vardı. O da daha oluşum halinde ve çalışmalar çok amatörceydi. Çıktığımda ise Kürtler, Türkiye’de siyasal partilerde, derneklerde belediye vb. birçok alanda örgütlenmişlerdi. Her şey çok değişmişti.

Avrupa’da da çok farklı, zengin örgütlenmeler ve etkinlikler ortaya çıkmıştı. Örneğin KON-KURD bünyesinde Avrupa’da Kürtlerin 160’a yakın derneği vardı. Dini çevreler örgütlenmiş, kültür, sanat, basın, yayın vb. birçok alanda örgütlenmiş faaliyet yürütüyorlardı. Bunları az da olsa tanıma imkânına kavuştum.

Avrupa’da kaldığım süre içinde Kürtlerin yeni örgütlenme ve çalışma tartışmalarına tanık oldum. En çok ta Sayın Öcalan’ın değişim konusundaki teorik-ideolojik adımlarını tartışıyorlardı. Avrupa’da da zihniyet düşünce ve örgütlenme konusunda nasıl bir değişime gitmek ve daha nasıl katılımcı, demokratik bir model oluşturulacağı teması tartışmalara damgasını vuran temel konulardı. Bir tür değişim rüzgarı esiyordu Kürtler içinde. Ve bu tartışmaların bir sonucu olarak da yeni bir örgütlenme modeline ulaşıldı. Avrupa Demokra-

tik Kürt Birliği'nin oluşturulması ayrıca Kürt nüfusunun yeterli olduğu bölgelerde halk meclisi, halk konseyleri biçiminde örgütlenmeye gidilmesi bu değişim tartışmalarının somut sonuçlarıdır.

Halk meclislerinin hangi araç ve hukuka göre kurulup çalışacağı tartışılmış ve bu tartışmalar daha sonra yazılı bir programa bağlanmış, CDK genel kurulunda onaylanmıştır. CDK programına bakıldığında tamamen demokratik, meşru ve yasal zemin esas alınarak hazırlandığı ve Avrupa'daki Kürtlerin kültürel, yasal, demokratik alanda gelişmeleri, Kürt kimliğinin tanınmasını amaçladığı rahatça görülecektir.

Yine CDK örgütlenme esaslarının başında gelen temel bir olgu da çalışma yürütülen ülkelerin yasalarının esas alınması ilkesidir. Yani Kürtler, Avrupa'nın hangi ülkesinde örgütlenip çalışacaksa, bunu o ülkenin yasalarına uygun örgütlenmek ve hareket etmek zordadır.

Halk meclisleri sisteminin esası da katılımcılığı yani halkın aktif katılımını sağlamaktır. Halk meclisi hangi bölgede örgütlenebilecekse orada meclisler sistemine geçilecektir. Bu, tüm Kürtlere açık bir örgütlenme modelidir. Halk ve halk tarafından belirlenen delegeler kendi kongrelerini yaparak çalışmalarını yürütecek bir yönetim seçerler. Yani tüm yönetim kademeleri seçimle işbaşına gelir. Bölgenin ihtiyaçlarına göre, kültür, sanat, gençlik, kadın çalışmaları gibi tüm komisyonlar oluşturulur. Bu komisyonlar da seçimle belirlenir. Her bölge düzenli olarak yılda bir kongresini yapar. Komisyonları ve bölge yönetimlerini seçimle yeniden belirler.

Bu örgütlenme sistemi eğitim ve kavratma tartışmalarıyla kitleye de kavratılmış, benimsenmiş ve hem Almanya'da hem de Avrupa'nın diğer ülkelerinde yaşama geçirilmeye başlanmış, giderek oturmaya, hâkim örgütlenme olmaya başlamıştır.

Avrupa CDK yönetiminin nasıl belirlendiğine değinmem gerekiyor. Sayın savcı bu konuyu bilerek atlamış. Sanki legal bir yapılandırma ve dışarıdan atanmış gibi sunmaktadır.

CDK'nin yılda bir Kongresini yaptığını belirttik. Avrupa'daki Kürt politikacıları, aydınları, dernekleri ve diğer kurumları kendi bölgelerinde delegelerini belirlerler. Bu seçilen delegeler kongreye katılır ve kongre genel kurulu bu delegelerden oluşur. Kongre Av-

rupa'da ki Kürt örgütlerinin en üst yetki ve temsil organıdır. Kongrenin aldığı kararlar üyesi olan, programını kabul edenler için bağlayıcıdır. Delegeleler Avrupa'da ki örgütlenme ve çalışmalarını tartışırlar. Eksiklikler, yanlışlar gündemleştirilir. Eleştiriler yapılır, öz eleştiriler verilir. Bu tartışmalar sonucunda bir sonraki yıl yapılacaklar ile ilgili görüş ve öneriler sunulur, bunlar tartışılır. Bu tartışmalar sonucu bir yılın planlaması yapılır, kararlar alınır. Kongreye 250-300 delege katılır. Kararlar dışında Avrupa CDK meclisi seçilir. CDK meclisi üyesi 55-60 kişi arasındadır. Bu meclisin görevi 3 veya 4 ayda bir toplantı yapmak, bu süre içindeki çalışmaları denetlemek ve tartışmaktır.

CDK meclisi kongrede belirlendikten sonra meclis yaptığı ilk toplantıda Avrupa yönetimini yani CDK yürütmesini seçer. Yürütmeyi, meclis kendi içinden seçer, yani meclis üyesi olmayan yönetime giremez. KONRA GEL toplum sözleşmesinde karar altına alınan yüzde 40 cins kotası Avrupa CDK örgütlenmesi için de geçerlidir. Yani tüm yönetim ve örgütlenmelerde kadınların en az yüzde 40 oranında katılımı esas alınır. Örgütlenme modeli daha da açılabilir ancak bu kısa açıklama bile savcılığın işi nasıl geçiştirmeye çalıştığını göstermeye yeter. Bunu kasıtlı yapmaya çalıştığı açıktır. Bu bilgilerin elinde olmaması imkânsız.

İddia makamı eski PKK yasağına sığınarak, bu yasağı anlaşılan ilelebet sürdürme mücadelesine soyunmuş. Bunun için de epey arşiv taramış. Ve benim şahsımda hem bir kez daha PKK'yi mahkûm ettirme hem de beni cezalandırma gayretkeşliğine girmiştir.

Doğrusu savcılığın mantığı Türk savcılarını aratmamaktadır. Belki bu söylemim hoşuna gitmez ama Türk mahkemelerini iyi bilen biri olarak bu iddiamı ısrarla vurguluyorum. Türk savcılarını yıllarca Kürt halkı diye bir halkın olmadığını referans yaparak iddianameler hazırladılar. Türkçe bilmeyip Kürtçe konuşanları ise tutanaklara "anlaşılmayan bir dilde konuştu" diye geçirdiler. Yani Kürtçe bir dilin varlığını tutanaklara düşmek istemiyorlardı. Ve yıllar yılı mahkeme heyetleri bu iddiaları esas alarak binlerce Kürt'e ceza kesti.

O savcılar ve mahkemeler Türk adaleti ve hukuku, yasaları adına hareket ediyorlardı. Tüm mahkeme kararlarında bu yargıları yazılıdır.

Türk mahkemeleri halen bu işi yapmaya devam ediyor. Yalnız artık Kürt yok iddiası üzerinde fazla durmuyorlar. “Türk milletinin ve devletin bölünmez bütünlüğüne” aykırı talep ve hak arayışında bulunanları “bölücülük, terörizm ve teröre destek” kategorisi altında Kürtleri yargılamakta ve cezalandırmaktadırlar.

Şu anda DTP ye ait belediye başkanları Türkçe yanında Kürtçe hazırladığı resmi davetiyeler yüzünden ve 'Sayın Öcalan' dedikleri için yargılanmaktadırlar. DTP genel başkanı Ahmet Türk hakkında süren birçok dava var. Hapishaneler yine aynı iddialardan dolayı Kürtlerle doldurulmuştur.

25 yılı aşkın bir süredir on binlerce Kürt bu mantık ve yasalardan ne çekti ne kadar hapis yattı? Ne yaşamlar mahvedildi ne aileler dağıldı? Hepinizin durup bu duruma bakması ve elini vicdanına koyması gerekmez mi? Hak, hukuk, adalet bunun neresinde? Bir halkın dilini, kültürünü yasaklayacaksın ve buna itiraz eden insanları suçlayıp hapishanelerde, mahkeme salonlarında süründürecek-sin! Buna nasıl yargılama, adalet denebilir?

Türk devleti özellikle Cumhuriyetin kuruluşundan beri bunu tüm kurumları yasa ve anayasasıyla planlı, sistemli, bilinçli yapmıştır. Kürtlerin tüm hak arayışları, tüm girişim ve başkaldırıları “bölücülük, eşkıyalık” olarak tanımlanmış ve ezme, şiddet uygulama dışında başka bir seçenek kabul edilmemiştir. Aynı zihniyet ve politika PKK önderliğinde gelişen Kürt başkaldırısı, hak arama girişimine karşı da uygulanmıştır. 30 yıldır “PKK bölücüdür, teröristtir” propagandası yapmaktan başka tüm çözüm yollarını, seçenekleri devre dışı bırakmaktadır.

Bu Şark kurnazlığıyla güya kendisini Kürt sorunundan kurtarmış oluyor. Kürt halkının varlığı ve sorununu kabul etmiyor. Tarihsel, toplumsal sorunu PKK'ye indirgeyerek PKK'yi de terörizmle özdeşleştirerek, Türk toplumuna ve dünyaya “bende böyle bir sorun yok, ben terörizmle savaşıyorum” biçiminde lanse ediyor.

Benimle ilgili hazırlanan iddianamede de benzer bir mantık ve anlayış var. Türkiye'de hazırlanan iddianamelerin mantığı o kadar sirayet etmiş ki şaşırılmak elde değildir.

Savcılık makamı da Kürdistan'da ki 30 yıllık savaşı, Türk devletin politikası ve uygulamalarını bir tarafa itmiş, varsa yoksa

PKK'nin suç işlemek amacıyla kurulmuş bir örgüt olduğunu kanıtlamaya çalışıyor.

Bakın bu cümle iddia makamına aittir. " Bu suç örgütünün amaç ve faaliyetleri, parti yapısının devamını ve gelişmesini sağlamak ve hedeflerine ulaşabilmesi için suç fiilleri işlemeğe yöneliktir..."

Uzun yıllar Kürt halkına önderlik etmiş, milyonlarca Kürt'ü ayakta kaldırıp İran, Suriye Kürtleri de dahil tüm Kürt dünyasını ideolojik-teorik ve politik olarak etkilemiş, bir ulus yaratma gibi tarihsel bir rol oynamış bir Kürt örgütü böyle mi nitelendirilir?

Sayın Savcı, Sayın Öcalan ve PKK dahil tüm Kürt örgütlerinin düşünce yapısını tartışabilir, değerlendirebilir, eleştirileri ve farklı görüşleri olabilir. Demokratik bir tartışma ortamında herkes görüşlerini sunabilir. Ancak bir harekete karşıtlık yapıp, tarihsel, toplumsal rolünü ve bütünlüğünü göz ardı ederek, sadece olumsuzlamak üstelik bunu resmi makamları kullanarak, yasalar önünde mahkûm ettirmeye çalışmak ne demokrasiye ne de hukuka uymamaktadır.

Madem savcılık PKK'yi yargılıyor, mahkûm ettirmek istiyor o zaman PKK'nin de arşivini tarasın, onların da belgelerini ve tüm kararlarını getirsin. Ama aksine iddianameyi tek yönlü, sadece kötüleme ve mahkûm ettirme metni olarak hazırlamıştır.

Şunu özellikle belirtiyorum; Sayın mahkeme heyeti ve Almanya'nın tüm hukukçularına, aydınlarına çağırım olarak sunuyorum. Öncülük yapın, uluslararası bir mahkeme kurulsun. Hem PKK ve Kürt tarafı hem de Türk devleti bu mahkeme önüne çıkarılıp yargılansın.

Sayın Öcalan da bu çağırımı yaptı. 30 yıllık savaş süresince on binlerce sivil öldürüldü. Binlerce köy yakıldı. On binlerce insan işkence gördü. Milyonlarca insan mağdur oldu. Tüm bunların sorumluluğu ve suçu PKK'ye yüklenebilir mi? PKK'nin bunu yapmaya gücü yeter mi?

PKK içinde çeteleşen, savaş kurallarını ihlal eden, suç işleyenler de oldu. Herkes kurallara, etik değerlere bağlı kalmadı. Bunun da hesabı sorulsun. Kürt tarafının en etkili önderi bunun hesabını vermeye hazır olduğunu belirtiyor.

Ama ırkçılık yapan, bir halkı yok etmek isteyen yıkıcı bir orduyu ve devleti temize çıkararak veya örtbas ederek kimse adaleti

sağlayamaz. Adalet terazisini elinde tutanların adil, tarafsız ve eşit davranması gerekir.

Bu, tarihe ve Kürt halkına mal olmuş bu örgütü, suç işleme amaçlı kurulmuş ilan etmek, böyle sıfatlandırmak büyük bir tarafgirlik ve insafsızlıktır.

Savcılık zamanın ruhundan kopuk, dönemlerin özelliklerini ve önceliklerini dikkatten kaçırarak, suçlamalarda bulunuyor.

Bir noktayı tekrar belirtme ihtiyacı duyuyorum. PKK özellikle 12 Eylül askeri faşist darbesinin yarattığı baskı ve terörü, karanlık ortamı aşmak için silahlı mücadeleye başvurdu. Gerilla savaşı biçiminde gelişen mücadele Türkiye’de büyük tarihsel gelişmelere ve sonuçlara yol açtı. Cuntanın başı General Kenan Evren 1984’de ki ilk eylem sonrası TV’de yaptığı bir açıklama da “bunların ömrü 72 saattir” dedi. Ama öyle olmadı. PKK tüm Kürt isyanlarından farklı gelişti.

İlk Kürt isyanı 1804 yılında Şeyh Ubeydullah önderliğinde, Osmanlılara karşı başladı. Bu tarihten 1980’lere kadar 30’ya yakın Kürt isyanı çıktı. Hepsi kanla bastırıldı ve isyanların ömrü bir kaç ayı geçmedi. Tüm isyanlar lokal, bölgesel kaldı. Ancak PKK’nin önderlik ettiği Kürt ulusal mücadelesi 30 yıldır Türk devletinin tüm yıkım ve çabasına rağmen ezilmedi.

PKK önderliğinde başlayan gerilla savaşı ilk dönemler, askeri yanı ağırlıklı olarak gelişti. O dönem gerilla savaşını öne çıkarmak zorundaydı. Çünkü 1990’lara kadar kitleler harekete geçmemiş, Kürt ulusal mücadelesi kitlesel bir güce ulaşamamıştı. 1990 serhildanlarıyla milyonlarca Kürt sokaklara döküldü. PKK artık gerilla ağırlıklı bir hareket olmaktan çıktı. Ayrıca Suriye ve İran Kürtlerini de etkiledi, harekete geçirdi.

Bu dönemler PKK bağımsız bir Kürt devletini kurmayı savunuyordu. Yani ulus-devlet bakışı ve hedefi vardı. 1992’de Kurtarılmış bölgeler kurma aşamasına gelmiş ve Botan-Behdınan savaş hükümetini kurup ilan etmeye hazırlanıyordu. 1992’de Türk ordusu, KDP ve YNK'nin ortak saldırısıyla bu hazırlıklar engellendi.

Bu ölüm-kalım savaşının şiddetli olduğu dönemin ruh hali, atmosferi ve ihtiyaçları farklıydı. PKK kongrelerine damgasını vuran o dönemin düşünce yapısı ve savaşın ihtiyaçlarıydı. Olağanüstü döneme göre savaş yasaları, kararları öne çıktı. Ayrıca binlerce insan

köyden, şehirden gerilla saflarına akın etti. Eğitimsiz olanlar vardı. Savaş ortamında insanları eğitime olanağı da kısıtlıydı. Binlerce insanı elde silah, düzen ve disiplin içinde tutmak kolay değildi. Ajan sızdırma, korucu saldırıları, özel timler vb. yaygındı. Böyle bir ortamda kuralsızlık daha ağır sonuçlara yol açıyordu. Bu nedenle PKK kongrelerinde gerilla ve askeri ihtiyaçlara göre kararlar alınıyor, cezalar da belli kurallara bağlanıyor, keyfilikten çıkarılıyordu. Çıkarılan kararların esası ajan-korucu ve ulusal mücadeleye karşı suç işleyenleri kapsamaktaydı.

Ulus-devlet anlayışının ve savaşın şiddetlenmesinin bir sonucu olarak bir Kongrede zorunlu askere alma yasası da çıkarıldı. Ancak bu yasa tüm bölgelerde uygulanmadı. Bazı bölgelerde yanlış uygulamalar görülünce yeni bir Kongre beklenmeden karar donduruldu.

Bazı birimler sırf asker alıyorum diye savaş için uygun olmayan, hatta yaşı küçük olanları silah altına almaya başladı. Halkın da şikayetleri üzerine diğer bölgeler de hiç hayata geçilmedi ve bu karar kaldırıldı. Aynı anlayışla o dönem Kürdistan'da vergi yasası da çıkarıldı. Ancak bu da zorunlu askerlik yasası gibi pratikleşmedi. Uygulama olanağı da yoktu. Halkın gelirini, giderini denetleme, vergi sistemini oluşturma, uygulama koşulları ve imkânı yoktu. Devletin denetimi ve imha tehdidi altında bu uygulanamazdı. Bu nedenlerle vergi kararları daha uygulanmadan yürürlükten kaldırıldı.

Daha sonraki kongrelerde birçok karar değiştirildi. İçeriği farklılaştı birçok karar da iptal edildi. Bugün PKK'de saflarında veya KONGRA GEL çatısı altında faaliyet yürüten kaç kişi bu kongre kararlarını bilir veya hatırlar. Bu dönemleri yaşayanların çoğu savaşta öldü. Sağ kalanların çoğu da bunları hatırlamıyorlar bile. Kürt hareketi çok büyüdü. Dönem değişti, deneyim ve birikim oluştu. Kitleler bilinçlendi, birçok alanda yeni örgütlenmeler ortaya çıktı. Tüm bunların yanında 1999'dan beri savaşın tümden sonlandırması için çalışmalar yürütülmekte, köklü stratejik ve programatik değişimler yapılmaktadır.

Savcılık bütün bunları bir tarafa bırakarak veya geçiştirerek ta 1986'da ki PKK'nin III. Kongresine uzanmakta, unutulmuş, hiç bir hükmü olmayan kararlara atıflar yapmaktadır. Türkiye'de çok kullanılan "Müflis tüccar eski defterleri karıştırır" söylemi var. Doğru-

su bu tanımlama savcılığın yaptığına çok uyuyor. Bunlarla uğraşmanın anlamı ve yararı yok. Gelişmelere ve geleceğe bakmak gerek. Ayrıca Kürtlerin gelişme ve değişme hakları veya yeteneği yok mu? Köprülerin altında çok sular aktı. Artık hiç bir şey 1980'ler ve 1990'lardaki gibi değildir. Ayrıca savcılık o dönem yapılan tartışma ve alınan kararların Ortadoğu gibi bir bölgede ve savaş ortamında olduğunu hiç dikkate almıyor. Gücü olmayanın bir saat bile yaşatılmadığı, her gün onlarca insanın öldüğü bir coğrafyada ve o atmosferde yaşasaydı acaba iddia makamı nasıl kongreler yapar ve ya nasıl kararlara imza atardı. Gerçekler tek yönlü değildir. Ve hiç bir şey görüldüğü gibi değildir.

Savcılık makamının gerçekleri çarpıtma ve Kürt hareketine karşı derin bir karıştılığına örnek PKK'den ayrılanlara vb. ilişkin yaptığı belirlemeleridir. İddianameye bakılırsa PKK ve diğer Kürt örgütleri Ortadoğu'dan Avrupa'ya kadar bir diktatörlük ve korku imparatorluğu kurmuş gibi. Bu gerçek hayata uyuyor mu? Hayır. Bazı kavgaları veya istisnai olayları genel kural gibi göstermek, adalet ve hukuk olgusuna uymaz. PKK'nin ceza yasaları çıkardığı ve Avrupa'nın da bu kapsama girdiğini iddia etmek gerçekleri zorlamaktır. Kaldı ki artık PKK'nin böyle kararlar alma ve uygulama konumunda olmadığını belirttik. Kürdistan için karar alma organının KONGRA GEL Kongresi olduğunu ve onun da bir anayasa değerinde, kurumlar arası görev ve yetkileri belirlediğini belirttik. Umarız Savcılık mutlaka elinde olan bu metinlerin birer nüshasını mahkemeye sunar.

PKK, KONGRA GEL ve tüm Kürt örgütleri bugün ABD ve Türkiye'nin öncülüğünde ideolojik ve siyasi bir saldırı altındadır. Avrupa'nın birçok çevresi de ön saflardadır. Ayrıca Kürt hareketinin çalışanları saldırı altındadır. Bir çoğu öldürüldü, tutuklandı ve halen de öldürülüyor. Saldırı altında olan ve kendisini koruyamayan, koruma sorunu olan Kürt hareketidir. Ama iddianameye bakılırsa Kürt hareketi saldırgan, cezalandırıcı ve her tarafa korku salmış durumda. Tek gözle olaylara ve dünyaya bakılırsa işte böyle birçok şey görülmez veya yok sayılır.

Savcılık PKK'den, gerilladan ayrılan Avrupa'ya gelen insanların hedef alındığı, onlara dönük iftira ve karalama kampanyaları düzenlediğini belirtiyor. Şu anda PKK'den, gerilladan veya genel olarak

Kürt hareketinden, değişik nedenlerle kopmuş yüzlerce insan Almanya'da bulunmaktadır. Bunların bir kısmı savaşın zorluklarına dayanmamış, bir kısmı moral açıdan zayıflamış bir kısmı da bireysel yaşamını örgütlemeyi tercih etmiş ve Avrupa'ya gelmiştir. Gelenler içinde çok az bir kesim gerilladan disiplinsizlikleri, çeteleşmeleri ve halka zarar verme nedeniyle sorun yaşamıştır. Bunların bir kısmını hareket dışılamış, bir kısmı da terk edip gelmiştir. Almanya'da bugün suçlanan Kürt hareketi adına faaliyet yürüten aktivistlerin sayısı gerilladan, KONGRA GEL'den kopmuşların sayısı kadar yoktur. Kaçanların, ayrılanların vb. ismine ne koyarsak koyalım, bu insanların sayısı Kürt politikacıların ve aktivistlerin sayısından fazladır. 25 yıldır şöyle veya böyle kopanların en çok toplandığı yer Avrupa'dır. Bu 25 yıl içinde birikenlerin sayısı binlerle ifade edilebilir. Önemli bir kısmı Almanya'da dır. İddia makamına sorsak bize bir sayı verebilir mi? Acaba bu insanlardan kaç kişi polisten veya devletten koruma istemiştir? Kaç kişi koruma altındadır?

Almanya'nın birçok bölgesini gezdim, birçok çevreyle de ilişkim var. Hiç böyle bir sorunla karşılaşmadım, duymadım. Gelenler istedikleri gibi yaşıyorlar, çalışıyorlar. Kimsenin onları tehdit ettiği veya rahatsız ettiği yok. Bu, binlerce insandan çok dar bir çevre kendisini Kürt hareketiyle sorunlu gibi göstermeye çalışıyor ve ısrarla sistemli bir şekilde Öcalan, KONGRA GEL ve bunlara yakın tüm Kürt oluşumlarını ve çalışmalarını hedeflemektedirler. Savcılık bunlardan hiç söz etmemektedir. Savcılığın "Nasname", "Rızgari" gibi internet sitelerinden habersiz olması mümkün müdür? Hayır. Bunlar Alman makamlarınca çok iyi bilinmektedir. Kimilerinin hoşuna gitmekte, bu çevreleri kollamaya, desteklemeye çalışmaktadırlar.

Savcılık PKK'den kopan "Kösül çetesi" olarak isimlendirilen eski elemanların, örgütün iftira ve karalamalarına maruz kaldığını vurgulamaktadır. Bu şahısların çok temiz ve düzgün olduğuna anlaşılan savcılık çok inanmış. Tam olarak kimleri kastettiğini bilmiyorum ama tahminime göre Sait Çürükkaya ve çevresini kast ediyor. Bu insanların bu kadar gerilla ortamında kalmalarına ve siyasi kimlik taşımalarına müsaade edilmesi yanlıştı. Bu yüzden şahsen benim o dönemki PKK'ye eleştirilerim var. Bunları ben cezaevin-

de tanıyordum. Gerilladan esir düşen, yakalananlar hapishaneye geliyordu. Bunlar hakkında olumlu konuşan birisine rastlamadım. Arkadaşlarına insani yaklaşmayan, hukuku önemsemeyen ve lümpen karakterli oldukları belirtiliyordu. Yanlış duymadıysam Sait Çürükaya Almanya'da, bazı hemşerileriyle yani mafya olaylarının içinde olanlarla birlikte tutuklanıp, serbest bırakılmış.

PKK veya başka bir Kürt hareketi bu insanlara iftira ve haksızlık yapmamıştır. Bu kişilikler siyaseten kendilerini bitirmişlerdir. Kendilerini yaşatmak için Avrupa yolunu tutmuşlardır. PKK karşıtlığı da biraz moda olduğu, iltica almayı kolaylaştırdığı için o pozlara girmişlerdir. Bunları Irak'ta finanse eden ve Avrupa'ya getirenler de bilinmektedir.

Belirttiğim bir kaç internet sitesi inanılmaz biçimde Öcalan, PKK ve KONGRA GEL aleyhinde yayın yapmaktadırlar. Yayınlar öyle siyasi-ideolojik eleştiri yazıları değildir. Düpedüz yalan, iftira, hakaret ve ihbar içeriklidir. Bunu anlamak için sitelere bir göz atmak yetiyor. Kürtler için çok önemli bir insan olan Öcalan'a bile Genelkurmay'ın adamı olmaktan tutalım, ağza alınmayacak her küfür ve iftira vardır.

Bu, iftira ve karalama kampanyalarına rağmen bunlar KONGRA GEL'in veya CDK'nin yani hiçbir Kürt örgütünün gündeminde yokturlar. Açın Kürtlerin yayın organlarını, bunlardan hiç söz bile edilmediğini göreceksiniz. Onlar gündeme girmek ve Kürt hareketini provoke etmek için çok uğraşsalar da gerçek budur. Çünkü bunların Kürt halkıyla herhangi bir gönül bağı ve ilişkisi kalmamıştır. Hiç bir Kürt politikacısı ve siyasi oluşumu bu çevreleri ciddiye almaz. Onların da politika yapma, halka hizmet etme gibi bir dertleri yoktur. Yıllardır PKK'den kopmuşlar, gayet tolerans görüyorlar. Şimdi ne durumdalar? Etraflarında kaç kişi kalmış? O kadar imkân var niye Kürt halkı için bir örgüt de onlar kurmuyor? Keşke böyle bir şey yapabilseydiler bizim ulaşamadığımız, örgütleyemediğimiz bazı Kürtleri de onlar örgütleyseydi. Bundan memnun olur, sevinirdik.

Savcılık PKK'nin kendisi dışında başka örgüt istemediği ve Kürtlere baskı yaptığı biçiminde bir bakışı var. İddianameye sızan bir yan da budur. 30 yıldır Kürt tarihi içinde olan biri olarak az çok biliyorum. Bu konuya değinme ihtiyacı duyuyorum.

Sayın Öcalan ve önderlik ettiği hareket çok haksız bir şekilde bazı çevrelerce farklı gösterilmek isteniyor. Kürdistan'ın ve Orta-doğu'nun en demokratik ve bilimi esas alan hareketi, Öcalan'ın Önderlik ettiği Kürt hareketidir. Öcalan, binlerce sayfa, ciltler dolusu kitap yazmış ve görüşlerini herkes nezdinde açıkça savunmuştur. Hep arayış içinde olmuştur. Hem kendi hareketini hem de Kürt toplumunu derin analize ve eleştiriye tabi tutmuştur. Kürt toplumunda inanılmaz bir zihin ve bilinç değişimine yol açmıştır.

PKK'nin kurucuları; aşiret reisleri, ağalar ve şeyhler değildir. Genelde üniversite okuyan ve Kürdistan'ın aydın-okumuş kesimini kucaklayan bir harekettir. KDP-YNK ve diğer Kürt hareketleri dahil okuma-yazma oranı en yüksek hareket PKK hareketidir. Kürtlerin aydın ve entelektüel kesimi genel olarak bu iklimde yetişmiş, çoğunluk PKK'ye yakın durmuş veya içinde yer almıştır.

Kürt tarihinin en fazla eğitim veren, eğitime önem veren hareketi PKK'dir. Savaş ortamında, dağda bile eğitimden vazgeçilmemiştir. Bu anlamda PKK kelimenin gerçek anlamıyla bir eğitim ve aydınlanma hareketidir. Kürt aydınlanmasına PKK öncülük etmiştir.

Türklerin propaganda çarkı bu gerçeği çarpıtmış ve ABD ile birlikte bu hareketi sadece savaş yönüyle lanse etmiş ve bazı çevreleri de etkilemiştir. Bir KDP ve YNK ile bu yönüyle kıyaslanamaz bile. Bugün işine geldiği için ABD bu hareketlerle ittifak yapmaktadır. Bu hareketler artık terörist damgası yememektedir. Devlet temsilcileri tarafından kabul görmekte ve ağırlandırılmaktadır.

Bu hareketlerin Kürt aydınlanmasında kayda değer bir rolü yoktur. Geleneksel toplum ve aşiret yapısına dayanmaktadırlar. İdeolojileri de genelde milliyetçiliktir. Bugün Kürt Federe Devletinde, KDP etkisindeki tüm bölgelerde parti ve hükümet kademelerinde, tüm önemli ve kilit görevler Barzani ailesinin elindedir. Diğer Arap emirliklerinden pek de farklı bir anlayış ve yapılanmaları yoktur. Bu hareketler eleştiriye kapalı, demokratik tartışma kültüründen uzaktır ve tahammül göstermezler. Abartısız söyleyebilirim ki Irak'ta ki Kürt aydınları bunlar tarafından sürülmüş, dışlanmış ve çoğu Avrupa yolunu tutmuştur. Avrupa'ya kaçan aydınların önemli bir bölümü Saddam'ın zulmünden çok bunların politikalarından yurt dışına çıkmışlardır. Bazılarını da

partide etkili olmasın, halkı aydınlatmasın diye çeşitli görevler adına yurtdışına göndermişlerdir.

Bunların yanında Kürtler arası çatışma geleneği bu hareketlere aittir. Bu lanetli geleneği bunlar yarattı. Binlerce aydını ve partiliyi katlettiler. İran KDP'si tasfiye noktasına getirildi. KDP ve YNK çatışmalarında binlerce insan öldürüldü. Kendi partilerinde, onlara ters düşen çok değerli insanları yok ettiler. Bunların yanında Ortadoğu'da ki diğer hareketlere bakalım Filistin örgütlerinin durumu göz önünde. İç çatışmalar ve diğer tasfiyeler diz boyu. Türkiye, Saddam gibi rejimlerin aydınları acımasızca ezme ve yok etme olgusunu anlatmaya bile gerek yok.

Bu gerçekler ortadayken PKK'yi aydınlara, farklı Kürt politikacılarına baskı uygulayan bir örgüt olarak sunmak büyük bir haksızlıktır. Psikolojik savaş aygıtının iyi çalıştığı, beyazı siyah göstermek maharetini sergilendiğini görmekteyiz.

Türkiye'ye bakalım; 80 yaşındaki Kürt Bilge Musa Anter, DEP milletvekili Mehmet Sincar, Av. Medet Serhat, Av. Yusuf Ziya Ekinci gibi çok sayıda Kürt aydını ve politikacısını öldürdüler. Bu cinayetleri devlet güçlerinin organize ettiği, kontra-gerilla birimlerinden öldürüldüğü de açığa çıktı. Meclis Araştırma Komisyonu, Başbakanlığa bağlı müfettişlerinin raporları, bu biçimde yüzlerce Kürt'ün öldürüldüğünü raporlaştırdı.

Bu aydın katliamı, ağır tahrik ve provokasyonlara rağmen PKK kesinlikle Türk politikacılarına ve devletin yanında ağır saldırılarda bulunan kesimlere yönelmedi. Basın dünyasından, politik arenadan, akademik çevrelerden hiç kimseye silah doğrultmadı.

Kendisi ağır bir imha altında olan, aydınlanma ve halkı eğitme-yi varlık nedeni sayan bir hareketi, baskıcı, yasakçı göstermek vicdansızlıktır, tarihi gerçekleri çarpıtmaktır.

PKK, tüm Kürt hareketlerini eleştirmiştir. Bu eleştirilerini de yüksek sesle yapmıştır. Kendi düşüncelerini savunmak her siyasi partinin yaptığı doğal bir iştir. PKK'nin de yaptığı budur. Başkalarını eleştirmek neden baskı kurmak olsun?

Bugün tüm Kürt çevreleri Irak'ta Kürtlerin federasyon ve devlet kurlmalarını destekliyor. Eleştirilecek birçok yönleri olmasına rağmen susmayı tercih ediyorlar. Ama Sayın Öcalan bu tarihi dö-

nemde bile -ki Kürtlerin böyle fırsat yakalamaları her zaman mümkün olmuyor- Kürtlerin ulus-devlet kurmalarının yanlış olduğunu söylüyor. “Devletten önce demokratik bir toplum kurun, komşu devletler ve halklarla ortak çözümler bulun. Kürt ulus-devleti bölgede başka devletlerle savaşa itilir, bu felaket getirir” diye uyarılarını yapmaktadır.

İddia makamı ayrıca öyle bir hava vermiş ki sanki PKK, Kürdistan’da iktidar olmuş, hapishaneler kurmuş, istihbarat ve polis örgütleri harıl harıl çalışıyor. Halbuki PKK saflarında yer alanlar görüldüğü yerde öldürülüyor, tutuklanıp işkencelerden geçiyor. PKK’nin elinde bir köy bile yok. Şehirde barınma şansları yok. Ancak dağda da gerilla saflarında gizlenerek ve zor şartlar altında yaşıyorlar. Bunların çoğu da yerleri tespit edildiğinde öldürülüyor operasyonlara hedef oluyorlar.

PKK’nin kitlesele olarak en güçlü olduğu bölge Türkiye. Türkiye’de de PKK dışında Kürt partileri vardır. Geçmişte kurulanlar ve kapatılanlar oldu. Bugün de HAK-PAR ve KADEP var. HAK-PAR’ın Genel Başkanlığına şimdi Sertaç Bucak getirilmiştir.

Sertaç Bucak, 20 yıldan fazla Almanya’da PKK karşıtlığı yaptı. Eski Rızgarcilerden İbrahim Güçlü, Avrupa’da sistemli biçimde PKK karşıtlığı yaptı. O da 7-8 yıldır Türkiye’de, KÜRT-DER’de çalıştı.

Türkiye’de PKK’nin ya da ona sempati duyan milyonlarca Kürt’ün hiç biri bu partilere ve çalışanlarına dönük hiç bir saldırının içinde olmamıştır. Bu partiler hiç bir biçimde rahatsız edilmemiştir. Hiç kimse herhangi bir olay ve saldırının olduğunu iddia edemez.

Bunların yanında PKK, Suriye ve İran’da da en güçlü tabana ve kitle desteğine sahiptir. Suriye ve İran’da herhangi bir Kürt aydınının, politikacısının PKK tarafından rahatsız edildiğini, kimse iddia edemez.

Gerçekler bu kadar açıkken, KDP ve YNK’yi demokrat kabul edilir bulacak PKK’yi de baskıcı ve Kürt aydınını ezen örgüt statüsüne koyacaksınız. Bu kadar inkârcı ve gerçekleri çarpıtmanın Türk devletine özgü olduğunu sanıyorduk.

Savcılık KADEK ve eski örgütsel yapılanmalarına ve kararlarına göndermelerde bulunarak, PKK’nin suç ve ceza kararlarının olduğunu ve “mücadelenin geçmiş yıllarında ulusun birliği aley-

hinde işlenmiş olan bütün suçlar için geçerli bir aftan” söz edildiğini bildirmektedir. Tekrar belirtmeliyim ki savcılık kararların bütünlüğünü ve savaşa olan bağlarını gözlerden kaçırarak bazı cümleleri metinlerden cımbızlayarak mahkeme heyetine kasıtlı biçimde tek yanlı bilgi sunmaktadır.

Bir defa bu kararların savaş ve savaş bölgeleri esas alınarak değerlendirilmesi gerekir. İkincisi de bu kararların uygulama alanı yasaların ve devlet hukukunun geliştiği Avrupa gibi ülkelerle ilgisi yoktur. Hak ve hukukun aranabildiği, can güvenliğinin tehlikede olmadığı yerlerde bu kararlara gerek yoktur. Ve dağda, Kürdistan’da savaş ortamında alınan kararların hedef ve uygulama alanı Avrupa değildir.

Başka bir nokta da, bu kararların çoğu bugün geçerli değildir. Yeni kongrelerde, yeni kararlar alınmıştır. Ulusun birliği aleyhine işlenen suçlar kavramı da anlam itibarıyla geniştir ve savcılığın sürekli Almanya ile ilişkilendirmesi de bir çarpıtmadır.

Kürdistan’da 70 binden fazla korucu var. Bunlar Kürtlerden oluşan paramiliter güçlerdir. Devlet zorla veya çıkar sağlayarak Kürtlerin bir kısmını silahlandırmış ve çatışmaların içine sokmuştur. Korucuların bir kısmı devletin silahıyla, idari ve siyasi desteği ve toleransıyla çevre köylere baskı yapmış, köylülerin arazilerine el koymuş, mallarını gasp etmiştir. Birçok cinayetin ve suçun faili olmuşlardır. Bu olgular, devletin resmi raporlarına da yansımıştır.

Ayrıca Korucular bölgeyi, araziyi ve halkı iyi tanıyor. Halkın birliği ve örgütlenmesi önünde önemli bir engel durumundalar. Gerillalarla birçok çatışmaları olmuştur. Çok sayıda gerilla ve korucu bu çatışmalarda yaşamını yitirmiştir. Bunların dışında ajanlaştırılan, kelle avcısı olarak kullanılan birçok Kürt vardır. Bu faaliyet ve suçları devlet tüm hukuk kurallarını çiğneyerek, Kürtleri birbirine kırdırma ve birliklerini önleme amacıyla yapıyor. Bu politikanın ismi de “iti ite kırdırma” olarak konulmuştur.

İşte eskiden çıkarılan af yasalarının ve çağrılarının hedefi de bu kesimleri de kazanmak, suç işlemekten alıkoymak ve Kürtlerin ulusal birliğini güçlendirmektir. Yakın tarihte 21 Mart 2007 Newroz bayramında da KONGRA GEL halkın birliğine ve Kürtlerin iç barışına hizmet etmesi amacıyla tekrar bir af ilan ettiğini açıkladı.

Unutmayalım ki dün PKK, bugün de Kürtlerin çatı örgütü durumundaki KONGRA GEL Kürt halkı adına karar alan en üst irade durumundadır. Türk devleti karşısında Kürt iradesini, tarafını temsil etmektedir. Ateşkes kararı almış, Türk devletini çözüme çağırmıştır. Yani Kürtler adına barışçıl çözüm vb. kararları alan bir yapılanmadır.

Bazı aydınlar, değişik partiler Türk hükümetinden gerillanın silahlılandırılmasını ve sivil yaşamına katılmasını kolaylaştırmak için bir af çıkarma önerisi yaptılar. Bu görüşlere karşı Kürtlerin lideri olan Sayın Öcalan ve KONGRA GEL şöyle bir açıklama yaptı. “Kim kimi affediyor. Asıl büyük suçları devlet görevlileri işledi. Biz barıştan yanayız ve Kürt sorununda silahların tümüyle devreden çıkarılması için sorumluluklarımızı yerine getirmeye hazırız. Öncelikle işlenen suçların açığa çıkarılması gerekiyor bunun için de Güney Afrika benzeri bir komisyon, Hakikatleri Araştırma ve Uzlaşma Komisyonu oluşturulsun. Bu gerçekler ışığında karşılıklı birbirimizi af edelim, barış ve güven ortamı oluşturalım”.

Sayın Öcalan ve KONGRA GEL, af kavramını Türk devletini de içine alacak şekilde iki halkın yaralarını iyileştirme biçiminde kullanmıştır. Savcılık işin aslını bir tarafa atıp bir halkın geleceğini ilgilendiren kararları getirip Almanya’da hiç de bununla ilgisi olmayan bazı olaylara indirgemektedir.

Savcılık, Kürtler ve Türk devleti arasındaki savaş ve çatışmalara, tarafların birbirini suçlamalarına da bir yorum getirir mi acaba? Biz, devleti inkârcı, ırkçı ve Kürt halkını yok etmekle suçluyoruz. Devlet de bizi vatan haini ve terörist olarak ilan ediyor. Savcılık bu konuda nereye kadar taraf olacağını daha rahat bir üslupla dile getirirse, herkes için daha hayırlı bir iş yapmış olur.

Ayrıca dünyanın her yerinde ciddiyeti olan tüm örgütlerin tüzükleri ve disiplin cezaları vardır. Belirlenen amaçlara aykırı davrananlara bu tüzükler uygulanır. Örgüte veya halkın malına zarar veren, suüstimal eden, yolsuzluklara bulaşanlara vb. tabi ki bir hukuk, tüzük uygulanır. Örgütlerin kendisini temiz tutması ve koruması gerekir.

Bu iş Almanya’da da böyle değil mi? Bir memur yolsuzluk veya disiplinsizlik yaptığında, bir politikacı rüşvet yediğinde, mahkeme-

lerde o kurumların idari ve disiplin mekanizması harekete geçmez mi? Ayrıca adliyelik bir durum varsa oraya da havale edilir. Ancak tüzük gereği birçok karar alır, önlemlerini alır. Her disiplin olayı mahkemelik de olmaz. Bu genel doğrular ve hukuk kuralları ne hikmetse Kürtler söz konusu oldu mu unutulur? Unutulması da tesadüfi değildir. Bu anlayışın temelinde Kürtleri küçük ve hor görmek yatar. Kürtler kim ki? Onlar hukuktan kendi kendilerini yönetmekten ne anlar? Onların bağırıp çağırmaları, bazı iddialarda bulunmaları bazı şeyleri ifade etmez. Devletsiz bir toplum. Öyleyse ciddiye almaya gerek yok. Onları ancak Türkler, Araplar, Farslar yönetir. Bu devletlerin yasaları dışında bir iddiaları olamaz ve dikate alınamaz anlayışı ne kadar da su yüzüne çıkıyor.

Savcılık CDK'nin 14 Ocak 2005 tarihli bir toplantısından da şu alıntıyı yapmıştır: “örgütün yapısı içinde kadro elemanı statüsüne girmeyen ve yurtsever konumunda kalmak isteyen kişilerin muhafefet teşkil etmeyen bir tutumda kalması ve zararsız hale getirilmesi temel bir siyasettir. Örgüte karşı düşmanca bir tavır takılmaları halinde bu kimselerin etkisiz hale getirilmesi ve teşhir edilmesi de en önemli yasal savunma çalışmasıdır.” Sözde bu açıklamaya dayanarak bazı kişiler gitmiş, M. Taştekin adında birinden rapor istemişler ve tehdit etmişler. Bu olayın aslını bilmiyorum. Böyle bir olay da duymadım. Ancak ne olduğu belli olmayan bir kişinin güya tehdit edilmesiyle kocaman bir örgütü, binlerce çalışanı suçlu göstermeye çalışmak hangi hukuk anlayışına sığar?

Almanya'ya, belirttiğim gibi son iki üç yıl içinde böyle yüzlerce insan gelmiştir. Savcılık bir kişi dışında iddia da bulunamamaktadır. Ama tekil olaylardan, bazı kişilerin keyfiyetlerinden yola çıkarak bir hareketi suçluyor.

Yaptığımız alıntıda şiddet ve baskıyı içerir, çağırıştırır hiç bir şey yoktur. Sadece gelenlerle görüşülmesi, durumlarını açıklamaları istenmiştir. Temel politika ve yaklaşım gelenleri kazanmaktır. Ayrıca geldiğinde farklı tutum sergileyenler oluyor. Bazılarını Türk devleti örgütleyip harekete sızdırmak istiyor. Bazıları korucu, paramiliter çevrelerden geliyor. Bazıları da problemlili insanlar. Durumlarını halktan gizleyen, Kürt hareketinin adını kullanan, çıkar sağlamaya çalışanlar da çıkıyor.

Düşmanca davrananlara karşı bile alınacak önlem, teşhir edilmedir. Evet, savcılığın suç deliliymiş gibi gösterilen şey 'teşhir edilmeleri' kelimesidir. Acaba kendisi CDK 'ye ne önerir? CDK'nin yaptığı nedir? Durumunu kendisiyle konuşup netleştirmek. Karşıt ve zarar verici bir yanı varsa bunun halka açıklayıp kitlesini bilgilendirmektir. Bundan daha siyasi ve yumuşak bir tavır olabilir mi? Bu tür insanlar Kürt kitlesi içinde durumlarını gizleyip halkı suiistimal ederek halkın imkânlarından niye yararlansın? Teşhirden anlaşılan budur. Bunun dışında anlamlar yüklemek kasıtlı bir tutum olur.

Eğer savcılığın belirttiği gibi baskı ve tehditi içeriyorsa Almanya'ya gelen yüzlerce insana bunun yapılmış olması gerekiyordu. Şu noktanın da bilinmesinde yarar vardır Kürt hareketinin oluşturduğu kendisine göre bir dil ve edebiyat vardır. Örneğin Türkçenin kullanılması, Kürtlerin verdiği içerik ve biçim, Türklerden epey farklılık içerir. Bazı kavramların vurguları daha güçlüdür veya onlardan biraz daha farklı anlamlar yükleniyor. Örneğin teşhir kavramı, bu kavramla Türk devletin politikasını ve yaptıklarını açığa çıkarıp kamuoyunu bilgilendirme ve kendisini gizlemeyi önlemesini ifade eder. Ancak teşhir kavramı iç tartışmalarda da çokça kullanılır. Herhangi bir anlayış veya davranışın yanlışlıklarını, yarattığı sonuçları anlatır. Eleştiri ve öz eleştiri konusu yapılır. Tüm bunlara, "şu anlayış, bu hata teşhir edildi" denir. Siyasal örgütsel literatürümüz de yer etmiş bir kavramdır. Bu iddianamede yapıldığı gibi bir yazıdan cımbızlayarak baskı biçiminde gösterilmesinin Kürt siyasal gerçekliğiyle bir ilgisi yoktur.

Toplanan bağışlar ve ekonomik duruma ilişkin de kısmi bir açıklama yapmak gerekir. Çünkü savcılık iddianamenin önemli bir kısmını bu konuda yapılan çalışmalara dayandırmış.

Bu konu, Türk devletinin ve ABD'nin en çok üzerinde durduğu bir konudur. Özellikle son iki üç yıldır ABD, Türkiye'nin askeri alanda sonuç almamasından da yola çıkarak Kürt direniş hareketinin ekonomik, diplomatik ve basın-yayın faaliyetlerinin durdurulmasının gerektiğini sık sık vurgular olmuştur. Özellikle hareketin ekonomik damarlarının kesilmesini, kurutulmasını hedef aldığını basına da açıklamıştır.

Türkiye ve ABD bilinçli olarak Kürt hareketindeki yeni yapılanmayı ve örgütlenmeyi görmezlikten gelmektedir. Bunun nede-

ni açıktır. Türkiye 30 yıldır kendi halkına PKK düşmanlığı aşılamış, bu propagandanın gölgesinde Kürt sorununu ezmeye çalışmıştır. ABD ise hep Türkiye'nin yanında olmuş, 2003 yılında PKK'yi terör örgütü listesine almıştır. Bu nedenle yarattıkları statüye dayanarak Kürtlerin tüm mücadele ve taleplerini terörle nitelendirmeye ve PKK şahsında tecrit etmeye, halkın direnişini tasfiye etmeye çalışmışlardır.

Ben yakalanmadan bir süre önce ABD'liler yakında Avrupa'daki örgüt yöneticileri tutuklanıp mahkeme karşısına çıkarılacaktır diye açıklama yaptılar. Bu açıklamanın üstünden bir iki ay geçmeden ben tutuklandım. Rıza Erodoğan tutuklandı.

Türkiye'nin Kürt hareketini ezmek için ABD ile oluşturduğu bir koordinasyon var. Bu koordinasyonda Türkiye adına emekli General Edip Başer, ABD adına da emekli General Ralston bulunmaktadır. Bunlar -2007'nin ilk günlerinde olması gerekir- Almanya yetkililerinin de katıldığı bir toplantıyı Stuttgart'da yaptılar. Bu toplantıdan kısa bir süre sonra ağırlıklı Baden Württemberg eyaletinde 15'i aşkın Kürt derneği ve Kürtlerin evi basıldı.

Bu toplantıda neler konuşuldu, hangi kararlar alındı? Bu konuda Alman kamuoyuna bir açıklama yapıldı mı? Hayır. Bu tür gizli toplantılarda işte Kürtler konuşulmakta, aleyhinde kararlar alınmaktadır. Bunu yapanlar da Almanya'da olduğu gibi sonuçlarını kendi halkından gizlemektedirler.

Bu dönem Fransa'da da Kürtlerin evleri ve dernekleri basıldı. 15 Kürt politikacısı ve vatandaşı tutuklandı. ABD hem Ankara'da hem de Washington'da, ayrıca General Ralston'unda ağzından bu operasyonları sahiplendi. Kendi girişimleri sonucu bu operasyonların yapıldığını söyledi.

Burada bir farkı belirtmek gerekir. Fransız kamuoyu ve demokratik çevreler bu olaya tepki gösterdiler. Bunun gizli pazarlıklarla bakanlıkça düzenlendiği belirtildi. Fransız yargıçları da bu oyuna dahil olmadı. Tutuklananlar serbest bırakıldı.

Operasyonda kamuoyuna verilen yalan-yanlış bilgilerle, kara para aklama vb. örgüt operasyonu gibi gösterilmeye çalışıldı. Ancak yakalanan kişilerin kara para gibi işlerle ilgisi olmadığından, şahsi suç işlemediklerinden serbest bırakıldılar.

Şunu da özellikle belirtmem gerekir şu anda Avrupa'nın hiç bir ülkesinde, Almanya'da gösterilen gerekçelerle hiç bir Kürt politikacısı ve aktivisti hapiste yoktur, ceza almamıştır.

Almanya, PKK veya Kürt direniş hareketiyle kendisini taraf haline getirmiştir. İddianameden de anlaşılacağı gibi Kürt hareketini bitirme, etkisizleştirme hedeflenmiştir. Kürt hareketi, direnişi meşru ve haklı olarak görülmediği gibi, suç işleme amaçlı oluşmuş bir yapılanma olarak sunulmaktadır. Suç işleme amaçlı örgüt ne yapılır? Tutuklanır, cezalandırılır, yasaklanır, yaşamasına, gelişmesine izin verilmez. Bu iddianamenin de yaptığı bu değil mi?

İşin ilginç tarafı, bazı politikacılar Türklerle girdikleri gizli ilişki ve pazarlıklar karşılığı Kürtler üzerinden yasak ve baskıyı sürdürürken, Alman halkının, politikacı ve partilerin çoğunluğunun olan bitenden haberi de yoktur. Konu ustalıklı parlamentonun ve partilerin, kamuoyunun gündeminden çıkarılmış, adi bir vakaymış gibi istihbarata ve polise havale edilmiştir.

Savcılık makamı da, otuz yıllık arşivleri tarayarak, daha önceki benzer mahkeme karar ve dosyalarını toplayarak, davaya bakan mahkeme heyetine sunmaktadır.

Buradan Kürtlerle ilgili bir çıkış ve çözüm yolu var mı? Bir çözüm yolu gösterilmekte veya bırakılmakta mıdır? Hayır. Kesinlikle Kürtler bir halk, bir irade ve taraf olarak görülmemektedir. Bir suçlular topluluğu gibi sürekli izlenmekte, gözetim altında tutulmakta, gerektiğinde de evleri, dernekleri basılmakta ve tutuklanmaktadır.

Belirtilenlerde hiç bir abartı yoktur. Tam tersine yapılanları, olan biteni dile getirememeye, haksızlıkları ortaya koyamama var. Kürtler, devletleri ve ekonomik gücü olmadığından Avrupa'da, özellikle de Almanya'da horlanmakta, kriminalize edilmekte, itilip kakılmaktadırlar.

Sormak lazım, basılan Kürtlerin evlerinde veya derneklerinde ne aranmaktadır? Silah mı, bomba mı, saldırı planları mı? Hayır. Bunların olmadığını, Kürtlerin bu işlerle uğraşmadığını Almanya'da istihbarat ve savcılık makamı bilir. Peki, ne aranıyor? Ola ki, PKK'ye veya Kürt örgütlerine ait bir-iki yayın, bildiri ya da halktan toplanan bir kaç kuruş para veya para makbuzları bulunur. Evet,

operasyonlarda asıl amaç budur. Eğer biraz para, makbuz veya yayın ele geçirilirse bunlar büyük suç delilimiş gibi mahkemelere sunulacak ve örgüt yasağının devamı temin edilmiş olacak.

Burada bireylerin işlediği suçların hedef alınmadığı, Kürt hareketinin yasaklaması, gayri-meşru göstermesi ve faaliyetlerinin men edilip dolayısıyla tasfiye edilmesinin hedef alındığı görülmektedir.

Almanya bu rolü niye üstlenmiş durumda, neden ısrarla bunu sürdürmeye çalışıyor? Kürtler de hak ve hukuklarına kavuşsa, onurlu yaşasalar, Almanya'nın hangi çıkarı zarar görecektir? Korkmaya gerek yok! Savaş biterse, Türkiye savaşa harcadığı parayla daha çok mal alma ve ticaret yapma olanağına kavuşur. Bu da Almanya'nın daha çok işine gelir. Belki eskisi gibi fazla silah satamaz ama ondan çok daha fazla başka sektörlerden kazanır.

Savcılık "Almanya'da yaşamakta olan yaklaşık 20.000 Kürt aile ve iş adamlarından 10 milyon Euro'dan fazla bir aylık gelir sağlanmaktadır" diye belirlemede bulunuyor.

Bunun yanında, Kürt hareketinin gelir kaynağını, "aylık aidat, çeşitli parti yayını hasılatı ve düğün ile şenlik gibi özel toplantılarda toplanan paralar" şeklinde göstermektedir.

Burada görüldüğü gibi, hareketin gelir kaynakları, ekonomik faaliyeti gayet açık ve şeffaf bir biçimde yürütülmektedir. Tümüyle halka dayalı, yasal ve meşru temelde çalışılmaktadır. Kirliliği, gizli, gayri-meşru hiçbir işe ve ilişkiye girilmemekte, hareket buna izin vermemektedir. Ayrıca hiçbir yerde ne PKK, ne KONGRA GEL ne de CDK adına parasal işlere bulaşma yoktur. Bu hareketin hiçbir gizli hesabı söz konusu değildir. Hiçbir devlet, gizli veya açık bu harekette maddi katkı yapmamaktadır, hiçbir devletin kapısı da bu amaçla çalınmamıştır, kimseden para, silah vb. yardımı istenmemiştir.

30 yıldır Kürt hareketinin içinde olan, yakından izleyen biri olarak bu konuda rahat konuşabiliyorum. Bu hareketin, bugün dünyanın özellikle Ortadoğu'nun en temiz, en ilkel ve ideallerine en bağlı hareketi olduğu açıktır. Ortadoğu'da faaliyet gösterip de böyle temiz kalmak kimsenin harcı değildir. Çok sağlam ideolojik, felsefik ve ahlaki bir yapılanma gerekir. Özellikle Sayın Öcalan'ın kişiliği, siyaset anlayışı, inanılmaz ve mucize olarak değerlendirilebilecek bu sonucu yaratmıştır.

Kürt hareketi içinde eğitim düzeyi düşük, politikasını kavramamış, kaba siyaset anlayışına sapanlar olmamış mı? Olmuştur. Halka karşı suç isleyenler de çıkmıştır. Sabrı, bilinci, direnci zayıf olan, halka tepeden bakanlar olmuştur. Bu halk güçten, kaba yöntemlerden anlar diyenler de olmuştur. Ancak hareket içinde her zaman bu anlayışlarla bu yöntemlere başvuranlarla eğitim ağırlıklı mücadele edilmiştir. Gelişme sürekli olumlu yönde olmuştur. Halka karşı işlenen suçlarda, disiplinsizliklerde, kaba saba yaklaşımlarda artma değil devamlı azalma görülmüştür. Hareket çalışanlarını sürekli eğitmiştir, toplantılarda eleştirmiştir. Tutumlarını değiştirmeyen veya kafa yapısı siyasi çalışmaya uygun olmayanlar bu çalışmalardan alınmışlardır. Hareketin çalışmadan alıkoyduğu, görevine son verdiği birçok insan olmuştur.

Bu belirttiklerimiz iddianame gündeminin dışındadır, varsa yoksa “örgüt suç işlemek amaçlı kurulmuştur” ısrarını sürdürme söz konusudur. Niyet çözüm, diyalog değil de, tasfiye olunca, haliyle hep aleyhinde malzeme aranacak, yorumlar negatif olacaktır.

Ekonomi amaçlı düzenlenen kampanyalar dahil, tüm çalışmalar açık ve aleni yürütülmektedir. Savcılık hangi bölgenin belirlenen hedefinin ne olduğunu, hedefe ne kadar ulaşıp ulaşılmadığını, çok iyi bilgilere, hesap dökümlerine sahiptir. Bu konuda CDK yıllık kongre ve kararlarında, yazılarında bu konuları açıkça işlemektedir. Savcılık da, iddianamede bazı cümleleri aşırarak suç delili gibi göstermeye çalışmıştır. Bütün yazışmalar, kararlar savcılığın elindedir. Bilgimiz yok veya elimize geçmedi diyemez. Çünkü internet sayfalarında, yazılar birçok dökümanda bunlar işlenmektedir.

Eğer halkı tehdit ve yasadışı bir çalışması, zor uygulama politikası olsaydı, bu çalışmalar böyle aleni yürütülür müydü? CDK yöneticileri, Kürt politikacıları telefonlarının dinlendiğini, internet sayfalarının kontrolde olduğunu bilmiyor mu? Bunlar biliniyor. Savcılık öyle bir hava vermiş ki, sanki gizli belgeler, yazışmalar ele geçirilmiş gibi. Öyle bir şey yok. Savcılık Kürtlerle diyaloga girer, onlardan bu bilgileri isterse, Kürtler kendileri getirip kendisine sunarlar.

Oysa Kürt hareketi halka gittiğini, kendisini halka dayandırdığını, halkın gücüyle, katkılarıyla kendisini finanse ettiğini her zaman söylemiştir. Bu konuda kimseye ne borcu, ne de minneti vardır.

Şunu belirtmeyi kendim için bir borç ve görev olarak görüyorum. Biz cezaevindeyken binlerce aileye gitmenin her çeşit insanla muhatap olup para toplamanın bu kadar zor bir iş olduğunu bilmiyorduk. Hareketin çalışanı ve sempatanı çok, kitlesi de ağırlıklı olarak savaş mağduru bir kitledir. Yokluğun ve zorluğun ne olduğunu bilir. Herkes vatandaşlık ve insanlık görevi olarak gücü oranında katkısını sunar. Avrupa devletlerinin de yasaları, demokratik kültürü buna uygundur, bir zorluk çıkarmıyorlar, diye düşünüyordum.

Avrupa'ya gelip, çalışmaları yakından görünce işin hiç de öyle uzaktan görüldüğü gibi olmadığını gördüm. Bu alanda çalışan herkesi, bu işin emekçilerini takdir etmek, büyük bir saygı göstermek gerekiyor. Gerçek şu ki dünyanın en zor işlerinden birini yapıyorlar.

Şimdi Hıristiyanlıkta böyle misyonerler, keşişler kalmış mı bilemiyorum. Din adamlarının çoğu kiliselerde veya belki başka mekanlarda üstlenirler. Basın-yayını etkin biçimde kullanırlar. Öyle gece gündüz kapı kapı gezip insanları kazanmaya, ikna etmeye çalışmazlar.

Savcılık bu büyük fedakârlık, emek ve erdem gerektiren çalışmayı ne kadar gözden düşürmeye, karalamaya çalışıp kriminalize etmek istese de, gerçeklerin üstünü örtemeyecektir. Hem bu işte çalışanlar, hem de Kürt halkı çok kutsal ve en temel bir insanı çalışmaya damgasını vurmuşlardır.

Yokluktan yaratmayı, azdan biriktirip çoğaltmayı başarmışlardır. Kendi yağında kavrusa da, boğazından kısıp verse de, Avrupa'da azımsanmayacak oranda, Kürtlerin sesini dünyaya duyurmayı, Kürt davasını tanıtmayı başarmışlardır. Kürdistan tarihinde şimdiye kadar başarılmayan bir ilki Kürtler Avrupa'da kendi imkânları ve güçleriyle başarmış, dünyanın dikkatini Kürtlerin üzerine çekmişlerdir.

Türkiye'nin militaristleri işte bunun için kudurmuş durumdadır. Kendi güçleri de bunu durdurmaya yetmeyince, PKK'nin, Kürt hareketinin ekonomik kaynaklarını kurutmak için Avrupa'ya seferler düzenlemektedirler. Bilmeyen de PKK'nin veya Avrupa'da siyasal çalışma yürüten Kürtlerin ne ekonomik kaynakları var, diye merak eder herhalde.

Bilmeyenler veya merak edenler bir tarafa, Avrupa'da bu kaynak kurutma faaliyetlerine katılan, ABD ve Türkiye ile ortak çalışanlar var. Eğer böyle olmasaydı, yani Türkiye işlediği tüm suçlarda destek görmeseydi, bu kadar şımarmaz ve Avrupa'da da Kürtlerin peşine düşmezdi.

İddia makamı insanı şaşırtan bir karşılık, ve mantıkla bu zalim, bittirici ve yok edici Türk politikasına denk düştü. Onu güçlendiren bir iddianame hazırlamıştır. Kendisi de, günlük etkinlikler dışında, ekonomik kampanya için sadece Almanya'da 20 bin aileye gidildiğini, bağış toplandığını belirtmektedir. Bu insanın iradesini kıran ve ömür törpüleyen işi yürütenleri suçlamak mı yoksa taktir etmek mi gerekir? Emeğe, halkların özgürlüğüne ve demokrasiye, hukuka inananların bu çalışmayı yüzde yüz sahiplenmesi, takdir edip sahiplenmesi gerekir. Çünkü bu çalışmanın temelinde halk ve emek vardır.

Zaten halka dayanmayan çalışma ve örgütlenmeler demokratik bir yapılanmaya kavuşamazlar. Özgücüne dayanmayan siyasi bir oluşum kimlik ve irada de kazanamaz. Eksiklikler ve sorunlar, zorluklar ne olursa olsun, halka dayanmak, halkı aydınlattıp örgütlemek gerekir. Halka dayalı hareketler, o halkın sorumluluğunu yüklenmek zorundadırlar. Sorumluluk yüklenenler de hata ve yanlışların üzerinde kendilerini uzun süre ayakta tutamazlar. Değişmek ve gelişmek zorundadırlar.

Savcılık makamı niye dernek vb. kuruluşların etkinliklerinden, üyelerinin, tüzükleri çerçevesinde aidatlarını ödemelerinden rahatsız oluyor? İnsanlar kapı kapı dolaşıp bin bir zorlukla bağış topluyor. Savcılık niye bundan rahatsız? Niye bunu kriminalize etmeye çalışıyor? Bu çalışmalar Almanya'nın anayasasına ve yasalarına da aykırı değildir.

Festivallerde, derneklerde vb. yüzlerce insan bir şeyler satıp bir kaç kuruş topluyor. Misyonerler, çilekeş keşişler gibi kapı kapı dolaşıp bağış topluyorlar. Normalde savcılık herkesten daha çok bu çalışmanın ne kadar zor olduğunu biliyor. Çünkü tüm telefonları, yazışmaları o topluyor. Haliyle bu olağanüstü zor çalışmaya sempati duyması, takdir etmesi gerekmez mi?

Kendileri böyle bir çalışmaya acaba kaç gün dayanır? Çok zor, böyle bir işe girişmeye cesaret edeceğini sanmıyorum.

Bunun kendimden biliyorum. Kürt toplumunu iyi tanıyan birisiyim. Halkla ilişki ve diyalogum da oldukça iyidir. Ama şunu belirtiyim ki kapı kapı dolaşıp her çeşit insanla muhatap olmak, hele para istemek inanılmaz derece zor bir iştir. Dağda gerillacılıktan, hapiste mahpusluk yatmaktan daha zor bir iştir.

Savcılık şunu kabul etsin, Kürtler eksiksiz, mükemmel insanlardan ve meleklerden oluşmuyorlar. Çok eğitilmiş, ekonomik olarak kalkınmış bir toplum da değildir. Üstelik düşmanları tarafından eğitilmiş ve yönetilmişlerdir. Kendisine yani çıkarına, kültürüne ve tarihine ait olanı da düşmanları kafalarından çıkarmaya çalışmıştır. Ancak bütün bu olumsuz toplumsal gerçekliğe rağmen yürüttüğümüz mücadeleyle direngen, onurlu ve örgütlü bir halk ortaya çıkarmayı başardık. Bu büyük suçu işlediğimizin farkındayız. Türk devletinin de bu yüzden bize olan büyük kınını ve düşmanlığını da biliyoruz. Ancak Avrupa'da bazı çevrelerin bundan rahatsız olmaları veya mükemmel Kürt aramaları da çok çarpıcı bir olgudur. Tarihçilerin ve toplumbilimcilerin muhakkak incelemeleri gereken bir konudur.

Bu çalışmanın irade kırıcı bir yanı olduğunu belirtmiştim. Bu önemli bir olgudur. Herkesin, mahkeme heyetinin de biraz kavraması gerekir. Onun için kısaca izah etmeliyim. Örneğin ben yıllarca Türk ırkçılarının ve işkencecilerin elinde büyük acılar çektim. Amaçları irademi kırmak ve beni mücadeleden koparmaktı. Zaman zaman ölümü aradım, doğduğuma pişman oldum. Ancak iradi açıdan büyük bir problem yaşamadım. Çünkü yapılanların haksız olduğunu, zorbalığı ve insanlık dışılığı temsil ettiğini biliyor ve görüyordum.

On binlerce insanın kapısını çalıp ve niçin gittiğini izah etmek, onun gönlünü ve beynini kazanmaya çalışmak güzel ve zevkli bir çalışmadır. İkna edemezsen, kırılmış veya incinmiş olarak oradan ayrılmazsın. Ama buna bir de ekonomik boyut eklendi mi, bu birçok şeyi aşındırıyor ve zorluyor. Düşünün normal yaşamda bazı kimselemlerle arkadaş olmayı ilişki kurmayı bile istemezken, ayağına gidiyor, üstelik bağış yapmasını istiyorsun. Bazılarımız aç kalsa bile, gurunun yedirip gidip bir dostundan borç bile istemez. Ama karşısında eğitim, bilinç ve toplumsal sorumluluk açısından, senden oldukça geri bir adamın karşısına çıkıp dil döküyorsun. Bazıları nezaket gös-

terip seni dinlemiyor bile. Bazıları son derece maddiyata düşkün. Ruhunu al ama 10 Euro isteme cinsinden olanlar var.

Tamam, vereceğim deyip de, seni peşinden koşturanları da özellikle eklemek gerekir. Bazılarından bir 100 Euro bağış almak için beş-on defa randevuya gideceksin. Üstelik randevu gününü ve zamanını da o belirliyor.

Birçok Kürt ailesi tarikatların, İslamcılarının içinde. Birçoğu Kürt ulusal hareketine karşıt hale getirilmiş. Almanya'da 500 bini aşkın Kürt var. Savcılık da rakamları vermiş ancak 20 bin aileden bağış toplanabiliyor. Bazı insanlar Kürt oldukları halde, ben Kürt değilim, size verecek bir kuruluşum yok, diyor. Böyle kapısı çalınıp da çalışanları kovan, tersleyen birçok insan var.

Her gün böyle birçok olay ve insanla karşılaşmak gerçekten insan da müthiş bir sabır ve irade gerektiriyor. Ben 12 Eylül faşizmini yaşadım, hem de Diyarbakır gibi bir cehennemde, ama iradi olarak daha güçlüydüm. Burada ekonomik kampanya çalışmasına tanık olunca, Kürt halkının bu temel insanlık davası olmazsa, bu işi hemen bıraktırdım, demiştim.

Bazı çevreler de harekete karşıdır, antipatisi olan da var. Bilerek, kapısına gidenleri tahrik edip olay çıkarıyor ve işi polise, savcılara taşıyor. Bazen bağış almaya gidenler tepkisel, sinirli tipler olabiliyor. Kavgalar, bozuşmalar yaşanıyor. Dar bir çevre içinde yürütülen bir çalışma olsa, kontrolü ve eğitimi kolay olur ama on binlerce aileyle ve daha fazla insanla muhatap olunuyor. Ne yaparsan yap, sorunları, hataları sıfırlayamıyorsun. Bunun en iyi bilen makamların başında da savcılık makamı gelir. Ama çıkan bazı sorunları, hareketin tümüne mal ederek suçlamaya, mahkûm etmeye çalışıyor.

Savcılık, 1995 kongresinde 'vergi ödenmemesi üçüncü sınıf suçlar arasında yer almaktadır' diye bir cümleyi konu içine sıkıştırmış. Ne bildiği o PKK var ne de ortada vergi yasası diye bir kongre kararı var. Bu kararlar artık tarih oldu. Ulus-devlet anlayışı ve örgütlenmesi çoktan terkedildi. Bu kararların belirttiği gibi uygulanma imkânı da olmadı.

Savcılık, "2005'de CDK genel toplantısında, parti için belgelerde savunulan, ödeme yükümlüsü kişilerde ödemelerin istisnasız gönüllülük ahlakına dayandığı görüşü, sadece kadro elemanlarını ve

cephne çalışanlarını direngen bir yaklaşıma sevketmeye yarayan haksız bir atıftan ibarettir” diyor.

Hem parti, örgüt içi yazışmalarda ve CDK merkez kurullarında 'gönüllülük esastır' diye belirleme yapacaksın hem de buna inanılması gerektiğini, bu belirleme ve kararların haksız bir atıftan ibaret olduğunu vurgulayacaksın. Burada bir çelişki yok mu? Niye 1995'te alınan ve çoktan yürürlükten kalkmış bir karara inanıyor, o kararın eteklerine dört elle sarılıyorsun da, gönüllülük ilkesi esastır, denilen kararlara niye inanmıyorsun. Böyle seçmeci davranma hakkın var mı? Kürt örgütlerinin aldığı bazı kararları kabul bazılarını ret veya veto etme hakkına mı sahipsiniz, diye sormak gerekiyor. Bu alışmaları kalamak, lekeleyip suçlamak gibi özel bir görev mi üstlenilmiş?

şunu belirteyim ki, hareketin kuruluşundan günümüze kadar tüm varlığı ve çalışmaları gönüllülük üzerine olmuştur. Bu, güneşin varlığı gibi bir gerçeklik olarak 30 yıllık Kürt hareketinin temel karakteridir ve tarihe mal olmuştur. Bazı istihbarat örgütlerinin veya savcıların karşıt çabaları bu gerçekliği karartamaz, saptıramaz.

Türk devletinin bu ağır yıkıcı baskı ve savaş makinesi altında halk her zaman öncülerine, mücadelesine sahip çıkmıştır. Biz bu halkın gönlünü ve beynini kazandık. Türk devleti gibi yıkım araçlarımız, hapishanelerimiz yoktu. Eğer biz bu halkı sevmeseydik, uğruna işkencelere göğüs gerip ölmeseydik, bu halk bizi kabul etmezdi, bizimle mücadeleye katılmaz, maddi-manevi yönden finanse etmezdi.

Alınan eski kararlar da halka baskı amacı taşımamaktadır. Sadece o dönemin siyasi bakışına göre alınmış ve ihtiyacı olan kararlardır. Yanlış olduğu veya uygulama imkânı bulunmadığından da değiştirilmiş veya kaldırılmışlardır.

Eğer biz bu halka kötülük yapsaydık, mal ve canına göz dikip çıkar sağlasaydık, bu halk asla hareketin peşinden gitmez onu 30 yıl ayakta tutup yaşatmazdı.

Savcılık, 1995-2003 yılları arasında Federal Suç Masasına 300 tehdit, şiddet kullanımlı tahsil haberi verilmiştir, diye rakam sunmaktadır. Ama 2005 ve 2006'nın rakamlarını vermemektedir. Sadece 2005-2006 yıllarında Federal Suç Masasına eyaletlerden çok sayıda bu tip haberler verilmiştir, diye usta bir manevraya başvurmuştur. Niye rakamlar yok da “ok sayıda bu tip olay var”

deniliyor? Bu, açıkça verileri ve olguları mahkeme heyetlerinin önünden kaçırma çabasıdır. Teknoloji o kadar gelişmiş ki savcılık nefes alışımını bile izleyebiliyor, ama son iki yılın istatistiklerini mahkemeye sunmuyor. Sunulmuyorsa ne diye bu yönlü çok sayıda olay var, diye ithamda bulunuyor? Aslında iddianamenin tümü dikkatle incelenirse, tüm dokusuna gizlenemez bir tarafgirlik ve insanları mahkûm ettirmek için vicdanı ve hukuku zorlama yanı rahatlıkla görülür.

1995-2003 yılları arası sekiz yıl eder. Sekiz yılda 300 olayın olduğu belirtilmiş. Bu rakamlar da ne kadar doğru, kaç kaç kasıtlı ihbar o da belli değil. Kaç olay mahkeme kararlarıyla tespit edilmiş o da belli değil. Ancak yansıyan tüm olay ve ihbarlar PKK'nin aleyhine delil diye sunulmuş.

Bu rakamlarda savcılığın iddialarını geçersiz sayan bir yan yok mu? Politikadan, kitle ilişkilerinden anlayan birisi daha ilk bakışta savcılığın suçlamalarının geçersizliğini anlar. Almanya'da yılda ortalama 20.000 aileden bağış almıyor. Bunun dışında da on binlerce insanla günlük ilişkiler var. Ve bu dev gibi çalışmada yılda çıkan olay sayısı ortalama 37 civarında. Bu nasıl bir örgüttür ki, on binlerce insana gidiyor, bağış adı altında ödeme yapmaya zorluyor, vermeyeni de tehdit edip cezalandırıyor. Ve yılda, savcılığın zorlama rakamlarına göre ancak 37 olay meydana geliyor.

Böyle kutsal ve dünyanın en zor çalışmasını yürüten binlerce çalışana böyle bir ithamda bulunmak, örgütlerini suçlayıp kriminalize etmek vicdana ve akla sığar mı?

Olayların bu kadar az olması acaba sadece polise önlemler veya savcılığın özel bir çalışmasının ürünü müdür? Hayır, kesinlikle böyle değildir. Devletin, yasaların etkisini veya varlığını göz ardı etme anlamında belirtmiyorum. Bu, tamamen siyasi örgütsel bir sorundur. Esas çözümü de oradan kaynaklanmaktadır. Şu anda -Türk gazetelerinden okudum- Almanya'da Türk kimliği taşıyan 5 bin kişinin hapisanede olduğu belirtiliyor. Bunun tahminen 2 bini Kürt'tür. Çoğu mafya, kirli ilişkilere ve suçlara bulaşmıştır. Peki, bu Kürtlerin yüzde kaç savcılığın çok sevdiği, dilinden eksik etmediği PKK'lidir?

Demek sorun polise tedbirler değildir. Bu hareket sürekli toplantılar yapmaktadır. Eğitimler, tartışmalar yürütmekte, kendi kitle-

sini ve çalışanlarını bilinçlendirmektedir. Çalışanları, kitlesi yasadışı işlere, suçlara pek bulaşmıyorsa, asıl nedeni budur.

Savcılık şunu da çok iyi bilir, belgeleri de elindedir: PKK'nin, KONGRA GEL'in ve CDK'nin yani etkili hangi Kürt çevresi varsa en üst yöneticileri, bazı çalışanlarının kötü yaklaşımlarından ve yanlışlarından dolayı halktan özür dilemişlerdir. CDK kararlarında, barış ve uzlaşma komitelerinin kurulup, hangi nedenle olursa olsun, incinmiş, küsmüş veya tepki duyan Kürt ailelerine gidip onları tekrar kazanma ve kendilerine karşı, kırıcı söz ve davranışlardan dolayı özür dilenmesi gerektiğini belirttiğini biliyorum.

Ayrıca Türkiye'de bulunduğum yıllarda, PKK adına birçok çetenin -ki çoğu polisle çalışıyordu, bazılarını JİTEM ve polis örgütlüyordu- halktan para topladığını gördüm. Bu çetelerin topladığı paranın, PKK adına çalışanlardan daha fazla bir meblağı götürdüklerini söyleyebilirim. Bu açıdan PKK Başkanlığı, Merkez Komitesi adına defalarca basın kanalıyla halka uyarılar yapıldı. "Kimse bizim adımıza sizi tehdit edemez, zorla para alamaz. Tanımadığınız, kimliğinden emin olmadığınız hiç kimseye bir şey vermeyin" denilmiştir.

Bu konularda bu kadar hassas olan bir hareketi tüm toplantı ve eğitimlerinde "halkı ikna ve kazanma esastır" ilkesini izleyenleri, halka karşı suç işleme amaçlı örgütlenme diye lanse etmek için insanın vicdanının kararması gerekir.

Tekrar belirtiyim, Kürt örgütleri Almanya'daki tüm Kürtlerden bağış alamıyor. Bir kısmı açıkça vermiyorum, demektedir. Bir kısmı da kazanılmıştır, gönüllüdür, imkânları oranında katkı yapmaktadır. Eğer bağış yapmayanlara karşı tehdit ve zor kullanma gibi bir örgütsel anlayış veya karar olsaydı, polise ve savcılıklara binlerce olayın yansımaları gerekirdi.

Bağış için evine gidilenlerin tahrikleri veya bilinçli olay çıkarılmaları, olayı polislik düzeye çıkaranları gözünde tutmak gerekiyor. Ancak bunlara rağmen, dar, sekter, kırıcı ve kolaycı bazı kampanya aktivistlerinin neden olduğu olaylar da vardır. Tüm uyarı ve eğitim çalışmalarına, toplantılara rağmen, bildiğini okuyan bazı tipler çıkıyor. Savcılık ne kadar ısrarla bu olaylar münferit değildir dese de, verdiği rakamlar bile olayların şahıslardan kaynaklandığını, münferit kaldığını göstermektedir. Halka kötü davranış, kitle

kaybına yol açmak hareketin politikasına aykırıdır. Mahkûm edilmiştir. Hem de her zaman. Umarım mahkeme heyeti ilgilenir, zaman ayırır da Sayın Öcalan'ın yazılarını ve açıklamalarını okur.

Bu halkın lideri ve örgütlerin en yetkili insanı olarak Sayın Öcalan bu konuda binlerce sayfa yazı yazmıştır. Halka dayanmayan, halkı sevmeyen ve halkı örgütlemeyen bizden değildir, demiştir. Bu konuda savcılığın belge sıkıntısı yoktur. Ancak kabul etme, adil olma sorunu vardır. Bu halka karşı zorbalık yapan, ona karşı suç işleyenlerin bu harekette yeri yoktur. Eğer bunu kabul etmeseydik Türk devletinin zorbalığına karşı canımızı ortaya koymazdık.

Rakamlar üzerinde iyi durmanızı, ciddi bir analizden geçirmenizi rica ediyorum. Her çeşit adamla yüz göz olunuyor ve 20.000 aileden her yıl para toplanıyor. Çıkan olay sayısı yılda 40 bile değil. Ve olaylarda bir artma yok, tersine sürekli düşüş yönündedir. Bu da CDK yetkili organlarının bu konularda ne kadar duyarlı olduğunu gösteriyor. Halkı zorlayan veya kafasına göre gidenler de sürekli ayıklanıyor, birçok insan bu çalışmadan men edilmiş veya görevden alınmıştır.

Eğer PKK, KONGRA GEL veya bünyesindeki örgütler sadece para bulma amaçlı çalışırsa milyarlarca dolar, her yıl rahatlıkla toplayabilirler. Bu hareketin Ortadoğu'da, Türkiye'de muazzam bir gücü ve otoritesi vardır. Çok adamını bulaştırmaya da gerek yok. Bir kaç çete kurar, mafya tarzı çalışırsa, milyarlarca dolar, para bile demez. Buna heveslenenler de çıkmadı değil. Bu kadar kolay yol varken, biz niye açlık ve yokluk içinde yaşıyoruz, gidip yoksul insanlara dayanıyoruz, diyenler oldu. Ama Sayın Öcalan ve hareketin kadroları, yönetim organları hiç bir zaman bu yollara kapıyı açmadı, tolerans göstermedi. 30 yıllık savaş ve dağılmış bir ulusun örgütlenmesi ve ayakta tutulması bu yolla olmuştur. Başka yollara izin verilseydi, bu hareket çabuk çürür, yozlaşır ve dağılırdı.

Rakamlara dikkat etmeyi sürdürmeliyiz. Tüm Almanya'da bir yıl boyunca toplanan para 10 milyon Euro'dur. Bu rakam savcılığa aittir. Tam olarak ne kadar para toplandığını bilmiyorum. 10 milyon kabul edelim. Binlerce örgütün, propagandacısı ve aktivisti koşturup duruyor. Ancak bir yılda 10 milyon toplayabiliyor. On milyon Almanya gibi bir devlet için ne ifade eder? Bir dege-

ri var mı? Yılda 500 milyar Euro'dan fazla vergi toplayan bir devlet için hiç bir şey ifade etmez.

Kürtler kültür-sanat, basın-yayın, çalışanların yol parası, diplomatik faaliyet dahil tüm aktivitelerini bu bağışlarla yürütüyor. Savcılık da başka bir gelir kaynağı iddiasında bulunmuyor. Hiç bir devletle, istihbarat örgütüyle bu alanda hiç bir ilişkiye girilmiş değildir. Kürtler dünyanın en zor işini yaparak kendi yağında kavrularak çalışmalarını kendi öz kaynakları ile finanse ediyorlar.

Şu anda dünyada hiç bir örgüt böyle ömür törpüleyen, zor bir çalışma sistemini yürütmüyor. Başka bir örneği kalmamıştır. Avrupa'da belirttiğimiz gibi keşişler, dini misyonerler bile böyle bir sistem içinde çalışmıyorlar. Bu paranın sonuna kadar vergisi de ödenmiştir. Çünkü çalışan insanlardan toplanıyor. Ayrıca harcanıldığında da aynı şey geçerlidir.

Almanya'yı çok gezdim. Kürtlerin dernek, kültür-sanat vb. örgütlerinin çoğu Almanya'dadır. Diğer ülkeleri de az çok biliyorum. Tüm Kürt kurumları ekonomik sorunlar yaşıyor. Birçok proje ve çalışmaları maddi sıkıntılar nedeniyle aksamaktadır. Savcılık eğer Kürtler ve kurumlarla diyalog içinde olsaydı, bunu daha iyi anlardı. Herkesten en fazla bilgiye sahip olan kurumdur. Genel durumu bilmiyor değildir. Tüm yazışmaları, telefon görüşmeleri vb. adım adım kontrol ediliyor, izleniyor.

Bazı münferit olayları niye bu kadar öne çıkarıp genelleştiriyor? İddianamede N.Y.'in Duisburg'da birisinden tehditle para almaya çalıştığını ve yargılandığını belirtilmiş. Mafyavari yöntemlerin, görüldüğü gibi Kürt halkına, örgütlerine ne siyasi ne de ekonomik bir yararı olmuyor. Asla bu yöntemleri kabul etmeyiz. Bu olay bildiğim kadarıyla CDK meclis toplantısına getirilmiş, şiddetle ret ve mahkûm edilmiştir. Sayın savcı nasıl kullanmak isterse istesin, ama Kürtler ve siyasal organizasyonları için böyle anlayışlar ve kişiler kabul edilemez. Bu, herkesten önce, en basta da Kürt hareketlerinin sorunudur. Çünkü bu tür anlayış ve girişimler, örgütlerin altını oyar, kitle desteğini bitirir.

Kürt hareketini bugüne kadar yaşatan ve ayakta tutan halk desteğidir. Eğer halk desteği yitirilirse, bu hareket nasıl yaşar, kime dayanarak ayakta kalır? Görüldüğü gibi sorun her hangi bir yasanın

ihlal edilmesinden öte anlam ve önem taşımaktadır. Hareket için varlık-yokluk sorunudur. Ayrıca insanların onuru, can ve mal güvenliği gibi temel insan hakları ihlallerini de içeriyor.

Bu tür insanlarla ve gelişecek olaylara karşı Almanya'nın ve diğer ülkelerin tüm ilgili birimleriyle başta CDK ve KONGRA GEL her türlü işbirliğine hazırdır.

Şunu da eklemekte yarar var: Almanya'da 20 bin aileden para toplanıyor. Avrupa'nın diğer ülkelerinde de yaklaşık olarak bu kadar aileye ulaşıyor. Yani yılda ortalama 40 bin aileden bağış toplanıyor. Bu, nüfusa vurulduğunda yüzbinlerce insana ulaşıyor demektir. Bu kadar yaygın ve kitlesel bir çalışmada suistimalleri, yolsuzlukları, tehdit vb. olayları sıfırlamak mümkün mü?

Hedef ve amaç bu olabilir ama gerçekçi olmalıyız. Birçok insan daracak aile ortamında bile her şeyi istediği gibi düzenleyemiyor, başarılı olamıyor. Ama savcılık makamı suç işleyenlerle, yasaları ihlal edenlerle uğraşacağına, öncelikle suçu toplumsallaştırıyor, siyasal-örgütsel kılıyor. Binlerce insanı ve politikacıyı töhmet altına sokuyor.

Savcılık, "Avrupa'dan para sağlamak örgütün ve kadronun var olması ile ilgili büyük bir önem taşımaktadır. Zira HPG olarak anılan PKK'nin gerilla birliklerinin donatımı ve silahlanmasının yanı sıra Yakın-Doğu'daki, Türkiye'deki ve Avrupa'daki partinin yapısı ve faaliyetleri de ancak bu şekilde sürdürülebilir..." diyor. Burada savcılığın niyetini sorgulamamız gerekmez mi? Ne isteniyor? PKK'nin, gerillanın, Türkiye ve Avrupa'da ki Kürt örgütsel varlığının dağıtılması ve bitirilmesi mi? Savcılık neyi hedefliyor? Kürtler varlıklarını ve faaliyetlerini sürdürmesinler mi? Tüm halklar örgütlenip haklarını almış ve çoğu devletleşmişken, Savcılık Kürtlere neyi reva görüyor? Hangi yol, çıkış ve çözüm sunuluyor? Kaldı ki Kürtler hırsızlık yapmıyor, banka soymuyor, yol kesip insanların malını gasp etmiyor. Çoğunluk yoksul olan Kürtler kendi rızaları ile kendi çalışmalarını finanse ediyor, bağışta bulunuyor.

Savcılık bundan neden rahatsız? Suç işleyenin yakasına yapışmıyor mu? Polis veya mahkeme yapılanması mı yetmiyor? Çarpıcı bir değerlendirme ve niyet ortada.

Ayrıca şu teraneyi de artık tekrar etmenin bir yararı yoktur. Mahkemeye yanlış bilgi vermek ile Alman hukuk sistemine bir katkı

yapmış olmuyor. Alman toplumuna da bunun hiç bir yararı yok. “HPG olarak anılan PKK'nin gerilla birlikleri...” tanımı tümüyle gerçek dışıdır. Savcılık kavramları karıştırdığı veya bilmediği için böyle yapmıyor. Bilerek bunu yapıyor. HPG, PKK'ye bağlı değildir ve HPG, PKK'nin gerilla birliği olarak sunulamaz. PKK'nin rolünü ve misyonunu savcılık biliyor, iddianameye de almış. Yeni kurulan PKK'nin misyonu ideolojik önderlik ve yönlendirmedir, diyor. Hal böyle iken HPG nasıl PKK'nin gerilla birlikleri oluyor? HPG, PÇDK, PJAK, PKK, kadın örgütleri, kendi kimlik ve özgün örgütlenmeleriyle, KONGRA GEL içinde yer alıyorlar. Bu örgütlerin hiç biri diğerlerine bağlı değildir. Aralarında hiyerarşik bir bağ yoktur. Parlamento-meclis yani yasama organı durumundaki KONGRA GEL içinde her örgüt kendisini temsil etmektedir.

Tekrar belirtelim, PKK tarihi rolünü oynamıştır. Kürdistan'ın dört parçasında milyonlarca insanı etkilemiş, ulusal bir uyanışa yol açmış ve örgütlenmenin temellerini atmıştır. Halk hareketi çok büyümüştür. İran, Türkiye, Suriye ve Irak'ın koşulları, çelişkileri farklıdır. Tüm bu çalışma ve örgütleri PKK, yani bir parti çatısı altında yürütmek artık mümkün değildir. Kürtler değişen koşullara ve ihtiyaçlarına göre kendilerini ideolojik-siyasal ve örgütsel, her açıdan yeniden yapılandırmakta ve örgütlemektedirler.

Bilindiği gibi her örgütlenme ihtiyaçtan doğar. Ve o örgüt gerçeğe uyduğu, yaşamın ihtiyaçlarına cevap verdiği oranda yaşar. Ne yapalım yani, Kürtlerin ihtiyaçları değişti, bu nedenle kendilerini değiştiriyorlar, farklı örgütlenmelere gidiyorlar. Savcıların hatırına bu değişimlerden vaz mı geçilsin? Ya da Kürtler nasıl örgütleneceklerini, hangi siyasi hedefleri önlerine koyacaklarını önceden savcılara sorup icazet mi alsınlar?

İddianamenin mantığı Türkiye'de tek parti dönemi zihniyetini hatırlatıyor. 1940 öncesi CHP Türkiye'de tek başına iktidardı, başka parti yoktu. Askeri-sivil bürokratlar her şeye hâkimdiler. Halk adına onlar konuşur, onlar karar verirlerdi. Bu zihniyetin sembolü haline gelmiş bir olay var. Nevzat Tandoğan adında katı milliyetçi, dönemin etkin yöneticisi olan Ankara Valisi; sol düşünce ve aydınlanma belirtileri ortaya çıkınca, buna çok öfkeleniyor. O dönem de Sovyet karşıtı olmak komünizme karşı durmak önemli! Muhalifle-

re “Siz kim oluyorsunuz? Bu memlekete komünizm gelecekse, onu da biz getiririz” diyor.

Anlaşılan bu iddianameyi hazırlayanlar da, benzer bir anlayışa sahip “PKK veya Kürt hareketi nasıl değişir, kabul etmiyoruz. Yasakçılığımızı zorlaştırıyor. Kürtlerle ilgili bir karar alınacaksa, onu da biz alırız” demeye getiriyor.

Evet, ne yapabiliriz? Savcılığın hoşuna gitmese de Kürtler değişmiş ve farklı örgütlenme modellerinde karar kıldılar. Hala tartışıyor ve arayışlarını sürdürüyorlar. Ağırlıklı Ortadoğu’da yaşayıp örgütlendikleri için de, Almanya Federal Savcılığı’na başvurup izin almayı akıl etmemişlerdir!

Hukukta nesnellik esastır. Olmayan suçlara ceza verilemez. Hukukçular niyetlerine ve inançlarına göre yargı kararları bina edemezler. Bugün PKK’nin Avrupa’da bir örgütlenmesi, bir komitesi bile yoktur. KONGRA GEL anayasal nitelikte tüm Kürt örgütlerinin görev ve yetkilerini, birbiriyle olan hukukunu belirlemiştir. Bunlar kongrede onaylanmış, karara bağlanmıştır. Resmileşen, yürürlükte olan bir yapılanmayı reddetmek, geçersiz saymak hukuka uygun mudur?

Sadece Avrupa’daki örgütlenme ve çalışmalar değil, Türkiye’deki, İran, Suriye ve Irak’ta ki örgütlenme ve çalışmalar da PKK’ye bağlı değildir. Bütün alanlar, sosyal kesimler kendi ihtiyaçlarına göre örgütleniyor ve KONGRA GEL içinde kendisini temsil ediyorlar. Bu örgütler arası hiyerarşik bir ilişki yoktur. PKK’nin tüzüğü ve hukuksal bağlayıcılığı sadece üyesi olan 200-300 arası kadrosu için geçerlidir.

Avrupa’da toplanan paranın miktarı ortada. Bu para gerillayı, Türkiye’de ki çalışmaları vb. finanse edebilir mi? Mümkün değildir. Türkiye’yi iyi biliyorum. Orada halkın dayanışması ve ekonomik katkısı Avrupa’dakilerden çok fazladır. Böyle olmasa dev gibi bir legal parti, seçim kampanyaları vb. finanse edilebilir mi? Gerilla ise zaten halkla iç içe, ihtiyaçlarını karşılamakta hiç de zorlanmamaktadır. Dört parça Kürdistan’ın desteği, katkısı vardır.

Eğer Savcılık Kürt kurumlarıyla diyaloga girip çalışmalarını objektif gözleseydi, tüm Avrupa’daki Kürt örgütlenmelerinin ekonomik sıkıntı çektiğini görürdü. Bu sıkıntının hiç farkında olmadığı

anlamına gelmiyor. Tüm kurum ve çalışmalar gözetim altında, durumun ne olduğu aşığı yukarı biliniyor.

En önemli bir nokta da, Savcılık neden Avrupa'dan gerillaya, Türkiye'ye ne kadar paranın gittiğini hiç belirtmiyor? Kürtlerin bütün telefonları dinleniyor, yazışmaları vb. kontrol altında. Kaç aileden para toplandığını, hangi bölgeden ne kadar kampanya toplandığını Kürtlerden iyi biliyor. Belgeler ve rakamlar elinde. Ve gerillaya giden parayı da çok önemsiyor. Çok merak ediyor. Onu da mahkemeye sunsa 'Kürtlerin nasıl kötü niyetli olduklarını, terörist faaliyetleri finanse ettiğini' kanıtlamış olacak. Ne hikmetse bu konuda belirlemeler yapılıyor ama herhangi bir belge, rakam ve veri mahkeme heyetine sunulmuyor.

Avrupa'da ki Kürtlerin çocuklarından ve akrabalarından gerilla olan epey insan var. Bunlar Irak'a veya Türkiye'ye zaman zaman çocuklarını ziyarete gidiyorlar. Onlara hediyeler götürüyorlar, bazı ihtiyaçlarını karşılıyorlar. Savcılık bunlar hakkında da dava açmayı düşünmüyor mu? İddianamede ki yaklaşıma göre bunları da affetmemek gerek. Çünkü bu ilişkiler Kürt gerillalarına, halka moral, destek oluyor. Kürtlerin örgütsel yapılanmasını dağıtmak isteyenler için bu amaca zarar veriyor.

Sağdan-soldan bir şeyler isteyen veya gönderen çıkmış olabilir. Bunun gerillayı finanse etme konusunda hiç bir önemi yoktur. Üzerinde durmaya veya tartışmaya bile değmez. Gerilla bu konuda önlemlerini almıştır. Avrupa veya herhangi bir alana kendisini bağlamaz, mahkûm etmez. Büyük oranda kendi kaynaklarını kendisi oluşturmuş durumdadır.

Avrupa'daki para toplama gerçeği belirttiğimiz çerçevededir. Ama bunda bir olguyu daha gözden kaçırmamak, sorgulamak gerekmektedir: Varsayalım ki, gerilla kendisini finanse edemiyor ve Avrupa'daki Kürtler gerillasının ihtiyaçlarını karşılıyor. Niye suç kanıtıymış diye sunulsun? Kürt halkının kendi savunma güçlerini, çocuklarını besleme, ihtiyaçlarını karşılama hakkı yok mu?

Sayın Savcılar, niye Türk devleti için iki cümle kurmuyor. Türk ordusu her yıl bütçeden en büyük payı almaktadır. Dünyanın en çok silah satın alan ülkelerinden biridir. 500 binden fazla asker beslemektedir. ABD'den sonra Avrupa ve Ortadoğu'nun en büyük ordu-

sudur. OYAK gibi devlet içinde devlet olan dev ekonomik tekelle-re sahiptir. Buna karşılık Türkiye çocuk ölümlerinde dünyanın ilk sıralarında yer almaktadır. Okur-yazar olmayan insan sayısı çok yüksektir. İşsizlik dev boyutlarda, dünyanın en fazla borç altında olan ülkelerinden biridir. Adalet ve sağlık harcamalarına bütçeden en az pay ayıran ülkelerden biridir. Yolsuzluk ve çete etkinliği açısından da dünyanın en ön sıralarında yer almaktadır.

Bu liste daha da uzatılabilir. Ama tekrar da olsa bu belirtilenler manzarayı ortaya koyuyor. Savcılık bunun normal ve Türkiye için bir hak olarak görüyor. Aynısını Almanya için de normal ve olağan görüyor. Yani Almanya'da bütçeden pay ayırmak, orduyu beslemek, finanse etmek doğaldır. Gel gör ki Kürtler söz konusu oldu mu normal olan her şey birden anormale dönüyor. Kötü ve suçlu yaftası hemen yapıştırılıyor.

O dağlarda her gün öldürülen, hiç bir güvenceleri olmayan, ne zaman tok veya aç kalacağını dahi bilmeyen bir kaç bin gerillayı niye Kürtlere reva görmüyor? Ne edip de bunları yok etmeli, dağıtmalı zihniyeti ne kadar da baskın.

Bu gerilla gücü hiç bir devletin toprağını işgal amacını taşıyor. Hiç bir halkın özgürlük ve demokratik gelişimini tehdit etmiyor, hiç bir devleti yıkmaya, saldırma gücü de yok. Sadece Kürtlerin haklarını savunma, konuşabilme gücünü kendisinde bulma garantisidir. Bu güç de olmasa Kürtlerin konuşmasına, Türkiye'de herhangi bir dernek kurmalarına bile izin vermezler. Bu, uzun yıllar boyunca yaşanmış ve kanıtlanmış bir gerçekliktir.

Ayrıca gerilla silah bırakmaya da hazır olduğunu açıkça ilan ediyor. ABD ve AB'ne de defalarca çağrı yaptı: "Türk devleti nezdinde girişimde bulunun, dostluk ilişkilerinizi kullanın Kürtlerin hakları anayasal-yasal güvenceye alınsın, gelip Türkiye'ye hizmet edelim" diyorlar. Kimse ciddi bir girişimde bulunmadı.

Acaba Savcılık makamı Kürtler için müjdeli bir haber mi verecek? Bir çözüm buldular da daha kamuoyuna mı açıklanmadı? Evet, bir çözüm bulunursa, herkesten çok biz Kürtler sevinecek, memnun olacağız. Dağlarda, hapisane ve sürgünlerde en fazla süren bizleriz. Savaştan, baskı ve şiddetten en fazla zarar gören Kürt halkıdır. Bu konuda yapılacak her girişim, atılacak her adımı

sonuna kadar destekleyecek ve sahiplerini minnetle anacağız.

Ama Türk yönetimleri çözüme yanaşmıyor. Dağı-taşı bombalıyorlar. Sadece Türkiye Kürtlerinin değil, bugün en başta Irak Kürtleri olmak üzere tüm parçalardaki Kürtleri tehdit ediyorlar. Kürtlere karşı bölgede Suriye, İran ve Irak'la ittifaklar oluşturmaya çalışıyorlar. Kürtlere böyle kahredici, bitirici bir düşmanlık yapılırken, tüm oluşumları dağıtılmak istenirken, Savcılık Avrupa'dan gerillaya para gönderiliyor derdine düşmüş. Tamam biz Kürtler kötüyüz. Bir şeye layık değiliz. Kendi paramızla bile mücadelemizi bize yasaklıyorsunuz. O zaman buyurun, siz yapın. Bir yol, çözüm bulun. Yani Türkiye'yi çözüme, barışa zorlayın ya da siz Kürtlerin silahlı güçlerinin donanımını ve bakımını üstlenin.

Bunların hiç biri yapılmayacak, kimse tatlı kârlarından feragat etmeyecek. Ve Kürtlere de “siz de yapmayacaksınız, yaparsanız bunu suç sayarız” denilecek. Buna adalet, hak ve hukuk denir mi? Kürt'e sözüm ona hukuk dayatmaya kalkanlar, Kürtleri hukuksuzluk içinde boğmaya çalışıyor.

Savcılığın ekonomik duruma ilişkin bir yorum ve saptırmasına daha değinmek gerekiyor. İddianamede “1 Eylül 2005 / 2006 yıllık kampanyasında 2004'dekinde olduğu gibi kampanya çalışmaları 'örgütlülük ve siyasetle ilgili başlıca çalışma' olarak nitelendirmektedir”. “Bunu daraltan, azaltan, aşağı sayan hiç bir tutum ve kampanyaya katkı sağlamayan hiç bir yaklaşım kabul edilmez” ve devamla “Kampanyanın dışında bırakılacak hiç bir Kürt yoktur (...). Kapısı çalınmayan hiçbir Kürt'ün kalmaması gerekir (...). Mümkünse herkesin tek tek evinde ziyaret edilmek suretiyle kampanyaya katılması gerekir(...)” Bu alıntılarda ayrıca çalışanların kararlı, coşkulu olmaları ve “hedefini tespit et ve tespit ettiğini al” gibi cümleler bulunmaktadır.

Burada bir halkın örgütlenmesi çalışması olduğu açık ve net değil midir? Sorun sadece Kürtlere gidip para almaya indirgenemez. Bu, sürekli eğitimlerde ve toplantılarda, materyallerde dile getirilmiştir. Çok zor ve yıpratıcı bir çalışma, ama hedef açıktır. Tüm Kürtlerin kapısına gidilecek, ikna edilmeye çalışılacak ve mücadeleye, ulusal birliğe kazandırılacaktır. Sadece birine gidip bağış yap demekle onu kazanmazsın. Bu, kampanyanın ana teması, esprisi siyasal-örgütsel çalışmadır.

Siyasal-örgütsel bir çalışma yürütenler, halkı kazanmaya çalışanlar politika olarak halkı tehdit etmeyi ve onları kaçırtmayı, karşıtlarına dönüştürmeyi hedefleyebilirler mi? Bu yapılan işin doğasına ve amacına aykırıdır. Savcılık, yönergede kimse çalışmayı küçümsememeli, tam katılmalı, tespit ettiğini al gibi anlatımları basık ve tehdide açık belirlemelermiş gibi göstermeye çalışıyor. Belgelerin tümü okunursa bu zorlama yorumlarla hiç bir ilgisinin olmadığı çok net görülecektir.

Yılgın, ezik, moralsiz biri kitle çalışması yürütebilir mi? İnsanlara coşku, güven ve moral aşılabilir mi? Hayır. Politik, örgütsel çalışma yapan herkes bu gerçekleri bilir. Kararlı, canlı ve moralli, kendinden, davandan emin konuşursan, insanları daha iyi etkileyebilirsin, anlatılanlar propagandist ve çalışanların taşınması ve dikkat etmesi gereken nitelikler ve özelliklerle ilgilidir.

On binlerce insanın kapısını çalan, bunca açık ve yaygın ilişki içine girenler nasıl suç örgütü olabiliyor? Herkesin tanıdığı suçlular orta yerde gezecek! Bu yaklaşım basit polis-hırsız senaryolarına bile uymaz.

Aydını, politikacısı, üst düzey görevlisinden, gencine, yaşlısına ve kadınına kadar herkesin bu tür kampanyalara katılması istenir. Avrupa'da olup da, bu kampanyalara yardım etmemiş, katılmamış politikacı, sanatçı vb. yoktur. Çünkü belli bir süre ile sınırlıdır ve on binlere ulaşma hedefleniyor. Ama bu konuda da eksik-yanlış yaklaşımlar oluyor. Örneğin bazı insanlar ben gidip propaganda yaparım ama para talep edemem diyor. Bazıları ben şöyle tanınan biriyim nasıl gider para isterim. Bazıları, gencim veya kadını, beni dikkate almazlar gibisinden gerekçe belirtebiliyor.

Burada kastedilen bu çalışmanın küçümsememesi, aksatılmamasıdır. Çünkü halkı örgütlemeyi mi, kitle tabanın ve desteğin olmadığı siyasi olarak ayakta kalma şansını olmaz. Hareketin bu nedenle çalışanlarını uyarması, motive etmesinden daha doğal ne olabilir?

“Hedefini tespit et ve tespit ettiğini al” alıntısıyla da sanki zorbalığa açık kapı bırakılmış gibi anlam yüklenmeye çalışılmış. Hiç ilgisi yok. Bu konuda sorunlar yaşandığı için görevlilerin işleri muğlaklıkta bırakmamaları ve netleştirmeleri istenmiştir. Örneğin

bazı çalışanlar gidip bir aile ile görüşüyor, kampanya miktarı tam netleştirilmiyor. Almaya gidildiğinde bu defa tartışmalar ve yakınmalar oluyor. Ya da miktar belirleniyor ama çalışanlar duyarsızlık, tembellik veya sorumsuzluk edip gidip almıyor. Ve ya çok geç almaya gidiliyor. On binlerce aile, binlerce çalışan dikkate alındığında bu davranışların sorunlara yol açacağı açıktır. Bu sorunları asgariye indirmek ve daha iyi bir düzen-disiplin içinde çalışılmasını sağlamak için tüm bu uyarı ve motivasyona ihtiyaç duyuluyor.

Ayrıca bölgeler için toplanacak bir miktarın-hedefin belirlenmesi, tamamen motivasyon ve çalışanları daha fazla çalışmaya sevk etme amaçlıdır. Bu kadroyu veya başkasını baskı altına almayla, suç işlemeye zorlama veya teşvik etmeyle hiç mi hiç ilgili değildir. Günümüzde hangi modern şirket veya resmi-sivil örgüt hedefsiz-plansız-programsız çalışıyor? Kürtler hedef -plan - program yaptığında da suç sayılıyor. Halbuki bunu memnunlukla karşılamak gerekir. İnsanlar hedefli, planlı, disiplinli çalışıyor. On binlerce aileye, insana gidiyorlar, yüz yüze çalışma yapıp bu zorlu işi üstleniyorlar diye takdir etmek gerekir. Kesinlikle takdir edilmesi ve saygı duyulması gereken, zahmetli, çok emek verilen temel bir kitle ve halk çalışmasıdır. Bunu başka yönlere çekmenin, karalamanın hiç bir yararı olmaz.

Eğer 'örgüt' kadrolara, çalışanlara baskı kuruyorsa, o zaman işini iyi yapmayan ve hedeflerine ulaşmayanlara ne yapılıyor? Nasıl bir uygulamaya maruz kalıyor? Savcılığın bu konuda da bir şeyler belirtmesi gerekmez miydi?

Sınırlı yerler dışında, genelde bölgeler hedeflerine ulaşamıyorlar. Önlerine koydukları hedefin çok altında toplayanlardan tutalım, yaklaştırmaya çalışanlara kadar, çok farklılık görülüyor. Toplantı ve kongrelerde bu konudaki aksaklıklar, varsa yanlış dile getirilir, eleştiriler yapılır. Başarılı olanlara da ödüllendirme ve özendirme amaçlı 'emek ve hizmet' belgesi vb. verilir. Yani her yönüyle medeni, uygar ve manevi yönlerin önde olduğu bir uygulama söz konusudur. Böyle bir çalışma sistemi içinde hiçbir yönetici, çalışan kendisini suç işleyecek kadar bir baskı altında görmez.

Kampanya dönemlerinde ve genel olarak çalışmalarda halka doğru ve saygılı yaklaşmamak her zaman eleştiri konusu olmuştur. Halka baskı yapan veya suç işleyen bu hareket içinde övülmez, ter-

fi ettirilmez ve onaylanmaz. Hiç kimse bu yönlü talimat ve yazı yazamaz. Kimse böyle belgeler ve kararlar var diye gösteremez.

Geçmiş PKK dahil, tüm Kürt örgütleri açık ve aleni çalışmıştır. Türkiye'de resmiyette yasaklanmışlardır, illegal görünüyor, ancak hiç bir politika ve uygulaması gizli değildir. Dünyada hiç bir örgüt bu boyutta açık ve aleni görüşlerini yaymamış ve uygulamamıştır.

Türkiye'de ki önemli dosyalarda, itirafçıların da dahil kimse Kürt hareketinin gizli-kapalı ilişkileri var, diyememiştir. Türkiye gibi sınırsız düşmanlık yapan bir devletin herhangi bir mahkemesinde bu yönlü alınmış bir karar yoktur.

PKK'nin tüm eylemleri, iç ve dış ilişkileri, çalışmaları, Türkiye çapında toplandı ve Sayın Öcalan'ın dosyasına eklendi. Yalnız iddianameye 20 klasör eklendi. Bu, en geniş kapsamlı davada bile mahkeme gizli-kapaklı, karanlıkta kalmış ilişkiler konusunda bir iddiada bulunamadı.

Neden böyle, nasıl olur, diye sorulabilir. Bunun cevabı da çok basit. Çünkü Sayın Öcalan böyle bir siyaset ve çalışma tarzını bilinçli tercih etti. Kürt tarihinden, Türk devlet ilişkilerinden çıkardığı derslerle, *“ciddi bir parti ve politikacılar halka yalan söylememeli, yaptığını savunabilmeli, yanlış yapmışsa cesurca ve medenice hesap vermelidir. Ben politikayı halka hizmet için çok ciddi ve kutsallık derecesinde bir iş olarak görüyorum”* diyordu. Bu esprile PKK'nin ilk gününden şimdiye kadar her dönemini binlerce ders, tartışma ve kitap konusu yapmıştır. Bunların hepsi başta Türk devleti olmak üzere, ilgili olanların arşivlerindedir.

Dünyada PKK ve diğer örgütleri kadar; kitap, dergi, eğitim broşürü, talimat, değerlendirme yazıları yayımlayan bir ulusal kurtuluş hareketi yoktur. Yazı ve açıklamaların ardı arkası gelmiyor. Bizim gibi gelişmeleri günlük takip edenler bile artık hepsini okuyamıyor.

Savcılık makamının elinde de çok geniş bir arşivin biriktiği kesindir. Bu belgelerden bütünlüklü, objektif bir değerlendirme sunacağına binlere belge içinden bazı karar ve cümleleri cımbızlayarak, bir kısmına da amaç dışı yorumlar ekleyerek sunuyor. Bu açıdan savcılığın bunu kasıtlı yaptığını, tarafgir davrandığını belirtiyorum.

Bu kadar bilgi ve belgeye sahip olan bir kurumun, bu gün uygulanmayan ve ortadan kalkan, yıllar öncesinin kararlarını veya olay-

larını bu kadar öne çıkarması, iddianamelerde öne çıkarması normal değildir. Ve hukukun objektif-tarafsızlık esaslarına uymamaktadır.

Türkiye’de Kürt sorununda en büyük araştırmacı ve sosyolog olan sayın İsmail Beşikçi'nin önemli bazı belirlemeleri var. Ki kendisi 1970'lerden beri ömrünün 17 yılını hapisanelerde geçirmiş, onlarca kitap yazmış ve tüm kitapları toplatılmış, yasaklanmış bir Türk bilim adamıdır. ‘Kavramların kirletilmesi’ belirlemesini yapmış ve bunun üzerinden bir kitap yazmıştı.

Türk devleti “Kürt yoktur” diye 84 yıldır bu politikasını uyguluyor. Kürtlerin dilini, kültürünü ve varlığını yasaklıyor. “Kürtler vardır, şu hakları, bu hakları var” diyenlere inanılmaz bir saldırı içine giriyorlar. ‘Bizde ayrımcılık yoktur. Herkes eşittir ve birinci sınıf vatandaşdır. Etle tırnak gibi iç içe geçmişiz. Kız alıp kız vermişiz, kardeşiz. Tüm özgürlüklerden ve haklardan yararlanıyorlar. Milletvekili dahil her şey olabiliyorlar. Niye ayrılıkçı, halk arasına kin ve düşmanlık tohumlarını ekiyorsunuz? Milliyetçilik-ırkçılık yapıyorsunuz? vb.” Evet, özgürlük, kardeşlik gibi temel insani kavramları böyle bolca kullanıyorlar. Ama tam karşıtını yaparak. Bu kavramların içeriğini boşaltarak. İşte bu yüzden İ. Beşikçi Türk devletinin halkın yalnız bilincini, moral değerlerini değil, kavramları, da kirlettiğini belirtiyordu.

Üzülerek belirtmeliyim ki, aynı anlayış ve tutum bu iddianameye de oturmuş. Dikkat edin, PKK ile ilgili suçlama ve alıntılar genel olarak PKK’ye karşıt olanların ifadelerine dayanıyor. PKK fesh edilmiş, KONGRA GEL kurulmuş, daha sonra yeni bir PKK kurulmuş. Hukuki bakışın bu olgular üzerine oturması gerekmez mi? Ama hayır, Savcılık 1986’daki kongrelere göndermeler yaparak, hala eski PKK’yi arıyor, varmış gibi mahkemeye aşmış, hükmü kalmamış eski belgeleri sunuyor. PKK’ye yapılan iftiraları, karalama ve düşmanlıkları yokmuş gibi, sadece PKK, fikir ve örgütlenme özgürlüğü tanımiyor, baskı kuruyor diye iddialarını sıralıyor. Bu iddia ve belgelerin tümü de PKK’ye karşıt olanlarıdır.

Savcılığa bakılırsa PKK Kürt halkına hizmetten çok zarar vermiş, suç işlemek üzere kurulmuştur. Dünya basını, sosyologlar, tarihçiler Kürt tarihinden en büyük direnişini ve örgütlenmesini böyle mi değerlendiriyor? Dünyada hakkında en çok yazı yazılan ve

tartışılan Kürt hareketi, PKK'nin öncülük ettiği Kuzey Kürdistan merkezli mücadeledir. Birçok tarihçi, politikacı ve gazeteci PKK'ye ulus yaratan hareket diyor. 200 yıllık Kürt direniş tarihinin en modern, en laik ve halk tabanına sahip hareketi olarak değerlendiriyorlar. Kürdistan'ın dört parçasına yayılmış, her cinsten her inançtan, ve bölgeden özellikle Kürt aydınlarını bağrında toplayan en demokratik yapılanma diye vurguluyorlar. Kürt Rönesansı yaşıyor belirlemesini yapanlar çok. İlk defa Kürtleri dünya arenasına taşıyan, uluslararası alanda tanınmalarını sağlayan hareket diyorlar.

Benzer belirleme ve değerlendirmeler daha da çoğaltılabilir. Bu yazıları yazanların ve görüş sahiplerinin önemli bir bölümü Kürt de değildir. Türk, Avrupalı, Ortadoğulu geniş bir yelpazeyi oluşturuyorlar. Kürt aydınlarının ve halkının çoğunun da bakışı ve değerlendirmesi de böyledir.

Ama bunların hiç biri iddianamede yer almamıştır. Sadece suçlaması gereken suçlu ve kötü bir örgüt resmi çizilmiştir. Temel kaynakları da PKK'ye düşman olan veya karşı olan kesimlerdir. Böyle bir anlayışa sahip olanlar temel değerlere, hak ve hukuka hizmet edemezler. Temel hukuki ve toplumsal değerleri, kavramları gözden düşürür, değer aşımına uğramasına hizmet ederler.

Bunlar bir tarafa mahkeme heyetinin ve uzman hukuçuların tartışıp netleşmeleri gereken önemli bir sorun var. Almanya'da ki tüm Kürt politikacıları, dernek ve kurumları ciddi bir baskı ve gözetim altında. Tümüne PKK'nin örgütleri olarak bakılıyor. Kadro ve çalışanlara da öyle. Bu durumda bu kurumların tümünün kapatılması ve çalışanların tutuklanması gerekmez mi? Birçok yerde polis insanları tehdit ediyor, dernekleri, evleri basıyor. "Derneklere üye olmayın" diyor. Niye bu kadar yasalar ihlal ediyor, polis ve diğer yetkililer uğraştırılıyor. Madem PKK'ye bağlıdırlar, PKK'de suç kurmak üzere kurulmuş kapatın, tutuklayıp, bu suçlular topluluğundan kurtulun.

Bu da tam yapılmıyor. Eğer bu kurumlar yasalara göre oluşmuş ve resmi olarak faaliyet yürütüyorlarsa, o zaman neden hep suçlanıp zan altında bırakılıyor?

Daha da garip olanı şu anda olmayan PKK diye bir örgütün üyesi diye yakalanıyoruz. Yasaklanmış örgüte üye diye cezalar verili-

yor. Ve bu verilen cezalar PKK yasağının sürmesi için dayanak, gerekçe yapılıyor. Bu gerekçeye dayanılarak yeni insanlar tutuklanıp cezalandırılıyor. Bu kısır döngü ne zamana kadar devam edecek, kim çözecek? Bu konuda ortada bir muhatap, açıklama veya ölçü bulunmamaktadır.

1993'te PKK ile ilgili alınan kararın yanlışlığı bir tarafa, şu anda Almanya'da PKK diye bir örgüt faaliyet yürütmemektedir. Almanya'da ki veya Avrupa'daki Kürt örgütleri ve çalışanları PKK'ye bağlı çalışmıyor. PKK'nin yasal-hukuksal ve tüzüksel olarak bu örgütlere karışma hakkı yok. Rolü ve yapılanması farklılaşmıştır. Buna rağmen insanları PKK adına tutuklamak, suçlamak, cezalandırmak hangi hukuka göre olacak?

Şu olgu da önemli bir gerçektir. Eğer hak ve adalet gözetilmez, yetkililer keyfi ve tasarrufçu davranır ve yaşamın gerçekleri yerine kendi çıkarlarını ve gerçeklerini dayatmaya kalkarsa, orada en büyük darbeyi adalet ve hukuk yer. İnsanlar adalet duygularını yitirir, adalete olan güvenleri zedelenir. Hukuk aşınmaya, gözden düşmeye ve çürümeye başlar.

Tekrar tekrar belirtmek durumundayım. Ortada artık yasaklanmış, bildiğiniz o PKK yok. Olmayan bir örgüt adına insanlar ne zamana kadar takibe uğrayacak, hapsilere atılacak? Binlerce insan ve kurum bu töhmet ve baskı kısıkcından ne zaman kurtulacak? Bu işin sorumlusu kim, kim ölçü belirleyecek, bunların netleşip hak-sızlıkların giderilmesi gerekiyor.

Savcılığın mantığına ve iddianamenin içeriğine bakılırsa Almanya'daki örgütlerin hukuku, KONGRA GEL'le ilişkileri ne olursa olsun, önemli değildir, Varsa yoksa, PKK. Bu ise çalışmaların belirsiz bir zamana kadar suçlama konusu olacağını gösteriyor.

Almanya'daki Kürt örgütleri bundan sonra da 'bağış kampanyası' yürütecek mi? Evet, yürütecektir. Çünkü Kürtlerin kültürel-diplomatik-politik faaliyetlerini finanse edecek başka bir kaynakları yoktur. Kürt hareketi nettir, karardır: Hiç bir devlete ve istihbarat örgütüne avuç açılmayacak, kimsenin adamı ve askeri olunmayacaktır. Halk olarak özgürlüğümüzü kazanacaksa, yokluk ve zorluk ne olursa olsun, kendi ayaklarımız üzerinde durmayı esas alacağız.

Bu prensibe göre Savcılık makamı Kürtleri suçlu görmeye ve

yasaklamaya ne zamana kadar devam diyecektir. Ne zamana kadar? İki ihtimal var: *Bir*, Kürt hareketi yenilir, tasfiye olur ve dağılır. Sorun da pratikte kendiliğinden ortadan kalkmış olur. *İki*, Kürt sorunu çözülür, Türkiye demokratikleşir. Bu durumda ABD ve Türkiye Almanya'dan yasağın sürmesi konusunda bir talepte bulunmaz. Kürtler de TV dahil birçok kurumunu Türkiye'ye taşır. Para toplamaya ihtiyaç kalmaz.

Bu ihtimaller dışında çözüm yolu görünmemektedir. Örgüt yasağı gerekçe gösterilerek insanlara ceza verilecek. Bu cezalar gerekçe gösterilerek örgüt yasağına devam denilecek. Toplum bilimciler ve hukukçular bu kısır döngüyü nasıl çözer veya tanımlar bilemiyorum. Ama bir tez ve kitap konusu olacak kadar önemli olduğu kesindir.

Binlerce sayfa teorik-ideolojik yazılar, binlerce sayfa kongre kararları ve değerlendirmeleri günlük gelişme ve tartışmalara ilişkin binlerce sayfalık açıklama ve yönergeler dikkate alındığında, sadece bazı çelişki ve olumsuz veya yanlış noktaları çekip öne çıkarmak ve bütünü gözden kaçırıp mahkûm etmek, kötü göstermek mümkün müdür?

Türkiye'de bunu çok yaşadık. Tüm iddianelerde asker-sivil tüm yetkililerin açıklamalarında ve basında PKK'nin, Kürt ulusal hareketinin görüşleri hiç bir zaman yansıtılmadı. Üstelik çarpıtıldı, eklektik ve aleyhinde kullanma amaçlı sunuldu. Psikolojik savaşın kirli ve taraflı dili her tarafa hâkim oldu. Benim için hazırlanan bu iddianamede de olduğu gibi PKK ve Kürt halkının direnişine, hak arayışına ilişkin olumlu hiç bir şey yazılmadı. Çok çarpıcı değil mi? 30 yıl boyunca büyük bir devlete karşı, hem de en vahşi uygulamalar altında direneceksin, halkı bilinçlendirip örgütleyeceksin, milyonlarca insan meydanlara çıkıp kimlik ve kültürel taleplerini haykırarak ama sen buna önderlik edenleri hep lanetleyip, kötü göstereceksin. Bu hareketin hiç mi haklı ve olumlu bir özelliği yok? Eğer tümüyle yanlış ve haksızsa 30 yıl boyunca bu kadar güçlü bir devlet karşısında nasıl ayakta kalır?

Görüldüğü gibi niyet ve objektiflik önemlidir. Türk yöneticileri bunun yerine daha objektif davranıp Türk halkını da doğru bilgilendirselerdi, bu hem Kürtlerin hem de Türklerin yararına olurdu. Sorun daha çabuk anlaşılmış ve çözüm yoluna girmiş

olurdu. Demokrasi kazanır, barış hâkim olurdu. Bizler de bu çatışma ve çözümsüzlüğün ürünü olarak sürgünlerde değil topraklarımızda olurduk. Hem içeride hem de dışarıda bu sorunlardan etkilenen tüm devletler ve kişiler de rahatlardı.

İddia makamının bunları dikkate alması gerekirdi. Kürt hareketinin olumlu yanları hiç yokmuş gibi sunulmaktadır. Demek ki Kürtler sadece kötülük yapmak ve suç işlemek için örgüt kurmuş, binlerce insan bunun için yaşamını feda etmiştir. Bu bakış ve sunum tarihe, Kürt halkına ve bu dava uğruna acı çekmiş, işkence görmüş, hayatını vermiş binlerce insana yapılmış bir haksızlık değil mi? İnsan bir halkın acılarına ve mücadelesine katkı sunmasa bile saygı gösteremez mi?

Seçmeciliğin ve niyetin iyi olmayışının yarattığı tahribatları tahmin etmek zordur. Koşullara ve zamana göre etkisi ve ağırlığı olur.

Son dönemde, Avrupa kamuoyunda yaşanan iki örnek birçok şeyi açıklamaya yeter. Sayın Papa Benedikt Almanya ziyaretinde yaptığı uzun konuşma ve sohbetlerinde ağırlıklı olarak barışı, kardeşliği ve insanlığın yaşadığı sorunları dile getirdi. Sadece bir konuşmasında bir Bizans kralının Hz. Muhammet ve İslam hakkında söylediğinden bir kaç cümlelik alıntı yaptı.

Ortadoğu'dan Malezya'ya kadar her tarafta Sayın Papa'ya karşı gösteriler, şiddetli kınamalar ve özür dilemesi için baskılar örgütlendi. Sayın Papa'ya karşı ilk ve en sert açıklamayı yapanlardan biri de Türk Diyanet İşleri Başkanı Ali Bardakoğlu'ydu.

İkinci örnek de, Danimarka'da Hz. Muhammed ile ilgili çizilen bir karikatür olayıydı. Ortadoğu'da, Avrupa'da, dünyanın her yerinde yoksul ve dünyadan haberi olmayan yüzbinlerce insan sokaklara döküldü. Avrupa'ya ve Hıristiyanlara karşı insanlar kışkırtıldı. Düşmanlık duyguları ve önyargılar körüklendi.

Normalde bu insanlar ne o gazeteleri ne de tepkilere konu olan karikatürleri görmüşlerdir. Haberleri bile yoktur. Ayrıca Avrupa'da milyonlarca Müslüman yaşıyor. Tarikatlara ve radikal çevrelere yakın olanlar dahil serbestçe inançlarına göre yaşıyor ve ibadetlerini yapıyorlar. Avrupa'da yüzlerce cami ve dernek kurulmuş.

Türkiye gibi AB'ye girmek isteyen, Batılı ve modern görünmeye çalışan bir ülkede bu hoşgörü ve demokratik ortam yoktur. Bizans gibi görkemli bir kültürden, medeniyetten kalmış birçok kili-

se ve eser çürümeye terk edilmiştir. Onarılmalarına izin verilmiyor. Bir avuç kalmış Hıristiyan azınlıkların vakıfları vb. için mülk alımı yasaklanmıştır. ABD ve Avrupalı tüm çevrelerin girişimlerine rağmen tarihi Heybeliada Ruhban Okulunu eğitime açtırmıyor. Din adamı yetiştirme amaçlı tüm girişimler reddedilmiştir.

İran, Pakistan ve S. Arabistan gibi ülkeleri belirtmeye bile gerek yok. Ayrıca dini inançlarına yönelik bir saygısızlık veya yanlış anlatım varsa, uygarca tartışabilir, eleştirebilirler. Ama yapılan neydi? Radikal çevreler bile halkı kışkırtıp sokaklara döktürdüler. Saldırgan bir pozisyona soktular. Bunu esas olarak siyasal çıkar sağlamak ve kendi etkinliklerini artırmak amaçlı yaptılar.

Birçok defa değindim, tekrar ettim. Belki sıkıcı gelebilir ama her taraftan baskı altında olan, dünyadan izole edilmeye çalışılan Kürt halkı ve ona öncülük edenler, çok sistemli ve planlı bir biçimde hedef alınmaktadırlar. Milyonlarca kitle, on binlerce sempatizan ve aktif çalışan, binlerce sayfa yazılı materyal içinden hep suçlamak için malzeme aramak hiç bir çözüm getirmez. Ve her zaman da suçlanacak bir şeyler bulunabilir.

Niyet kötü olduktan sonra, Sayın Papa gibi ömrünü ruhani çalışmaya vermiş, barışı ve kardeşliği amaç edinen birini bile suçlayıp kötü gösterebilirsin.

Bu iddianamede böyle bir mantık ve niyeti açıkça görüyorum. Bu yaklaşım hiç bir sorunun çözümüne hizmet etmediği gibi, adalet mekanizmasına olan güveni de zedeler.

Yargıda çifte standart ve adaletsizlik bir toplumun temel direklerini yıkar. Güven ve dayanışma duygusunu çökertir. Toplum yapan, bir arada yaşamının en önemli manevi ve moral değerleri aşınır. Siz hukukçular bu konuları bizden iyi bilirsiniz.

Bu iddianamede gördüğüm en belirgin bir yan da bu çifte standarttır. Politikacılar, hükümetler bunu yaparsa yıkım ve tahribatları hukuk kurumları kadar etkili olmaz. Ve yargı organları hükümetlerin dönemsel-güncel politikalarının ve çıkarların ihtiyaçlarına göre hareket edemez. Etmemesi gerekir. Daha uzun vadeli bakmak, toplumda adaleti ayakta tutmakla yükümlüdür.

ABD'nin Almanya ve Avrupa nezdinde Kürt hareketine karşı girişimlerini biliyoruz. İlişkilerin varlığı gizlenmiyor da. Alman yö-

neticileri hep yaptıkları gibi yine sessizler. Ama ABD yetkilileri konuşuyor. Bu belgelerin bazılarını heyetinizin bilgisine sunacağız. Ayrıca Türkiye'nin Almanya nezdinde sistemli ve hayati girişimleri var. İki devletin ilişkileri çok derin. Bugün ABD dışında Türk ordusuna en fazla silah satan devlet Almanya'dır. Ticari açıdan da Türkiye'nin en büyük partnerlerinden biri yine Almanya'dır.

Bu, siyasal ve ekonomik çıkarları nedeniyle Alman hükümeti ve bazı politik-ekonomik çevreler Kürt hareketlerinin baskılandırılmasını, yasak kararlarının sürmesini istemektedirler. Ayrıca NATO içinde, özellikle ABD'nin girişimiyle Avrupa'da bu işe öncülük yapma görevinin Almanya'ya verildiği görülmektedir. Çünkü Almanya dışında Kürt örgütleri ve çalışanları Almanya'da olduğu gibi kriminalize edilmiyor, tutuklanmıyor. PKK'ye üye diye cezalandırılmıyor.

Bu siyasal ve çıkar ilişkileri yargı alanına da yansıtılmaya çalışılıyor. Her şeyin o kadar çok değiştiği bir zamanda Savcılık ısrarla her şey eskisi gibiymiş gibi göstermeye çalışıyor. Sözünu ettiği olaylar da Alman kamu düzenini, anayasal-yasal sistemini etkilemekten o kadar uzak ki. Burada açıkça bir çifte standart vardır. Değineceğimiz bazı olaylar ve rakamlar bunu çok net ortaya koyacaktır.

Almanya'da aşırı sağcı -Nazist-NPD diye bir parti var. Ki ırkçılık, dünyada ve Almanya'da da yasaklanmış bir olgudur. Bunun yanında, ırkçı saldırılar da dahil, bu partiden kaynaklı iç olay sayısı basında yılda ikibine yakın diye ifade edilmektedir. Partinin konumu basında ve siyasal çevrelerde tartışılrsa da, kapatılmış veya kriminal örgüt statüsüne alınmış değildir. Savcılık giderek olay sayısı düşen, kendisinin, Kürt siyasal çevreleri adına meydana gelmiş diye verdiği rakam yılda 40'ın altındadır. Bu iki olgunun kıyaslanması bile nasıl bir çifte standardın olduğunu göstermeye yeter.

Ayrıca Almanya'da yayınlanan, istatistiklere göre yılda işlenen suç sayısı 6 milyonu geçmektedir. Bu rakamlarla Kürtlerin adının karıştığı belirtilen rakamları karşılaştırdığımız da ise, derhada bir damla bile değildir.

Bu istatistiklere ve objektif olgulara bakıldığında Kürtlerin Almanya'daki anayasal sisteme ve kamu düzenine karşı herhangi bir risk taşıdığı iddia edilebilir mi? Tam tersine yabancı, işçi ve göç-

menler içinde suça en az bulaşanlar şöyle veya böyle Kürt siyasal kurum ve çevreleriyle ilişki de olanlardır. Bu konuda ısrarlı ve iddialıyım. Bunun tersini kimse kanıtlayamaz. Tüm sohbet-toplantı ve tartışmalarda Kürtlere kirli işlerden ve ilişkilerden uzak durmaları, kendilerini eğitip, Türkiye'ye göre daha olumlu ortamı değerlendirmeleri, aile ve etik değerlerini korumaları hep vurgulanır. Olumsuz davranışlar ve tipler kınanır, ayıplanır. Eleştiri ve düzeltme çabaları sonuç vermediğinde de dışalanır, ilişkiler kesilir.

Savcılık PKK adına veya Kürt örgütlerinin, aktivistlerinin, her davranış ve açıklamalarını bu kadar mercek altına alıyor. Aleyhte delil toplamak için epey de mesai yapıyor. Eğer sorun hak ve adaletin gözetilmesi ve korunmasıysa, herkese böyle davranması gerekmez mi? Ama böyle davranılmadığı çok açıktır. Okyanusları aşarak ABD gelir Kürtlerin büyük emek ve çabayla yılda topladığı 10 milyon Euro'nun peşine düşüyor. Avrupalı ilgili çevrelere baskı yapıyor, yalan-yanlış istihbarat pompalıyor. PKK'nin, Kürt direnişinin ekonomik damarlarını keseceğiz diye basında boy gösteriyorlar. Almanya'da devletin imkânları bu yönlü harekete geçiriliyor.

Almanya aynı tavrı ve titizliği Türk dinci ve milliyetçi çevrelere, Türk devletiyle bağlantılı çetelere gösteriyor mu? Hayır! Türk basımında çarşaf çarşaf yapılan yayınlarda bu durum bolca işleniyor. İslami çevreler, eskiden Milli Görüş şimdi de AKP'ye çalışanlar, sadece YİMPAŞ adlı bir şirket adına Almanya'daki Türk-Kürt işçilerden, dindar kesimlerden 2 Milyar para topladılar. Bu rakam hiçbir zaman sahip olmadığımız ve düşünemediğimiz bir rakamdır. Yine Jet Fazıl diye Siirtli biri aynı biçimde milyarlarca mark topladı. Bu paralar Türkiye'ye aktarıldı. Alman polisi ve adli makamları ne yaptı? Hiç! Sadece dava açtık, bazılarını tutuklama kararı çıkarttık, açıklaması yapıyorlar. Adamlar elini kolunu sallayıp milyarları götürdü, şimdi hükümet çevreleriyle kol kola Türkiye'de hiç bir engelle karşılaşmadan yaşamlarını sürdürüyorlar.

Yakın bir zamanda Türk gazeteleri Almanya'yı eleştiren yazılar yayınladılar. Nedeni de bir Türk bankasında ki kara para ak-lama olayı, Türkiye'ye transferi kameralara alınmış açık ve net ortaya çıkarılmıştı. Sonuç ne oldu? Hiç! Üst düzeyde yöneticiler devreye girdi ve olay kapatıldı.

Türkiye’de ki bir Parlamento Araştırma Komisyonu, devlet güçlerinden birçok kesiminin aktif katılımı ile uyuşturucu ticareti yapıldığını ve yılda yaklaşık 70 milyar doların ülkelerine girdiğinin tahmin edildiğini raporlaştırdı.

Daha önce de belirtmiştik, Türkiye’nin yüzlerce televizyon kanalı ve günlük gazetesi var. Kürtlerin elinde ise bir TV kanalı ve sürgünde yayın yapan günlük sadece bir gazetesi var. Buna da ne kadar tahammülsüz olduklarını gösterdiler. ABD’nin de desteğiyle daha önce MED TV ve Medya TV kapatıldı. Şimdi de ROJ TV’yi kapatmak için tam bir kıskaç hareketi başlatmışlar. Almanya ise bakanlığı emriyle iste bu Avrupa’da, sürgünde çıkan o tek Kürt gazetesi olan Özgür Politika’yı basıp kapattı.

Normalde Batılı ülkelerin, Kopenhag kriterleri ve AB anayasasını, demokratik değerleri Türkiye’ye dayatması gerekir. Kürt kültürü ve ifade özgürlüğü üzerindeki yasakları kaldırması için ölçü dayatması beklenir. Ama tersi oldu AB kuralları yerine Türkiye, AB’ye Ankara’nın kurallarını dayatıyor. Sonuç da alıyor; başarılı oluyor.

Almanya’da yayın yapan ırkçı-milliyetçi ve dinci gazeteler var. Örneğin Zaman gazetesi Nakşibendi tarikatının liderlerinden Fettullah Gülen’in adamları tarafından çıkarılıyor. Son derece gerici bir yayın çizgisi var. Milliyet gibi gazeteler Almanya’da da basılıyor.

Bu gazeteler Türk militarizminin ve savaş kışkırtıcılığının en önemli araçları durumundadırlar. Türkiye’de en çok satan, tirajı yüksek olan Hürriyet’in logosunda ‘Türkiye Türklerindir’ diye yazar. Bu basın organlarının açık desteği olmazsa, Kürtlere karşı yürütülen kirli savaşı ve baskıları haklı gösterme, gerçekleri ve suçları gizleme çabası olmazsa, Türk ordusu, militarist güçler bunca yıl bu savaşı sürdüremezlerdi. Türk basını kendisini ‘milli bir güç’ olarak tanımlamakla övünüyor.

Alman hükümet çevreleri bu gazeteleri kapatıyor mu? Savcılarının herhangi bir soruşturması var mı? Hayır! Bunu akıllarına bile getirmezler. Ama baskılardan kaçmış Kürtlerin gazetesi çok rahatlıkla herhangi bir kaygı taşınmadan basılıyor. Kürtlere ve Türk örgütlerine bu uygulama farkı nereden kaynaklanıyor? Öncelikle Türklerin arkasında devletleri var. Birçok iş de devlet onayı ve desteği ile

yapılıyor. Devlet, sorun çıktığında da, Alman yetkililerle ilişkiye geçip sorunu çözüyor. Kürtlerin deveti olmadığından, sahipsiz durumdalar. Orta yerde gelen vuruyor, giden vuruyor.

Ayrıca herhangi bir örgüt veya şirkette çalışanların işlediği suçlar veya hatalar yüzünden söz konusu örgütler hemen kapatılıyor veya kriminal kurum statüsüne mi alınıyor? Eğer öyle olsaydı, bugün Almanya'da birçok şirket ve partinin işi bitmişti. Demek ki suç işleyen kişiler yüzünden toplu halde örgütleri ve şirketleri kriminalize edilmiyor. Ama iş Kürtlere gelince bu gerçeklik işlemiyor.

Yakın zamanda Siemens firmasının yüz milyonlarca Euro rüşvet dağıttığı basına açıklandı. Soruşturma başlatıldı vb. yine Volkswagen firmasında büyük yolsuzluklar olduğu açığa çıktı. Birçok firma, iş yeri vergi kaçırmaktan vb. takibata uğruyor. Almanya eski başbakanı Sayın Kohl usulsüz yollarla CDU'ya yüksek miktarlarda bağış kabul ettiği için suçlandı. Konumu gereği fazla üzerine gidilmedi.

Alman polis teşkilatı en disiplinli örgütlerden biridir. Yılda polislerin karıştığı yüzlerce olay var. Yabancılar ırkçı yaklaşım içine girenden tutalım birçok suça bulaşan, disiplinsizliği olan memur çıkarıyor. PKK'nin yasaklanması için en fazla çaba harcayan ve aktif rol oynayan dönemin içişleri bakanı Manfred Kanther daha sonra yolsuzluktan yargılandı.

Polislerin karıştığı olaylardan dolayı Polis teşkilatı kriminal bir örgüt ilan edilebilir mi? Ya da bir bakan, politikacı yolsuzluğa bulaştığı için o bakanlıklar kriminal kurum olarak suçlanabilir mi? Tabii ki hayır! Almanya'da devletin sıkı denetimine rağmen o kadar çok şirket ve insan vergi kaçırıyor ki! Buna karşı çok sayıda işyerini kapatmak tabii ki doğru olmaz.

Bu genel yaklaşımın Kürt örgütlerine de gösterilmesi gerekiyor. Tüm örgütleri ve çalışanları suçlu görmek veya kriminalize etmek yerine, suç işleyen varsa o yargı karşısına çıkarılmalıdır. Rostock gibi bazı yerlerde yetkililer entegrasyon gibi nedenlerle Türkçe derslerini kaldırmışlar. Türk dernekleri, milliyetçi çevreler, Türk gazeteleri günlerce karşı bir kampanya yürüttüler. Mitingler, bayraklı gösteriler düzenlediler. Yetkililerle birçok görüşme yaptılar. Anadil yasağı getirilemez. Bu temel insan haklarına aykırıdır. Burada sorun çözülmezse, AIHM'e götüreceğiz dediler. Dışişleri ba-

kanı Abdullah Gül, “böyle şey olur mu, dil yasağı anayasa ve yasalara aykırıdır” açıklamasını yaptı. Alman yetkililerle görüştü. İşçi ve göçmen oldukları bir ülkede, bazı okullarda anadil eğitimleri uyumda problem oluyor, diye derslerin kaldırılmasına bu kadar şiddetli tepki gösterenler ne kadar da, utanmaz ve çirkin oluyorlar. Çifte standardın, ortaya çıkardığı bir de böyle bir yan vardır.

Madem ki anadille eğitim anayasalara, insan haklarına aykırıdır, siz Kürtlerin dilini hangi hak ve ölçüye göre yasaklıyorsunuz? Üstelik Kürtler kendi vatanlarında yaşıyorlar. Onların anadilini ve kültürünü yasaklıyorsunuz, üstelik onları korku ve açlıkla terbiye edip yönetiyorsunuz.

Eğer Alman ve Avrupalı yetkililer bu kadar arsızlaşmış Türk yöneticilerinin yüzüne bu gerçekleri çarpsaydı, onlarda bu kadar pervasızlaşmaz ve bir halkı yok etme uygulamasına devam edemezlerdi.

Bu rezil tutuma bir örnek daha vereyim. Kürtlerin kalbi durumunda olan, başkentleri gözüyle baktıkları Diyarbakır Belediye Başkanı'nın gönderdiği bir davetiye kartı nedeniyle soruşturma açılmış, savcılar harekete geçmiştir. (6 Nisan 2007 – Milliyet) Belediye Başkanı Sayın Osman Baydemir, Ramazan bayramı nedeniyle bir kutlama kartı basıyor ve resmi çevrelere de gönderiyor. Bu kutlama kartındaki mesajın Türkçesi'nin yanında Kürtçesi de yazılmış. İşte soruşturma açılmasının nedeni, Kürtçeyle bayramı kutlamasıdır. Bu aynı gerekçeyle açılan üçüncü soruşturma oluyor. Belediye başkanları, içişleri bakanlığına bağlı olduğu için bakanlığın soruşturma izni gerekiyor. Bakan da bu izni vermiş. Soruşturma izni veren Bakan da aynı zamanda aslen Kürt ve Nakşibendi tarikatından olan Abdulkadir Aksu'dur!

Çıkarların dünyasının acımasız olduğu, hukuki ve ahlaki birçok normu aşındırdığı ve dıştılamaya çalıştığı bilinir. Gücün ve çıkarın egemen olduğu yerde ahlak ve hukuk hep ezilen, yara alan olur. Ne yazık ki mazlum ve haklı olanların haklarının teslim edildiği bir dünyada yaşamıyoruz. Günümüz dünyasında güçlülerin borusu ötüyor, adaleti işliyor. Ama hepimizin bir ilahi kadermiş gibi buna seyirci kalıp boyun eğmemiz mi gerekir? Bu kabul edilemez. Hukukun ve demokrasinin hangi mücadelelerle geliştiği, insanlığın ne kadar ağır bedeller ödediğini en başta hu-

kukçular bilir. Bu adaletsizlikleri gidermek de en başta adalet terazisini elinde tutanların görevidir.

Savcılığın, Kürtlerin eğitim çalışmalarına yaklaşımına değinmem gerekiyor. İddianamede bu çalışmaya da yer verilmiş. Bu alanı örgütün otoritesi altında göstermeye çalışmıştır. Bugün dünyanın kalkınmış tüm ülkeleri en büyük yatırımı insana, yani eğitime yapıyor. Eğitim düzeyi toplumların gelişme ve kalkınma düzeyini ifade eder olmuştur.

Avrupa'da da tüm partiler, önemli kurumlar, en bilinçli eğitimli insanları bünyesine almaya çalışır. Üyelerini seminer ve kurslarla, güncel ihtiyaçlara göre sürekli eğitirler. Kitaplar, broşürler yayınlurlar. Yani yönetsel-siyasal faaliyetler en önem verilmesi ve eğitim düzeyinin sürekli yükseltilmesi gereken faaliyetlerdir.

Kürtlerin okullarının olmadığını, kendi ülkelerinde kendilerini doğru-dürüst eğitime olanağının olmadığını savcılık makamı da biliyor. Bu nedenle Avrupa'daki Kürtlerin eğitim kampları oluşturmaları, değişik yöntemlerle kendilerini eğitmeleri doğaldır. Bu çalışmanın desteklenmesi, teşvik edilip, olanak yaratılması gerekir.

Anlaşılan Savcılık, Kürtlerin eğitimsiz, cahil, kaba saba kalmalarını istiyor. Böyle olunca kaba davranışları ve suça bulaşmaları daha kolay olur. Herhalde Kürtlerden beklenti bu yönlü.

Kürtlerin ana topraklarında kendi okulları yoktur. Kendilerini eğitmelerine izin verilmemektedir. Bilinçli, dünyadaki gelişmelere ayak uydurabilecek politikacı bir elitin ve ya sınıfın oluşmasına ise asla tahammül gösterilmemektedir. Biraz gelişen, etkinlik sağlayan Kürt politikacıları ya öldürülmekte ya hapslere atılmakta ya da yurt dışına kaçmak zorunda bırakılmaktadırlar.

Politika, kültür-sanat alanında birikim için uygun koşullar ve uzun bir zaman gerekmektedir. Birikim öyle beş-on yılda oluşmuyor. Buna en iyi örnek Almanya'dır. Almanya bugün dünyanın en güçlü ekonomisine sahip ülkelerden biridir. Kültür, sanat vb. çalışmalar için her türlü yasal-ekonomik koşulları da vardır. Ama Nazilerin yaptığı aydın-sanatçı kıyımının acısını hala yaşamaktadır. Bu alanda yaratılan tahribatı giderebilmiş ve boşluğu doldurabilmiş değildir. Eğer Nazilerin bu aydın-kültür katliamı olmasaydı, Almanya'da müzikten tutalım, sinema sanatına, birçok alanda durum bambaşka olurdu.

Türk yöneticileri bin bir yokluk ve baskıya rağmen ortaya çıkan Kürt aydınlarını, politikacı ve sanatçıları biçmektedir. Kürt halkının zihnini, yüreğini kurutmaya çalışmaktadır. Kürtler kendileri için eğitimi en çok üç yerde yapabilmektedir: 1- Hapishanelerde, 2- Dağlarda, 3- Sürgünde. Evet, abartmasız, son otuz yıldır Kürtler esas olarak bu üç alanda eğitim yapmak zorunda kalmışlardır. Savcılık beni eğitime adam gönderme, örgüte adam kazandırmakla suçlamaktadır. Bu değerlendirme ve nitelemenin üstelik kullanılan dilin Türk savcılarında hiç bir farkı bulunmamaktadır. Demokratik, uygar bir dünyanın hukukçuları, politikacıları eğitime böyle yaklaşamazlar.

Eğer eğitime katılmak, Kürt özgürlük mücadelesine adam kazandırmak, Kürt halkı içinde propaganda yapmak suçsa, bu durumda Savcılık bilsin ki, en büyük suçlulardan biriyle kaşı karşıyadır. Öyle affedilecek, hafife alınacak bir suçum yok, hiç mi hiç toplum içine bırakılmamam, Kürtlerle hiç mi hiç temas kurmamam gerekir. Bunun tüm yolları yasaklanmalı ve ona göre önlemler alınmalıdır.

Bir olgunun daha anlaşılması gerekir. 30 otuz yıldır Kürt direniş hareketinde yer aldım. Bunun 20 yıl 6 ayı Türk hapishanelerinde geçti. Bunun 6,5 yılı da Avrupa'da sürgünde geçti. Bu süre içinde fırsat bulduğum ve olanak olan her yerde her zaman hem okumaya hem de insanların eğitimine çalıştım. Diyarbakır cezaevinde askeri darbeden sonra 1987'ye kadar kitap yasaktı. Yani 6 yıldan fazla bize hiç bir kitap verilmedi. Bu tarihten sonra hapishanelere kitaplar girmeye başladı. Biz de elimize eğitim materyali geçtiği oranda, iyi-kötü eğitim programları yaptık. Ve eğitim çalışmalarını hiç aktsatmadan, tahliye olduğum güne kadar sürdürdük.

Kürtlerin en fazla uğradığı yerlerden birinin hapishaneler olduğu dikkate alındığında, binlerce insanın eğitiminde şöyle veya böyle payım olmuştur. Avrupa'da da aynı oranda olmasa da birçok yazı yazdım, kitle toplantılarına katıldım. Savcılığın suç olarak göstermeye çalıştığı eğitim kamplarında da dersler verdim. Görüldüğü gibi eskiye dayanan yaygın ve kabarık bir 'suç' faaliyetim var.

Avrupa'dan dağ başıymış gibi bahsediliyor. Güya insanlar aldatılarak eğitime götürülüyor, ceza tehdidi ve baskı altında tutuluyor. Aileler korkudan çocuklarının kaybolduğunu devlete bil-

dirmiyor veya başvurularını geri çekiyor, deniliyor. Bu anlatım ve yorumlar tam bir propaganda diliyle kaleme alınmıştır.

Türk devleti de durmadan gençlerin kandırıldığını, dağlara zorla götürüldüğünü, baskı ve ceza korkusundan ötürü dağda kaldıklarını, gençlerin beyinlerinin yıkandığını propaganda eder, durur. Kürt halkı bu propagandalara yabancı değildir.

Bütün ordu mensupları, basın-yayın araçları, okulları ve devlet kurumlarıyla 80 yıldır Kürtleri asimile eder, insanların ulusal- kültürel bilinçlerinin yok edip, beyinlerini adeta silerken, bunu çok normal, doğal ve hakları olarak görüyorlar. Ama buna itiraz eden, kendi tarihi ve kültürünü öğrenenleri de, beyni yıkanmışlıkla ve binbir kavramla suçlamaya çalışılıyorlar.

Avrupa'nın göbeğinde de aynı bakış ve mantıkla eğitimin ele alınması olur şey değil! Öyle propaganda edildiği gibi bir kandırma, ceza, zorbalık yok. Öyle olsa, bu hareketi halk 30 yıl boyunca desteklemez ve yanında yer almaz.

1994'te Türk ordusu topyekûn bir saldırı başlatmıştı. Köylerin yoğun olarak yakıldığı, boşaltıldığı günlerdi. Şırnak- Uludere bölgesindeki bazı köyler canlarını kurtarmak için her şeylerini geride bırakıp Irak'a kaçtılar. KDP'nin kontrolündeki Ertuş kampına yerleştirildiler. BM iltica bürosu ilgilendi, ilticacıların konumları bu yönüyle de resmileşti. Türkiye orada da onları rahat bırakmadı. PKK'nin kampı diye baskı yaptı. O dönem KDP üzerinde etkileri daha fazlaydı. Peşmergeler de saldırı ve baskınlara katıldı. Köylüler oradan da kaçıp Saddam'ın kontrolündeki Maxmur kampına yerleşti.

Maxmur, çöl sayılacak bir yer. İnsanlık dışı koşullarda, derme çatma barakalarda binlerce insan yaşam mücadelesi verdi. Türkiye orada da peşlerini bırakmadı. BM yetkilileri nezdinde hep girişimlerde bulundu. Kampı da dünya kamuoyuna PKK kampı diye ısrarla lanse etmeye çalıştı. BM yetkililerin kampın sivil olduğunu açıklamalarına rağmen Türkiye bu iddia ve girişimlerinden vazgeçmedi. Şimdi ABD'li emekli General Ralston'la yapılan pazarlıklar ürün vermiş gibi, kampı kapatma çalışması sürüyor.

Bu kamp Allahın çölünde, dümdüz bir yerde gerillaların üstlendiği dağlardan uzak. BM kontrolünde nüfusu 10 binden fazla ve ekse-

riyeti kadın ve çocuklardan oluşuyor. Buna rağmen bu kadar peşine düşmenin, sanki gerillalar kampta kalıyormuş yaygarası neden?

Nedeni çok basit. İlk defa bir Kürt köyü Türkiye'nin denetimi dışında, kendini yönetiyor ve açıktan Kürt olduğunu söylüyor. Köyler derme çatma barakalarda okullar açmışlar, gönüllü öğretmenler okullarda Kürtçe eğitim veriyor! Bu olacak iş mi? Yeryüzü, gökyüzü bunu kaldıramaz, Kürtlere bu dünyada kendilerini yönetmeye yaşama imkânı verilemez. Kürt'ün dilini kullanması kendini yönetmesi Türklüğün sonuymuş gibi iç kamuoyuna sunuluyor. Dış kamuoyuna da bu yoksul kadın ve çocuk ağırlıklı topluluk terör adayımıymış gibi gösteriliyor.

Aynı takip ve ısrarlı girişim Avrupa'da da sürüyor. Dünyanın neresinde olursa olsun, bilinmelidir ki, Türk devleti Kürtlük adına, Kürtleri temsil eden hiçbir şeyin var olmasını, yaşamasını kabul etmez, tahammül gösteremez. Avrupa hükümetleri ve istihbarat örgütleri dile gelip anlatsalar, bildiklerimizin ve anlattıklarımızın devede kulak bile olmadığını göreceklere.

Evet, Avrupalı güçler demokratik çevreler, eğer biz Kürtleri, politikacılarını eleştirecekse, niye insanlarımızı, halkımızı yeterince eğitmiyor ve aydınlatmıyorsunuz temelinde olmalıdır. Çünkü bilinçli ve eğitilmiş bir halk kolay suiistimal edilemez. Köleleştirilemez. Kendi içinde de kötü yöneticilere, politikacılara prim vermez.

Özellikle Almanya'nın eğitsel ve kültürel çalışmalarında Kürtlere daha fazla ortam sunması, destek verip teşvik etmesi gerekiyor. Çünkü Kürtlerin büyük bir çoğunluğu burada yaşıyor. Almanya ne yazık ki tersini yapıyor. Eğitimin suç delili ve aracımıymış gibi sunulması olacak iş değil ama iddia makamı iddianameyi böyle hazırlamış. İbretlik bir bakış ve belgeyle karşıyayız. Bir kaç eğitim grubunun eğitimine katıldım. 2 veya 3 gün kalıp dersler verdim. Dersler genelde, belli bir birikimi olan tarihçi, politikacı, sosyolog vb. insanlar tarafından veriliyor. Konular ağırlıklı olarak Kürt tarihi, isyanları, dünyadaki siyasal gelişmeler, Kürt kültürü ve sanatı, Kürt toplum yapısı, Türk devletinin Kürdistan'da ki uygulama ve politikaları, Kürt sorununun çözüm yolu vb. üzerineydi.

Bu eğitimler için resmi olarak yerler kiralanıyor. Bölge yöneticilerinin yani polis vb. görevlilerin bilgisi ve denetimi altındadır.

Zaman zaman kontroller yapılıyor. Ayrıca Türk devletinin yaptığı yaygara ve girişimler üzerine yakın zamanda Hollanda devleti bir kamptaki tüm insanları tutukladı. Tüm eğitim materyallerini götürdü. Yapılan araştırma ve incelemelerden sonra herkes serbest bırakıldı, materyaller iade edildi. Yani öyle gösterilmeye çalışıldığı gibi ortada karanlık bir iş ve yasadışı bir şey yoktur. Eğitime veya Kürt örgütlerine katılmak bazı aileler için her zaman bir sorundur. Daha önce de belirttim, bizler de dahil, bu mücadeleye katılmış, geniş bir kesimin ailesi, buna karşı çıkmıştır, istememiştir. Çocuklarını ikna edemeyince, durduramayınca da, saygı gösterip, endişe ve korku içinde sağ kalıp kalamayacağını beklemeye başlamıştır. Türkiye’de bu sorunlar daha fazladır. Bazı aileler Kürtlere ait legal kurumları basmaktan tutalım, polise başvurmaya kadar her yolu denemişlerdir.

Burada da, mücadeleye siyasi görüşleri nedeniyle karşı olan aileler, çocuklarını kaybetme endişesi taşıyanlar çıkmıştır. Bazıları çocukları kendi iradeleriyle gittiği halde, baskı ve zor varmış gibi bilinçli olarak polise başvurmuştur. Bazı gençlerin yaşı 18’in altında olunca doğal olarak bu sorunlara yol açmıştır. Bazı Kürt aktivistleri de yasal ve politik durumu fazla bilmediğinden, nasılsa kendi iradeleriyle, gönüllü olarak eğitime geliyorlar diye kabul etmiştir.

Bu sorunlar Kürt örgütleri ve politik çevreleri arasında değerlendirilmiş ve kararlara ulaşılmıştır. Benim de yakında bildiğim YDK kongresinde de bu konuda alınmış kararlar vardır: “Eğitimde de gönüllülük esastır. Kişinin katılma talebi ve ısrarı ne olursa olsun 18 yaşın altındakiler alınmayacaktır.” Bu kararların iddia makamının elinde olmaması veya haberdar olmaması mümkün değildir. Çünkü Savcılık Kürtlerden daha sistemli çalışıyor, tüm belgeleri internet sitelerinden çıkarıp arşivliyor.

Savcılık makamı 2004-2005-2006 yılları içinde Almanya’da bu konuyla ilgili polise, resmi makamlara kaç adet şikayet başvurusu yapıldığını açıklayabilir mi? Niye iddianamede bu konuda hiç bir rakam veya şikayetten söz edilmemiştir?

Geçmiş yıllara tam hâkim olmadığım için fazla bir şey diyemiyorum. Ama son üç yılla ilgili gittiğim, gezdiğim hiçbir yerde bu konularla ilgili hiçbir şikayet almadım. Her yerde, halkın için-

de de 18 yaşından küçük hiç kimsenin eğitime alınmayacağı yeterince anlatılmıştır.

Burada hukukun temel kuralını yeniden hatırlamamız gerekiyor. Yasalar insanların aleyhine, geriye işletilemez. Eskiden olanlar için şimdi mahkûm edilemez. Hukukun objektif ve somut duruma dayanması gerekir.

Bunun yanında hukukta temel bir kural da, ‘sui misal emsal olmaz’ kuralıdır. Kötü örnekler veya olaylar, kararlar emsal alınmaz. Hukuk her zaman daha iyi ve daha gelişkin olanı esas alır, emsal kabul eder. Böyle olunca da, eskiden eğitimde şu sorunlar yaşandı, bazı yanlışlıklar yapıldı deyip, Kürtlerin siyasal-sosyal çalışma ve eğitim alanlarını kapatmak, önünü kesmek, bu günü de cezalandırmak dolayısıyla geleceğine ipotek koymaktır.

Okullarımız ve üniversitelerimiz, devletimiz olmadığı halde, biz Kürtler halk olarak bugün dünyanın en hareketli ve politik bir topluluğudur. KDP ve YNK’nin devlet gibi olanakları var. Milyarlarca dolar Güney Kürdistan’a giriyor. Buna rağmen, Güney Kürdistan’da ki Kürtler Kuzey’dekiler, yani Türkiye’dekiler kadar bilinçli ve politik, aktif değillerdir. Bu fark da, Kuzey’deki Kürt siyasal öncülerinin yürüttüğü aydınlanma ve eğitim faaliyetlerinden kaynaklanmaktadır. Eğitimsiz bir halkın demokratikleşme, başarıma şansı olur mu?

Tüm bu çabalara rağmen, biz Kürtler olarak halen kendimizi ciddi biçimde eleştiriyoruz. Bulduğumuz her yerde, koşulları iyi değerlendirerek, bilim ve teknikten yararlanarak, diğer halkların deneyimlerinden de öğrenerek kendimizi yeterince eğitmediğimizi vurguluyoruz.

Herhalde bilimden, demokrasiden, insan gelişiminden yana hiç bir insan, hele hukukçu olanlar, “hayır eğitimle ilgilenmeyin, cahil kalın” diyemeyecektir.

İddianamede benim için “Almanya ve Avrupa yönetim kademelerini ülkeye yönelik faaliyetler çerçevesinde kimlik belgeleri tedarik ve tahrif ettiklerini ve bunları kanun dışı giriş ve oturmalar sağlamak için kullandıklarını da biliyordu. Kendisi PKK etkinçilerinin Yakındoğu’dan Almanya’ya kaçak sokulmasında ve kurnazlıkla oturma izinlerinin alınmasında da işbirliği yapıyordu. Suç yanlısı örgütün kural ve kararlarına aykırı davranışların

ve özellikle ödemede bulunmayı reddetmenin cezalandırıldığını ve cezalandırma eylemlerinde suçların işlendiğini biliyor ve tasvip ediyordu” iddiasında bulunuyor.

Bu ithamlara karşı yazılacak çok şey var. Ancak arif olan anlar, özdeyişiyse bir şeyler belirtmekle yetineceğim. İşte çağımızın, özellikle modernizmin, bürokrasinin insana ilişkin vardığı noktayı ve ele alışı gösteren çarpıcı bir örnek. Görüldüğü gibi insanı insan yerine koyma, onu bütünlüklü ele alma ve anlama yaklaşımı nasıl da terkedilmiş. İnsanlar artık nesnelere ve rakamlara ya da baş belası, bir an önce kurtulması gereken varlıklar derecesine indirilmiş.

Savcılık ne kadar da rahat 30 yılını büyük acılar ve tutsaklıklarla geçirmiş birisi hakkında ‘kurnazlık, sahte kimlik vb. işi halka karşı suç işlemeyi tasvip eden’ sıfatlarını kullanıyor. Öncelikle kişiliğimizi hedefleme, olduğundan farklı gösterme, kötü bir imaj yaratma çabası var. Kişiyi gözden düşürerek, kötü göstererek kriminalize etme veya kişiliğini ezme hedefleniyor.

Psikologların da analiz yapması gereken bir durum. Psikolog değilim ama yaşam ve zengin insan tecrübelerimle bunu rahatlıkla görüyorum: Ne kadar da üstten bakma ve kendini üstün görme anlayışı sergileniyor. Tam da kendini egemen gören, karşısındakini doğru-dürüst insandan saymayan, veya üçüncü dünyanın ‘bize sığınmış ilticacıları’ biçiminde cahil, ilkel görme yaklaşımı. Bu üstünlük duygusuyla, istediği gibi insanları sınıflandırma, sıfatlandırma ve suçlama hakkını kendinde görüyor.

Bu iddianameyi hazırlayanlar acaba bizi de kendileri gibi insandan saydılar mı? Bir saat kendilerini bizim yerimize koyup düşündüler mi? İnsana yabancılaşmanın buz gibi soğuk bir gerçeğiyle karşılaşma, bunca yaşam deneyimime rağmen, beni ürpertiyor.

Burada şu veya bu ceza istenmiş, haksızlık yapılmış veya yanlış karar verilmiş önemli değildir. Ama insanı ela alış ve bu kadar rahat, kolay sıfatlandırma ve suçlamalar insanı rahatsız ediyor. Adalet duygusunu zedelemenin ötesinde, insanlara olan güven duygusunu zedeliyor. Tıpkı Amerika ve Afrika’yı kolonileştirenlerin ‘ilkel’ ve ‘vahşilere’ uygarlık götürme tutumunun bir yansıması görülüyor.

Sayın Yargıçlar,

Kişi olarak beni tanımazsınız. Size sunulan bilgiler oranında bir bilginiz ve kanaatiniz olacak. Ancak şu gerçeği her zaman ve her yerde gururla dile getiriyorum: Hatalarım ve yanlışlıklarım, bilinç eksikliğim vb. nedenler dışında, asla ve asla bilerek halka karşı suç işlemedim, buna hep karşı çıktım. Yanlış ve haksızlık kimden gelirse karşı çıkmaya da devam edeceğim. İsterse Türk yönetimlerinden, isterse KONGRA GEL veya PKK'den kimden gelirse gelsin, halka zorbalık yapana, haksızlık içinde olana karşı duracağım.

Otuz yıllık politik yaşamımda bunu büyük oranda kanıtladığımı sanıyorum. Kürt halkı da, beni tanıyanlar da bu özelliklerim nedeniyle benimsiyor ve değer veriyor. Aldığım eğitim, terbiyem, siyaset felsefem ve insan anlayışım zorbalığa ve haksızlığa tamamen karşıdır. Eğer halka karşı suç işlenmesini tasvip edip bu cephede yer alsaydım, şimdi Türkiye'de muhtemelen zengin ve önemli mevkilerde bir insan olurum. Ta başından beri, halka olan sevgim ve bağlılığım, haksızlığı, zorbalığı reddedişim nedeniyle kocaman Türk devletiyle karşı karşıya geldim. Eğer halkı cezalandırmaya sessiz kalsaydım, veya tasvip etseydim Türk devletiyle karşı karşıya kalmaz, Avrupa'larda da kovalanmaz ve bugün hapishanelerde, mahkemelerde olmazdım.

Bu iddianame ve içindeki zihniyeti görünce, acaba Kürt siyasal yapılanmasına, örgütlerine karşı bir provokasyon, bir komplo mu var, diye düşünmedim değil. Doğal olarak hukukcuların ve demokrasi yanlısı insanların Kürt hareketindeki, KONGRA GEL içindeki değişim ve demokrasinin geliştirilmesi mücadelesini desteklemesi, memnun olması gerekir. Tüm toplumlarda farklı sınıflar, gruplar var, farklı görüşler, örgütlenmeler ve bir iç mücadele var. Aynı gerçeklik Kürt halkı içinde de geçerlidir. Kürtlerin sadece Türk ırkçılığına karşı direnmesi, mücadele yürütmesi yetmiyor. Dünyalılar olarak, dünyadaki gelişim ve değişimleri de izlemesi ve kendilerini dünyadan izole etmemeleri gerekiyor.

Kürtlerde demokrasiyi ilerletecek, savunup kurumlaşmasını sağlayacak olanlar da aydınlar, politikacılar ve belli bir bilinç almış insanlardır. Bizim gibi düşmüş-kalkmış, az çok bilinç edinmiş ve demokrasinin gelişmesi gerektiğine inanan Kürtler içinde bunun mücadele-

sini veren insanları tutuklatmak kimin işine yarar? Demek ki Kürtlerin demokratikleşmesini, hukuk bilinci edinmesini istemeyenler var.

Sorunu biraz ciddiye alıp sorgulamamız ve sormamız gerekiyor. Benim tutuklanmamın, bir yıla yakın sorgusuz sualsiz hapisshanede tutulmamın kime yararı var? Alman toplumu ve anayasal düzeni için bir tehdit miyim? Herhangi bir vatandaşın canına veya malına kastetmiş miyim? Hayır! Kürtler için bir yararı var mı? Yine hayır. Üstelik KONGRA GEL ve Sayın Öcalan'ın 1 Ekim'de ilan ettikleri ateşkes günlerinde hapisteydim. Dışarıda olsaydım, inanıyorum ki, çözüm çabalarına katkılarım hapiste yatmaktan daha fazla olurdu. Çok sayıda Türkiyeli aydın-demokrat kişi ve çevreyle ilişkilerim – dostluğum vardı. Binlercesiyle hapisshane arkadaşlığımız oldu.

Şimdi savaş tamtamları çalıyor. General Y. Büyükanıt Türkiye dışında ki Kürtleri de tehdit edip içeride operasyonları arttırmış ve Avrupa, ABD artık ne zaman Türkiye'nin Irak'a saldıracağını tahminini yürütüyor. Kaygılarını belirtiyor. Kürt halkı için bu kadar tarihi ve can alıcı günler yaşanırken, Muzaffer Ayata'yı Almanya'da hapsedmekle Alman halkı ne kazandı? Bunun Kürt halkına ne yararı var? Bu tutumlar tam tersi bir sonuca hizmet ediyor. Halkta değişime ve demokrasinin gelişmesine olan inancı zayıflatıyor. "Biz hukuku, demokrasiyi savunuyoruz, bizi yine suçluyor, hapisshanelere atıyorlar. Demek ki bunların demokrasi, hukuk vb. diye bir dertleri yok" inancı geliyor. Değişim çabası sekteye uğruyor.

Kürt toplumunda çok mu önemli bir figürüm? Hayır. Kürt halkının uyanışında ve direnişini örgütlemeye özel bir rolüm ve yerim yoktur. Gücüm oranında çalışmalara katılmış bir insanım. Benim tutuklanmam veya ölmem mücadelede bir boşluk yaratmaz. Kürt hareketinin geldiği düzey bunu çoktan aşmıştır. Bizi tutuklamakla bu açıdan da bir yarar elde etmek mümkün değildir. Eğer bizi tutuklamakla Kürtler siner, örgütsel zafiyete ve güç kaybına uğrarlar hesabı yapılmışsa, bu hesap da yanlıştır. Gidenin yerine çalışmalara yürütecek adam sıkıntısı artık Kürtler için söz konusu değildir.

Bu iddianameyi hazırlayanlar da bilsin ki, benim halkıma ve genel olarak insanlığa olan sevgim ve temel değerlere bağlılığı onlarınkinden aşağı değildir. Ben Kürt halkının, hukukun üstünlüğü ilkesi, dini dogmaların etkisinden kurtulmuş, laik, bir arada

demokratik bir topluluk olarak dünya toplumlarıyla kardeşçe yaşamayı hak ettiğine inanan bir insanım. Halkımın kendi içinde de şiddeti dışlaması, birliğini demokratik esaslar üzerine kurması ve özgür bir sisteme kavuşmasını savunmaya ve bu yönlü çalışmaya devam eden birisi olacağım.

Bunlar benim için ilkeseldir. Siyaset ve yaşam felsefemi oluşturuyor. Bu açıdan savcılığın halka karşı “suçların işlendiğini biliyor ve tasvip ediyordu” suçlamasını şiddetle reddediyor, kişiliğime ve inançlarıma saldırı olarak kabul ediyorum. Gençliğini, hayatını halkının özgürlüğü yolunda hiçbir çıkar beklemeden harcamış bir insanı böyle ucuz suçlamak insaf ve vicdan ölçülerini zorlamaktadır.

Bizi kamuoyunda ve mahkemeler önünde suçlu, kötü göstermek için her şey yapılıyor. Bizi cezalandırmak, siyasal çalışmalarımızı engellemek için adeta her şey mubahtır anlayışından hareket ediliyor.

Savcılık benim siyasal çevrelerde, örgütlerde ve halk içinde belli bir saygınlığım olduğunu kabul ediyor. Bu saygınlığı hangi özelliklerim ve çalışmamla edindiğime değinme gereği duymuyor. “Bu saygınlığı nedeniyle Türkiye’ye, Irak’a dahil birçok sorunu çözmeye çalışırdı, sorunlar ona gelirdi” diyor. Ayrıca birçok yazı yazdığımı, gazete ve dergilerde yayınlandığımı, TV programlarına katıldığımı belirtiyor. Ama bunu gölgelemek için ve esası böyle değilmiş gibi, CDK onlar için protestolar yapılmasını ve gazeteci-politikacı kimliğinin öne çıkarılmasını istedi, diyor. Sanki bunlar benim özelliklerim değil de birileri sahtekarlık yapmış veya bana ait olmayan bir şeyi bana mal etmiş.

Görüldüğü gibi niyet bizi gözden düşürmek, basit-suçlu insan olarak lanse etmektir. CDK ve tüm Kürtlerin bizi sahiplenmesinden daha doğal ne var? Ortada açık bir haksızlık var. Ve basına verilen haberlerde gizli, kötü işler çevirmişiz biçiminde sunuluyoruz.

Birey olarak kendimle hesaplaşırım ve sürekli Kürt halkına, yaşamını yitirmiş çocuklarına layık olmaya çalışırım. Hayri Durmuş, 1982’de zulmün durması için ölüm orucuna girdiğinde, mahkemede son sözlerini söylerken, söyle demişti: “Mezar taşıma, halkına karşı borçlu öldü, diye yazın.” Evet, genç bir adamın zulüm cenderesinde, hayatını feda ederken bile halka karşı hala kendini borçlu hissetmesi tarihsel bir vurgudur. Kürt halkının içinde bulunduğu durum o

kadar vahim ve düşmanları o kadar inkârcı ve zalimler ki, insanın hayatını vermesi de yetmiyor. Ne yazık ki bu değerlendirmeler doğru çıktı.. On binlerce Kürt öldü ama hala sorun çözülmüş değildir.

Böyle bir toplumdaki ve böyle siyasi bir gelenekten gelen birisi olarak her zaman insanlık değerlerine bağlı kaldım, halkına hizmet dışında bir amaç gütmедim. Düşüncelerimi ve yaptıklarımı hiçbir yerde gizlemedim. Türk faşizminin pençesinde ve idam seçeneği karşısında da, hiç tereddüt etmedim. Çünkü inandığım şeyler için mücadele ediyordum. Utanacağım, gizleyeceğim bir şey yoktu.

Bunun yanında, her zaman ve her yerde insanlarla iyi arkadaşlıklarım, dostluklarım oldu. Kendimi sorunlarından, zorluklarından uzak tutmadım. Her zaman Kürt halkının barış ve birlik içinde olmasını, sorunlarını diyalog ve uygar yöntemlerle çözmesini savundum, bunun için çalıştım. Bu açıdan sadece PKK geleneğinden olanlar değil, ayrı siyasi gelenekten gelenler, diğer Kürt örgütleri de bu açıdan beni takdir eder ve değer verir. Tüm Kürt örgütleri ve siyasi çevreleriyle ilişkilerim, birliğe vurgu yapma, diyalog ve birbirine yakınlaştırma biçiminde olmuştur. Yaşam ve ilişki biçimim hep barış, birlik olma ve farklılıkları çatışma gerekçesi yapma değil, bir zenginlik olarak görme üzerine olmuştur. Halkın içinde belli bir kabul ve saygı görüyorsam, nedeni biraz da budur.

Tek başına hiç bir mahkeme bizim halk içinde çözdüğümüz, uzlaştıran barıştırdığımız sorunlarla ilgilenmemiştir. Binlerce insanla ilişkiyim, birçok sorunlarını getirirler. Biz de zaman ve mekan elverdikçe ilgilenmeye, çözmeye çalıştık.

Kürtlerin, mahkemeler dururken neden sorunlarını bana veya siyasi kurumlara vb. getirdiği sorulabilir. Bu olguyu anlamak için Kürt halkını tanımak gerek. En başta Kürtlerin Türk adaletine pek güveni ve inancı yoktur. İkincisi çoğu dil bilmez, kendilerini istedikleri gibi savunamazlar. Üçüncüsü halk genelde yoksuldur, avukat, yol vb. masrafları onlar için ağır bir yükür. Beşincisi mahkemelerin kaç ay – kaç yıl süreceği belli değildir. Yıllarca mahkeme kapılarında, yollarda sürünürler. Altıncısı, haklıyken haksız çıkma olasılığı da vardır. Rüşvet, torpil, kayırmacılık vb. yaygındır.

Ayrıca Kürtlerin geleneksel aşiretçi kültürü de hala aşılış değildir. Bu açıdan elden geldiğince sorunlara ‘devlet kapısına düş-

meden' kendi geleneklerine göre, kendi aralarında çözerler. Bunun için de belli kıstaslar vardır. Sorunlarını götürdükleri veya hakem yaptıkları insanların hukuk, yol-yordam bilmeleri, adalet ve dürüstlük ölçülerinin güvenilir olması gerekir.

Benim gibi politik mücadelesinin büyük kısmını hapishanede geçirmiş birisinin toplum içinde bu kadar tanınmasına, saygı ve güven duyulmasına Türkiye'yi bilmeyenler şaşırabilir. Öyle ya, hapishane de insan toplumdan yalıtılır, ilişkileri sınırlandırılır.

Türkiye bu alanda özgün ülkelerden biridir. Kürtler dışında da tanınmış yazar ve aydınların, politikacıların çoğu hapishanelerden geçmiştir. Savcıları ve militaristleri aydınlara, muhaliflere çok duyarlıdır! Bu temel hayat okulundan geçmeyen pek kalmamış.

Devletsiz bir halk olan Kürtler söz konusu olunca, hâkim devletin derinlikleri, yüzeydekiler, askeri-sivil velhasıl cümle takımı çok daha da duyarlı olur. Devlet bu kadar duyarlı olunca, Kürtlerin her kıpırdanışına da bir anlam yüklenir. Öyle ki köylerin ve ailelerin yarısı demir parmaklıkların bu tarafında, yarısı da öbür tarafında olur. Böylece tüm toplum hapishaneden nasibini almış, aslında ülkenin kendisi hapishaneleşirmiş oluyordu.

Böyle mekanlarda kalanlar da haliyle toplumun tümüyle, en azından geniş bir kesimiyle tanışmış, ilişkilennmiş oluyordu. Hapishanelerin bu özelliğinden dolayı tahmin edilemeyecek, inanılmayacak kadar çok insanla arkadaş oldum, kitlelerle tanıştım, ilişkilendim. Dışarıda yaşayanlardan çok az insanın bizim kadar insanla tanışma, yüz yüze gelme imkânı olmuştur. On binlerce Kürt, her bölgeden, her aşiret ve inançtan hapishanelere düştü. Bunların ziyaretine gelen on binleri ekleyin, yüzbinler, milyonlar eder.

Bugün de beni şahsen tanıyan, Kanada'dan, Ortadoğu'ya, İskandinavya'dan İtalya'ya kadar, dünyanın dört bir tarafına dağılmış Kürt vardır. Ayrıca hapishanede veya Avrupa'da olsun, ilişkilerim hep açık ve aleniydi. Savcılık makamı bu olguyu da bilir ama es geçmiştir.

Avrupa'da olsun, Türkiye'de olsun, e-mail adresim ve telefon numaram binlerce insanda vardır. İhtiyaç duyan almıştır. Ulaşmak isteyen ulaşmıştır. Tümüyle halkla, dostlarımla açık ilişkide oldum. Binlerce insan beni aramış veya yazmıştır. Değişik sorunlarını aktaran, değişik konularda yardım isteyen binlerce in-

san olmuştur. Kişilik özelliklerim gereği insanlara kolayca ‘Hayır’ demeyi de pek beceremem. İmkanlarımı, sağlığımı zorlasa da elden geldiğince sorunları için koşturmuş, elimden gelen bir şey varsa yapmaya çalışmışımdır.

Ancak iddianamede farklı bir M. Ayata portresi çizilmiştir. Telefon konuşmalarından, yazışmalarından ayıklamalar yapılmış, bütünlüğünden ve amacından uzaklaştırılmıştır. Bunları okuyan ve beni tanımayan birisi ne kadar kanunları çiğnemiş, hukuktan ve demokrasiden nasibini almamış birisi olarak görecektir. Bir örgüt hakkındaki yasak kararını sürdürmek veya bir insana ceza verilmesini sağlamak için onun kişiliğini parçalamak, ruhunu boğmaya çalışmak gerekir mi?

Savcılığın tarzını ve yöntemini görünce ciddi bir boşluk duygusu yaşadım. Avrupa gibi bir yerde de böyle olur mu diye hayıflandım. Ama asıl önemli kişiliğime, benliğime ağır bir saldırıya, tecavüze uğramış gibi hissettim. Bir defa düşüncelerim parçalanmış, içimden eski davalar ve dosyalarla ilişkilendirilebilecek, sağa sola çekilebilecek bazı kısımlar alınmış. Tamamen karşı olduğum davranışlar ve uygulamaları savunuyor ve destekliyor gösterilmişim.

Yıllardır binlerce insanla telefonla konuşmuş, yazışmışım. Ama bu kadar sorun, farklı zamanlarda, farklı tartışmalar, konuşmalar ortada yok. Sadece örgütsel faaliyet vb. yürütmüş iddiası için ayıklanmış, cımbızlanmış, parçalar alınmış.

Tekrar söylüyorum; Türkiye’yi nasıl eleştirirsek eleştirelim ama sadece böyle telefon konuşmaları vb. için beni tutuklamazlardı. İşkenceyle de olsa, tehdit ve komployla da olsa başka delil, şahit bulmaları gerekirdi. “Şununla şunu konuştu, şöyle yardım etti” diye, benim gibi bir insanı tutuklamazlardı. Kamuoyuyla böyle ilişkilenemeyi sorun yapmazlardı. Bir düşüncüyü, bir insanı veya bir yasayı parçalara ayırır, bütünlüğünü bozarsanız, bu bir saldırı ve bozma hareketi olduğu gibi onu anlaşılmaz ve tanınmaz kılar. Bu açıdan kullandığım telefonlardan ayıklanan ve delil diye sunulan kısımları, lehimde de olsa, aleyhimde de olsa reddediyorum. Bu alıntılar beni yansıtmıyor. Beni parçalıyor, beni tanınmaz kılıyor.

Yasalarımızda telefon konuşmaları delil olarak kabul ediliyor, denilebilir. Bana göre sorun yasaların ötesinde ve yasalardan da-

ha önemlidir. Sorun insanın ruh, beden ve düşünce bütünlüğünün esas alınması sorunudur. Uluslararası temel insan hakları sözleşmelerinde ve anayasalarda, insanın ruh, düşünce ve vücut sağlığı, bütünlüğü hedef olunamaz hükmü vardır. Bu temel hüküm çerçevesinden bakılırsa, benim bu konuşmaları ilkesel olarak reddedişim daha iyi anlaşılacaktır.

0170 / 5888034, 0170 / 5889880 numaralı telefonlar benimdir. Bu numaralarda yaptığım konuşmalar bana aittir. Savcılığın dosyaya koydukları ne kadar doğru veya yanlış bilemem. Uzun hapishane yılları ve sağlığımın iyi olmayışı nedeniyle önemli ölçüde unutkanlık sorunu da yaşıyorum. Konuşmaların tümünü hatırlamam mümkün değildir. Bu konuşmaları reddedişim, ben konuşmadım veya şu bana aittir, şu yanıltırdan kaynaklanmıyor. Bu ilkesel açıdan bir reddediştir. Çünkü bütünlüğünden koparılmışlardır. Beni yansıtmıyorlar.

Ben Kürtlerin kendi ülkelerini terketmelerine ve binlerce kilometre öteye, Avrupa'ya gelip iltica etmelerine karşıyım. Ancak iddianamede yer alan telefon alıntıları ve iddialara göre ben insanları yasadışı yollardan Avrupa'ya getiriyorum.

Türkiye devleti ta Maraş katliamından, 1978'dan beri bilinçli olarak Kürtleri topraklarından uzaklaştırmaya çalışıyor. 12 Eylül faşizminin karanlık dönemlerinden yoğun kaçışlar oldu. 1990'lardan sonra kitlesel olarak Kürt bölgeleri boşaltıldı. Bunların bir kısmı Avrupa'ya kaçtı. Binlerce insan Türk polisi ve istihbaratı ile çalışan şebekeler eliyle Avrupa'ya taşındı. Hem bu insanlardan büyük paralar kapıyor hem de Kürtlerden kurtulmuş oluyorlardı. Biz de bu dönemlerde insanlarımızı ülkemizi terketmeyin deyip duruyorduk.

Bizim bu yöndeki çabalarımız tümüyle sonuç vermese de, birçok insanı ikna ettik ve etkiledik. Ya Kürdistan'ın ya da Türkiye'nin büyük şehirlerine sığındılar.

Ancak Kürtlerin ellerindeki belediyelere, legal parti ve kurumlarına niye Avrupa'ya eğitim amaçlı insan göndermiyorsunuz diye öneri ve eleştirilerimiz oluyordu. Amacımız değişik alanlardaki, teknik, politik, belediyecilik vb. alanlarda bir kısım insanın Avrupa'daki deneyimleri incelemesi ve bu birikimleri Kürdistan'a taşımada

öncülük etmesiydi. Avrupa'ya kaçmayla Kürtler gelişmez ama oranın birikim ve deneyimi Kürdistan'a taşınırsa, daha gelişkin, modern bir toplum yaratılır inancındaydık.

Avrupa'ya geldikten sonra bu konuda da önemli ölçüde fikirlerim değişti. Nedeni Avrupa'nın bilim-teknik demokrasi ve hukuk alanındaki gelişimini beğenmeme veya karşı olma değildi. Eğitim amaçlı gelen öğrencilerin çoğu buraya yerleşiyor, bireysel yaşam ve çıkarlarını ülkelerine tercih ediyorlar. Bireysellik, bencillik çok gelişkin. Aileleri ve halkı yoksulluk içinde onları okutuyor ama onlar öğrendiklerini, enerjilerini dönüp halka sunmuyorlar. Dönen çok az insan var. Bu açıdan Türkiye'de eğitim kalitesi ne olursa olsun, hiç olmazsa, Avrupa'da ki kadar halktan kopmuyorlar, orada kalıp okusunlar görüşünü benimsedim.

Belediyeler ve kurumlar belli kurslar ve eğitimler için geçici kaydıyla uzmanlaşma amaçlı insan gönderebilir, onun dışında kimse Avrupa'ya gelmemeli biçiminde özetlenebilecek görüşlerimi Türkiye'den gelen birçok belediye başkanı ve parti yöneticisiyle paylaştım, tartıştım. Bu görüşlerimi Türkiye'deki birçok arkadaşta da bizzat aktardım.

Avrupa'ya gelişlere karşı olmamın ilkesel bir nedeni daha vardı. Avrupa halkları bedeller ödemiş, emek harcamış, belli bir kalkınma ve rahat yaşama koşulları yaratmış. Yoksul ülkelerden, özellikle eğitilmiş ve aydın insanlar da gelip, bu olanakların, rahat koşulların üstüne oturacak, başka halkların sırtından rahat yaşama başlayacaklar. Bunu ahlaki ve sorumlu bir davranış olarak görmüyorum. Kalkınmış, demokratik bir ülkede yaşamayı kim istiyorsa, öncelikle kendi ülkesinde bunun mücadelesini vermeli, ülkesindeki kalkınmayı, aydınlanmayı ve demokratik standartları, Avrupa düzeyine çıkarmaya bakmalıdır.

Bu temel bakışımın yanında, ülkelerinde toplumsal gelişmeye katkı sunabilecek insanların Avrupa'ya gelişlerine karşı olmamın bir nedeni daha var. Eskiden Avrupalı devletler Asya ve Afrika'da birçok ülkeyi işgal edip sömürgeleştirdi. Bu halkların ulusal kurtuluş savaşı vermeleri sonucu çoğu bağımsızlığına kavuştu. Yarı-sömürgecilik, yeni sömürgecilik modelleri denendi. Bu biçimde yönetme, sömürgecileri hep uğraştırdı, onlarca da bir fatura çıktı.

Ancak şimdiki uygulamalarda, ABD ve Avrupalı ülkeler artık bu ülkelerin sorunlarıyla uğraşmıyor. İşi yerel-ulusal hükümetlere bırakmış, sorumluluk üstlenmiyor. Bu ülkelerdeki eğitimli, vasıflı iş gücünü daha iyi ücret ve imkân sunarak ülkelerine çekiyorlar. Böylece yoksul halkların eğittiği, nitelikli beyin gücünden zengin ülkeler yararlanmış oluyor. Yoksul ülkeler ise en nitelikli uzmanlarını, beyin gücünü kaybediyor. Buna beyin göçü ismini verenler de oldu. Bu değerlendirme ve kavramların güncelleştirilmesi gerekir. Bana göre sömürgeciliğin yeni bir biçimi, beyin sömürgeciliğiyle karşı karşıyayız. Zengin ülkelerin olanakları, çok uluslu şirketlerin ve sermayenin dünyanın her yerine girişi, yoksul ülkelerdeki beyin gücünü adeta talan ediyor, ucuz işgücü, hammadde kaynakları ve pazarlara hükmetmenin yanında, dünyadaki beyin gücüne de artık hükmediyorlar. Ve bu ülkelerin sorunlarıyla uğraşmaya, sorumluluk almaya da yanaşmıyorlar.

İşte bu nedenlerden dolayı ben insanlarımızın Avrupa'ya gelmelerine karşıyım. Avrupa'ya gelişlerini hiç mi hiç teşvik etmedim. Kimseyi özendirmedim. Birçok insanın gelmesine karşı çıktım. Önemli bir kısmının ikna olmasını ve topraklarında kalmasını sağladım. Bu konuşma ve tartışmaların önemli bir kısmını telefonlarda yaptım. Bunların savcılığın elinde olmaması mümkün değildir. Bu görüşlerimi toplantılarda, konuşmalarımda, telefonlarda her yerde açıkça savundum.

Görüldüğü gibi asıl görüşlerimden söz edilmemektedir. Tamamen insani amaçlı bazı insanlara yardım etmeye çalışmam esas alınp iddianamede çarpıtılmış ve öne çıkartılmıştır.

Beni yakından tanıyan ve yanlış anlamayan birçok dost ve politika çevresine açıktan Avrupa'ya gelmeyin, hayatınız tehlikede olmadıkça dışarı çıkmayın demişimdir. Ama Avrupa'ya dönük ciddi yanılgıları olanlar da vardı. Bazı insanları daha önce Avrupa'ya gelmiş olanlar özendiriyordu. Para çok, iş çok, vb. diye. Beni bu konularda arayıp bilgi isteyenlere, danışanlara durumun belirtildiği gibi olmadığını söylüyordum. Ayrıca ısrarlı davranmamalarını, caydırmak için de iltica yasalarının değiştiğini, koşulların değiştiğini, iş olanaklarına sahip olmanın giderek zorlaştığını, ciddi kültürel fark ve uyum sorunlarını yaşayacaklarını vurguluyordum. Bütün bunlar iltica ve Avrupa'ya gelişlere karşı tutumumu göstermeye yeter.

Bugün Avrupa devletleri hiç bir zorluk çıkarmasa, kapılarını herkese açsa da, ben yine Kürtlerin Avrupa'ya gelmesine karşı olacağım. Çünkü Kürt halkının topraklarından sürülme, dağıtılma planları var. Düşmanları, üzerinde bin bir oyun tezgahlıyor.

Savcılık 'ülkeye yönelik faaliyetler' gibi özel örgütlenmelerden, sahte pasaport ve vize düzenlenmesinden söz etmektedir. Bu iddiaların benimle hiç bir ilgisi yok. Eskiden ne kadar olmuş, ne kadar abartılmış bilmiyorum. Böyle bir faaliyet ve örgütlenmeye rastlamadım. İlişkide bulunduğum hiçbir insan böyle bir çalışma olduğunu söylemiş değil.

Eğer savcılığın iddia ettiği gibi böyle evrak düzenleyen bir ekip, uzman kişiler olsaydı, bizim işimiz çok kolay olurdu. Kimsenin defalarca bizi arayıp uğraştırmasına, defalarca telefon açmalarına gerek kalmazdı. Bildirirdik bu ekibe, tak diye pasaport ve vize düzenler, gelmek isteyenler de kimse duymadan gelmiş olurdu.

Ama böyle bir şey yok. Beni arayan, yardım isteyen hiç kimseye ne pasaport ne de vize temin etmiş değilim. Ayrıca iddianamede ismi geçen insanların siyasal-örgütsel faaliyet yürüten kadrolar olmadığı da çok açıktır.

M. Işık'ı tanımam. Telefonumu bulmuş ve beni arayıp durumunu izah edip yardım istemiştir. Ailem yoksul, burada kimse yardımcı olmuyor, yüzüm ağır biçimde yandığı için sokağa, insan içine çıkmıyorum demiştir. Türkiye'de tanıdığım bazı arkadaşlarımı aradım, ilgilenmelerini ve tedavi için yardımcı olmalarını istedim. İlgilendiler. Doktora götürdüler. Ancak M. Işık burada fazla düzelme şansı yok, mutlaka Avrupa'ya gelmek istiyorum diyordu. Oradaki arkadaşlar da, bu gencin psikolojisi bozulmuş, saplantı haline getirmiş dediler. Böyle olunca açıktan gelme demem doğru olmazdı. Hep oyalamaya, negatif görüşler belirtip caydırmaya çalıştım. Belki zamanla fikrini değiştirir diye ama saplantı haline getirdiği için sonunda çıkıp geldi. Fransa'dan Almanya'ya kendi pasaportuyla gelme imkânı da vardı. Ama psikolojisi iyi olmadığı için birisi benimle gelsin, yardım etsin deyip durdu.

Araştırdım, Almanya'da onu tanıyanlar vardı. Daha önce gelmiş, bir kaç ay tedavi görmüş. Ancak o zaman da böyle saplantı haline getirmiş, gitmemesi için tüm ikna çabalarına rağmen Türkiye'ye

geri dönmüştü. Tekrar Almanya'ya gelmedeki ısrarı da burada daha önce kalmasındandır. Ve gelirse birisi barındırır mı yardım eder mi diye sordum. Barındırma sorun olmaz, devlet de yardım eder ama burada ailesi de yok, psikolojik durumu da kötüye gider dediler. Herkese ve her şeye rağmen Almanya'ya geldiğini duydum.

Diğer bir arayan ve yardım isteyen de Irak'tandı. Çiğdem adında genç bir bayanın ayağının kötüleştiğini, orada tedavi imkânı olmadığını, kangrene dönüştüğünü, ayağının kesilmesi tehlikesi olduğunu söylediler. Arandığı için Türkiye'ye gitme şansı da yokmuş. Onların belirttiği şekilde kendilerine yardım etmeye çalışacağımı söyledim. Bir-iki kişiyle konuştum ama gidemeyiz, sorunlu bir iş dediler. Ne yazık ki bu genç bayana yardım edemedim, ayağı kesildi mi, öldü mü, kaldı mı bilemiyorum.

Diğer bir suçum da Neriman diye birisinin polisçe aranan kardeşinin Almanya'ya getirilmesi için beni arayıp yardım istemesiymiş. Bu genç de Diyarbakır'da polis tarafından saldırıya uğramış ve beyin sarsıntısı geçirmiş. Arama kararı çıkarıldığı için orada tedavi etmekten de korkuyorlar. Ben de hapislane arkadaşım olan ve Yunanistan'da kalan M.T'yi arayıp yardımcı olabilir mi diye sormuş ve yardımını rica etmişim. Ama hatırladığım kadarıyla bu genci ailesi çıkaramadı ve herhangi bir yardımımız da olmadı.

Bu konularda anlatacak o kadar çok şey var ki. Birçok genç insan tedavi olamadığı için sakat kaldı, öldü. Bir çoğu da ağır işkencelerden geçti, yıllarca hapislerde çürüdü. Hapishanelerde gördüğümüz işkenceleri kimin dinleme ve anlama gücü var, bilemem. Her insanın başından geçen bir roman olur. Bedenler, ruhlar, yaşamlar darmadağın edildi. Aileler paramparça. Bu zulmün cenderesinde insan yaşadıkdan sonra, Türk devletinin eline düşmemek gerektiğine daha çok ikna olur. Sağ kaldığımız ve ellerine düştüğümüz için kendimize, kaderimize hep lanet okuduk. O koşullarda yaşamamak için insanın yapmayacağı, göze alamayacağı bir bedel yok.

Bu günleri ve zamanları yaşamış birisinin sadece ve sadece insani amaçlarla, zorda, hayatı tehlikede olan bir iki kişiye yardım çabası meğer Avrupa'nın göbeğinde ne de ağır bir suç ve itham malzemesiymiş.

Ne yazık ki halk olarak her yerde sürülmek, tekmelenmek kade-rimiz olmuş. Kürtlerin içinde bulunduğu durumu bazı çevreler bir türlü anlamak istemiyor. Türkiye onlara düşman, Türkiye'nin komşuları da öyle. Her yerde kovalanıyor, öldürülüyor, tutuklanıyorlar. O cennet gibi ama cehenemme çevrilmiş ülkelerinden kaçmaya kalktıklarında da gidecek yerleri yok. Devletler sınırlar çizmiş, pa-saport, vize istiyor. Kürtler pasaportu, vizeyi nereden bulsun? Tür-kiye yakalasa zaten tepesine binecek. Kendi devletleri de yok ki onları korusun veya pasaport versin.

Geriye bin bir tehlikeyi, zorluğu göze alarak kendini yollara vur-mak kalıyor. Herkesin imkânı da yok, şebekelere binlerce Euro ye-dirsin. Çoğunu da ya şebekeler çarpar ya da devletin zulmü. Şanslı olanların bir kısmı Avrupa gibi yerlere ulaşır.

Sınır boylarında yaşanan trajediler, Kürtlerin sadece ülkelerinin bölünüp tel örgülerle birbirlerinden koparılmışlıklarını değil, ya-şamlarını, sevdiklerini ve sağlıklarını yitirmelerini, iç dünyalarının paramparça edilmesini de anlatır.

Birçok gerilla ailesinden tutalım, Türkiye'de akrabaları olanlara kadar birçok kişinin şebekelere tonlarca para kaptırdığını biliyoruz. Alman polisi ve yetkilileri de biliyor. Buna rağmen bu kaçışlar, göçler önlenemiyor. Avrupa, göçmenlere ilişkin yasalarını sertleştiriyor. Eğer bir ülkede ölüm ve baskı kol gezerse, insanlar ölmekten veya işkence görmektense, Avrupa'ya gelip hapis yatmayı, yoksul-luk da olsa, sığınmayı tercih edecektir. Polisiye önlemler yetmez.

Bizim de bunu durdurmaya gücümüz yetmiyor. Gelmeyin, deyi-şimiz sorunu çözmiyor. Çünkü ortada toplumsal-sosyal bir olay var. Daha köklü ve çok yönlü çözümler gerekiyor.

Kürt sorununda şiddet devre dışı bırakılır, barışçıl, siyasetler devreye girerse, iltica ve göçün de önü büyük oranda kesil-miş olur. Avrupalı hükümetlerin de bizim de bu yönlü ortak çaba göstermemiz dışında bir çözüm de görünmemektedir.

Almanya'da büyümüş insanların bizi herkesten daha fazla anla-ması gerekirdi. Çünkü yakın tarihte bir Nazi faşizm deneyimi var. İnsanların nasıl imha edildiğini iyi bilirler. İmha tehdidi altında olanları barındıran, onlara yardım eden komşular veya demokrat insanlar da ağır cezalara uğruyorlardı. Bu acı deneyimlerden ötürü

bugün Almanya en özgürlükçü anayasalardan birine sahiptir.

Bugün Yahudi veya tehlike altında olanları, barındıran, koruyan, onlara yardımcı olan insanlardan övgüyle söz ediyor, anılıyorlar. Bu övülen insanlar o zaman bilinseydi suçlanacak ve ağır biçimde cezalandırılacaklardı.

Schindler'in Listesi diye bir film izledim. Bir Alman işadamı bir kaç yüz Yahudi'yi fabrikasında çalıştırıp, verdiği rüşvetler karşılığında hayatlarını kurtarıyor. Bu işadamına bugün insanlar suçlu gözüyle bakmıyor. Tersine övgüyle anılıyor, minnet duyuluyor.

Anlatmak istediğim, yasalara saygılı olalım, koruyalım ama bir de insanlık diye bir olgu var. Yasa mı, insanlık mı diye insan bazen bir ikileme karşı karşıya kalabiliyor. Yasaların ve devletlerin kuru kuruya bekçiliğini yapanlar, toplumsal gelişmeye katkı sunmaz, insanların özgürleşmesinde olumlu bir rol oynamazlar. Yasaların da insanları, dönemin ihtiyaçlarını gözetmesi gerekir.

Benim gibi ırkçılığın ağır ve tahrip edici darbelerini iliklerine kadar yaşamış birisinin tamamen insani ve kişisel yaklaşımını, suç şebekelerine delil yapma vb. biçiminde sunmaya gerek olmadığını düşünüyorum. Görüldüğü gibi ne ortada sahtekarlık, ne sahte bir evrak veya pasaport vardır.

İddianamede İtalya'dan arayan bir kişiyle Türkiye'den gelecek birisinin durumunu konuştuğum belirtilmiş. Burada şaibeli, yasadışı bir iş varmış havası veriliyor. Öyle bir şey yok. Türkiye'den DTP yöneticisi tanıdığım birisi bir ziyaret nedeniyle davetiye istemişti. İtalya'da ki tanıdıkları da bu işi kendilerinin yapacağını söyledi. Daha sonra DTP yönetim kurulu üyesi ve dış ilişkiler komisyon başkanı N. Gür, sosyalist partilerin Portekiz'de ki toplantısına geleceklerini ve o arkadaş için de davetiye istediklerini bildirdi. Portekizden davetiyeleri gitti, onlar da gelip görüştüler ve geri döndüler.

İlginç olan Savcılığın bizi izlemeyi, ailelerimizi ve dostlarımızı da dahil etmesidir. Görev aşkına yasal sınırları aşmak yetmiyor, ülke sınırlarını da aşmak gerekiyormuş!

Tek bir erkek kardeşim kalmış. O da hasta ve sakat, iki-üç yıldır beni ziyaret etmek istediğini belirtiyordu. Ben istemedim. Sonunda fazla kırmak istemedim, gelebilirsin dedim. Bu özel, ailevi bir ziyaret olduğu için siyasi çevrelerden, tanıdıklarımın davetiye için

talepte bulunmadım. Ayrıca uzun yıllar gördükleri baskıları, hapis-hane kapılarında ömür tüketmeleri ekonomik olarak da onları tüketmişti. Almanya'ya gelmek için yol parası da yoktu.

Uzun yıllar önce tanıdığım, yakınlığının olduğu M. Akbaba'yla bir sohbette bu konudan söz ettim. Kendisi yol masraflarını ve Almanya'da ki resmi sorumluluğunu üstleneceğini belirtti. Birbirleriyle ilişkilerini sağladım. Formaliteleri nasıldır, nasıl vize alabilir, konuşur hal edersin dedim. İşlemleri başlattılar. Sonuçta Türkiye'de ki Alman temsilciliği vize başvurusunu reddetmiş ve kardeşim de gidip evinde oturmuştur. Burada suç olabilecek, iddianameye konu olabilecek ne var? Öyle anlaşılıyor ki savcılık makamı konuya müdahil olmuş ki Ankara'ya kadar uzanmış ve iki kardeşin görüşmesini de engellemiştir.

Almanya'ya geldiğimden beri açık kimliğimle siyasal-diplomatik, toplumsal çalışmalar yürüttüm. Devlet yetkililerinin başından beri benden haberleri vardı. Birçok ülkedeki yabancı politikacılar, diplomatlarla da görüştim. Değişik toplantılara katıldım. Kürt konferansına da katıldım.

Yıllarca açık faaliyetlerde bulunduğum halde hiç bir Alman yetkilisi bundan rahatsızlığını belirtmemiştir. Ancak savcılık makamı Temmuz 2005'ten başlayarak beni takibe aldıklarını belirtmektedir. Tam 13 ay sonra da beni yakalatıp tutuklanmamı sağlamıştır. Bu noktanın tartışılacak çok yönü olduğuna inanıyorum. Eğer ben yanlış bir şey yapıyorsam, yasalara ters bir şey varsa, doğal olarak devlet yetkililerinin en azından beni çağırıp tartışması, uyarması gerekmez mi? Kendilerini rahatsız eden bir şey varsa, bildirmeleri, diyalog içinde kalınarak sorunları tartışmak gerekmez miydi?

Yetkili makamlar çağırды da gitmedik mi? Tartışmalara rağmen, yanıfta ısrar mı ettik? Aradılar da bizi bulamadılar mı? O da değil. Normalinde bürokratik işler için Stuttgart'ta ki yetkililer çağırdıkları zaman aksatmadan gitmişimdir.

İşlediğim 'suç' öyle anlık, önlenemez bir şeydi de denemez. Tam 13 ay boyunca ne konuştuğumu, ne yaptığımı izlemiş. Burada açık bir tutum ve tercih var. Tartışmak, diyalog içinde olmak, varsa bir yanlış giderilmek istenmemiştir. Adeta pusuya yatılarak, kendi ülkelerinde misafir olan, hiçbir insana zararı dokunmamış ve ezilen halkı için bir

şeyler yapmaya çalışan birini kısıtma niyet ve planı yapılmış. İstenmiş ve beklenmiş ki ben ‘yanlış’ yapayım, suç olacak delilleri oluşturayım. Punduna getirildiğine inanıldığında da tutuklanayım.

Tutuklanıyorum. Savcılık tam 10 ay boyunca devletin tüm olanaklarını kullanarak, bilgi ve belge topluyor. Daha önceki mahkemelerin dosyalarını da yükleyip getiriyor. Ben ise eli kolu bağlı hapis haneye tıkmışım, sadece avukat görüşü yapabiliyorum. Öyle ki 15 günde bir yarım saat olan ziyaretçilerle yaptığım görüşme de polis nezaretinde yaptırılıyor. Davayla ilgili konuşmam yasaklanıyor.

Şu anda savcılığın sunduğu aleyhteki belge, dosya ve yazılar binlerce sayfayı buluyor. Biz suçlanan olarak ne sunacağız? Kürt örgütlerinin yayınladığı belgeleri, kongre kararlarını vb. inceleme, gerekli olanları mahkemeye sunma imkânımız yok.

Delilleri karartabilir veya firar edebilir gibi gerekçelerle beni hapse tutmanın kabul edilir olmadığını ısrarla vurguluyorum. Bu haklı ve geçerli bir gerekçe değildir. Çünkü benim delil karatma imkânım yoktu. Çünkü sözü edilen deliller zaten savcılığın elindedir ve mahkemeye sunulmuştur. Bu açıdan benim tutuksuz yargılanmam yoluna gidilebilirdi. Firar etmem için de bir neden yok. Heyecanla hareket eden suçluymuş gibi kaçacak birisi değilim.

Dediğim gibi adeta pusu kurulmuş, belgeler, dosyalar, toplanmış. Senaryo hazırlanmış ve sahne düzenlenmiş. Sonunda da ben içeri alınıyorum ve oynamam isteniyor. Acaba hangi rolü oynasam? Bir suçluyu mu? Nedamet getirmiş bir zavallıyı mı? Yoksa bir asiyi mi? Burada da adalet yok deyip isyan mı edeyim? Sessizliğe mi gömüleyim? Böyle tek yanlı senaryo yazımı ve sahne düzenlemesi, rol dağıtımı yapılmaz ki! Bu sahnede oynamak isteği insanda uyanmıyor. Doğrusu hiç mi hiç içime sinmiyor. Kendimi bir boşlukta, boğazı sıkılmış gibi hissediyorum.

Özellikle iddianameleri hazırlayan savcılar, karşılarındaki zanlıların kendilerini savunmalarından hoşlanmazlar. Hele siyasi davalarda bu daha da geçerlidir. Bunları bu mahkemede dile getirmem, konuşmam hoşlarına gitmez, biliyorum. Onlar için daha fazla ve şiddetli ceza almayı hakketmiş oluyorum. Öyle ya, nedamet getirmemiş, düşüncelerini savunabilen, eleştiri yapabilen biri iflah olmaz biridir. Daha da ağır biçimde cezalandırılması gerekir!

Ne yapabilirim, insan birçok şeye katlanabilir, mahrumiyeti kabul edebilir ama adaletsizlik kabul edilemiyor işte. Burada Türkiye'nin önemli politikacılarından, eski başbakan Sayın Bülent Ecevit'in söylediklerini aktarmayı gerekli görüyorum. Çünkü söyledikleri benim de söyleyeceklerimi ifade ediyor. Ecevit, yaptığı bir açıklamadan ötürü tutuklanmış ve yargılanıyor. Generallerin getirdiği konuşma yasağına uymayıp kendilerine yönelik saldırılara cevap vermesi tutuklanmasının nedeni. Sayın Ecevit 12 Eylül'ün askeri mahkemesinde şunları söylüyor: “İnsanlar ve toplumlar özgürlük kısıntılarına bir ölçüde katlanabilirler. Fakat adaletsizliğe katlanamazlar. Adaletsizliğe katlanmak insanın doğasına ve insanlık onuruna aykırıdır”.

Tekrar söylüyorum, Almanya'nın Kürt politikası ve Kürtlere yaklaşımı yanlıştır. Büyük bir adaletsizliği içermektedir. Bu politikanın Almanya'da yaşayan Kürtlere yansımaları da aynı oranda adaletsizliği içeriyor, insanları mağdur ediyor.

ABD, “Avrupa'da PKK'ye yöneleceğiz, girişimlerimiz sonuç veriyor” diyor. Bu açıklamalara paralel Almanya'da Kürtlere baskılar, ev baskınları artıyor. En son Nisan ayının ortalarında Türk Başbakanı Erdoğan Almanya'yı ziyaret etti. Ziyraetten iki-üç gün sonra Köln civarında dernek dahil 41 Kürt'ün evi basıldı, ardından Nürnberg ve Ingolsadt gibi yerlerde baskınlar oldu.

Bu olaylar normal güvenlik önlemleriyle açıklanamaz. Bu evlerde ne silah ne bomba ne de eylemciler aranmıyor. Ortada bir eylemlilik de yok. Resmi yetkililerin açıklamaları da, Türklerin üslubundan farklı değil. Neymiş PKK'ye yardım ediliyor vb. Türkiye'de nasıl ki tüm insan hakları ihlalleri ve Kürtlere baskılar PKK ismi kullanılarak haklı gösterilmeye çalışılıyorsa, Almanya'da da aynı yapıyor.

Halbuki bu dönem Kürtlerin ateşkes ilan ettiği, Almanya gibi ülkelerden barışçıl girişimler beklediği bir dönemdir. Almanya ateşkese, demokratik çözümlere destek verip girişimde bulunacağına, PKK'nin, Kürtlerin teröristliğiyle uğraşiyor, onları suçlayıp baskı altına almaya çalışıyor.

Sayın Yargıçlar,

Tüm kalbimle, içtenliğimle, söylüyorum ki bu politik tutumlar, sorunun çözümüne hiç bir katkı sunmuyor. Kürt halkının adaletle olan güvenini zedeliyor. Adalet duygusunun aşınmasından öte hiç bir yararı olmuyor. Ayrıca Türk devleti aldığı bu destekle savaşı ve baskıyı şiddetlendiriyor.

Üstelik bir süre önce Sayın Öcalan'ın avukatları, onun zehirlendiğini kamuoyuna açıkladılar. Avrupa'ya getirilen saç telleri uzmanlara incelenmiş ve ciddi bir zehirlenme olduğu sonucunu ortaya çıkarmışlardı. Kürtlerin lideri dünyada hiç bir tutukluya uygulanmayan, bir adada tek başına, her şeyden izole edilmiş, olağanüstü ağır şartlarda tutuluyor. Bu yetmiyormuş gibi bir de zehirliyorlar. Kürtler derin bir endişe ve öfke içindeler. Buna rağmen Almanya ve Avrupa'nın diğer ülkelerinde gayet olgun, uygar yöntemlerle tepkilerini göstermeye, kamuoyunun dikkatlerini olaya çekmeye çalışıyorlar. En kritik konularda bile bu kadar yasal sınırlar içinde kalıp seslerini duyurmaya çalıştıkları günlerde Alman yetkilileri evlerini basarak, onları kamuoyuna kötü ve tehlikeli insanlar olarak göstermeye çalışıyor.

İnsani ve politik olarak olması gereken bu halkın, topluluğun kaygılarını hafifletmek, Öcalan'ın en azından insan hakları çerçevesinde tedavi edilmesini istemek ve sağlığı için girişimlerde bulunmaktı. Ama Alman yetkilileri bu konularda ağızlarını açmadılar. Elleri altında ve sahipsiz Kürtlerin kafasına vurmaya tercih ettiler.

Savcılar dünyanın paralarını harcatarak PKK'li dediklerini veya onların taraftarlarını izleyerek yığınla dosya, belge toplamaya çalışıyorlar. Her yıl bir-iki kişiye ceza verilerek PKK yasağı sürdürülmeye çalışılıyor. Bunun sorunun tarihselliği, toplumsallığıyla bir bağı yok ve çözümüne hiçbir katkısı olmuyor. Bu işlerin içinde olan, binlerce yargılanmaya ve mahkûmiyet kararına şahitlik etmiş biri olarak ısrarla, tekrarlayarak vurguluyorum. Tarihsel-toplumsal sorunlar, halkların davaları mahkeme salonlarında çözülmez, çözüm buradan geçmez. Hele böylesi tek yanlı ve haksızlık üzerine yürütülen yargılamalar, sorunu ağırlaştırmaktan başka bir şeye hizmet etmez.

Türkiye'ye bakılırsa, bu rahatlıkla anlaşılır. Sayın savcılar birkaç kişinin ceza aldığı dosyaları ne diye mahkeme mahkeme do-

laştırıyor? Türkiye’de bu dosyalardan TIR’lar dolusu var. Hem itham ve dil daha sert, hem de cezalar daha şiddetliydi. Bu TIR’lar dolusu dosya ve on binlerce insanın cezalara çarptırılması sorunu daha da ağırlaştırdı. Kürtlerin Türk adaletine olan inancını kırdı. Yasal-demokratik yollar kapatıldı. Siyasetin zengin çözüm yolu kapatılınca ortalık militarist güçlerin elinde kaldı ve şiddet giderek yaygınlaştı, yıkım arttı.

Ancak bu yöntemlerin ve politikaların artık çözüm üretmediğine, başka yollar aranması gerektiğine inananlar da çıkmaya başladı. Bu konuda bazı gazete küpürlerini heyetinize sunacağız.

Bu değişimi savunanların kimlikleri ve geçmişleri çok önemli. Birisi 12 Eylül faşizminin cunta başı General Kenan Evren'dir. Bunlar Kürt dilini yasaklamayı anayasa hükmü haline getiren insanlar. 1984'te eylemler başlayınca Kürtlere 72 saat ömür biçen, yıllarca ülkeyi demir yumrukla yönetenlerdir. İşte bu Kenan Evren bugün kamuoyuna şu açıklamayı yapıyor: “Eskisi gibi katı milliyetçilikle, katı uygulamalarla olmuyor. Kürtlerle iyi ilişkide olmalıyız” diyor. 30 yıllık çatışmalar, devletin tüm zor ve bastırma yöntemlerini kullanıp çözüm getirmemesi karşısında, K. Evren artık böyle gitmez deme noktasına geldi. Söylediklerinde samimi olduğu da kesin, çünkü yaşı 80 ve politik bir beklentisi yok.

Aynı şekilde 1993’lerde başlayan katliam ve cinayetlerin olduğu dönemde emniyet genel müdürü olarak bu operasyonları örgütleyenlerden olan ve bugün de merkez sağ parti DYP’nin Genel Başkanı olan Mehmet Ağar da, K. Evren benzeri görüşlerini kamuoyuna sundu: “Artık siyasetin yolunu açalım. Dağlarda çatışılacağına, gelip düz ovada siyaset yapsınlar” dedi.

Yine uzun yıllar Kürtlere karşı savaş ve operasyonlarda etkin rol oynamış, MİT’in yani Türk istihbarat örgütünün ikinci adamı, MİT müsteşar yardımcısı Nuri Öneş, “Öcalan’ın yeni açılımları önemlidir. Tartışmalıyız. Sorun çözülmediğine göre demek ki 80 yıldır uyguladığımız politikalarda bir yanlışlık var” deyip devletin 80 yıllık politikasının sorgulanmasını gündeme getirdi.

Üstelik Nuri Öneş bu görüşlerini Ankara’da ilk kez toplanan, Türkiye’nin etkili aydın, politikacı ve yazarlarının katıldığı, organize ettiği Kürt konferansında dile getirdi. ‘Türkiye Barışını Arıyor’ adı al-

tında yapılan bu konferansa, Türkiye'nin en büyük yazar, düşünür ve bilge bir insanı olan Yaşar Kemal de önemli bir metin sundu.

Türkiye'de ırkçılık-milliyetçilik devlet eliyle örgütleniyor ve çok yönlü savaş hazırlıkları yapılırken, böyle insana umut veren girişimler, değişimler de gözleniyor.

Türkiye'de bu arayışlar ve değişim örnekleri görülüyorken, Almanya'da tam tersi oluyor. Alman yöneticileri politik tutumlarını ABD ve Türkiye'nin savaş yanlısı güçlerinden yana belirliyorlar. Bu baskınları, yargılamaları ve açıklamaları başka türlü yorumlama imkânı yoktur.

Bugün dünyada hiçbir devlet, aynı politik ve kültürel amaçlarla bir günde 3-4 milyon insanı sokağa dökemez. Ama Kürtler bunu yapıyorlar. Bu yıl ki Newroz kutlamaları buna en iyi örnektir. Türk devletinin tüm engellemelerine ve tehditlerine, gerilimi tırmandırmasına rağmen, çarşamba, yani çalışma gününde bile 3 milyona yakın Kürt, Türkiye'de meydanlardaydı. Ona yakın bir kitle de Suriye ve İran'da kutlamalara katıldı.

Milyonlarca Kürt, devletlerin asker ve polis kuşatması altında, tehdit altında, 'Serok Apo'nun sağlığı sağlığımızdır', 'Barış hemen şimdi' gibi sloganlar attı. Politik-ulusal kimlik içerebilen taleplerini, iradelerini açıkça ortaya koydular.

Bir ülkede halkın bilinçli ve aktif kesiminin ezici çoğunluğunca desteklenen bir lidere ve politik örgütlerine 'terörist' damgası vurmamak çare değildir. 200 yıldır denenmiş ve artık yolun sonuna gelinmiştir. Eğer sonuç alınsaydı, doğru yol olsaydı, bugüne kadar süren kanlı bir maceraya dönüşmezdi.

Türkiye'de bu kadar tartışma ve gelişme varken, Almanya'da yaprak kıpırdamıyor. Alman yetkilileri 'Sağır Sultan' gibi kafasını yastığa koymuş, duymuyor, yerinden kıpırdamıyor. 13 yıl önce alınmış bir kararın üstüne yatmanın adeta keyfini çıkarmaya çalışıyor.

Öyle bir durum ki hukuki açıdan da tam bir hilkat garibesi örneği önümüzde duruyor. Yorumlanması ve açıklanması mümkün görünmüyor. Türkiye'de milyonlarca Kürt 'Biji Serok Apo' sloganı atıyor, Sayın Öcalan'ın posterlerini Newrozlarda, yürüyüşlerde açıyor, Almanya'da ise Kürtlerin 'Biji Serok Apo' demesi vb. yasak. Hem de bu yasak mahkeme kararlarına dayandırılıyor.

Alman yetkilileri, mahkemeleri bir halkın kimi sevip sevmeyeceğine, lider kabul edip etmeyeceğine karar verme hakkını kendilerinde bulabiliyorlar. Bu siyaset, halkların varlığına ve iradelerine saygı ilkesine terstir. Bazı politikacıların, partilerin farklı görüşleri, tercihleri olabilir ama bunu başka halklara dayatamazlar. Halklara görüşlerini ve tercihlerini dikte ettiremez, iradelerine ipotek koyamazlar. Hele hukukçular ve mahkemeler bu konularda daha titiz olmak zorundadırlar.

Belirttiğimiz kararın yanlışlığı ve tarafgirliği bir tarafa, ancak güncel olarak asla kabul edilemez ve savunulamaz bir durumdur. Kararın alındığı yıllarda Sayın Öcalan dışarıdaydı, örgütünün başındaydı. Örgütten sorumlu tutuluyordu, bu açıdan suçlanıyor veya yasak kapsamına alınıyordu. Ama bugün böyle bir durum yok. Öcalan hapiste ve yaşamı tehlikede. Kürtlerin çabaları, feryatları, yaşamını güvenceye almaya bile yetmiyor. Kendisi hapiste ve hayatı tehlikede, dünyadan izole edilmiş bir insanı, Almanya'nın mahkemeleri veya yöneticileri hangi vicdan veya yasaya dayanarak hala olaylardan sorumlu görüp yasaklamayı, cezalandırmayı sürdürebiliyor? Almanya öyle bir sessizliğe gömülmüş ki kimse bu hukuk dışılıkları ne konuşuyor, ne tartışıyor. Kimse gündeme getirmiyor.

Bu konularda kim sorumludur, kim bu durumları gözden geçirip karar verecek, o da ortada görünmüyor. Siz Sayın Yargıçların, mahkeme heyetinin mutlaka bu duruma eğilmeniz ve netliğe kavuşturmanız gerekiyor. Kim yetkili, hangi kapıya başvurulması gerekir, en azından bunların netleştirilmesi gerekiyor. Eğer bu mahkemenin yetki kapsamındaysa, öncelikle ve acilen ele alıp düzeltmesi ve bir karara ulaşması ertelenemez bir görevdir.

Kendisini savunma imkânı olmayan, halkından ve örgütünden koparılmış, adım adım ölüme götürülen bir insanın Almanya'da hala yasaklı olmasını hiç bir hukukçu kabul edemez, bunu hukuk ve adaletle bağdaştıramaz.

Almanya'nın Kürtlere karşı negatif tavrı ve Türkiye ile tam bir uyum içinde olması bir zincirin halkaları gibidir. Süreklilik ve bütünlük içermektedir. Bunu biraz daha somutlaştırmak gerekiyor.

Türkiye'de DEP milletvekillerinin dokunulmazlıkları kaldırıldı, kimisi tutuklandı, 10 yıl cezaevinde yattı. İçlerinde Avukat

Zübeyir Aydar ve Dr. Remzi Kartal'ın da olduğu bir grup da yurtdışına kaçmayı başardı ve Avrupa'ya gelip iltica ettiler. 1994'ten beri de Avrupa'da aktif olarak siyasi-diplomatik çalışma yürütüyorlar. Bu şahıslar Almanya'ya da serbestçe gelip gidiyor, görüşmeler vb. yapıyorlardı.

2004 yılında Öcalan'ın önerisiyle KONGRA GEL örgütlenmesine gidildi. Kongra-Gel, yasama organı olduğundan bir meclis-parlamento işlevini gördüğünü belirtmiştik. KONGRA GEL'in kuruluş kongresine Zübeyir Aydar ve Remzi Kartal da katıldı. Genel Başkanlık için Z. Aydar önerilenlerden birisidir. Yapılan seçimlerde Sayın Aydar Genel Başkan, Sayın Kartal da Genel Başkan yardımcısı olarak seçiliyor.

İlk defa bu kadar geniş kapsamlı bir değişim projesi uygulamaya sokuluyor ve PKK geleneğinden olmayan hukukçu, eski parlamenter birisi Genel Başkan oluyor. Doğal olarak böyle bir girişimin Avrupa ülkelerinde de memnunluk yaratması ve daha demokratik bir yapılanmanın yaratılması için de teşvik edilmesi, cesaretlendirilmeleri gerekirdi.

Ancak Almanya'nın tavrı hiç de öyle olmadı. Remzi Kartal iki yıl önce Nürnberg'e bir toplantıya giderken tutuklandı. Türkiye'nin iade talebi gerekçesiyle 40 gün hapiste tutuldu. Türkiye'ye iade etmek de pek şık olmayacağı için bırakıldı ama bir daha Almanya'ya girmeyeceksin yoksa seni tekrar tutuklarınız denildi. Z. Aydar'a da haber gönderildi; "Almanya'ya gelme, gelirsen tutuklanırsın."

Demek ki Almanya'da Türkiye gibi Kürt politikasının sivilleşmesini, demokratik reformlara uğramasını istememişti. Normal olarak bakılırsa, en azından değişimden rahatsız olmamak gerekiyordu. Ayrıca bu şahısların Almanya'da herhangi özel bir çalışmaları, yasaları ihlalleri söz konusu değildi. Alman toplumuna veya siyasal güçlerine herhangi bir zarar vermemişlerdi. Kimsenin işine karışmamışlardı.

Bir süre önce uzun yıllarını Kürt özgürlük davasına adanmış Sayın Sakine Cansız da Hamburg'da tutuklandı. Gazetelere yansıyan gerekçe ise aynı : Türkiye'nin talebi üzerine tutuklanmıştır.

Başını ABD'nin çektiği ve Avrupalı bazı devletlerin de içinde yer aldığı Kürt hareketini ezme ve tasfiye planının olduğu çok rahatlıkla görülebiliyor. Bunun uzun yıllardır denendiği ve başarılı olmadığı

ğı kan ve gözyaşından başka bir sonuca yol açmadığı da kanıtlanmıştır. Kürt sorununu çözmeden, Kürtleri temel insan haklarına kavuşturmadan gerilla gücünü veya politik Kürt örgütlerini dağıtmak, Kürtleri Türk ırkçılığına kurban etmek, toplum ve kültür olarak yok olmasını sağlamaktan başka bir amaca hizmet etmez.

Bu açık adaletsizlik Kürtleri yeni arayışlara götürecektir. PKK, KONGRA GEL ve var olan Kürt örgütleri sosyalizmi savundu, olmadı. Bağımsız Kürdistan fikrini savundu, olmadı. Batılı değer yargılarını içeren daha demokratik bir Türkiye, laik ve sınırları değiştirmeden birlikte yaşamayı esas alan stratejii savundu, yine olmadı. Batılı devletler hep Türkiye'yi destekledi. On binlerce Kürt öldürüldü, bir ülke darmadağın edildi. Öyleyse biz de bu değerler dışında bir çıkış yapalım diyenler çıkacaktır. Şu anda da varlar ve hem Türkiyede hem de bölgedeki bazı ülkelerden, radikal İslami çevrelerden destek alıyorlar.

Mevcut Kürt hareketleri bastırılır ve tasfiye edilirse, bu boşluğu kesinlikle Kürt radikal İslami örgütleri dolduracaktır. Adaletsizliğin olduğu yerde buna itiraz da kaçınılmazdır. Kürt toplumu önemli oranda bilinçlenmiştir ve kimlik haklarından vazgeçmeyecektir. Toplum İslami bir kültüre ve inanişaya sahiptir. İslami akımlar bu hırzır temel üzerinde hızla yükseleceklerdir. Bölgede ki güçlerden destek alacakları da kesindir.

Bu değerlendirme ütopyik ve hayali bir düşüncenin yansıması değildir. Olabilecekleri çok net olarak kestirmek için kahin olmaya da gerek yok. Karşımıza bir Ortadoğu klasiği daha çıkacaktır. Eski Kürt isyanlarına öncülük edenlerin önemli bir kesimi yine dini çevrelerdi.

Batılı ülkeler bu konuda ne ettiklerini iyi görmelidirler. İnsan ettiğini biçer. Eğer Kürt hareketi ezilir veya güçten düşürülürse, Batılı ülkelerin kendi elleriyle yarattıkları bir Kürt El-Kaidesine, bir Kürt Hizbullah'a sahip olacaklardır. O zaman da şiddetin ve kontrol edilemez terörün ne olduğunu göreceklerdir. Çünkü bu güçler Batı'nın dini inancına ve demokratik değerlerine karşıdır. Ve Türklerle, Batı'yla daha sert ve şiddetli bir çatışmaya gireceklerdir. Bölgedeki bazı devletler de bunu iyi kullanacaktır.

Kürtler, Ortadoğu'nun en kadim , dünyanın en büyük devletsiz halkıdır, dedik. Bu halkın adı bile hala yasak. Bunu yapanlar-

la ittifak ve jenositi desteklemek ABD'nin veya Avrupalı bazı güçlerin dönemsel çıkarlarına uygun düşebilir ama tüm insani ve etik değerlere de aykırıdır.

20. yüzyılın egemenleri, modern dünyanın çıkar kapışması tarihin en kanlı canavarlıklarına , 10 milyonlarca insanın ölümüne ve birçok ülkenin yıkılmasına yol açtı. Ne İskender ne Sezar ne de Cengiz Han, geçmişin hiçbir fatihi, barbar gücü bu denli kıyıcı ve yıkıcı olmadı. Bugün ayrıca şık giyinen kravatlı, modern görünümlü egemenlerin eli altında tüm dünyamızı defalarca yok edecek atom bombası stokları bulunmaktadır. Kâr ve egemenlik hırsı, dünyamızı yaşanmaz hale getirdi, iklim bozuldu. Tüm insanlık bu 'fatihlerin' egemenlerin yarattığı bir felaketle karşı karşıyadır.

Güçlülerin adaleti, gerçek adaleti ezer geçer, etik değerleri, insanlığı çiğner geçer. Bunun en iyi örneği bugün Irak'ta sergileniyor. ABD dünya kamuoyunu oluşturdu, Irak halkını kimyasal silahlardan ve Saddam diktatörlüğünden kurtaracak, bölgede demokrasinin inşasına öncülük edecekti. Kimyasal silah gerekçesi yalan çıktı. Dünya kamuoyu kendisini aldatılmış hissetse de, Saddam'ın devrilmesini memnuniyetle karşıladı. Ama ABD peşpeşe öyle hatalar yaptı ki, bugün dünyada güvenilirliğini ve itibarını yitirmiş durumdadır. Ebu-Garip Cezaevi, sivillerin ölümü gibi rezaletler dünya medyasının gündemine oturdu.

İnsanlık özü ve etik değerleri yerine kaba çıkarlar ve egemenlik kutsarırsa, dünyada en benimsenebilecek davaları bile kaybetmek, adalet duygusunu yıkmak mümkündür. ABD, dünyada en benimsenebilecek bir dış müdahalede bulundu, Saddam'ı devirdi. Dünyanın en büyük askeri ve ekonomik gücüne sahiptir. Ancak dünya kamuoyunda en itibarsız, en güvenilmez dönemini yaşıyor.

Demek ki güçlü olmak, haklı olmak ve benimsenmek için yeterli olmuyor. Adaletin ve etik değerlerin de önemsenmesi ve benimsenmesi gerekiyor.

Denilebilir, günümüz dünyası güçlülerin ve çıkarların dünyasıdır. Bugün dünyada ABD'nin ve Avrupalı müttefiklerinin sözü geçiyor. Onlar dünyaya hükmediyor. Askeri güç, teknoloji ve ekonomi onların elinde. Dünyanın en zengin ve kalkınmış ülkelerine hak, hukuk, etik değer fazla bir şey ifade etmiyor. Bu kavramların peşi-

ne düşmek artık gerçekçiliğe uymuyor, ütöpik kalıyor.

Bir bakıma öyle ama insanlık da özünden, kendisi olmaktan vazgeçemez. ‘Bir toplumun kalitesini o toplumun etik standartlarıyla ölçmek gerekir. Güç ve yasalar etik değerlerden önce gelmez. Yasaların esin kaynağı etik değerlerdir. Ahlaki küçümsemek ve dıştalamak kaba gücü ve tüm insani değerlerin yıkımını getirir. O zaman insana yabancılaşan bireyler ve yönetim anlayışı baskın gelir.

“Ahlakın özü, insanların başkalarının insanlığı için üstlendikleri sorumluluk olduğu için, bu toplumun etik standardının da ölçüsüdür” Bu ölçüden sapıldı mı, her türlü zorbalık ve adaletsizlik ortaya çıkar.

Burada çifte standardın yıkıcı etkisine ve adalet duygusunun nasıl ezildiğine biraz daha değinmek gerekiyor. Irak'ta 2003'ten beri ABD'nin saldırıları ve çıkan çatışmalarda en az 60 bin sivilin öldüğü söyleniyor. Rakamı yüzbinlere çıkaranlar da var.

Savaş kurallarına uyulmadığı, insan hakları ihlalinin yaygın olduğu açık. Buna rağmen başta Almanya olmak üzere birçok Avrupalı hükümet ABD'nin yanında yer almaya, ona ters düşmemeye çalışıyor. Dünya kamuoyu önünde ABD'nin yaptıklarını serbestçe savunamıyorlar ama her türlü işbirliğine de giriyorlar.

ABD'nin yaptıklarını Kürtler veya bölgedeki bazı güçler yapardı, ne teröristlikleri ne de fanatiklikleri kalırdı. Ama kimse ABD'ye ne terörist diyebiliyor, ne de savaş suçlusunu. Çünkü ABD güçlüdür, Bölgede ona muhtaçtırlar.

Kürt örgütlerini yasaklayan, terörist, kriminal diye tasvip eden Avrupalılardan ses çıkmıyor. Herhangi bir Alman savcı ABD için bir iddianame hazırlayıp savaş suçlusunu veya işgalci diyebiliyor mu? Diyemez. Çünkü fazlasıyla karşılığını alır.

ABD'nin dünyadaki sicili de temiz değildir. Sadece Irak'taki insan hakları ihlalleri olsa, belki tolerans gösterilebilir. Ama Vietnam'dan Latin Amerika'ya milyonlarca insanın ölümü, askeri darbelerin düzenlenmesi, diktatörlerin desteklenmesi vb. kitaplar dolusu icraatı var. Gücü nedeniyle kimse sesini çıkarmıyor.

Benzer yaklaşım Türkiye için de geçerlidir. Son günlerde yaşanan bazı olaylar bile ortada ne kadar büyük bir çifte standardın olduğunu göstermeye yeter. Geçen yıl 75 yaşında olan Hıristiyan din

adamı rahip olan Santoro, Trabzon'da Türk milliyetçileri tarafından öldürüldü. Bu yıl aydın-yazar Ermeni kökenli Hrant Dink yine aynı çevrelerce katledildi. Nisanın ortalarında ise Malatya'da birisi Alman vatandaşı olmak üzere üç kişi Hıristiyan olduğu ve dini yayınlar sattıkları için boğazları kesilerek vahşice katledildiler. Cinayetleri işleyenler yine aynı çevreler. Bu kesimlerin devletin içindeki bazı güçlerce korunduğunu, milliyetçi, ırkçı bir dalganın Türkiye'de yükseltildiğini Türk basını bile artık yazıyor.

Almanya'nın bu cinayetlere tutumu sadece vaziyeti kurtarmak amaçlı 'üzüntülerini' belirtmek ve kınamakla sınırlı kaldı. Eğer bu cinayetleri Kürtler yapmış olsaydı veya onlara mal edilebilseydi kıyamet kopardı. Kürtlerin ne 'teröristliği ne de canavarlıkları' kalırdı. Türkiye'de bu olayların olduğu günlerde ise Almanya'da Kürtlerin evleri ve dernekleri basılıyordu.

Kaba çıkarıcılığın büyük bir ahlaksızlığa ve büyük insan trajedilerine yol açtığını uzun uzun anlatmaya gerek yok ama ABD'nin Ermeni katliamına dönük politikasına de değinmek zorundayım.

1915'lerde Türk ırkçılığını esas alan İttihat ve Terakki'nin liderleri Enver ve Talat Paşalar öncülüğünde Ermeniler büyük bir katliama uğradılar. Tarihçiler 1,5 milyona yakın insanın öldürüldüğünü belirtiyor. Bu katliamlarla Türkiye, o toprakların çocukları olan Ermenilerden temizlendi.

Ancak Türk yöneticileri katliam yaptıklarını inkâr ediyor ve bu iddialara şiddetli tepki gösteriyorlar. 20. yüzyılın başında, dünyanın gözü önünde yapılan bu katliamı inkâr etmekten çekinmiyorlar. Buna karşı diasporadaki Ermenilerin girişimleriyle sorun dünyanın gündemine az çok taşındı.

ABD'de etkin bir Ermeni gücü ve lobisi var. Bu sorun hatırladığım kadarıyla, kendimi bildim bileli her yıl ABD senatosunun gündemine gelir. Türk yöneticilerinin bu katliamı yaptığının dair Senatodan bir karar çıkartmak istemiyor. ABD'de sorun gündeme geldi mi her yıl Ankara'da ki yöneticiler Washingtona taşınır. Yoğun pazarlıklar, tartışmalar yaşanır. ABD yönetimi de her defasında kongreyi kararı onaylamaması için uyarır ve engeller. Uzun yıllar boyu bu oyun sahneleniyor.

ABD yöneticileri Ermenilere katliam yapılmadığına veya kara-

rın yanlış olduğuna mı inanıyorlar? Hayır. Hepsi de katliamın yapıldığını biliyor. Buna inanıyorlar. Her yıl senatoyu durdurmalarının tek nedeni Türklerden biraz daha taviz koparmak ve Türklerle olan ilişkilerinin bozulmasını önlemektir. Yok edilmiş bir halkın trajedisi ve acıları üzerinden çıkar sağlamaktan, katliamı bile kullanmaktan sakınmıyorlar.

Burada adalet ve hukukun nasıl ayaklar altına alındığını fazla izah etmeye gerek yok. Aynı şey bugün Kürtlere karşı da tekrarlanıyor. Bir Amerikalı yetkili bir süre önce basına bir açıklama yaptı. “Buradan Ortadoğu’ya bakıldığında bizim Kürtler ve Türkler arasında tercih yapmadan nasıl davrandığımız daha iyi anlaşılacaktır. Onlar Türkiye’nin yerini tutamaz” dedi.

ABD’liler Kürtlerden çekinmediği için daha rahat ve açık konuşuyorlar. Bundan daha açık bir anlatım olmaz herhalde. Görüldüğü gibi sorun Kürtlerin kötülüğüyle, 'teröristliğiyle' ilgili değildir. Hâkimiyet ve çıkarları nedeniyle ırkçı, inkârcı ve militarist bir gücü destekleyip ittifak yapıyorlar. Burada hak, hukuk ve adalet adına herhangi bir kaygı yoktur. Kürtlerin haklı olup olmaması bir şey ifade etmez. Aynı ABD ve Avrupalı güçler Kosova’ya müdahale ettiler. Kosovalı çeteleri destekleyip yönetimi onlara teslim ettiler. Bugün de nüfusu 3 milyonu bulmayan Kosova’nın bağımsız devlet statüsünü tanımamanın planını ve hazırlığını yapıyorlar.

Ama Kürdistan’ın ana gövdesini oluşturan, 20 milyon nüfuslu Türkiye’de ki Kürtler içince Türk tarafını destekleme dışında hiç bir girişimde bulunmuyorlar. Bırakalım Kürtler için bir çözüm planını, Kürt örgütlerini dünyadan izole etmeye ezmeye çalışıyorlar.

Türk devleti de bundan cesaret alarak 200 bin Kıbrıs Türk’ü için Kıbrıs’ı bölüp devlet kurmaya çalışıyor. Irak’ta Kürtlerin devletleşmemesi için ordularını sınırlara yığıyor. Ama Kosova’nın bağımsız devlet olmasını da destekliyor.

ABD ve güçlerin bu adaletsiz ve kaba çıkarıcı politikaları dünyada barışa hizmet etmiyor. Bugün yaşadığımız dünya sorunlarını çözüm yoluna koymuş, daha güvenli bir dünya değildir.

ABD, Türkler üzerine bölgede yaptığı hesaplar nedeniyle Kürtlerin lideri olan Öcalan’ın Avrupa’da barınmasını, tüm hukuk kurallarını çiğneterek önledi ve Türkiye’ye verdi. Aynı şeyi CIA eliy-

le Nelson Mandela'ya da yapmış, onu da Apartheid rejiminin eline vermişti. Halkların iradesiyle, hak ve hukuklarıyla oynanmaz dünya barışına ve halkların özgür yaşamasına hizmet etmiyor.

Almanya'nın da Türk devletiyle ilişkisi ne yazık ki farklı değildir. Almanya Kürtleri kriminalize ediyor, terörist damasını vurmaya çalışıyor ama Ortadoğu'da eli hiç de temiz değildir. Kaba ve soğuk bir çıkar politikası ilişkilerine hâkimdir. Barışa, demokrasinin gelişmesine katkısı olmadığı gibi böyle bir kaygı da taşımamaktadır.

Bugün Kürtler kendilerine zulüm yapan Türk yönetimlerinin arkasında Almanya'yı da görüyor. Tablonun bir yerinde Almanya'nın sureti vardır. Almanya bunu hakletmiyor ve seçeneksiz de değildir. Biraz da özgün ve yapıcı bir rol oynama gücüne de sahiptir.

Almanya'nın Ermeni katliamındaki rolü biliniyor. Çünkü İttihat ve Terakki'cilerin müttefiki Almanya'ydı. Almanya, Osmanlı'yı yanında savaşa sokmak için ittihatçıları destekledi, onlarla sıkı ilişkiler kurdu, ittifak yaptı. İttihatçılar da bu ittifaktan aldıkları güçle Türkiye'de bu en eski halkın kökünü kazıdı. Tarihe az çok ilgisi olan herkes bu olayları biliyor. Ermeniler katliama uğrarken Almanya'dan ses çıkmamıştır.

Tarihin garip bir cilvesi. Osmanlılar da Almanya ile birlikte savaşı kaybetti ve Osmanlı dağıldı. Osmanlı'nın kudretli paşası Enver Asya'da Turan ülküsü peşinde koşarken Bolşevikler tarafından öldürüldü. Talat paşa da kaçıp Berli'ne yerletti. Berlin'de bir Ermeni genci tarafından öldürüldü. Alman mahkemesi gencin ailesinin de katliamda öldüğünü gerekçe göstererek kendisine ceza vermedi, beraat ettirdi.

Bu olaylar çok yakın zamanlarda oldu. Yeterince belgesi var ve hala hafızalarda canlıdır. Biz Kürtler ne Ermeni halkının akıbetine uğramak ne de Talat Paşa'yı öldürenler gibi mahkemelerde beraat etmek istiyoruz. Sadece adalet, insanca ve özgürce yaşamak istiyoruz. Bu da son derece doğal ve insani bir taleptir. Alman hukukçularının, aydın ve politikacılarının, kamuoyunun bu olaylara daha ciddi yaklaşımları gerekiyor. Tutumlarını gözden geçirip bu yanlışlardan kendisini uzaklaştırıp olumlu rol üstlenmesi en içten beklentimizdir.

PDS'in Kürt sorununun çözümünde hükümetin katkısını sorguladığı soru önergesine, Alman hükümeti adına verilen cevapta (19 Nisan 2007 – Milliyet): "PKK'nin, siyasi hedeflerini gerçekleştirmek için şiddet kullanmaktan vazgeçmesi" belirtilmektedir. Ankara'nın da Güney Doğu'sundaki problemleri çözmek için, daha çok siyasi ve ekonomik çaba göstermesi gerektiği vurgulanmış.

Bu açıklamayı iyi niyetli yorumlasak bile soruna ne kadar yüzeysel yaklaşıldığı ve bu tarihsel sorunun hafife alındığı görülüyor. Halbuki PKK, geçmişte defalarca ateşkes ilan etti. Sayın Öcalan ve KONGRA GEL de yine 1 Ekim'de ateşkes çağrısını yaptı. Kürtler tek yanlı ateşkes ilan etti. Kürt-Türk ilişkilerinde şiddetin tümüyle devreden çıkarılması için silah bırakmaya hazır olduklarını, çözüm için adımlar atılması beklentisini kamuoyuna deklere ettiler.

Kürtler de silah bırakma dahil, tüm barışçıl seçeneklere hazır olduklarını söylediler. Çözüm için atılması gereken adımları ortaya koydular. Ancak Türk hükümeti hiç bir olumlu adım atmadı. Genelkurmay operasyonlarını artırdı, milliyetçiliği kışkırttı, Kürtler üzerinde ki baskıyı arttırdı.

Kürtler silah bıraksın, tamam. Buna hazırız. Ama bu silahları kim teslim edeceğiz. Kürtlerin hangi hakları tanınacak? Ne tür güvenceler verilecek, bu konuda kimse bir şey söylemiyor, inisiyatif geliştirip sorumluluk almıyor.

Alman hükümeti bir açıklama yapıp soruları geçiştireceğine AB nezdinde inisiyatif alabilir. AB dönem başkanlığı da Almanya'dadır. Ortaya bir çözüm planı koyabilir, ilgili çevrelerle görüşmeleri başlatabilir. Bu tür girişimleri tümüyle destekleyip yanlarında olacak her türlü kolaylığı sağlayıp çözüm için tüm gücümüzü kullanacağız. Bu kanlı oyun bitmeli, tarihsel kördüğüm çözümlmelidir. Avrupa'nın bir Kosova kadar bile değer verip ilgi göstermesi gerekmez mi?

Sayın Yargıçlar,

Toplumlar, insanlık sorunlarından kaçamaz. Çelişki, gelişim doğanın bir yasasıdır. İnsanlar da doğanın bir parçasıdır. İnsanların farklı topluluklar oluşturması, örgütlenip düşünce ve teknoloji geliştirmesidir. Bu insanları diğer canlılardan farklı kılmıştır.

İnsanlık tarihsel gelişim macerasında, ilkel alet ve düşüncelerden başlayıp dinler, tanrılar yarattı Felsefeyi ve ideolojiyi geliştirdi. Tüm bunların temelinde de daha güzel ve özgür bir yaşam amacı yatar. Her dönemin sorunlarını kendi özgünlüğü içinde çözmeye çalışmıştır. Bu tarihsel yürüyüşü, mücadelesi devam etmektedir. Bu perspektifle tarihe ve toplumsal sorunlara baktığımda dinler, ideolojiler, birer amaç değil araçtır. Esas olan insandır. Buna inanıyorum. Bu açıdan hiç bir ideolojinin, inancın insan üzerine çıkarılmaması ve insanın ona kurban edilmemesi gerekiyor. Tüm bu araçları daha özgür ve yetkin, gelişmiş bir insan ve daha çoğulcu demokratik bir toplum, barışçıl bir dünya yaratmamak için kullanmalıyız diyorum.

Sınırlara, milliyetçiliğe, ayrımcılığa inanmıyor ve insanlık için gerekli görmüyorum. Bunların artık aşılması, geride bırakılması zorunlu. Bu olgular toplumları birleştirmiyor, bölüyor, çatıştırıyor, düşmanlıkları körüklüyor. Bu gezegen biz insanlar için yeterlidir. Hepimize yer vardır. Parsellemeye ve elde silah birbirimize karşı mevzilenmeye son vermeliyiz. Silahlar ve savaşlar yeryüzünden silinmelidir. Barış, kardeşlik ve özgürlük hepimizin elinde yükselmelidir.

Belki fazla ifade edemedim ama insan ve özgürlük anlayışım böyledir. Milliyetçiliğe ve dini fanatizme, insan düşüncesine, özgür iradeye karşı olan tüm baskı sistemleri ve örgütlenmelere karşıyım.

Yıllarca Türk hapishanelerinde işkence gördüm. Anlatılmaz aşağılanmalara ve acılara maruz kaldım. Ama insana olan sevgi ve bağlılığım azalmadı. Asla Türk halkına karşı düşmanca duygular beslemedim. Kürtleri sevdiğim gibi Türkleri de sevdim. Çünkü yapılanlar siyasi iktidarların, egemenlerin yanlış politikalarının sonucuydu.

Almanya'nın politikalarına biraz eleştirel yaklaştım. Yanlış görüşlerimi anlattım. Açık sözlü olmak hem uygarca bir tutumdur, hem de karşılıklı birbirini daha iyi anlamanın ve birbirlerine olan saygının gereğidir. Eleştirsem de bu politikalardan Alman halkını sorumlu

olarak görmüyorum. Alman halkına karşı en ufak olumsuz bir duygu taşıyorum. Bir kaç yıldır Almanya'da olmam Alman halkıyla daha yakın bağ kurmamı ve sıcak duygular beslememi sağladı. Arkadaşlığa büyük değer verdik, sadakat duygumuz da güçlüdür. Şöyle veya böyle Alman halkının ekmeğini yedik, misafiri olduk. Bunu hep değerli bir anı ve zenginlik olarak kendimle taşıyacağım

Zor bir işe girdiğimizi biliyorum. Bu kadar zor olduğunu bilseydik belki bazılarımız bu mücadeleye girmezdik. Yaşlılarımızın söyledikleri yabana atılacak şeyler değilmiş. Kürtler tarihsel olarak kaybetmiş bir halk. Dünyayı parselleyen egemenler, günümüzün ilahları, bu halka kolayından, gün yüzü göstermiyorlar. Dünyanın böyle başımıza yıkılacağını, ABD ve Avrupa'nın Türk ırkçılarını bunca yıl bu kadar finanse edeceklerini, koruyup palazlandıracaklarını beklemiyorduk. Meğer biz Türk egemenlerine karşı çıkmamış, yeryüzünün ilahlarına karşı gelmişiz. Onun için ilahların gazabına uğradık, afaroz edildik, lanetlendik, sürüldürüldük. Bu noktadan sonra mücadeleyi bırakmak da olmuyor. Bu hakkımızı da kaybettik. Çünkü yoksulluk ve çaresizlik içindeki Kürtler bize inandı. On binlerce çocuğunu kaybetti. Ezildi, sürüldü. Ve ilk defa sorunu dünyaya duyurup, bir çözüm noktasına getirdik. Böyle bırakmak Kürtlerin tüm umutlarını, hayallerini yerle bir eder. Emekleri, acıları, kanları boşa gider. Türk ırkçıları, kanlar üzerinde zafer kutlamaları yapar.

Belirttiğim gibi yıllar önce olsaydı, belki tövbe deyip çekilirdik. 'Kürtlerin varlığı, Türk varlığına kurban oluyorsa olsun' derdik. Ama bu noktadan sonra olmaz. Kimsesiz ve insanca yaşamaya susmuş halkı orta yerde bırakamayız. Tüm dünyanın tanrıları gazaba da gelse, üstümüze cehennem ateşleri de yağdırsalar, Kürt halkının kurban edilmesine razı olmayacağız.

Bir zafer peşinde de değiliz. Halkların iyiliğine ve kardeşliğine hizmet eden herhangi bir çözüm bizim için yeterlidir. Kazananın veya kaybedenin olmadığı, herkesin kazandığı barışçıl bir çözüm için tüm birikimimizi, enerjimizi ortaya koymaya da hazırız.

Hukukun siyasallaştırılmasına karşı da gerekli duyarlılığı göstereceğimize inanıyorum. Bu konuda bu yıl ABD'de alınan bir karara değinmek istiyorum. Terör örgütleri listesine alınanların

malvarlığına el konulması kararı da var. Buna karşı bazı Kürtler, ABD’de mahkemeye başvuruyorlar. Mahkeme: “Siyasal iktidar istediği gibi örgütleri terörist ilan edip malvarlığına el koyamaz. Önemli kıstasların olması gerekir” deyip malvarlığına el koyma kararını iptal etmiştir.

Avrupa’nın demokrasi ve hukuk geleneği daha eskidir. Birikimi daha fazladır. İktidarların elinde istedikleri gibi yönlendirdikleri bir yargı sistemi, etkisini ve toplumu ayakta tutan adalete olan inancı zedeler. Avrupa’nın tarihsel birikimi ve ödenen bedeller bu konularda daha titiz davranılmasını gerektirir inancındayım.

Sayın iddia makamı bunca kağıtlar arasına gömüleceğine, polisi ve istihbaratı harekete geçirip bir dava için yüzbinlerce Euro masraf yaptıracağına, çok daha az bir maliyetle daha sağlıklı bilgilere ulaşabilirdi. Örneğin savcılığın da içinde olduğu Alman hukuku, politikacı ve sosyal bilimcilerden oluşan bir heyet hem Avrupa’da ki hem de Türkiye’deki KONGRA GEL yetkilileriyle, Kürt politikacı ve partileriyle görüşmeler yapabilir. Hatta Irak’a geçip gerilla temsilcileri dahil diğer yetkililerini dinleyebilir. Yerinde araştırıp kim ne istiyor, ne düşünüyor, neler yapılabilir konularında daha sağlıklı bilgilere ulaşabilir. Bir halkın geleceğini ilgilendiren sorunlarda bunları yapmak fazla bir fedakârlık değildir.

Sayın Yargular,

Çok geçen aşta, çok deneyimsiz bu derya gibi büyük bir yükün altına girdik. Çok saftık, tamamen temiz ve insani duygular, kaygı-larla yola çıktık. Hatalarımız da çok oldu. Karşılığı bize çok paha-lıya detildi. Hala da detiliyor. Deneyimsiz olmamız, hata yapma-mız bir halkın varlığını ve yaşama hakkının karşılığı olamaz. Orta-da darmadağın edilmiş bir halk var. Hiçbir hakka sahip değildir. Or-ta Asya bozkırlarından gelenler, bu toprakların asıl sahibini, tarihin en eski Kültürlerinden biri olan Kürt kültürünü, varlığını yok edi-yorlar. Buna seyirci kalınamaz.

Biz 200 yıllık isyan ve çatışma, bastırma geleneğini, bu kısır döngüyü sonlandırmak istiyoruz. Adil, insani bir çözüm arıyo-ruz. İster yediğimiz sopalar aklımızı başımıza getirdi deyin. İster hayatın bize öğrettikleri deyin. Sonuç olarak şöyle veya böyle ol-gunlaştık, biraz akıllandık. Bu birikim heba olsun istemiyoruz. Acı çekenler, bedel ödeyenler barışın değerini daha fazla anlar. şu anda Kürdistan'da, Türkiye'de barıştan daha önemli ve daha değerli bir şey yoktur.

Eskiden Kürt isyancılarına eşkıya-bölücü diyorlardı. Bu dil değermedi. şimdi de terörist-bölücü diyorlar. İstediğimiz Avrupa halklarının da benimsediği demokratik, çoğulcu, hukukun üstün-lğne dayalı bir toplumsal yaşamdır. İmkansız istediğimizi kimse iddia edemez.

Biz artık bu karanlık ve kanlı sayfaları kapatmak, geleceğe bakmak istiyoruz. Ancak ne hikmetse hep geçmiş ayağımıza bir zincir gibi vurulmak ve kanlı bir kuyuda boğulmak isteniyoruz. Kimse barış ve üzüm için sorumluluk almıyor. Bizim tek yanlı çabamız ve gücümüz de zme yetmiyor. Bu kanlı çıkamaz ne kadar daha sürmeli? Hepimizin, Kürt halkının dostları, demokra-si ve adalet savunucuları, Türk toplumunun vicdanını temsil edenler, hep birlikte, el ele bu tuzağı bozmaya çalışmalıyız. Geç-mişe takılmak yerine geleceğe bakmalıyız.

Bu iddianameyi okuyunca 1983'te Diyarbakır Askeri mahkeme-sinde, karar öncesi son söz hakkını kullanırken söylediklerimi ha-tırladım. Kısaca söyle demiştim: “Biz bu kadar işkence görmek bu kadar ağır ithamlarla suçlanmak için ne yaptık? Siz yaptıklarımızın

değil, geleceğin de hesabını bizden soruyorsunuz. Size göre toprağa gömülmüş bir gerçeği kurcalama ve gün yüzüne çıkarma gibi affedilmez bir suç işlemişiz.” Evet, ileride olabileceklerden de bizi sorumlu gördüler ve yaptıklarımızla o kadar orantısız bize yöneldiler ki, bizi doğduğumuza pişman ettiler.

Bu iddianamede de aynı anlayışı ve mantığı gördüm. Farkı ise, Diyarbakır'la araya 24 yıl girmiş olması ve Kürt hareketinin büyümesiydi. Onlar ileride olacaklar için de bizi suçluyordu, bu iddianamede geçmişte olanlar için bizi suçluyor. Biri geleceğin, birisi de geçmişin hesabını soruyor.

Hesap sorun ama hiç mi bu hükümetlerin de hataları, günahları yok? Bu dünyanın tek günahkarı biz miyiz demekten insan kendisini alıkoyamıyor. Ve Almanya'da, demokratik bir ülkede suçlama temelinde 50 sayfalık iddianame hazırlanıyor ama çözüme, çıkışa dair tek bir cümle sarf edilmiyor.

Sayın Yargıçlar,

Umarım ki bu dava ve yargılanma bu kördüğümüne, kısır döngüye bir nokta koyar. Çözüm ve farklı bir görüş ve tartışmanın önünü açar.

